

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V PREŠOVE**

**Hollého 5
080 01 Prešov**

Výročná správa za rok 2013

Január 2014

OBSAH

1. Úvod	2
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. Rozpočet organizácie	13
4. Hygiena životného prostredia	17
5. Hygiena výživy	55
6. Hygiena detí a mládeže	108
7. Preventívne pracovné lekárstvo	132
8. Epidemiológia	174
9. Odbor laboratórnych činností	327
10. Kontrola, dozor, sťažnosti	362
11. Zdravotnícka informatika a bioštatistika	364
12. Podpora zdravia	368
13. Publikačná a prednášková činnosť	411

1. Identifikácia organizácie

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove

Sídlo: ul. Hollého 5, 080 01 Prešov

Rezort: Ministerstvo zdravotníctva SR

Riaditeľ: Ing. Jana Mýtniková, MPH

Kontakt: 051/7724424, 051/7580310, po.riaditel@uvzsr.sk, fax – 051/7733806

Členovia vedenia:

Zástupca riaditeľa a vedúca odd. hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov: MVDr. Dagmar Hybenová

Vedúca odd. hygieny životného prostredia: Ing. Tatiana Miščíková

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: MUDr. Gabriela Kováčiková

Vedúca odd. epidemiológie: Mgr. Mária Lišková

Vedúca odd. podpory zdravia a výchovy k zdraviu: PhDr. Nataša Devečková

Vedúca odboru laboratórnych činností: Ing. Jana Dolinská

Vedúci kancelárie regionálneho hygienika a vedúceho služobného úradu: JUDr. Pavel Liška

Osobný úrad: Mgr. Jozef Popjak

Hlavné činnosti:

Činnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (rozhoduje o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky, výkon štátneho zdravotného dozoru) a výkon potravinového dozoru podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

- Národné referenčné centrá :
Listom č. SO8834-1/OOš-2011 zo dňa 05. 08. 2011 s účinnosťou od 01. 09. 2011 bolo na RÚVZ so sídlom v Prešove zriadené Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích skúšok v oblasti potravín.

- krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR :

Ing. Dolinská – krajská odborníčka pre laboratórne činnosti

PhDr. Devečková Nataša – krajská odborníčka pre podporu zdravia

RÚVZ so sídlom v Prešove zabezpečuje dozornú činnosť pre spádové územie okresu Prešov a okresu Sabinov.

Okres Prešov sa rozlohou 934 km² zaraďuje medzi veľké okresy Slovenska. Leží v prešovskom kraji, na západe, severe a východe hraničí so 6 okresmi prešovského kraja a na juhu s 3 okresmi košického kraja. Prešov so 169 423 obyvateľmi (z toho 86 552 žien) je najviac osídleným okresom na Slovensku. Nachádza sa tu 91 obcí, z ktorých dve majú štatút mesta – Prešov a Veľký Šariš. Na území okresu sa vyskytujú minerálne vody s rôznym stupňom mineralizácie a chemického zloženia.

V okrese je zastúpený elektrotechnický, strojársky, drevospracujúci, odevný, polygrafický a potravinársky priemysel. V meste Veľký Šariš sa nachádza jeden z najväčších výrobcov piva na Slovensku, Pivovar Šariš a.s.

Perspektíva okresu je spätá s dobudovaním diaľnice D1 Bratislava- Košice a obchvatu okolo mesta Prešov. Okres pretína niekoľko železničných tratí, na území okresu sú 2 letiská regionálneho významu – Prešov a Mirkovce (športové a poľnohospodárske využitie).

Okres Sabinov svojou rozlohou 484 km² sa zaraďuje medzi menšie okresy. Osou územia je rieka Torysa, okres tvorí prirodzenú spojnicu košickej kotliny a Krakova v Poľsku. Počet obyvateľov zaraďuje okres Sabinov medzi menšie okresy Slovenska (k 31. 12. 2011 evid. 57 820 obyvateľov), nachádza sa tu 43 obcí, z toho 2 mestá – Sabinov a Lipany.

Najviac je v okrese zastúpený potravinársky, odevný, strojársky a drevospracujúci priemysel. V Šarišských Michaľanoch sídli najväčší výrobca liečiv na východe republiky. V meste Sabinov sídli firma známa výrobou prevodových skríň a tvárniacich strojov, nachádza sa tu aj výroba mliečnych výrobkov.

- publikačná a prednášková činnosť

V priebehu roka 2012 zamestnanci RÚVZ so sídlom v Prešove pravidelne poskytovali rozhovory zástupcom masmédií, ktoré boli prezentované buď formou článkov uverejnených v regionálnej a celoslovenskej tlači - Prešovský večerník, Prešovský Korzár ako aj formou rozhovorov pre Slovenský rozhlas a slovenské televízie. Informácie boli poskytované aj pre TASR, SITA a uverejňované prostredníctvom webových stránok (PIS, RÚVZ PO). Poskytované informácie sa týkali predovšetkým aktuálneho výskytu respiračných ochorení, informácie ohľadne stavu a kvality vôd na kúpanie a o mimoriadnych kontrolách potravinového dozoru.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie organizácie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva sú vedecky založené organizácie, v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR. Slúžia ako kontaktné miesto pre oblasti verejného zdravia ako úsilia štátnej politiky, rovnako ako inštitúcia prevencie vzniku ochorení a prijímania následných opatrení na ich odstránenie. Organizácia sa zameriava na zlepšenie zdravia, pohody a kvality života populácie. Verejné zdravie sa týka všetkých zložiek spoločnosti, či už verejných alebo súkromných, s cieľom zabrániť prepuknutiu choroby, udržania zdravia a predĺženia života populácie ako celku. Cielené aktivity majú zabezpečiť podmienky, ktoré umožnia ľuďom udržať si zdravie, preto sa verejné zdravotníctvo nezaobera len odstránením ochorenia z prostredia ale celkovým systémom na zabránenie ich vzniku.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove by mal v budúcnosti naďalej zlepšovať a ochraňovať zdravie vybraných komún a populácie.

Hlavné ciele organizácie:

- Štátnym zdravotným dozorom a úradnou kontrolou dohliadať nad dodržiavaním podmienok podľa platnej legislatívy v pracovnom a životnom prostredí a pri príprave a výdaji pokrmov
- Eliminovať nerovnosti v zdraví a zlepšiť merateľné výsledky poukazujúce na zdravotný stav v jednotlivých komunitách
- Plniť programové vyhlásenie vlády v rámci národného programu podpory zdravia obyvateľov
- Zabezpečovať sústavné vzdelávanie zamestnancov a zabezpečiť pre nich prístup k najnovším poznatkom v oblasti verejného zdravia, zdravotných služieb a zdravotnej politiky
- Zabezpečiť lepšiu spoluprácu s ostatnými inštitúciami pri realizácii programov na zlepšenie zdravia komún (základné a materské školy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, nemocnice a zdravotnícke zariadenia)
- Zabezpečiť lepšiu spoluprácu s ostatnými inštitúciami štátnej správy mimo verejného zdravotníctva (Regionálna a veterinárna potravinová správa, Inšpektorát práce, Slovenská obchodná inšpekcia)
- V spolupráci so súkromným sektorom hľadať vhodné riešenia a prijímať opatrenia, ktoré eliminujú negatívny dopad na zdravie obyvateľov, zamestnancov a životné prostredie

Kontrakt organizácie s ústredným orgánom

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370

stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Prešove k 31.12.2013

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z.
o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov
(vo fyzických osobách)**

Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	
Verejný zdravotník	2
Zdravotnícky laborant	18
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	11
THP - VŠ	3
THP - ÚSV	9
Robotníci	11
Spolu	54

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 400/2009 Z. z.

o štátnej službe (vo fyzických osobách)

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár			2						2
Sestra									
Verejný zdravotník		1	6		17	2			26
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP - VŠ			2						2
THP - ÚSV					1				1
Robotníci									
Spolu		1	10		18	2			31

V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave

(spolu verejná aj štátna služba):

materská dovolenka	4
rodičovská dovolenka	5
neplatené voľno	0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2013

Počty zamestnancov	Plán rok 2013	Skutočnosť rok 2013
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	87	85
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období		81,9
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia		81
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období		81,9
SPOLU		

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2012 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24										
25 - 29			2,00	1,00				1,00		4
30 - 34			4,00				1,00	1,00	1,00	7
35 - 39	1,00		1,00	1,00		3,00	2,00		2,00	10
40 - 44				2,00				2,00		4
45 - 49			7,00	7,00		1,00	1,00	1,00	3,00	20
50 - 54			8,00	3,00		2,00	1,00	2,00	2,00	18
55 - 59	1,00		5,00	3,00		2,00		3,00	3,00	17
60 - 64			1,00	1,00		3,00				5
65 a viac										
Spolu	2		28	18		11	5	10	11	85

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			6,00							6
HDM	1,00		2,00							3
PPL			2,00							2
HV			8,00							8
EPI	1,00		6,00							7
Laboratóriá				18,00		11,00		2,00	4,00	35
Úsek RH			2,00				3,00	4,00		9
HTČ							1,00	4,00	7,00	12
PZ			2,00				1,00			3
OZpŽ										
Spolu	2		28	18		11	5	10	11	85

RÚVZ so sídlom v Prešove

Komentár k personálnym tabuľkám.

RÚVZ so sídlom v Prešove mal na rok 2013 stanovený limit 87 zamestnancov. Tento počet zamestnancov nebol prekročený. Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu roka 2013 bol 85,0 zamestnancov, z toho v štátnej službe 31,0 zamestnancov a pri vykonávaní prác vo verejnom záujme 54,0 zamestnancov.

Dňa 01.01.2013 sa z rodičovskej dovolenky vrátila do zamestnania laborantka odboru laboratórnych činností, oddelenie chemických analýz vôd.

Dňa 30.05.2013 bola zaevidovaná práceneschopnosť laborantky odboru laboratórnych činností, oddelenie chemických analýz požívatín, ktorá dovtedy bola na rodičovskej dovolenke. Práceneschopnosť uvedenej laborantky trvala do konca roka 2013.

Dňom 31.05.2013 bol dohodou na návrh zamestnankyne skončený štátnozamestnanecký pomer so štátnou zamestnankyňou vo funkcii odborný radca na oddelení hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.

Od 01.06.2013 bola na dobu určitú do návratu z dlhodobej práceneschopnosti zamestnankyne prijatá jedna upratovačka.

Dňom 30.06.2013 skončil pracovný pomer dohodnutý na určitú dobu druhej upratovačke, na miesto ktorej bola od 01. 07. 2013 prijatá pracovníčka v uvedenom pracovnom zaradení.

S účinnosťou od 01.07.2013 na RÚVZ so sídlom v Prešove bola uskutočnená organizačná zmena. V rámci tejto organizačnej zmeny boli vykonané zmeny štátnozamestnaneckého pomeru u 17 štátnych zamestnancov trvalým preložením z funkcie hlavný referent do funkcie radca a u 1 štátnej zamestnankyne z funkcie odborný referent do funkcie hlavný referent.

Dňa 15.07.2013 nastúpila do pracovného pomeru účtovníčka, ktorá vystriedala na tomto pracovnom mieste zamestnankyňu, ktorej dňom 17.07.2014 skončil pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú.

Dňa 01.08.2013 nastúpila nová zamestnankyňa na oddelenie mikrobiológie životného prostredia. S uvedenou pracovníčkou bol dohodnutý pracovný pomer na dobu určitú, do doby návratu zdravotníckej laborantky z rodičovskej dovolenky do zamestnania.

Dňa 16.09.2013 sa vrátila z rodičovskej dovolenky štátna zamestnankyňa vo funkcii hlavný referent oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.

Následne so štátnou zamestnankyňou, ktorá bola na oddelení hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov v dočasnej štátnej službe do návratu štátnej zamestnankyne z rodičovskej dovolenky do zamestnania bola uzatvorená nová služobná zmluva. V zmysle novej služobnej zmluvy od 01.10.2013 pracuje uvedená štátna

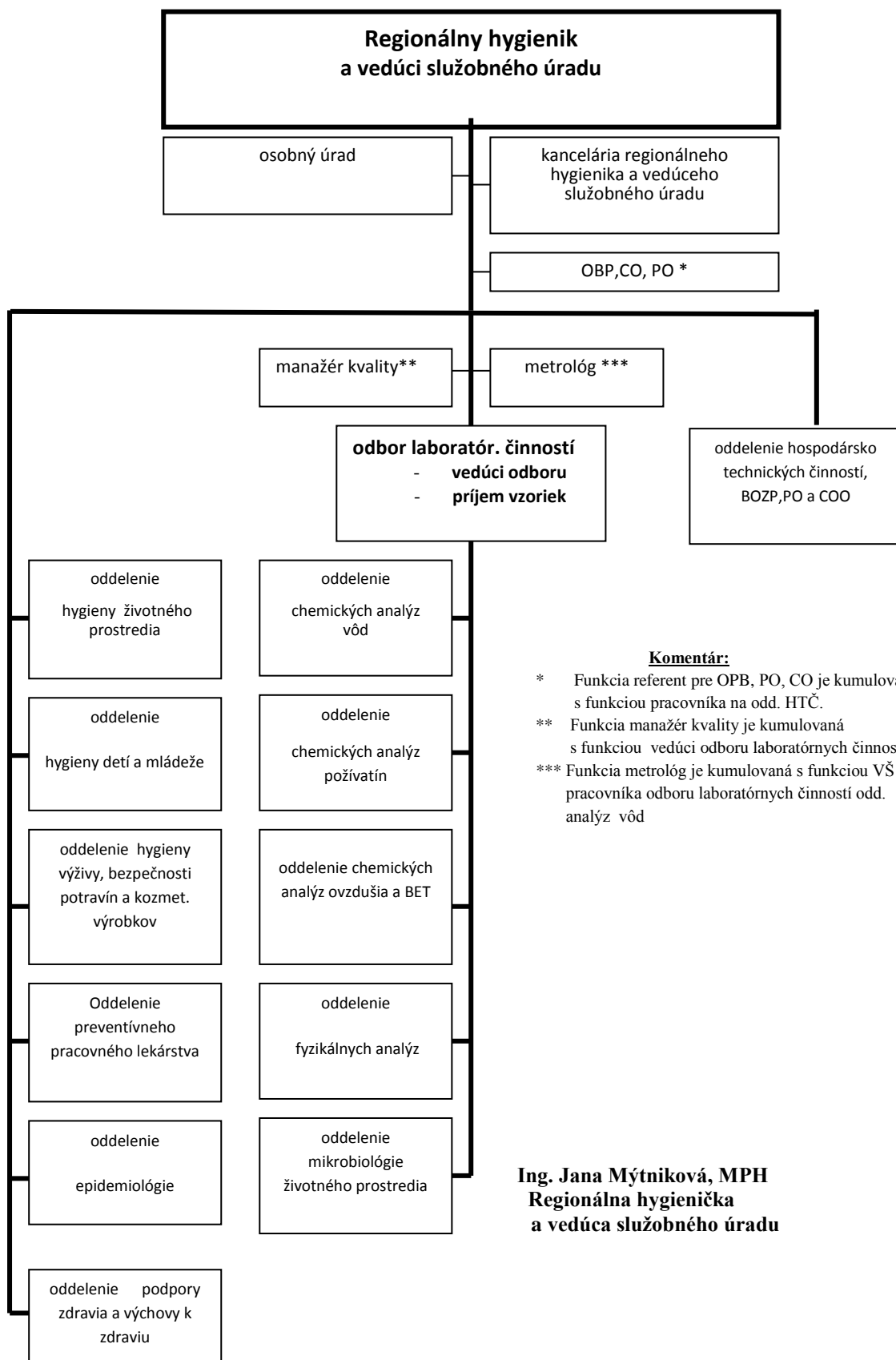
zamestnankyňa v dočasnej štátnej službe vo funkcii hlavný referent na oddelení hygieny detí a mládeže, do obsadenia tohoto miesta štátnym zamestnancom v stálej štátnej službe.

Štátna zamestnankyňa, ktorá zastávala uvedené štátnozamestnanecké miesto na oddelení hygieny detí a mládeže, odišla na základe jej žiadosti po dohode o skončení štátnozamestnaneckého pomeru dňom 01.10.2013 do starobného dôchodku.

Dňa 09.10.2013 sa z rodičovskej dovolenky vrátila zamestnankyňa na funkciu laboratórny diagnostik na oddelení mikrobiológie životného prostredia odboru laboratórnych činností. S pracovníčkou, ktorá ju zastupovala bola uzatvorená pracovná zmluva na zastupovanie zdravotníckej laborantky na oddelení mikrobiológie životného prostredia do doby jej návratu z práceneschopnosti do zamestnania.

Dňa 15.11.2013 sa z rodičovskej dovolenky vrátila štátna zamestnankyňa vo funkcii odborný radca – vedúci štátny zamestnanec, vedúca oddelenia epidemiológie, v dôsledku čoho sa dňom 14.11.2014 skončil štátnozamestnanecký pomer štátnej zamestnankyni v dočasnej štátnej službe zastupujúcej vedúcu oddelenia epidemiológie.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V PREŠOVE

Komentár:

- * Funkcia referent pre OPB, PO, CO je kumulovaná s funkciou pracovníka na odd. HTČ.
- ** Funkcia manažér kvality je kumulovaná s funkciou vedúci odboru laboratórných činností
- *** Funkcia metrológ je kumulovaná s funkciou VŠ pracovníka odboru laboratórných činností odd. analýz vôd

Ing. Jana Mýtniková, MPH
Regionálna hygienička
a vedúca služobného úradu

3. Rozpočet organizácie

3.1 Záväzné ukazovatele

V hodnotenom období roku 2013 Regionálny úrad verejného zdravotníctva svoje hospodárenie zabezpečoval v súlade so schváleným rozpočtom a stanovenými záväznými ukazovateľmi a limitmi z úrovne MZ SR. Mal vypracovaný podrobný rozpočet príjmov a bežných výdavkov s ekonomickým členením do úrovne položiek a podpoložiek v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie a tento schválený Ministerstvom zdravotníctva SR.

Zostavený rozpočet vychádzal zo stanovených záväzných ukazovateľov a dosiahnutých výsledkov rozpočtového hospodárenia za predchádzajúce obdobie a aktuálnych potrieb zabezpečenia úloh v rozpočtovom období s prihliadnutím na rozsah zabezpečovaných vecných a odborných úloh v oblasti štátneho zdravotného a potravinového dozoru a plnenie prijatých koncepcií jednotlivých odborov a úloh v oblasti ochrany a podpory zdravia.

V rozpise záväzných ukazovateľov schváleného rozpočtu na rok 2013 pre RÚVZ boli stanovené tieto záväzné ukazovatele:

Kapitálové výdavky spolu:	0 €
Príjmy:	110 000€
Bežné výdavky celkom:	1 151 142€
Z toho: mzdy a platy:	688 722€
odvody:	240 720€
tovary a služby:	214 700€
bežné transfery:	7 000€

V hodnotenom období boli s príkazom MZ SR vykonané aj nevyhnutné rozpočtové opatrenia.

Po vykonaných úpravách rozpočet Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Prešove pre rok 2013 bol záväzný týmito ukazovateľmi:

Kapitálové výdavky spolu:	17 997€
Príjmy:	146 356,16€
Bežné výdavky celkom:	1 154 878€
Z toho: mzdy a platy:	692 100€
odvody:	241 465,08€
tovary a služby:	192 931,58€
bežné transfery:	10 384,34€

3.2 Rozpočet príjmov

Pre rok 2013 bol schválený rozpočet príjmov vo výške 110 000€. V hodnotenom období boli dosiahnuté príjmy v celkovej výške 146 356,16€ z toho príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb predstavujú 87 106,16€, tržby z predaja kolkových známok predstavujú 57 563€, za porušenie predpisov 1 687€. Z uvedeného plnenia príjmovej časti rozpočtu vyplýva, že rozpočtované príjmy boli naplnené a prekročené. Na priaznivom plnení príjmovej časti uvedeného rozpočtu sa najviac podieľajú príjmy za predaj služieb a z predaja kolkových známok.

3.3 Rozpočet kapitálových výdavkov

Pre rok 2013 Regionálny úrad verejného zdravotníctva nemal pridelený žiadny limit kapitálových výdavkov. V priebehu roka bol RUVZ Prešov schválený presun finančných prostriedkov z kapitoly 630 (Tovary a služby) na kapitolu 700 (Kapitálové výdavky) vo výške 18 000€. S Týchto peňazí RUVZ Prešov minul čiastku 17 997€.

3.4 Rozpočet bežných výdavkov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva pre rok 2013 mal pridelený limit bežných výdavkov po vykonaných úpravách v priebehu roka vo výške 1 154 881€. Z upraveného rozpočtu boli čerpané prostriedky 1 154 881€ t.j. na úrovni 100%. Rozpočtované prostriedky boli čerpané v súlade so stanovenými zámermi a potrebami organizácie pri zabezpečení maximálnej hospodárnosti a dodržaní rozpočtovej a finančnej disciplíny. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove v hodnotenom období dodržal stanovené limity a v plnom rozsahu sa vysporiadal s financovaním prevádzkových potrieb organizácie. Za hodnotené obdobie boli uhradené všetky dodávateľské faktúry a nevznikli žiadne dlhy na neuhradených faktúrach.

Štruktúra čerpania výdavkov rozpočtu v roku 2013 je nasledovná

<u>Názov výdavku</u>	<u>Schvál.rozp.</u>	<u>Upravený rozp.</u>	<u>Skutočnosť</u>	<u>% plnenia</u>
Mzdy a platy (610)	688 722€	692 100€	692 100€	100%
Poistné (620)	240 720€	241 465,08€	241 465,08€	100%
Tovary a služby (630)	214 700€	192 931,58€	192 931,58€	100%
Kapitálové výdavky (700)		18 000€	17 997€	99,9%
<u>Bežné transfery (640)</u>	<u>7 000€</u>	<u>10 384,34€</u>	<u>10 384,34€</u>	<u>100%</u>
Spolu	1 151 142€	1 154 881€	1 154 878€	100%

3.4.1 Pracovníci a mzdové prostriedky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove evidoval k 31.12.2013 vo fyzických osobách 85 zamestnancov. Z toho počtu je 31 v štátnozamestnaneckom pomere a 54 zamestnancov je zaradených vo verejnej službe. V štátnej službe k 31.12.2013 organizácia eviduje 31 zamestnancov, z toho 1 vo funkcií hlavný radca, 10 zamestnancov vo funkcií odborný radca, 0 vo funkcií samostatný radca, 18 zamestnanec vo funkcií radca, 2 zamestnancov vo funkcií hlavný referent, 0 zamestnanec vo funkcií odborný referent. Vo verejnej službe bolo k 31.12.2013 evidovaných 54 zamestnancov, z toho 15 VŠ pracovníkov, 1 diplomovaný medicínsko-technický laborant, 0 zdrav.laborant, 13 chemických laborantov, 9 pracovníkov z úplným stredoškolským vzdelaním, 11 robotníkov. Regionálny úrad verejného zdravotníctva dodržal záväzný limit v počte zamestnancov za rok 2013. Pre rok 2013 v oblasti miezd po vykonanej úprave mal Regionálny úrad verejného zdravotníctva schválený limit mzdových prostriedkov vo výške 692 100€, ktorý bol vyčerpaný v plnej výške.

3.4.2 Prevádzkové výdavky

Čerpanie prevádzkových výdavkov bolo v hodnotenom období na úrovni upraveného rozpočtu.

Odvody poistného (620) v hodnotenom období boli čerpané vo výške 241 465,08€ t.j. v plnej výške upraveného rozpočtu. Schválený rozpočet pôvodne predstavoval čiastku 240 720€. Bol navýšený o 745,80€ na konečnú čiastku 241 465,08€.

Na bežnú prevádzku organizácie (630) v roku 2013 bolo čerpaných 192 931,58€. Pôvodný rozpočet pred úpravou predstavoval čiastku 214 700€.

Čerpanie cestovných výdavkov (631) vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 3 367,08€. Z prostriedkov rozpočtu boli realizované výdavky na cestovné, stravné a ubytovanie zamestnancov, ktorí v priebehu roka absolvovali školiace akcie, semináre, konferencie a pod. mimo regionu.

Na energie, vodu, komunikácie (632) v hodnotenom období boli čerpané prostriedky vo výške 53 501,76€ V porovnaní so schváleným rozpočtom tieto výdavky sú podstatne vyššie u energií, ktoré v rozpočte neboli reálne premietnuté. V štruktúre týchto výdavkov je najvyššie plnenie u energií (36 162,63€) a poštových telekomunikačných služieb (13 356,50€).

Na úseku dopravy (634) z rozpočtovej čiastky 14 780€ a upraveného rozpočtu 14 415,61€ bolo vyčerpané 14 415,61€ t.j. na úrovni upraveného rozpočtu. Ťažiskom týchto výdavkov boli náklady na pohonné hmoty (8 377,12€), servis a údržbu motorových vozidiel (3 967,37€) a poistenie motorových vozidiel (2 071,12€).

V oblasti rutinnej a štandardnej údržby (635) boli realizované výdavky do výšky upraveného štátneho rozpočtu 4 286,12€ avšak oproti zámerom v pôvodnom rozpočte boli tieto výdavky nižšie o 3 593,88€.

Nájomné (636) v rozpočte tvorilo minimálnu časť a to 3 465,26€ t.j. na úrovni upraveného rozpočtu. Výdavky boli čerpané predovšetkým na úhradu nájomného za fľaše na technické plyny.

U ostatných tovarov a služieb (637) čerpanie rozpočtových výdavkov predstavovalo finančnú čiastku 65 183,43€ t.j. na úrovni upraveného štátneho rozpočtu. Pôvodne schválený rozpočet uvažoval s čiastkou mierne vyššou t.j. 72 331€. Podstatnú časť týchto výdavkov tvorí stravovanie zamestnancov (34 089,48€), a prídely do sociálneho fondu (7 386,16€). Ďalej sú to výdavky na školenia, semináre, kurzy a porady (1 580,40€), všeobecné služby dodávateľským spôsobom (7 603,88€), kde boli vykonané revízie elektroinštalácie a odborné prehliadky kotolne, plynových rozvodov, zariadení a pod., ďalej špeciálne služby dodávateľským spôsobom (5 264,41€) kde sa vykonala kalibrácia prístrojov a pod., štúdie, expertízy a posudky (2 864,40€) kde bol vykonaný pravidelný dohľad certifikovaných laboratórnych činností cestou SNAS, dane z nehnuteľností (5 369,90€) a v neposlednej miere vyplatené odmeny na základe dohôd (0€).

3.4.3 Transfery

Pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva bol stanovený pôvodný limit bežných transferov na rok 2013 vo výške 7 000€. V priebehu roku bol upravený – zvýšený na 10 384,34€. Bežné transfery boli predovšetkým použité na odstupné (4 752€) a odchodné (3 232€) . Ďalšia časť finančných prostriedkov bola použitá na výplatu nemocenských dávok pre zamestnancov RÚVZ Prešov.

4. Hygiena životného prostredia a zdravia

Ciele a prehľad ich plnenia

1/ Monitorovanie kvality pitnej vody na spotrebisku v súlade s platnou legislatívou, príprava podkladov pre správu EÚ

Cieľom monitorovania je získať údaje o kvalite pitnej vody dodávanej spotrebiteľom z verejných vodovodov. Výsledky terénnych zistení vrátane výsledkov laboratórnych skúšok pitnej vody sa archivujú a vyhodnocujú jednotným informačným systémom so zreteľom na hodnotenie úrovne zásobovania obyvateľstva pitnou vodou vrátane presadzovania hygienických požiadaviek v tejto oblasti. V posledných rokoch VVS a.s. Košice dobudovala vodovody v obciach, ktoré boli odkázané na vlastné vodné zdroje s nevyhovujúcou kvalitou vody resp. ktorých výdatnosť bola nepostačujúca. Aj keď možnosť zásobovania kvalitnou pitnou vodou obcí v okrese Sabinov stúpol z 55,3 % v roku 2010 na 63,6 % v roku 2013, napriek tomu musíme konštatovať, že obyvatelia obcí kvôli zlej finančnej situácii strácajú záujem o odber vody z verejných vodovodov a nahrádzujú ho zásobovaním pitnou vodou z často nevyhovujúcich individuálnych zdrojov.

2/ Monitorovanie kvality vody kúpacích lokalít v súlade s platnou legislatívou, príprava podkladov pre správu EÚ

Cieľom úlohy je sledovať a hodnotiť kvalitu rekreačných areálov a vôd prírodných rekreačných lokalít, termálnych a netermálnych kúpalísk. Sledovať kvalitu areálov a vody umelých kúpalísk a prírodných rekreačných lokalít za účelom vydávania povolení na prevádzku, prípadne vydania zákazu prevádzky alebo zabezpečenia informovanosti obyvateľstva o nevhodnosti lokalít na kúpanie a získania prehľadu o pripravenosti kúpalísk a prírodných lokalít na letnú turistickú sezónu. V prípade plavární sa sleduje kvalita vody a vybavenosť počas celého roka podľa potreby. Priebežne sa vytvára informačný a databázový systém na monitorovanie vôd určených na kúpanie za účelom umožnenia plnenia reportingových požiadaviek podľa EÚ. Podľa pokynov ÚVZ SR sú priebežne aktualizované správy v informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie o aktuálnej situácii na kúpaliskách a informácie súvisiace s priebehom kúpacjej sezóny.

3/ Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa priebežne odbornými pracovníkmi vykonáva kontrolná činnosť, ktorá je podrobnejšie popísaná vo výročnej správe odd. HŽP v kapitole II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor a v kapitole IV. Ďalšie činnosti odboru.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Zisťované prekračovanie limitov vo vzorkách odoberaných v rámci monitoringu pitnej vody a vôd určených na kúpanie vykonaného ŠZD vo verejných vodovodoch a kúpaliskách bolo z hľadiska možných negatívnych vplyvov na zdravie nevýznamné. V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie spôsobené požitím zdravotne nevyhovujúcej vody a rovnako nebolo hlásené podozrenie na dusičnanovú methemoglobinémiu v súvislosti s konzumáciou pitnej vody. Napriek tejto skutočnosti je nutné konštatovať, že v okresoch Prešov a Sabinov žije 60 923 obyvateľov, t.j. 26,6% z celkového počtu obyvateľov dozorovaného územia, ktorí pijú vodu z nekontrolovaných zdrojov. V tomto smere najrizikovejšou skupinou sa javí rómska populácia žijúca v rómskych osadách s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody zo studní, alebo dokonca je odkázaná na vodu z povrchových tokov.

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia okresov Prešov a Sabinov sú v prevažnej miere zásobovaní pitnou vodou z Prešovského skupinového vodovodu (pre vodárenské účely sa využíva z 82 % voda z hornej časti toku Torysa a tiež voda infiltrovaná z náplavov rieky Torysy, vo vodojemoch sa voda zmiešava s vodou ďalších vodovodných systémov). V roku 2013 bola odoberaná pitná voda prioritne z prírodného radu vodárenskej nádrže Starina. Z celkového počtu 228 753 obyvateľov v spádovom území je napojených na verejný vodovod 167 830 obyvateľov, čo predstavuje 73,37 %. Z celkového počtu 170 243 obyvateľov okresu Prešov je 130 620 obyvateľov napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 76,73 % a z celkového počtu 58 510 obyvateľov okresu Sabinov je 37 210 obyvateľov napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 63,60 %. K výrazným zmenám v zásobovaní pitnou vodou nedošlo. Dozorovaných je 57 distribučných sietí verejných vodovodov, 87 spotrebísk. Voda bola odoberaná zo spotrebísk skupinových a obecných vodovodov, a to v správe VVS Prešov, v správe OcÚ a iných právnych subjektov.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

K výrazným zmenám v zásobovaní pitnou vodou nedošlo. Do prevádzky boli uvedené verejné vodovody v obciach: Kojatice, Drienica, Jakubova Voľa, Uzovský Šalgov, Vysoká. Kvôli pretrvávajúcim problémom s nestabilnou kvalitou pitnej vody došlo k odstaveniu jedného z vodných zdrojov v obci Štefanovce.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V spádovom území RUVZ v Prešove neevidujeme žiadnu výnimku na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Hygienicky významné vodovody evidujeme najmä v rekreačných oblastiach a v zariadeniach sociálnych služieb (Drienica, Lúčka – Potoky, Kokošovce – rekreačná oblasť Sigord – zariadenia Opalex a Zelený breh, hotel CANYON Lipovce, Evanjelická pomocná škola v Červenici pri Prešove, DSS Orkucany, zariadenie pre seniorov na Cemjate, domovy sociálnych služieb v Ličartovciach a v Petrovanoch, kaštieľ vo Fričovciach). Odozatých bolo 10 pitných vôd na laboratórne vyšetrenie.

Verejné studne v spádovej oblasti RUVZ so sídlom v Prešove neevidujeme.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Preverovací a kontrolný monitoring bol vykonávaný podľa vypracovaného harmonogramu. V rámci kontrolného monitoringu bolo odozatých 123 vzoriek pitných vôd, v rámci preverovacieho monitoringu bolo odozatých 40 vzoriek pitných vôd. V rámci ŠZD bolo odozatých celkom 6 vzoriek pitných vôd. Ak bola v rámci monitoringu zistená zhoršená kvalita pitnej vody, ďalší odber bol vykonaný v rámci štátneho zdravotného dozoru, pričom uvedené nedostatky boli prejednané so správcom vodovodu. Tiež zaužívané hodnotenie vodovodov podľa závadnosti podáva skreslené údaje o počte nevyhovujúcich vôd z verejných vodovodov, a to kvôli nízkemu počtu odozatých vôd a naopak prísnemu hodnoteniu závadnosti vzoriek. Z ekonomických dôvodov dochádza podľa vyjadrení starostov obcí naďalej k odpájaniu rodinných domov od verejného vodovodu a napojeniu na vlastný vodný zdroj. Väčšinou u obecných vodovodov dochádza k nedostatočnému nachlôrovaniu vodného zdroja (Abranovce, Brestov, Hermanovce, Chmeľovec, Klenov, Milpoš, Nemcovce, Okružná,

Suchá Dolina, Štefanovce, Terňa, Uzovce, Varhaňovce, Vyšná Šebastová, Žehňa), respektíve k zvýšenému obsahu železa a mangánu kvôli dlhým vodovodným prípojkám alebo nízkemu odberu vody (Tuhrina, Lesíček, Mirkovce, Lúčina, Ruská Nová Ves, Šarišská Poruba). Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v Prešove podľa vyšetrených vzoriek pitných vôd je na vyhovujúcej úrovni. V okrese Prešov je závadnosť po chemickej stránke je 16,07 %, po mikrobiologickej stránke 20,54 %. V okrese Sabinov je po chemickej stránke závadných 1,96 % vzoriek, po mikrobiologickej stránke 3,92 %. Na nedostatky pri úprave vody sú prevádzkovatelia vody upozornení a následne vykonajú opatrenie, ktorým odstránia zistené nedostatky.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v Prešove je monitorovaná podľa vopred stanoveného harmonogramu. Programy prevádzkovej kontroly boli predložené a odsúhlasené aj prevádzkovateľmi verejných vodovodov, a to Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice, závod Prešov a firme AQUASPIŠ spol. s r.o. Spišská Nová Ves, ktorí zároveň priebežne predkladajú laboratórne rozbory pitných vôd nimi prevádzkovaných vodovodov. Výrazné odchýlky kontroly kvality pitnej vody neboli zistené.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie spôsobené pozitívom zdravotne nevyhovujúcej vody.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Prírodné kúpacie oblasti, ktoré by boli vyhlásené krajským úradom životného prostredia, sa v našom regióne nenachádzajú.

Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V okrese Prešov je v prevádzke 8 bazénov s celoročnou prevádzkou, dva sú mimo prevádzky. Z týchto bazénov bolo spolu odobratých 94 vzoriek vôd na laboratórne vyšetrenie. Z chemických ukazovateľov v 78 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ - voľný a viazaný chlór, v jednej vzorke nebol dodržaný ukazovateľ reakcia vody a 30 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ chemická spotreba kyslíka manganistanom, na čo boli prevádzkovatelia upozornení a zistené nedostatky boli operatívne odstránené a prijaté príslušné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. V ukazovateľoch mikrobiologických 8 x bol prekročený ukazovateľ – Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C - 1 x v plaveckom bazéne hotela Canyon, 4 x v relaxačných bazénoch Aquaparku Delňa a 3 x v bazéne relaxačného centra Veľký Šariš. V jednej vzorke z relaxačného bazénu Aquaparku Delňa bol zistený *Staphylococcus aureus*. Z dôvodu predchádzania ochorenia a možného ohrozenia zdravia návštevníkov orgán verejného zdravotníctva odobral opakovanú vzorku vody, ktorá vyhovovala na kúpanie. Prevádzkovateľ vykonal nápravné opatrenia: vypustenie a vyčistenie bazénu, ich opätovné napustenie, vyčistenie ÚV, dezinfekciu bazénovej vody.

V okrese Sabinov je v prevádzke krytý bazén v rekreačnej oblasti Drienica a neplavecký bazén v podnikovom relaxačnom centre Golem. Z relaxačného bazéna bolo odobratých 9 vzoriek vôd na laboratórne vyšetrenie a z plaveckého bazéna Drienica prevádzkovateľ predložil 5 laboratórnych rozborov vzoriek vôd, vyšetrených v laboratóriu EKOLAB s.r.o., Košice. Z chemických ukazovateľov v piatich vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ – voľný a viazaný chlór, na čo boli prevádzkovatelia upozornení a zistené nedostatky boli operatívne odstránené a prijaté príslušné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody.

V mikrobiologických ukazovateľoch bol raz prekročený ukazovateľ Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 ° C v neplaveckom bazéne v podnikovom relaxačnom centre Golem.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V letnej turistickej sezóne 2013 v okrese Sabinov bolo dané do prevádzky Letné kúpalisko Sabinov a Letné kúpalisko Lipany. Jednotlivé bazény na kúpaliskách boli uvedené do prevádzky až po dokladovaní vyhovujúcej kvality vody na kúpanie.

Letné kúpalisko v Lipanoch – odobraté 2 vzorky vôd z bazéna a v jednej vzorke nebol dodržaný ukazovateľ – voľný chlór, na čo bol prevádzkovateľ upozornený a zistené nedostatky boli operatívne odstránené. Počas prevádzky ďalšie ukazovatele vyšetřovaných vzoriek bazénových vôd zodpovedali kritériám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a na umelom kúpalisku. Letné kúpalisko v Sabinove - celkovo bolo odobratých 8 vzoriek vôd z bazénov a dve vzorky boli nevyhovujúce, jedna z dôvodu prekročenia medznej hodnoty ukazovateľov kultivovateľné mikroorganizmy pri 36⁰C, reakcia vody a viazaný chlór prekročená a druhá v ukazovateli viazaný chlór a chemická spotreba kyslíka manganistanom.

V letnej turistickej sezóne 2013 v okrese Prešov boli dozorované tieto kúpaliská:

Letné kúpalisko na sídl. III v Prešove, kde bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov a jedna bola v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri 36⁰C prekročená.

Kúpalisko Solivar v Prešove, kde bolo odobratých 9 vzoriek vôd z bazénov a dve vzorky boli nevyhovujúce, jedna z dôvodu prekročenia medznej hodnoty ukazovateľov kultivovateľné mikroorganizmy pri 36⁰C, reakcia vody a chemická spotreba kyslíka manganistanom prekročená a druhá v ukazovateli viazaný chlór a chemická spotreba kyslíka manganistanom.

Kúpalisko v katastri Kokošovce – Sigord, kde bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov, vyhovovali kritériám pre vodu na kúpanie.

Na prekročenie jednotlivých ukazovateľov vo vzorkách bazénovej vody boli prevádzkovatelia upozornení, zistené nedostatky boli operatívne odstránené a prijaté príslušné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody a opakované vzorky bazénovej vody vyhovovali kritériám pre vodu na kúpanie. Kontroly vykonané v rámci ŠZD nezistili závažné porušenie platnej legislatívy, areály kúpalísk boli pravidelne udržiavané a počet plavčikov bol tiež v súlade s platnou legislatívou.

Na území, ktoré dozoruje RÚVZ so sídlom v Prešove – okresy Prešov a Sabinov, od 24. 6.2013 do 4. 7.2013 podľa pokynov ÚVZ SR daných listom č. OHŽP – 5098/2013 zo dňa 11. 06. 2013 sa vykonal cieľový štátny zdravotný dozor zameraný na kvalitu vody na kúpanie na kúpaliskách, ktoré v určenom čase boli v prevádzke a to v Aquaparku Delňa v Prešove a na Letnom kúpalisku v Sabinove. Prevádzka kontrolovaných kúpalísk v čase cieľového ŠZD bola na vyhovujúcej úrovni, vzorky bazénových vôd o celkovom počte 10 boli vyhovujúce, preto neboli uložené sankcie.

Počas LTS 2013 neboli hlásené žiadne ochorenia spôsobené vodou na kúpanie. Podľa pokynov boli priebežne každý týždeň aktualizované správy v informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie, o aktuálnej situácii na kúpaliskách a informácie súvisiace s priebehom kúpavej sezóny. V spádovej oblasti v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove nie sú vybudované kúpaliská s termálnou vodou.

3. Kvalita ovzdušia

3.1 Zhodnotenie stavu kvality voľného ovzdušia

Kvalita voľného ovzdušia sa v meste Prešov hodnotí na základe nameraných údajov z automatickej monitorovacej stanice umiestnenej na ulici arm. Gen. L. Svobodu (typ stanice mestská dopravná). Na tejto stanici sa sleduje: benzén, oxidy dusíka, tuhé častice PM₁₀ a oxid

uhoľnatý. K 31.12.2013 bola koncentrácia tuhých častíc PM₁₀ prekročená 54 krát. Koncentrácia tuhých častíc PM₁₀ môže byť prekročená 35-krát za rok (24-hodinová limitná hodnota na ochranu zdravia ľudí je 50 µg/m³). Tento limit bol prekročený už v mesiaci apríl a Krajský úrad životného prostredia v Prešove dňa 25.4.2013 (kedy došlo k 30. prekročeniam LH určenej pre PM₁₀) vyzval zodpovedné orgány a inštitúcie, aby začali uplatňovať krátkodobé opatrenia uvedené v prílohe č. 4 VZV KÚŽP v Prešove č. 2/2013 z 21. 02. 2013. Na znečistení ovzdušia mesta Prešov má podiel lokálne vykurovanie, doprava a diaľkový prenos znečistenia.

3.2 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V hodnotiacom roku sa kvalita vnútorného ovzdušia nesledovala.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2013 sa situácia v expozícii obyvateľstva obťažujúcimi a škodlivými hladinami hluku výrazne nezmenila. Naďalej je výrazným zdrojom hluku doprava, ktorá nie je odklonená z obytných zón. V roku 2013 neboli dané do prevádzky žiadne komunikácie, ktoré by prispeli k výraznému zníženiu hlučnosti v obytných zónach či už v okrese Sabinov alebo v okrese Prešov.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Významné opatrenia na zníženie hlučnosti v ŽP sa darí presadzovať a uplatňovať hlavne na úrovni posudzovania územno - plánovacej dokumentácie. V prípade riešení podaných podnetov v okrese Prešov bola podstatná časť z nich neopodstatnená resp. ich riešenie bolo v kompetencii miestnej samosprávy, preto takéto podania im boli odstúpené k priamemu vybaveniu. V okrese Sabinov neboli podané žiadne podnety na šetrenie hluku v životnom prostredí. Dva podnety, ktoré prešetrovali odborní pracovníci ešte neboli ukončené z dôvodu objektivizácie meraním hluku.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

V roku 2013 v okrese Prešov a Sabinov RÚVZ so sídlom v Prešove v rámci ŠZD vykonal 25 hygienických kontrol v ubytovacích zariadeniach. V dňoch od 11.02.2013 – 01.03.2013 RÚVZ so sídlom v Prešove zabezpečoval v rámci mimoriadneho cieleného ŠZD, ktorý vyplynul zo záverov z pracovnej porady vedenia ÚVZ SR zo dňa 07. 01. 2013, aj odber vzoriek prachu na stanovenie alergénov roztočov v ubytovacích zariadeniach. Mimoriadny výkon ŠZD bol realizovaný v dvoch prevádzkach. Odobratých bolo 10 vzoriek. Vo všetkých prípadoch nebola zistená prítomnosť alergénov roztočov. Prehľad ubytovacích zariadení v hodnotenom roku v spádovom území RÚVZ Prešov je uvedený v tab. č. 5.1. Oproti

predchádzajúcemu roku nastal nárast o 10 nových ubytovacích zariadení, na ktoré orgán verejného zdravotníctva vydal kladné rozhodnutie. V rámci výkonu ŠZD bolo odobratých 10 vzoriek pitných vôd. Kvalita vody vo všetkých prípadoch bola zdravotne bezpečná. Celkovo je možné hodnotiť úroveň udržiavania ubytovacích zariadení v okrese Prešov a Sabinov kladne.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V hodnotiacom období bolo v okrese Prešov a Sabinov evidovaných 829 prevádzkových subjektov, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti. Ich počet oproti roku 2012 vzrástol o 81 nových prevádzok. V rámci správneho konania sa posudková činnosť týkala hlavne zmeny majiteľa prevádzky, premiestnenia prevádzky do nových priestorov, resp. rozšírenia poskytovaných služieb v už existujúcich salónoch. Celkovo bolo v rámci ŠZD vykonaných 20 previerok, ktoré boli zamerané na dodržiavanie prevádzkových poriadkov, účinnosť sterilizátorov (testované boli 6 sterilizačné prístroje), kontrolu dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov. V zariadeniach solárií boli kontroly zamerané aj na dodržiavanie platnej STN EN 60335-2-27 na základe usmernenia, vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR, hlavného hygienika SR. ÚVZ SR v Bratislave zaslal 22 hlásení o nebezpečných kozmetických výrobkoch a na základe týchto hlásení bolo vykonaných 153 previerok. Nebezpečné kozmetické výrobky sa ani v jednom kontrolovanom zariadení nenašli. V priebehu roka 2013 bolo preskúšaných 41 žiadateľov, ktorí splnili požiadavky na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie práce v epidemiologicky závažných činnostiach.

- **Zariadenia sociálnych služieb**

Výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach sociálnych služieb bol zameraný najmä na dodržiavanie prevádzkovej hygieny, schválenie prevádzkového poriadku a zásobovanie pitnou vodou. V zariadeniach sociálnych služieb boli odobraté 4 vzorky pitných vôd na laboratórne vyšetrenie. V okrese Prešov je 7 zariadení na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb, 1 zariadení na podporu rodiny s deťmi, 17 zariadení sociálnych služieb a zariadení sociálnej kurately, ktoré dozoruje oddelenie hygieny detí a mládeže, 30 zariadení na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, 1 zariadenie s použitím telekomunikačných technológií a 6 zariadení poskytujúcich podporné služby. V okrese Sabinov je 1 zariadenie na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb, 6 zariadení na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a 1 zariadenie poskytujúce podporné služby. Oproti predchádzajúcemu roku v Prešovskom okrese nastal nárast o 5 nových pobytových zariadení a v Sabinovskom okrese o 1 pobytové zariadenie, na ktoré orgán verejného zdravotníctva vydal kladné rozhodnutia. Závažné nedostatky zistené neboli.

- **Zdravotnícke zariadenia**

V rámci pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove štátny zdravotný dozor vykonáva odbor epidemiológie.

- **Telovýchovné zariadenia**

V rámci Prešovského okresu v roku 2013 vydal RÚVZ so sídlom v Prešove 4 súhlasné rozhodnutia na telovýchovné zariadenia typu fitnesscentrum, jedno súhlasné rozhodnutie na Pole Dance štúdio a dve rozhodnutia na športové stavby ako je Tatran Handball ARÉNA v Prešove a Tenis klub Kapušany. Počet prevádzok telovýchovného charakteru ostáva v Sabinovskom okrese nezmenený. V 4 zariadeniach tohto typu bol v priebehu roka 2013 vykonaný ŠZD, avšak závažné hygienické nedostatky zistené neboli.

- **Pohrebništvo**

V roku 2013 vydal RÚVZ so sídlom v Prešove 1 záväzné stanovisko k prevádzkovej budove – pohrebnej služby ERA vo Veľkom Šariši a 1 stanovisko k umiestneniu cintorínu v obci Vyšná Šebastová. Podaných bolo 5 žiadostí o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebísk a na prevádzkovanie pohrebnej služby, ale len 4 žiadatelia zúčastnili preskúšania a jedna žiadosť bude vybavená v roku 2014. Orgánom verejného zdravotníctva boli vybavené dve sťažnosti na pohrebné služby. Po prešetrení podaných podnetov bolo konštatované, že boli neopodstatnené. Taktiež bola podaná jedna žiadosť o exhumáciu, ktorá však bola zo strany žiadateľa stornovaná.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Zo strany verejnosti bol záujem hlavne o poskytovanie informácií týkajúcich sa kvality pitnej vody a jej dezinfekcie. Ďalej to boli informácie v súvislosti s otváraním nových prevádzok a na vypracovávanie prevádzkových poriadkov prevádzok. Informácie boli poskytované telefonicky a osobne. V roku 2013 si občania písomne vyžiadali informáciu o kvalite dodávanej vody a možnosti využívania studničiek prameňov pre pitné účely, o kvalite voľného ovzdušia v meste Prešov; poukázali na prevádzkovateľov, ktorí nedodržali limity hluku v životnom prostredí mesta Prešov; taktiež sme riešili podnety na porušovanie ustanovení zákona o pohrebníctve.

V rámci „Svetového dňa vody“ boli vo zvýšenej miere poskytované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch. Občania sa informovali na spôsob dezinfekcie vody v individuálnych vodných zdrojoch, na veľkosť pásma hygienickej ochrany a vplyv kvality vody na zdravie. Cestou regionálnej tlače bola verejnosť informovaná o kvalite vody na kúpanie a spôsobe starostlivosti o individuálne vodné zdroje a prírodných prameňoch. Na webovej stránke sú pravidelne aktualizované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch, kvalite vody na kúpanie, základných hygienických požiadavkách na ochranu zdravia po záplavách, o zdravotných rizikách pri návšteve solárií a pod.

IV. Ďalšie činnosti odboru

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi.**

V okrese Sabinov v roku 2013 bola navrhovaná stavba - Výroba tekutého palivového komponentu Lipany navrhovateľa projektu EUROBAU – JM, spol. s r. o., Orlov 235, ktorá mohla byť predpokladom negatívneho ovplyvnenia životných podmienok, preto sa vykonal pre-screening a požadovalo sa vypracovanie hodnotenia dopadov na verejné zdravie – HIA. Po zvážení podmienok výstavby investor od navrhovanej lokality a stavby upustil. V okrese Prešov v roku 2013 bola navrhovaná stavba - Autorizované stredisko na spracovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení, k.ú. Šalgovík navrhovateľa projektu EkoSolution, s.r.o. Vranovská 2580/50, 080 06 Prešov. Stavba by mohla negatívne ovplyvňovať životné podmienky obyvateľov častí mesta Prešov, preto sa vykonal pre-screening a požadovalo sa vypracovanie hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

RÚVZ Prešov v obciach zasiahnutých povodňami na území okresov Sabinov a Prešov zabezpečil zvýšený štátny zdravotný dozor, boli odobraté vzorky pitnej vody a bol vykonaný ich laboratórny rozbor. O zásadách pri povodniach a o postupoch čistenia a dezinfekcie studní informovali obecné úrady v postihnutých obciach a v obciach so zvýšeným rizikom

povodní. Celkovo bolo vyšetrených 57 vzoriek vôd z individuálnych a hromadných vodných zdrojov.

▪ **Hromadné podujatia pre verejnosť**

Pracovníci oddelenia HŽP spolu s odd. HVBPVKV sa podieľali na zabezpečovaní a priebehu viacerých mimoriadnych akcií napr. Prešovské výstavné trhy, jarmok v Sabinove a Pečovskej Novej Vsi. Orgán verejného zdravotníctva vydal rozhodnutia, v ktorých odborne usmernil organizátorov uvedených akcií ako postupovať pri zabezpečovaní týchto akcií. Nariadené opatrenia boli skontrolované pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Prešove počas akcie.

▪ **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

Pracovníci oddelenia HŽP spolu s odd. PPL a HVBPVKV vykonali ŠZD v jednom zariadení pre výkon trestu odňatia slobody v okrese Sabinov, porušenie zákona o verejnom zdravotníctve zistené nebolo, preto sankčné opatrenia neboli uložené. Pre stavebný úrad bolo vydané jedno záväzné stanovisko (kolaudácia prepojovacej chodby) v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody v Prešove.

▪ **Ďalšie činnosti**

Pracovníci oddelenia sa zúčastnili na prednáškach vzdelávacích modulov a e-learningových kurzov v rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v Slovenskej republike“.

Pracovníci odd. HŽP sú členmi týchto komisií:

- na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčenia na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória v RÚVZ pre Prešovský kraj - Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková,

- na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v RÚVZ so sídlom v Prešove – Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková.

S pôsobnosťou pre Prešovský kraj je Ing. Miščíková členka technického štábu evakuačnej komisie pri OÚ v Prešove a členka technického štábu Obvodnej a Krajskej povodňovej komisie pri OÚ v Prešove a v Sabinove.

Regionálna úloha - Monitorovanie kvality povrchovej vody rieky Torysa a Šťavica.

Z povrchového toku Torysa sa v roku 2013 vykonávali odbery povrchových vôd v profiloch Tichý Potok – priamy odber a Tichý Potok pred vstupom na úpravu. Voda z toku Šťavica slúži pre rekreačnú oblasť Sigord - Prešov a odbery povrchových vôd sa vykonávali v profile Sigord – Šťavica nad úpravňou vody.

Celkovo bolo vykonaných 30 odberov vôd. V rámci komisionálneho jednania pri kontrole dodržiavania režimu hospodárenia v ochranných pásmach vodného zdroja Tichý Potok – priamy odber bolo opakovane konštatované, že kvalita povrchovej vody je po mikrobiologickej stránke nevyhovujúca. Jediným riešením pre zlepšenie kvality vody v toku Torysa je vybudovanie kanalizácií a ČOV pre obce Nižné Repaše, Vyšné Repaše, Olšavica, Brutovce a dobudovanie VN Tichý Potok, čím by sa zabezpečila stabilizácia kvality vody určenej pre odber. Do toho času KÚŽP v Prešove nariadil starostom obcí priebežne vykonávať štátny vodoochranný dozor v rámci svojho územia a na kontrolných dňoch o zistených skutočnostiach a prijatých opatreniach podávať informáciu.

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.1. Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Abranovce	632	562	88,92
Bajerov	454	454	100
Bertotovce	489	0	0
Brestov	502	502	100
Bretejovce	386	360	93,26
Brežany	202	0	0
Bzenov	757	624	82,43
Čelovce	317	0	0
Červenica	879	0	0
Demjata	1 099	0	0
Drienov	2 139	680	31,79
Drienovská Nová Ves	775	680	87,74
Dulova Ves	806	772	95,78
Fintice	1 898	656	34,56
Fričovce	1 136	0	0
Fulianka	385	188	48,83
Geraltov	138	0	0
Gregorovce	814	768	94,35

Haniska	661	661	100
Hendrichovce	232	0	0
Hermanovce	1 614	260	16,11
Hrabkov	688	688	100
Chmeľov	964	0	0
Chmeľovec	441	380	86,17
Chmiňany	856	0	0
Chminianska Nová Ves	1 295	527	40,69
Chminianske Jakubovany	2 149	0	0
Janov	309	0	0
Janovík	266	266	100
Kapušany	2 164	2 124	98,15
Kendice	1 860	560	30,11
Klenov	221	221	100
Kojatice	1 062	180	16,95
Kokošovce	715	0	0
Krížovany	421	0	0
Kvačany	284	284	100
Lada	834	834	100
Lažany	177	0	0
Lemešany	1 824	996	54,61
Lesiček	365	220	60,27
Ličartovce	973	568	58,38
Lipníky	475	475	100
Lipovce	517	517	100
Ľubotice	3 158	3 158	100
Ľubovec	530	338	63,77
Lúčina	163	163	100
Malý Slivník	789	0	0

Malý Šariš	1 533	492	32,09
Medzany	769	0	0
Miklušovce	320	320	100
Mirkovce	1 227	639	52,08
Mošurov	166	166	100
Nemcovce	469	438	93,39
Okružná	456	456	100
Ondrašovce	65	0	0
Ovčie	692	634	91,62
Petrovany	1 852	240	12,96
Podhorany	771	0	0
Podhradík	366	366	100
Prešov	91 352	91 352	100
Proč	468	0	0
Pušovce	542	0	0
Radatice	752	0	0
Rokycany	772	0	0
Ruská Nová Ves	1 133	1 048	92,50
Sedlice	1 045	0	0
Seniakovce	132	120	90,91
Suchá Dolina	197	197	100
Svinia	1 849	204	11,03
Šarišská Poruba	544	320	58,82
Šarišská Trstená	318	0	0
Šarišské Bohdanovce	711	648	91,14
Šindliar	551	501	90,93
Široké	2 399	2 009	83,74
Štefanovce	233	166	71,24
Teriakovce	542	360	66,42

Terňa	1 181	650	55,04
Trnkov	241	241	100
Tuhrina	471	288	61,15
Tulčík	1 302	0	0
Varhaňovce	1 337	959	71,73
Veľký Slivník	316	310	98,1
Veľký Šariš	5 483	4 816	87,84
Víťaz	2 012	414	20,58
Vyšná Šebastová	1 158	720	62,18
Záborské	628	572	91,08
Záhradné	936	0	0
Zlatá Baňa	432	380	87,96
Žehňa	1 047	647	61,80
Žipov	273	0	0
Župčany	1 388	284	20,46
Spolu:	170 243	130 620	76,73

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.1. Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bajerovce	328	0	0

Bodovce	335	0	0
Brezovica	1 709	1 697	99,30
Brezovička	430	212	49,30
Červená Voda	488	448	91,8
Červenica pri Sabinove	865	736	85,09
Ďačov	752	504	67,02
Daletice	125	0	0
Drienica	732	368	50,27
Dubovica	1 495	1 132	75,72
Hanigovce	138	0	0
Hubošovce	452	0	0
Jakovany	407	0	0
Jakubova Voľa	413	184	44,55
Jakubovany	966	860	89,03
Jarovnice	5 702	782	13,71
Kamenica	1 833	768	41,90
Krásna Lúka	716	492	68,72
Krivany	1 232	816	66,23
Lipany	6 470	6 276	97,00
Lúčka	674	0	0
Lutina	460	460	100
Milpoš	697	464	66,57
Nižný Slavkov	817	31	3,79
Olejníkov	399	0	0
Oľšov	303	176	58,09
Ostrovany	1 864	232	12,45
Pečovská Nová Ves	2 611	1 280	49,02
Poloma	948	404	42,62
Ratvaj	147	0	0

Ražňany	1 473	656	44,53
Renčišov	184	0	0
Rožkovany	1 330	380	28,57
Sabinov	12 706	11 225	88,34
Šarišské Dravce	1 258	1 084	86,17
Šarišské Michaľany	2 864	2 825	98,64
Šarišské Sokolovce	635	145	22,83
Tichý Potok	366	356	97,27
Torysa	1 516	1 204	79,42
Uzovce	521	521	100
Uzovské Pekl'any	415	0	0
Uzovský Šalgov	602	368	61,13
Vysoká	132	124	93,94
Spolu:	58 510	37 210	63,6

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.2. Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Abranovce	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Bajerov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Brestov	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Bzenov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Drienov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Drienovská Nová Ves	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dulova Ves	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Fintice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gregorovce	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Hermanovce	1	1	2	100	0	0	2	100	0	0
Hrabkov	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Chmeľovec	1	2	2	66,67	1	33,33	1	33,33	0	0
Janovík	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapušany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kendice	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Klenov	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Kvačany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lada	1	1	1	50	1	50	1	50	0	0
Lemešany	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lesiček	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Ličartovce	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Lipníky	1	0	1	100	1	100	0	0	0	0
Ľubotice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľubovec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lúčina	1	2	2	66,67	1	33,33	1	33,33	0	0
Mirkovce	1	2	2	66,67	2	66,67	0	0	0	0
Mošurov	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemcovce	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Okružná	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Petrovany	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Podhradík	0	3	2	66,67	1	33,33	1	33,33	0	0

Prešov	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Ruská Nová Ves	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Suchá Dolina	1	1	1	50	1	50	1	50	0	0
Šarišská Poruba	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Šarišské Bohdanovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šindliar	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Široké	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Štefanovce	2	3	1	20	1	20	1	20	0	0
Teriakovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Terňa	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Trnkov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuhrina	1	3	3	75	3	75	1	25	0	0
Varhaňovce	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Veľký Slivník	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Veľký Šariš	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyšná Šebastová	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Záborské	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Zlatá Baňa	1	3	1	25	1	25	0	0	0	0
Žehňa	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Spolu:	28	84	37	33,04	18	16,07	23	20,54	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.2. Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bodovce	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezovica	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezovička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Červená Voda	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Červenica pri Sabinove	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jakubovany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jarovnice	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Krásna Lúka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Krivany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lutina	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Milpoš	1	2	2	66,67	1	33,33	1	33,33	0	0
Nižný Slavkov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pečovská Nová Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Poloma	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Rožkovany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Sabinov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Dravce	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Michaľany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Sokolovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tichý Potok	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Torysa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Uzovce	2	2	1	25	0	0	1	25	0	0
Spolu:	12	39	3	5,88	1	1,96	2	3,92	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.3. Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Brestov	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šindliar	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Štefanovce	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Žehňa	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	5	2	40	0	0	2	40	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.3. Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%
Milpoš	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	1	0	0	0	0	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.4. Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
----------------	----------------	------	-------------------------------	--------------------------------	-------------------------	----------	-------------------------------	-------------------------------	---	----------------------------------	-----------------

V spádovej oblasti RÚVZ Prešov nebola udelená výnimka.

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/ Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
Prešov Sabinov	0	0	0	0	0	0	0

Okres: Prešov a Sabinov

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpacích oblastí využívaných na kúpanie za rok 2013

Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite vody prírodných kúpacích oblastí využívaných na kúpanie za rok 2013

V okrese Prešov a Sabinov sa nenachádzajú prírodné kúpacie oblasti.

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres : Prešov

Tab.č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou a využívania ich bazénov za rok 2013

Kraj Prešovský						
Okres Prešov						
<u>Obec</u>				<u>Bazény</u>		
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Dátum zahájenia prevádzky</u>	<u>Prerušená</u>	<u>Kapacita</u>	<u>termálne</u>	<u>netermálne</u>	<u>spolu</u>
<u>Plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce</u>	<u>3.1.2001</u>	<u>nie</u>	<u>10</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Aquapark Delňa</u>	<u>6.7.2012</u>	<u>nie</u>	<u>347</u>	<u>0</u>	<u>5</u>	<u>5</u>
<u>Krytý bazén pri MŠ Bajkalská 31, Prešov</u>	<u>1.1.1998</u>	<u>nie</u>	<u>10</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Krytý bazén PÚ, 17.novembra 1, Prešov</u>	<u>8.11.1994</u>	<u>nie</u>	<u>100</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Krytý bazén SPŠ – Strojnícka, Prešov</u>	<u>1.1.1989</u>	<u>mimo prevádzky</u>				
<u>Mestský bazén, SŠ, Ľ.Podjavorinskej 22, Prešov</u>	<u>27.2.2007</u>	<u>mimo prevádzky</u>				
<u>Školský bazén Májové námestie 1, Prešov</u>	<u>1.9.1986</u>	<u>nie</u>	<u>100</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Školský bazén Nešpora 2, Prešov</u>	<u>19.12.1985</u>	<u>nie</u>	<u>200</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Šariš Park relaxačný bazén, Veľký Šariš</u>	<u>25.3.2008</u>	<u>nie</u>	<u>12</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres : Sabinov

Tab.č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou a využívania ich bazénov za rok 2013

Kraj Prešovský						
Okres Sabinov						
<u>Obec</u>				<u>Bazény</u>		
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Dátum zahájenia prevádzky</u>	<u>Prerušená</u>	<u>Kapacita</u>	<u>termálne</u>	<u>netermálne</u>	<u>spolu</u>
<u>Kryté kúpalisko Drienica</u>	<u>5.2.2007</u>	<u>nie</u>	<u>600</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>ZTS Golem Klub Sabinov</u>	<u>21.9.2006</u>	<u>nie</u>	<u>14</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2013

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
<u>Obec</u>	<u>Vzorky</u>			<u>Ukazovatele</u>				
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Vyšetrené spolu</u>	<u>Počet prekročených s MH</u>	<u>% nevyhovujúcich</u>	<u>Spolu vyšetrených</u>	<u>S prekročnou MH spolu</u>	<u>mi kro biol ogické</u>	<u>biol ogické</u>	<u>Fyzikálno-chemické</u>
<u>Plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce</u>	<u>10</u>	<u>3</u>	<u>30</u>	<u>110</u>	<u>3</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>2</u>
<u>Aquapark Delňa</u>	<u>52</u>	<u>36</u>	<u>69,23</u>	<u>508</u>	<u>62</u>	<u>9</u>	<u>0</u>	<u>53</u>
<u>Krytý bazén MŠ Bajkalská 31, Prešov</u>	<u>7</u>	<u>5</u>	<u>71,43</u>	<u>77</u>	<u>7</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>6</u>
<u>Krytý bazén PÚ, 17.novembra 1, Prešov</u>	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>83,33</u>	<u>77</u>	<u>7</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>7</u>

<u>Krytý bazén SPŠ – Strojnícka, Prešov</u>	<u>mimo prevádzky</u>							
<u>Mestský bazén SŠ, Ľ.Podjavorinskej 22, Prešov</u>	<u>mimo prevádzky</u>							
<u>Školský bazén Májové námestie 1, Prešov</u>	<u>8</u>	<u>7</u>	<u>87,5</u>	<u>88</u>	<u>14</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>13</u>
<u>Školský bazén ZŠ Nešpora 2, Prešov</u>	<u>9</u>	<u>8</u>	<u>88,89</u>	<u>99</u>	<u>10</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10</u>
<u>Šariš Park relaxačný bazén, Veľký Šariš</u>	<u>11</u>	<u>8</u>	<u>72,73</u>	<u>111</u>	<u>11</u>	<u>3</u>	<u>0</u>	<u>8</u>

Okres: Sabinov

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2013

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Vyšetrené spolu</u>	<u>Počet prekroče ných s MH</u>	<u>% nevyhovuj úcich</u>	<u>Spolu vyšetre ných</u>	<u>S prekroče nou MH spolu</u>	<u>mi kro biol ogi cké</u>	<u>biol ogi cké</u>	<u>Fyzik álno- chem ické</u>
<u>Kryté kúpalisko Drienica</u>	<u>5</u>	<u>1</u>	<u>20</u>	<u>56</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
<u>ZTS Golem Klub Sabinov</u>	<u>9</u>	<u>8</u>	<u>88,89</u>	<u>99</u>	<u>17</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>16</u>

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou a využívanie ich bazénov za rok 2013

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
<u>Obec Prešov</u>	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	Začatia sezóny	Ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
LK Sigord	20.06.2013	31.08.2013	nie	nie	800	0	2	2
LK sídl. III, Prešov	26.06.2013	31.08.2013	nie	nie	1700	0	2	2
LK Solivar, Prešov	12.06.2013	08.09.2013	nie	nie	800	0	3	3

RÚVZ so sídlom v Prešove**Okres: Sabinov****Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou a využívanie ich bazénov za rok 2013**

Kraj Prešovský								
Okres Sabinov								
<u>Obec Sabinov</u>	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	Začatia sezóny	Ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
LK Lipany	11.07.2013	31.08.2013	nie	nie	1000	0	1	1
LK Sabinov	24.05.2013	31.08.2013	nie	nie	1200	0	2	2

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tab. č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou za rok 2013

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec Prešov	Vzorky			Ukazovatele				
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Vyšetrené spolu</u>	<u>Počet prekročených s MH</u>	<u>% nevyhovujúcich</u>	<u>Spolu vyšetrených</u>	<u>S prekročenou MH spolu</u>	<u>mikrobiologické</u>	<u>biologické</u>	<u>Fyzikálochemické</u>
LK Sigord	<u>8</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>68</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
LK sídl. III, Prešov	<u>8</u>	<u>2</u>	<u>25</u>	<u>68</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
LK Solivar, Prešov	<u>9</u>	2	<u>22,22</u>	<u>99</u>	<u>5</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>4</u>

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Sabinov

Tab. č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou za rok 2013

Kraj Prešovský								
Okres Sabinov								
<u>Obec</u>	<u>Vzorky</u>			<u>Ukazovatele</u>				
<u>Názov kúpaliska</u>	<u>Vyšetrené spolu</u>	<u>Počet prekročených s MH</u>	<u>% nevyhovujúcich</u>	<u>Spolu vyšetrených</u>	<u>S prekročenou MH spolu</u>	<u>mikrobiologické</u>	<u>biologické</u>	<u>Fyzikálno-chemické</u>
LK Lipany	<u>3</u>	<u>1</u>	<u>33,33</u>	<u>23</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
LK Sabinov	<u>10</u>	6	<u>60</u>	<u>90</u>	<u>8</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>7</u>

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 3.1. Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Priestor – účel využitia	Celk. počet vyšetrení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
		Viditeľná prítom. plesní		Viditeľná prítomn. vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovujúce	
		počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	Počet	%	škodlivina	Počet meraní	počet	%
Bytový	0												
Nebytový	0												

V hodnotiacom roku RÚVZ nesledoval kvalitu uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru.

RÚVZ: Prešov

Okres: Prešov, Sabinov

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD v roku 2012

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchod. prevádzky pod.	stavebná činnosť	technolog. zariadenia, vzduchotech - nika a pod.	mimopracov- né aktivity ľudí	Iné stacio - nárne zdroje
Prešov	Počet podnetov spolu:	-	-	-	2 +	5	-	2	1 +	1
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-		-	2	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	1	5	-	-	-	1
Sabinov	Počet podnetov spolu:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

+ t. č. podnet neuzavretý

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ Prešov v roku 2013

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Prešov	5	207	1	35	39	1025	11	219	2	23	5	157	4	31	30	1213	97	2910
Sabinov	8	641	0	0	6	58	5	240	0	0	1	134	3	23	5	34	26	1130
SPOLU	13	848	1	35	35	1083	16	459	2	23	6	291	7	54	36	1247	123	4040

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Prešov v roku 2013

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- nictva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
Prešov	245	57	157	36	50	25	4	52	1	5	2	0	0	19	653
Sabinov	100	3	29	14	13	1	1	13	0	0	1	0	0	1	176
SPOLU	345	60	186	50	63	26	5	65	1	5	3	0	0	20	829

Poznámka: Združená prevádzka je počítaná ako jedna prevádzka

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ v roku 2013

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Prešov	7	7	30	1	6	1	52
Sabinov	1	0	6	0	1	0	8
Spolu	8	7	36	1	7	1	60

Poznámka: Združená prevádzka je počítaná ako jedna prevádzka

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v roku 2013

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Prešov	5	9/24	2	4	1	0	0	3/3
Sabinov	5	5/13	1	4	1	0	0	2/2
Spolu	10	14/37	3	8	2	0	0	5/5

RÚVZ so sídlom v Prešove**Okres: Prešov a Sabinov****Tab. č. 6.1 Prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi**

Okres	Názov HIA	Pre-skrining Áno/Nie	Vyžiadaná HIA Áno/Nie	Ukončená HIA Áno/Nie	Spracovateľ	poznámky
Prešov	Autorizované stredisko na spracovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení, k.ú. Šalgovík	áno	áno	nie	EkoSolution, s.r.o. Vranovská 2580/50, 080 06 Prešov	
Sabinov	Výroba tekutého palivového komponentu Lipany	áno	áno	nie	EUROBAU – JM, spol. s r.o., Orlov 235	upustené od návrhu

5. Hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Ciele a prehľad ich plnenia

Cieľ

Prostredníctvom monitoringu a intervencie vplývať na zlepšenie stravovacích návykov u vybraných skupín dospeljej populácie (so zameraním sa na ľahkú prácu). Zisťovanie vývoja výživového stavu v sledovaných populačných skupinách.

Gestor

ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko:

RÚVZ so sídlom v Prešove – OHVBPKV – 2 pracovníčky

poradňa zdravia – 2 pracovníčky

Termín ukončenia 15. január 2014 a ďalšie roky

Etapy riešenia

a II. etapa - riešenie úlohy v súlade s prijatými postupmi (február – november 2013).

etapa – správa a výstupy úlohy (15. január 2014)

Vyhodnotenie výsledkov k 31. 12. 2013

K uvedenému termínu bolo vyšetrených spolu 80 klientov v poradni zdravia RÚVZ so sídlom v Prešove podľa stanovených vekových kategórií.

Súčasťou projektu sú

klientmi vyplnené jednodenné jedálne lístky podľa formulára,

dotazník o životospráve,

klinicko-somatický dotazník – BMI, WHR, TK systolický, TK diastolický,

biochemické vyšetrenie – odber krvi na prístroji reflotron pre vyhodnotenie biochemických ukazovateľov lipoproteínového metabolizmu – celkový cholesterol, triglyceridy, HDL, LDL, glukóza.

Všetky údaje sa spracovávajú v programe ALIMENTA.

2. MONITORING JODIDÁCIE KUCHYNSKEJ SOLI

Cieľ

Monitorovanie obsahu jódu v jedlej soli vo vybraných potravinách a ľudskom organizme s cieľom zabezpečovania kontinuálneho prísunu jódu do ľudského organizmu a jeho predpokladaného obsahu v organizme

Gestor

ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Košiciach

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Prešove - OHVBPKV – 7 pracovníčiek

pracovníčky laboratória

Termín ukončenia 15. január 2014 a ďalšie roky

Etapy riešenia

etapa - odber vzoriek kuchynskej soli (vrátane morskej soli) a jej laboratórne vyšetrenie na množstvo KJ, KJO₃

- počet vzoriek: 2 vzorky mesačne

- časové obdobie: január – december 2013

etapa - kontrola príjmu jódu z iných druhov potravín a monitorovanie jódu v organizme

- časové obdobie: január – december 2013

Vyhodnotenie výsledkov k 31. 12. 2013

K uvedenému termínu bolo odobratých 25 vzoriek kuchynskej soli vrátane morskej soli, všetky vzorky obsahom jodičnanu draselného prepočítaného na KJ vyhoveli požiadavkám.

3. BEZPEČNOSŤ VÝROBKOV URČENÝCH PRE DETI

Cieľ

1. Kontrola dodržania bezpečnosti keramických a plastových výrobkov určených pre deti so zameraním na kontrolu vybraných kritérií bezpečnosti výrobkov – migrácia Cd, Pb, formaldehydu, primárnych aromatických amínov, bisfenolu A resp. iných ukazovateľov v závislosti od materiálového zloženia.

2. Kontrola označovania a dokumentácie v súlade s Potravinovým kódexom SR - Materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Gestor

ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Poprade – laboratórne vyšetrenie, hodnotenie

RÚVZ so sídlom v Prešove

Etapy riešenia

I. etapa: január 2012 - december 2013 - zber a analýzy vzoriek

II. etapa: 30. marec 2014 - záverečná správa

Vyhodnotenie výsledkov k 31. 12. 2013

Podľa plánu úradnej kontroly boli v sledovanom období odobraté 2 vzorky plastových výrobkov pre deti (melamínový tanier a melamínová miska). Laboratórnym vyšetrením na RÚVZ so sídlom v Poprade bolo zistené, že obidve vzorky sú v súlade s požiadavkami platnej legislatívy.

4. MONITORING SPOTREBY VYBRANÝCH PRÍDAVNÝCH LÁTOK V POTRAVINÁCH

Cieľ

Monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospelaj populácie s cieľom zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI)

Gestor

ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Prešove – OHVBPKV – 3 pracovníčky

Termín ukončenia: 31. december 2013 a ďalšie roky

Etapy riešenia

I. etapa: január 2013 – október 2013: odborné - metodická príprava monitoringu, zber údajov a analýzy vzoriek

II. etapa: december 2013 – vyhodnotenie monitoringu – záverečná správa

Vyhodnotenie výsledkov k 31. 12. 2013

V rámci monitoringu je sledovaná spotreba vybraných dvoch prídavných látok – E 129 Allura červená AC, E 104 Chinolínová žltá a dvoch aróm Mentofuránu a Kumarínu na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín.

V roku 2013 boli spracované údaje 20 respondentov podľa určených vekových kategórií – 24 hodinový dotazník spotreby potravín/pokrmov/nápojov a týždenný dotazník frekvencie spotreby potravín.

Na laboratórne vyšetrenie boli odobraté 3 vzorky potravín - na obsah farbiva allura červená, na obsah mentofuránu a na obsah kumarínu, vyšetrené vzorky vyhoveli požiadavkám.

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. Stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
Dagmar Hybenová, MVDr.	1998	UVL Košice			
Eubica Hasarová, MVDr.	1996	UVL Košice			
Mária Lichvárová, Ing.	1991	STU FPT Bratislava			
Mária Mihoková, Mgr.	1991	VŠZ a SP Bratislava			
Magdaléna Glovová	1983			Gymnázium SZŠ Košice	
Margita Marcinová	1977			Gymnázium	SZŠ Košice
Eva Petriľáková	1981			Gymnázium SZŠ Košice	
Andrea Glovová, Mgr. do 10.2013	2011	UPJŠ, LF Košice			
Martina Petráková od 10.2013	2004			SZŠ Prešov	SZŠ Martin

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií týkajúcich sa problematiky hygieny výživy

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská porada vedúcich odd./odborov HV	Porada	29. – 30. 05.2013 2011	Vrátna dolina	ÚVZ SR	2
Celoslovenská porada vedúcich odd./odborov HV	Porada	27. -28. 11.2013	Košice	ÚVZ SR	2
Pracovný seminár k problematike odpadu zo ZSS	Seminár	03.04.2013	Bratislava	ÚVZ SR	1
Pracovná porada zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmet.výrobkami	Porada	09.- 10. 04.2013	Oščadnica	ÚVZ SR	1
Celoslovenský seminár týkajúci sa problematiky kozmetických výrobkov	Seminár	26.06.2013	Žilina	ÚVZ SR	1
Porada pracovníkov k výkonu ŠZD a kontroly fajčenia	Porada	07.08.2013	Trenčín	ÚVZ SR	1
Kurz Európskej komisie DG SANCO – Training course zameraný na problematiku potravín pre dojčatá a malé deti	Školenie	21.-21. 10.2013	Utrecht, Holandsko	DG SANCO	1
Modul 9 - Aktuálna problematika hygieny životného prostredia	Kurz	24.01.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	3
Modul 8 – Preventívne pracovné lekárstvo – ochrana zdravia pri práci	Kurz	19.02.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	4
Modul 2 - Úradná kontrola potravín	Kurz	27.02.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	7

Modul 5 – Úlohy, ciele, a kompetencie verejného zdravotníctva (VZ) Európska únia a VZ	Kurz	28.03.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	7
Modul 1 – Hodnotenie dopadu na zdravie – časť 1.	Kurz	13.03.2013 20.11.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	6
Modul 1 – Hodnotenie dopadu na zdravie – časť 2.	Kurz	19.04.2013 03.12.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	7
Modul 13 – Vývojové trendy v zdravotnom stave obyvateľstva	Kurz	23.05.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	2
Modul 11 – Postupy v oblasti podpory zdravia	Kurz	05.06.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	5
Modul 19 – Právo na prístup k informáciám, ochrana osobných údajov	Kurz	08.10.2013	RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	6
Modul 3 – Stravovanie detí a mládeže	Kurz	26.10.2012	RÚVZ Košice	ÚVZ SR	2
Modul 14 – Manažment vo verejnom zdravotníctve	Kurz	21.11.2013	RÚVZ Košice	ÚVZ SR	5

V rámci školenia pracovníkov na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu s potravinami boli realizované 4 školenia.

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – počet 756
- 3 pracovníčky oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín do obehu, preskúšaných celkom 851 žiadateľov o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažnej činnosti,
- 2 pracovníčky oddelenia HV sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb, preskúšaní boli 3 žiadatelia o vydanie osvedčenia.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Prešove – odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Prešov a Sabinov.

3.1.1 Posudková činnosť

V roku 2013 bolo vydaných 404 posudkov na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 230 zariadení spoločného stravovania, 12 výrobní potravín (pestovateľská pálenica, výroba kvasenej kapusty, výroba zázvorového piva, výroba lahôdkárskych výrobkov, výroba cukrárskych výrobkov, výroba a rozvoz pizze, výroba zmrzliny), 110 predajní potravín, 4 predajne kozmetických výrobkov, 10 skladov, 38 iných prevádzok.

V rámci vydávania záväzných stanovísk bolo vydaných k územnému konaniu 16 záväzných stanovísk (2 ZSS, 2 výroba potravín, 9 predaj potravín, 2 sklady, 1 iná prevádzka), ku kolaudačnému konaniu a ku zmene v užívaní stavieb 44 záväzných stanovísk (21 ZSS, 2 výroby potravín, 15 predaj potravín, 1 sklad, 5 iné prevádzky).

V priebehu správneho konania bolo 14 krát konanie prerušené (8 ZSS, 1 výroba potravín, 4 predaj potravín, 1 sklad) a v 8 prípadoch bolo konanie zastavené (6 ZSS, 1 výroba potravín, 1 predaj potravín).

Počet nesúhlasov (rozhodnutí, záväzných stanovísk) 0.

3.1.2. Kontrolná činnosť

- a) podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vykonaných 794 kontrol v rámci ŠZD aj v súvislosti s vydaním rozhodnutí a záväzných posudkov,
- b) podľa zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vykonaných celkom 410 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu, uzatvoreného typu, bufetoch a predajniach. Pri kontrolách nebolo zistené porušenie zákona o ochrane nefajčiarov.

- **kontroly na základe podnetov/sťažností** - celkový počet prijatých podnetov 26, z toho opodstatnených 9, neopodstatnených 14, 3 podnety boli odstúpené vecne a miestne príslušným kontrolným orgánom.

Podľa zákona č. 355/2007 bolo riešených 16 podnetov týkajúcich sa tráviacich ťažkostí po konzumácii pokrmov, zvýšenej hlučnosti v životnom prostredí z prevádzky ZSS, nedostatočnej hygieny pri príprave a výdaji pokrmov, nedostatočnej prevádzkovej hygieny v zariadení spoločného stravovania, prevádzkovania bez vydaného rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky, ťažkostí po konzumácii alkoholu, nefunkčných WC pre zákazníkov v zariadení spoločného stravovania, internetový predaj zakázaného kozmetického výrobku (bieliace pásiky).

Podľa zákona č. 152/1995 bolo riešených 10 podnetov týkajúcich sa predaja potravín bez označenia, prelepovania dátumu minimálnej trvanlivosti výživového doplnku, nesprávne označeného cukrárskeho výrobku, predaja pečiva po dátume spotreby, používania nekvalitných a starých surovín na prípravu kebabu.

3.2 Úradná kontrola

Na rok 2013 bol vypracovaný aktualizovaný plán úradnej kontroly potravín. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie potravinového práva podľa nariadenia (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady o hygiene potravín, zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plánované boli na základe kategorizácie potravinárskych prevádzok.

V sledovanom období bolo vykonaných 795 úradných kontrol v potravinárskych prevádzkach vrátane zariadení spoločného stravovania, z toho bez nedostatkov 720 kontrol, pri 75 kontrolách boli zistené nedostatky, počet nezhôd celkom 130. Odobratých bolo 590 vzoriek potravín a 155 sterov z prostredia, z toho mikrobiologicky vyhovelo 366 vzoriek potravín a 135 sterov, chemicky vyhovelo 399 vzoriek.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s lahôdkárskymi výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi, pramenitými vodami a balenou pitnou vodou, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove je evidovaná 1 lahôdkárska výroba, 1 cukrárska výroba, 1 výroba balenej zmrzliny, 1 výroba potravín na osobitné výživové účely, 3 výroby výživových doplnkov, 1 plniareň dojčenskej vody, 2 výroby chladených pokrmov, 32 špecializovaných prevádzkarní – skladov, 247 špecializovaných predajní potravín, 35 výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze (okrem iných výroba a predaj zmrzliny).

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných 129 úradných kontrol v 81 prevádzkach, pri ktorých bolo zistených 43 nezhôd.

Pri výrobe a predaji lahôdkárskych výrobkov bolo zistených 12 nezhôd (v hygiene prevádzky 2, v osobnej hygiene 3, v odbornej spôsobilosti 1, v skladovaní potravín 3, v manipulácii s potravinami 1, v dodržiavaní zásad SVP, HACCP 2), pri výrobe a predaji cukrárskych výrobkov 12 nezhôd (v hygiene prevádzky 4, v osobnej hygiene 2, v odbornej spôsobilosti 1, v manipulácii s potravinami 1, v dodržiavaní zásad SVP, HACCP 4), pri výrobe a predaji zmrzliny bolo zistených 13 nezhôd (v hygiene prevádzky 3, v osobnej hygiene 4, v odbornej spôsobilosti 1, v dodržiavaní zásad SVP, HACCP 5), vo výrobe pramenitých vôd určených pre dojčatá a ich predaji 2 nezhody (v manipulácii s potravinami 1, v dodržiavaní zásad SVP, HACCP 1), pri výrobe a predaji výživových doplnkov 2 nezhody (v overovaní pôvodu potravín), pri výrobe a predaji aditívnych látok 1 nezhody (v dodržiavaní zásad SVP a systému HACCP 1).

Analýza nezhôd:

- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - neoverovanie na mikrobiologické kritériá, neaktualizovaný systém HACCP, nedostatočné vykonávanie monitoringu CCP a evidencie pri výrobe a predaji zmrzliny, nevyhovujúce laboratórne rozbory cukrárskych výrobkov, zmrzlín a dojčenskej vody.
- **vo vzdelávaní zamestnancov** – nepredložené záznamy o priebežnom vzdelávaní zamestnancov,
- **v hygiene prevádzky** - znečistené a poškodené steny a podlahy, nezabezpečenie teplej tečúcej vody v predsienke WC pre pracovníkov, uskladnenie osobných vecí, kancelárskych potrieb a civilného odevu v miestnosti určenej na výrobu zmrzliny,

- nedostatočná sanitácia pracovného náradia, pracovných plôch a technologického zariadenia (overené sterovou metódou), nepredložené doklady o vykonávaní sanitácie,
- **osobná hygiena** - nedôsledné dodržiavanie zásad osobnej hygieny zamestnancami – overené sterovou metódou, pracovníci bez pracovného odevu,
 - **v odbornej spôsobilosti** - zamestnanci bez dokladov o odbornej spôsobilosti, nepredložené doklady o vzdelávaní zamestnancov,
 - **v označovaní** - neoznačenie cukrárskych výrobkov podľa požiadaviek legislatívy, nedostatky v označení cukrárskych výrobkov (alergény, zloženie), nesprávne označenie sladidla (zloženie výrobku nezodpovedalo označeniu) a potraviny na osobitné výživové účely (bezgluténové cestoviny),
 - **v pôvode, výsledovateľnosti** - nepredložené doklady o pôvode tovaru, nevykonávanie monitorovania a evidencie teplôt a podmienok pri príjme tovaru, nepredložené rozhodnutia k umiestneniu výživových doplnkov na trh SR,
 - **v skladovaní** - spoločné skladovanie nezlúčiteľných druhov výrobkov v sklade potravín, v chladiacich a mraziacich zariadeniach, zmrazovanie polotovarov vyžadujúcich chladiace teploty, suchý sklad potravín nebol vybavený meracími zariadeniami (teplomermom a vlhkomermom), uchovávanie surovín používaných na prípravu bagiet pri nevyhovujúcich teplotách, nefunkčné chladiace zariadenia, uchovávanie cukrárskych výrobkov pri teplote prostredia, nedostatočná kontrola a evidencia teplôt v chladiacich zariadeniach,
 - **v manipulácii s potravinami** - nesprávne uloženie potravín (pečivo v kartóne od paradajok, uloženie potravín na podlahe, zámena pracovných plôch podľa účelu použitia, zmrazovanie potravín a polotovarov dodaných v nezmrazenom stave, nevyhovujúca manipulácia s dojčenskou vodou pri predaji, uchovávanie cukrárskych výrobkov mimo chladiaceho zariadenia v prepravkách.

V rámci **úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami** bolo vykonaných 6 úradných kontrol, z toho bez odberu vzoriek 4 kontroly a 2 kontroly spojené s odberom vzoriek v obchodnej sieti a vo výrobnjej prevádzke. Laboratórne rozbor (chemické vyšetrenie) 2 vzoriek boli vykonané v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade - vyhovel požiadavkám piatej hlavy druhej časti Potravinového kódexu SR - Materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Úradné kontroly bez odberu vzoriek boli zamerané na predloženie vyhlásenia o zhode podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1831/2003 s uvedením výrobcu alebo dovozcu, dátumu vyhlásenia o zhode a uvedenia zhody s platnými právnymi predpismi a na podpornú dokumentáciu k vyhláseniu o zhode s uvedením názvu skúšobného laboratória, dátumu vydania a testovanými ukazovateľmi. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

RASFF

- **Kontaminácia sušeného mlieka jedom na hlodavce v Poľsku** – sušené mlieko bolo použité ako zložka na výrobu 9 druhov waflových trubičiek s rôznymi náplňami v spoločnosti Magnolia Sp. Z o. o. ul. Transportowa 3, 68-300, Lubsko, Poľsko, dovezených a predávaných v spoločnosti Kaufland a Tesco a následne v iných prevádzkach (cukrárne, kaviarne, bufety, stánky s rýchlym občerstvením a pod.) – vykonaných bolo 58 kontrol, pri ktorých nebol zistený predaj uvedených výrobkov.

- **Pozitívny výsledok vyšetrený na prítomnosť konskej DNA - Lasagne Bolognese NOWACO**, mäsom plnené cestoviny (v označení uvedené len hovädzie mäso), 400 g, mrazené, dátum minimálnej trvanlivosti 24/02/2014, výrobná šarža 240/12 09:03, pôvod Luxembursko, distribútor BIDVEST SLOVAKIA s. r. o., Nové Mesto nad Váhom – vykonaných bolo 44 kontrol v 26 ZSS a 18 školských a predškolských zariadeniach, výskyt uvedeného výrobku nebol zistený.

- **Falšovanie mrazených hovädzích burgerov z Poľska – Hovädzí Burger** (mrazený polotovár z hovädzieho mäsa pred smažením), značka výrobku FVZ POLSKA, hmotnosť 2 kg, 36 ks, výrobné číslo: L551201, dátum minimálnej trvanlivosti 21/10/2013, 12/10/2013, 12/12/2013, výrobca FVZ Deli-Meat Polska sp. Z o.o., PL 24084001 WE, Gliwicka 20, Orzesze, Poľsko, distribútor BIDVEST SLOVAKIA, s. r. o., Nové Mesto nad Váhom – výrobok bol s pozitívnym výsledkom vyšetrený na prítomnosť konskej DNA – vykonaných bolo 38 kontrol v 26 ZSS a 12 školských a predškolských zariadeniach, výskyt uvedeného výrobku nebol zistený.

- **Úlomky skla v dojčenskom nápoji Hamánek s príchut'ou čučorieok a brusníc**, od ukončeného 4. mesiaca, balenie 210 ml, sklenená fľaša, dátum výroby 02. 04. 2012 (na obale ako L 020412), dátum minimálnej trvanlivosti do 02. 04. 2012, šarža L020412, výrobca Hamé s. r. o., Na Drahách 814, 686 04 Kunovice, Česká republika, odberateľ v SR DC TESCO, Družstevná ulica 38, Prešov – Nižná Šebastová – kontrolou vykonanou u distribútora prítomnosť uvedeného výrobku nebola zistená.

3.2.2 Kontrola v ZSS (kontrola podľa zákona č. 152/1995 Z. z.)

V územnej pôsobnosti RÚVZ je evidovaných 1757 zariadení spoločného stravovania (1590 zariadení spoločného stravovania otvoreného typu, 167 zariadení spoločného stravovania uzavretého typu).

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných 545 kontrol v 317 prevádzkach, pri ktorých bolo zistených 87 nezhôd.

V dodržiavaní zásad SVP a HACCP bolo zistených 14 nezhôd, v hygiene prevádzky 22 nezhôd, v osobnej hygiene 11 nezhôd, v odbornej spôsobilosti 3 nezhody, v označovaní 4 nezhody, potraviny po DS/DMT 2 nezhody, v skladovaní 13 nezhôd, v manipulácii s potravinami 17 nezhôd, v manipulácii s odpadom 1 nezhoda.

Analýza nezhôd:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – nedodržanie technologického postupu pri príprave pokrmov (nevyhovujúce laboratórne rozbory pokrmov), nevykonávanie monitoringu CCP a nedostatočná evidencia CCP od príjmu až po výdaj hotových jedál, neodkladanie vzoriek v ZSS uzavretého typu, neoverovanie pokrmov na mikrobiologické kritériá, neaktualizovaný systém HACCP.
- v hygiene prevádzky - znečistené steny a podlahy v kuchyni a skladovacích priestoroch, sterovou metódou zistená nedostatočná očista a sanitácia pracovných plôch a zariadenia,
- v osobnej hygiene - pracovníci bez pracovného odevu, sterovou metódou zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny,
- v odbornej spôsobilosti – zamestnanci bez odbornej spôsobilosti, nepredložené doklady o odbornej spôsobilosti,
- v označovaní – suroviny používané na prípravu pokrmov neboli označené v štátnom jazyku, neoznačené rozpracované suroviny používané na prípravu hotových pokrmov,
- potraviny po DS/DMT – používanie surovín po dátume spotreby, hotové pokrmy po dobe spotreby,

- v skladovaní potravín – uchovávanie hotových pokrmov a surovín po dobe spotreby v chladiacom zariadení, spoločné skladovanie nezlúčiteľných druhov výrobkov v sklade potravín, v chladiacich a mraziacich zariadeniach, suchý sklad potravín nebol vybavený meracími zariadeniami (teplomermom a vlhkomermom),
- v manipulácii s potravinami – nesprávne uloženie potravín (pečivo v kartóne od paradajok, uloženie potravín na podlahe, zámena pracovných plôch podľa účelu použitia, svojvoľné zmrazovanie surovín dodaných v nezmrazenom stave,
- v manipulácii s odpadom – uloženie biologicky rozložiteľného odpadu v priestoroch kuchyne.

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2013 bolo vykonaných 9 auditov systému HACCP – 4 v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu, 2 v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu, 1 v prevádzke rýchleho občerstvenia, 1 vo výrobe výživových doplnkov, 1 v plniarni dojčenskej vody.

Počet zistených nezhôd – 2 protokoly o nezhodách v ZSS, menej významné nepriaznivé zistenia, ktoré boli klasifikované len ako pripomienky v počte 28.

Najčastejšie zisťované nedostatky

- nevykonáva sa monitorovanie a evidencia CCP od príjmu potravín až po výdaj pokrmov, záznamy z monitorovania nie sú podpísané zodpovedným pracovníkom, v systéme HACCP nebola vykonávaná aktualizácia platných predpisov, prevádzkovateľ nevykonáva pri overovaní svojich postupov založených na zásadách HACCP testovanie na príslušné mikrobiologické kritéria podľa platných predpisov, nie sú určené verifikačné postupy, nie je vypracovaný zdokumentovaný postup na zachovanie ľahkej identifikovateľnosti dokumentov.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V sledovanom období bolo odobratých a laboratórne vyšetrených 590 vzoriek potravín a pokrmov a 155 sterov z pracovného prostredia, pracovného náradia a nástrojov a stery z rúk a pracovných odevov pracovníkov.

Z uvedeného počtu bolo mikrobiologicky vyšetrených 399 vzoriek potravín, mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 36 vzoriek, t.j. 9,0 % a 20 sterov, t. j. 12,9 %, a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **lahôdkárske výrobky** – z celkového počtu 22 vyšetrených vzoriek mikrobiologicky vyhoveli všetky,
- **zmrzlina a dezerty** – z celkového počtu 70 vyšetrených vzoriek mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 13 vzoriek t. j. 18,6 % pre nadlimitný počet kvasiniek, Enterobacteriaceae, koliformných baktérií,

- **cukrárske výrobky** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 47 vzoriek, z ktorých nevyhovelo 7 vzoriek t. j. 14,9 % pre nadlimitný počet koliformných baktérií, kvasiniek a Bacillus cereus,
- **hotové pokrmy** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 130 vzoriek, z ktorých nevyhoveli 4 vzorky, t.j. 3,1 % pre prekročený limit koliformných baktérií a kvasiniek, v rámci kontroly zameranej na vysledovateľnosť mäsa v zariadeniach spoločného stravovania bola odobratá a vyšetrená 1 vzorka surového kuracieho mäsa, v ktorej sa zistila prítomnosť Campylobacter jejuni,
- **pokrmy rýchleho občerstvenia** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 48 vzoriek, z toho nevyhovelo 6 vzoriek, t. j. 12,5 % pre prekročený limit kvasiniek, koliformných baktérií a Bacillus cereus,
- **výživové doplnky** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 6 vzoriek, všetky vyhoveli,
- **bylinné čaje ako výživové doplnky** – mikrobiologicky boli vyšetrené 2 vzorky, obidve vyhoveli,
- **detská a dojčenská výživa** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 32 vzoriek, všetky vyhoveli,
- **pramenité vody a balené pitné vody plnené z watercoolerov** – mikrobiologicky boli vyšetrené 2 vzorky, ktoré vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám,
- **dojčenská voda** – vyšetrených bolo 23 vzoriek, z toho 5 nevyhovelo, čo je 21,7 % pre prítomnosť koliformných baktérií,
- **potraviny na osobitné výživové účely** – mikrobiologicky boli vyšetrené 2 vzorky, všetky vyhoveli,
- **prídavné látky a arómy** – vyšetrená 1 vzorka, vyhovela,
- **stery z prostredia** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 155 sterov z pracovného prostredia, z ktorých 20 nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám t.j. 12,9 % (8 sterov osobná hygiena, 12 sterov prevádzková hygiena) pre prítomnosť Staphylococcus aureus, kvasiniek, plesní, Enterobacter, Klebsiella oxytoca.

Za nevyhovujúce mikrobiologické nálezy vzoriek potravín (zmrzlina, cukrárske výrobky, hotové pokrmy) bolo uplatnených **10 úhrad nákladov v sume 665,18 -, eur.**

Nezhody z hľadiska označovania boli zistené nasledovné:

- neoznačenie alergénov a množstva určitých zložiek uvedených v názve v cukrárskych výrobkoch (kokosová roláda, čokoládová roláda, medové rezy), výrobcovi bolo nariadené opatrenie podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z.
- nesprávne označenie stolového práškového sladidla na prírodnej báze „ERYTRITOL a STEVIA“ - pri plnení úlohy na stanovenie glykozidov steviolu v stolových sladidlách a výživových doplnkoch. Vzhľadom na to, že distribútor uvedeného výrobku má sídlo v Košiciach, uvedené bolo odstúpené RÚVZ so sídlom v Košiciach.
- nesprávne označenie potraviny pre celiatikov PROCEL – bezlepkové cestoviny, rezance, 250 g, výrobca NOVALIM, spol. s r.o., Hrabičov 189, minimálna trvanlivosť do 04.04.2014, uvedené bolo odstúpené príslušnému RÚVZ.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

- počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín a pokrmov 590, z ktorých bolo chemicky vyšetrených 397 vzoriek (vyhoveli všetky), a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky Pb, Cd, Hg** boli sledované v dojčenskej a detskej výžive 18, vo výživových doplnkoch 5, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely 4, v prídavných látkach 4, v dojčenskej vode 9, v bylinných čajoch 2, v hotových pokrmoch 10, v pokrmoch rýchleho občerstvenia 12, v 1 vzorke arómy, v mäse a mäsových výrobkoch 4, v ostatných potravinách 2, celkom bolo vyšetrených 71 vzoriek, nezhody neboli zistené,
- **kontaminanty As, Cu, Ni, Al, Cr, Sn** boli vyšetrené v 9 vzorkách pramenitej vody, nezhody neboli zistené,
- **na prítomnosť dusičnanov** boli vyšetrené vzorky detskej a dojčenskej výživy 5, dojčenské vody 9, hotové jedlá 11, pokrmy rýchleho občerstvenia 2, celkom bolo vyšetrených 27 vzoriek, všetky vzorky vyhoveľi,
- **na prítomnosť dusitanov** boli vyšetrené vzorky detskej a dojčenskej výživy 5, dojčenské vody 9, pokrmy rýchleho občerstvenia 2, hotové jedlá 11, celkom bolo vyšetrených 27 vzoriek, nezhody neboli zistené,
- v rámci stanovenia **mykotoxínov** v detskej a dojčenskej výžive bola vyšetrená na prítomnosť aflatoxínu B1 1 vzorka na báze obilia, na prítomnosť patulínu 2 vzorky na báze ovocia, na prítomnosť fumonizínov 4 vzorky na báze cereálnej, všetky vzorky vyhoveľi,
- na sledovanie obsahu **reziduí pesticídov** v potravinách bola vyšetrená 1 vzorka potraviny na výživu dojčiat a malých detí na báze mlieka, nezhody neboli zistené,
- na sledovanie prítomnosti **histamínu** boli vyšetrené 3 vzorky rýb a morských živočíchov, bez nezhôd,
- na stanovenie obsahu **metanolu** bola vyšetrená 1 vzorka alkoholického nápoja,
- **z prídavných látok** bola sledovaná prítomnosť **farbív** (zmrzlina a dezerty 74 vzoriek, výživové doplnky 5, ostatné potraviny na osobitné výživové účely 4, cukrárske výrobky 42, hotové pokrmy 4, byliny a koreniny 2 vzorky, arómy 1 vzorka, prídavné látky –farbivá 2 vzorky) celkom bolo vyšetrených na prítomnosť farbív 134 vzoriek, všetky vzorky vyhoveľi požiadavkám,
- **prídavné látky** - na prítomnosť **náhradných sladidiel** bolo vyšetrených 8 vzoriek zmrzlín a dezertov, 37 vzoriek cukrárskych výrobkov, 2 vzorky výživových doplnkov, 4 vzorky potravín na osobitné výživové, celkom bolo vyšetrených 51 vzoriek, všetky vzorky vyhoveľi,
- **prídavné látky** - **na obsah chemických konzervačných látok** bolo vyšetrených 21 lahôdkárskych výrobkov, 20 vzoriek cukrárskych výrobkov, 4 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia, 2 vzorky detskej a dojčenskej výživy, 2 vzorky výživových doplnkov, 4 vzorky potravín na osobitné výživové účely, 1 vzorka vaječného výrobku, 8 vzoriek zmrzlín a dezertov, celkom bolo vyšetrených 62 vzoriek, všetky vyhoveľi,
- **na obsah kuchynskej soli** bolo celkom vyšetrených 86 vzoriek, z nich 69 vzoriek hotových pokrmov, 16 pokrmov rýchleho občerstvenia, 1 vzorka lahôdkárskeho výrobku, nadlimitný obsah chloridu sodného nebol zistený v žiadnej z vyšetovaných vzoriek,
- **na obsah ferokyanidov** bolo vyšetrených 25 vzoriek kuchynskej soli, všetky vzorky vyhoveľi,
- **na obsah jodidov** bolo vyšetrených 25 vzoriek kuchynskej soli, všetky vzorky vyhoveľi.

Ďalšie sledované ukazovatele:

- **kumarín** – 1 vzorka potraviny AlnaturA müsli s orechami BIO, vyšetrená vzorka vyhovela,
- **mentofurán** - 1 vzorka Orion Aero Mäta Mliečna čokoláda s mäťovou príchuťou, vyhovela,
- **glutén** – 1 vzorka určená pre celiatikov PROCEL - bezlepkové cestoviny, rezance bola vyšetrená na ÚVZ SR, vzorka v označení nevyhovela,
- **radiačne ošetrované potraviny** – 1 vzorka (Dr. Ensa Lieskové orechy), vzorka vyhovela,
- **GMO** – 1 vzorka Ryža lúpaná guľatozrná, nebola zistená prítomnosť geneticky modifikovanej ryže,
- **Akrylamid** - 2 vzorky potravín pre dojčatá a malé deti boli zaslané na vyšetrenie na RÚVZ Žilina, obidve vzorky vyhoveli,
- **PCB** – 2 vzorky detskej a dojčenskej výživy na mliečnej báze boli zaslané na vyšetrenie na RÚVZ Poprad, vyšetrené boli na RÚVZ Banská Bystrica, vyhoveli,
- **nové potraviny a nové zložky potravín** – prekontrolované 2 vzorky so zameraním na prítomnosť povolených resp. nepovolených zložiek – Chia olej 100 %- lisovaný za studena, Chia semená z rastliny Salvia hispanica,
- **obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami** – odobraté boli 2 vzorky na chemické vyšetrenie, všetky vzorky vyhoveli,
- na stanovenie **glykozidov steviolu** v stolových sladidlách a výživových doplnkoch bola odobratá 1 vzorka stolového sladidla na prírodnej báze ERYTRITOL a STEVIA, vzorka nezodpovedala požiadavkám na označenie,
- na monitorovanie **rádioaktivity** v ŽP boli odobraté vzorky obilia, zeleniny a ovocia v počte 11, zaslané na RÚVZ so sídlom v Košiciach.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

V rekreačných strediskách letnej turistickej sezóny v meste Prešov - na kúpaliskách Sídliisko III, PLAZA BEACH Solivar, Delňa a v Sabinove v areáli letného kúpaliska bolo vykonaných 18 kontrol. Kontroly boli zamerané na pripravenosť zariadení na turistickú sezónu a na dodržiavanie osobnej a prevádzkovej hygieny, uchovávanie a skladovanie surovín a potravín určených na prípravu rýchleho občerstvenia. Pri kontrolách boli zistené nedostatky - nesprávna manipulácia so surovinami používanými na prípravu pokrmov, nevykonávalo sa monitorovanie a evidencie teplôt pri skladovaní. Za zistené nedostatky bola uložená bloková pokuta v sume 30 €.

Zároveň boli počas letnej sezóny vykonané kontroly u výrobcov a predajcov zmrzliny. V 26 skontrolovaných zariadeniach bolo vykonaných 30 kontrol. Najčastejšie zisťované nedostatky - nevyhovujúce vzorky zmrzlín na mliečnom základe, nesplnená požiadavka odbornej spôsobilosti, nedostatočná evidencie teplôt a vedenie záznamov. Za zistené nedostatky boli uložené 4 blokové pokuty v sume 201 €, v 4 prípadoch bolo začaté správne konanie vo veci úhrady nákladov za nevyhovujúce laboratórne vyšetrenie vzorky zmrzlín v sume 408,80 €.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

V strediskách zimnej turistickej sezóny v okrese Prešov – Sigord, Lipovce a v okrese Sabinov – Drienica, Dubovica, Lipany boli vykonané kontroly väčšinou v sezónnych prevádzkach pri lyžiarskych vlekoch zamerané na kontrolu vstupných surovín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátum spotreby resp. minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny a osobnej hygieny, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov. Spolu bolo vykonaných 15 kontrol, pri ktorých boli zistené nezhody - nepredložený doklad o odbornej spôsobilosti, nedostatočná osobná a prevádzková hygiena. Závažné hygienické nedostatky neboli zistené.

3.5. Hromadné akcie

V roku 2013 počet hromadných akcií ohlásených podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. celkom 11:

- jarmoky: počet 2 /Prešovský trojičný jarmok, Sabinovský jarmok/,
- veľkonočné: 1 /Veľkonočný gazdovský dvor/,
- vianočné: 2 /Vianočné trhy Prešov, Vianočné trhy Lipany/,
- iné: 6 Festival dobrej chuti, Fašiangovanie, Prešovské trhy – návrat k tradíciám, Šarišan na Šarišu, Pivný festival, Vinné slávnosti

Počet vykonaných kontrol celkom 49. Neboli zistené hygienické nedostatky.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- podľa § 12 ods. 2 písm. m) **neboli** vydané zákazy činnosti,
- podľa § 55 ods. 2 bolo vydané **1 opatrenie na mieste** – zákaz prevádzky stánku rýchleho občerstvenia,
- podľa § 58 bolo uplatnených **5 náhrad nákladov v sume 179,38,- eur**
- podľa § 57 bolo uložených **6 pokút v sume 1900,- eur**
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. boli uložené **3 blokové pokuty v sume 75 eur.**

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:
uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1 a čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 boli vydané **3 opatrenia,**
- podľa § 20 ods. 9 boli uložené **3 opatrenia** - zákaz uvádzania a stiahnutie z trhu nevyhovujúceho výrobku Dojčenská voda Lucka, zákaz uvádzania na trh hovädzích kostí svojvoľne zmrazených v prevádzke bez akéhokoľvek označenia, zákaz uvádzania na trh surovín používaných na prípravu bagiet uchovávaných v chladiacej vitríne pri nevyhovujúcich teplotách,
- podľa § 28 bola uložená **1 pokuta v sume 1000 eur;**
- v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona o potravinách bolo uložených **26 blokových pokút v sume 1176 eur;**
- úhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách boli uložené v **5 prípadoch v celkovej sume 485,80 eur;**

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 84 zák. č. 372/1990 bolo v blokovom konaní uložených **9 pokút fyzickým osobám v sume 255,- eur** .

V zákonom stanovenej lehote bolo podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o pokute (týkajúce sa zníženia pokuty uloženej rozhodnutím za iný správny delikt, a to z výšky 1900,- eur na 1600,- eur), kde bolo rozhodnuté v rámci autoremedúry.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2013 nebol hlásený epidemický výskyt alimentárnych ochorení.

6. Poradne správnej výživy

Poradňa správnej výživy je zriadená na RÚVZ so sídlom v Prešove ako nadstavbová poradňa. Klienti do poradne sú odporúčaní na základe vyšetrení v základnej poradni zdravia na základe výsledkov biochemického vyšetrenia krvi. Stravovacie návyky sa hodnotia prostredníctvom analýzy jednodňového dotazníka skonzumovaných potravín. Výsledky sú spracované v programe ALIMENTA.

V rámci poradne správnej výživy sa realizoval projekt „Sledovanie výživového stavu obyvateľstva SR“. Do projektu bolo zapojených 80 osôb v určených vekových skupinách, ľahko pracujúci.

7. Hlavné úlohy a projekty, mimoriadne úlohy

Hlavné úlohy a projekty

Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie

Cieľom projektu je prostredníctvom monitoringu a intervencie vplývať na zlepšenie stravovacích návykov u vybraných skupín dospeljej populácie (so zameraním sa na ľahkú prácu) a zisťovanie vývoja výživového stavu v sledovaných populačných skupinách.

K uvedenému termínu bolo vyšetrených spolu 80 klientov v poradni zdravia RÚVZ so sídlom v Prešove podľa stanovených vekových kategórií – 20 mužov a 20 žien vo vekovej kategórii 19 – 34 rokov a 20 mužov a 20 žien vo vekovej kategórii 35 – 59 rokov.

Súčasťou projektu sú klientmi vyplnené jednodenné jedálne lístky podľa formulára, dotazník o životospráve, klinicko-somatický dotazník – BMI, WHR, TK systolický, TK diastolický, biochemické vyšetrenie – odber krvi na prístroji reflotron pre vyhodnotenie biochemických ukazovateľov lipoproteínového metabolizmu – celkový cholesterol, triglyceridy, HDL, LDL, glukóza. Vyšetrenia boli vykonané pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Prešove (poradne zdravia a zdravej výživy) na vybraných pracoviskách, kde sa vykonáva ľahká práca. Zistené údaje boli spracované v programe ALIMENTA.

Monitoring jodidácie kuchynskej soli

V rámci projektu sa monitoruje obsah jódu v jedlej soli vo vybraných potravinách a ľudskom organizme s cieľom zabezpečovania kontinuálneho prísunu jódu do ľudského organizmu a jeho predpokladaného obsahu v organizme.

V roku 2013 bolo odobratých 25 vzoriek jedlej soli na laboratórne vyšetrenie, všetky vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

Bezpečnosť výrobkov určených pre deti

Cieľom projektu je kontrola dodržania bezpečnosti keramických a plastových výrobkov určených pre deti so zameraním na kontrolu vybraných kritérií bezpečnosti výrobkov – migrácia Cd, Pb, formaldehydu, primárnych aromatických amínov, bisfenolu A resp. iných ukazovateľov v závislosti od materiálového zloženia a kontrola označovania a dokumentácie v súlade s Potravinovým kódexom SR - Materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Podľa plánu úradnej kontroly boli v sledovanom období odobraté 2 vzorky plastových výrobkov pre deti (melamínový tanier a melamínová miska). Laboratórnym vyšetrením na RÚVZ so sídlom v Poprade bolo zistené, že obidve vzorky sú v súlade s požiadavkami platnej legislatívy.

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách.

Cieľom je monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospeljej populácie, s cieľom zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI).

V rámci monitoringu bola sledovaná spotreba vybraných dvoch prídavných látok – E 129 Allura červená AC, E 104 Chinolínová žltá a dvoch aróm Mentofuránu a Kumarínu na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín.

V roku 2013 boli spracované údaje 20 respondentov podľa určených vekových kategórií – 24 hodinový dotazník spotreby potravín/pokrmov/nápojov a týždenný dotazník frekvencie spotreby potravín.

Na laboratórne vyšetrenie boli odobraté 3 vzorky potravín - na obsah farbiva allura červená, na obsah mentofuránu a na obsah kumarínu, vyšetrené vzorky vyhoveli požiadavkám.

Mimoriadne úlohy

1. Mimoriadna kontrola „Kontaminácia sušeného mlieka jedom na hlodavce

v Poľsku

- kontroly realizované v dňoch od 22. 01. 2013 do 25. 01. 2013, zamerané na cukrovinky - wafle z Poľska vyrobené zo sušeného mlieka, v ktorom bol nájdený jed na hlodavce (RASFF č. 2013.0066),
- počet vykonaných kontrol 58, počet skontrolovaných prevádzok 58 bufetov, stánkov s rýchlym občerstvením, cukrárni, kaviarní a pod., z toho 14 školských bufetov,
- v žiadnej z kontrolovaných prevádzok nebol zistený predaj kontaminovaných cukroviniek.

2. Mimoriadna cieleňá kontrola zameraná na kontrolu epidemiologicky rizikových činností pri výrobe, manipulácii a umiestňovaní potravín na trh

- kontroly vykonané i v termíne od 28. 01. 2013 do 08. 02. 2013 v supermarketoch, hypermarketoch a obchodných domoch v okrese Prešov a Sabinov zamerané na kontrolu epidemiologicky rizikových činností pri výrobe, manipulácii a umiestňovaní potravín na trh,
- počet vykonaných kontrol 11, počet skontrolovaných zariadení 11 – nedostatky zistené neboli,
- **na objektivizáciu dodržiavania zásad osobnej hygieny zamestnancov prevádzok boli odobraté stery z rúk a z pracovného odevu v troch prevádzkach v počte 15, ktoré vyhovelí hygienickým požiadavkám.**

3. Kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania

- kontrola vykonaná v termíne od 10. 04. do 02. 05. 2013 v zariadeniach spoločného stravovania so zameraním sa na kontrolu hygieny, označovania a vysledovateľnosti mäsa používaného na prípravu hotových pokrmov,
- počet vykonaných 42, počet skontrolovaných prevádzok - 41 kontrol (16 reštaurácií, 11 kuchýň ZSS s rozvozom hotových jedál, 10 DSS a zariadenia sociálnej starostlivosti, 2 prevádzky rýchleho občerstvenia, 2 motoresty), odobraté boli 4 vzorky surového mäsa na laboratórne vyšetrenie,
- v prevádzkach boli najčastejšie zisťované nedostatky v označovaní skladovaného mäsa (neuvedený dátum spotreby), samovoľné zmrazovanie mäsa a mäso po uplynutí dátumu spotreby, ďalšie nedostatky týkajúce sa požiadaviek na hygienu - v prevádzke nebol vypracovaný systém správnej výrobnéj praxe HACCP, nevykonávala sa evidencia kontrolných kritických bodov od príjmu surovín až po výdaj hotových pokrmov, v kuchyni bola poškodená, opadaná omietka, pracovné úseky v kuchyni neboli označené podľa účelu použitia, zistené skladovanie organického odpadu v kuchyni počas kontroly, skladované nezlučiteľné druhy - chladené mäso a zvyšky jedál z predchádzajúceho dňa, skladovanie mliečnych výrobkov a chladeného hovädzieho mäsa, zámena pracovných plôch v kuchyni, skladovanie čerstvej zeleniny v chladničke určenej na surové mäso, nepovolené zmrazovanie chleba,
- odobraté boli 4 vzorky surového mäsa na laboratórne vyšetrenie chemické a mikrobiologické – v 1 vzorke bola zistená prítomnosť *Campylobacter jejuni* (Zlaté kura – kuracie stehno),
- uložených bolo 8 blokových pokút v sume 285 eur podľa § 29 ods.1 písm. b) a d) zák. NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách, 1 bloková pokuta podľa § 29 ods. 1 písm. f) zák. č. 372/1990 Zb. z. o priestupkoch vo výške 30 eur,
- uloženie opatrení na mieste podľa ust. § 19 ods.2, § 20 ods. 9 zák. č. 152/1995 Z. z – zákaz používania na prípravu pokrmov hovädzích kostí zmrazených po dobe spotreby,
- v jednom prípade uložená pokuta rozhodnutím za správny delikt podľa § 57 ods. 17 a ods. 39 písm. b) a f) zák. č. 355/2007 Z. z. vo výške 200,- eur.

4. Dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniach a v cukrárnach

- kontroly vykonané v termíne od 29. 05. 2013 do 07. 06. 2013 v cukrárskych výrobniach umiestnených pri zariadeniach spoločného stravovania a v cukrárňach v okresoch Prešov a Sabinov so zameraním na dodržiavanie hygienických požiadaviek,
- počet skontrolovaných zariadení 21,
- pri kontrolách boli odobraté vzorky cukrárskych výrobkov a zmrzliny - spolu 21 vzoriek, 4 vzorky cukrárskych výrobkov nevyhoveli pre zvýšené množstvo koliformných baktérií a kvasiniek a pre prítomnosť *Bacillus cereus*,
- odobraté boli stery z rúk pracovníkov, pracovných odevov a pracovných plôch v počte 20, z toho 1 ster z pracovného odevu nevyhoveli pre prítomnosť *Enterobacter*,
- v 5 prevádzkach boli zistené nedostatky - pracovníčka pri manipulácii s cukrárskymi výrobkami v esprese nemala možnosť umytia rúk priamo na predajni (odstránené umývadlo rúk), nezabezpečený prívod tečúcej teplej vody v umývadle rúk a dreze v cukrárskej výrobni, poškodené okenné rámy a špinavé steny vo výrobni, chýbajúce záznamy o evidencii teploty cukrárskych výrobkov pri prijímaní a chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti u pracovníčky v cukrárni,
- v 2 prípadoch prevádzkovateľ prijal dobrovoľné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, čo potvrdil v zápisnici v zmysle článku 4 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č.852/2004 o hygiene potravín,
- v 2 prípadoch boli prevádzkovateľovi nariadené opatrenia rozhodnutím,
- za zistené nedostatky v 4 prípadoch boli uložené blokové pokuty vo výške 270 eur.

5. Kontrola zmrzliny počas letnej sezóny 2013

- realizovaná u výrobcov a predajcov zmrzliny v okresoch Prešov a Sabinov v termíne 29. 05. – 07. 06. 2013,
- počet vykonaných kontrol 30, počet skontrolovaných zariadení 26,
- v 7 prevádzkach boli zistené nedostatky - nevyhovujúca osobná hygiena rúk pracovníka pri manipulácii so zmrzlinou (nevyhovujúci ster z ruky), nevyhovujúce vzorky mliečnych zmrzlín a sterov, chýbajúce doklady na preukázanie odbornej spôsobilosti pracovníka, v čase kontroly nezabezpečená teplá voda v umývadle rúk pri predaji, neúplná evidencia teplôt v zmysle vypracovaného systému HACCP, chýbajúci záznam o prijímaní surovín, znečistený pracovný odev, pracovník bez pokrývky hlavy,
- pri kontrolách boli odobraté vzorky zmrzlín v počte 79, z toho bolo 12 nevyhovujúcich,
- z celkového počtu odobratých sterov 78 z rúk pracovníkov, pracovných odevov a pracovných plôch bolo 10 nevyhovujúcich,
- uložené bolo 1 opatrenie podľa čl. 54 ods. 2 písm. h) Nariadenia (ES) č.882/2004 EP a ER o úradných kontrolách na povinnosť zabezpečenia pravidelnej kontroly nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu zmrzliny a vedenie záznamov,
- uložené boli 4 blokové pokuty v sume 201 eur, podľa § 29 ods.1 písm. b) a d) zák. NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách,
- v 4 prípadoch bola uplatnená úhrada nákladov vo výške 408,8 eur, podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách.

6. Stánky s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych letných kúpaliskách

- kontroly realizované v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých letných kúpaliskách v dňoch od 24. 06. 2013 do 04. 07. 2013 v okrese Prešov a Sabinov,

- počet vykonaných kontrol 16, počet skontrolovaných zariadení 8,
- pri kontrolách boli odobraté vzorky hotových pokrmov v počte 4, všetky vzorky vyhoveľi hygienickým požiadavkám,
- odobraté stery z rúk pracovníkov, pracovných odevov v počte 5 na základe výsledkov laboratórnej analýzy boli vyhovujúce,
- v 1 prevádzke bola zistená nesprávna manipulácia so surovinami používanými na prípravu pokrmov – nevykonávalo sa monitorovanie a evidencia teplôt pri skladovaní,
- za zistené nedostatky v 1 prevádzke uložená bola bloková pokuta vo výške 30 eur, podľa § 29 ods. 2 písm. d) zák. NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách,

7. Mimoriadna kontrola označovania výživových doplnkov

- kontrola vykonaná v termíne od 09. 09. 2013 do 25. 09. 2013 zameraná na kontrolu nepovoleného prisudzovania výživovým doplnkom schopnosti prevencie, liečby ľudských chorôb alebo odvolávania sa na také schopnosti v ich označení, prezentácii alebo reklame,
- počet vykonaných kontrol 11, počet preverených výživových doplnkov 53,
- u dvoch výživových doplnkoch /Lapacho, bylinný sypaný čaj, výživový doplnok, d. s. 12. 2014 a Zázvor, bylinný sypaný čaj, výživový doplnok, d. s. 03.2015/ neboli predložené rozhodnutia ÚVZ SR vydané vo veci súhlasu s umiestnením na trh. Predajca prijal dobrovoľné opatrenie - 4 ks stiahol z predaja a vrátil distribútorovi.

8. Mimoriadna cieleňá kontrola v „ázijských reštauráciách“.

- realizovaná v termíne od 9.10. do 18.10.2013,
- počet vykonaných kontrol 18, počet skontrolovaných zariadení 9,
- v 3 prevádzkach boli zistené nedostatky – nesprávna manipulácia s potravinami, potraviny používané na prípravu pokrmov neoznačené v slovenskom jazyku, po dátume minimálnej trvanlivosti, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, svojvoľné zmrazovanie surovín dodaných v chladenom stave, zmrazovanie obalené syra určeného na vyprážanie, pracovník bez odbornej spôsobilosti,
- počet odobratých vzoriek 13, všetky vyhoveľi hygienickým požiadavkám,
- počet odobratých sterov z rúk pracovníkov, pracovných odevov a pracovných plôch – 15, všetky vyhoveľi hygienickým požiadavkám,
- uložené boli 3 blokové pokuty v sume 75 eur, z toho 1 podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. v sume 15 eur a 2 blokové pokuty v sume 60 eur podľa NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách,
- v jednej prevádzke bolo začaté správne konanie podľa zákona NR SR 152/1995 Z. z. vo veci uloženia pokuty, navrhnutá suma 1000 eur.

9. Mimoriadna kontrola stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov

- realizovaná v termíne od 05.12. do 12.12.2013,
- počet vykonaných kontrol 22, počet skontrolovaných zariadení 21,
- pri kontrolách neboli zistené nedostatky počet odobratých vzoriek 13, všetky vyhoveľi hygienickým požiadavkám,
- počet odobratých vzoriek potravín – 8, všetky vzorky vyhoveľi.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	logická kontaminácia	kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska							1	
2	Ostatné mliečne výrobky								
3	Vajcia a výrobky z vajec							2	
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina						1	6	16,67
5	Ryby a morské živočíchy							3	
6	Tuky a oleje								
7	Polievky, bujóny a omáčky							3	
8	Cereálie a pekár. výrobky							3	
9	Ovocie a zelenina								
10	Byliny a koreniny							2	
11	Nealkoholické nápoje								
12	Víno								
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)							1	
14	Zmrzlina a dezerty	13					13	114	11,40
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)								
16	Ovocné a bylinné čaje							2	
17	Cukrovinky							1	
18	Orechy a výrobky z orechov							1	
19	Lahôdkarské výrobky							27	

20	Cukrárske výrobky	7					7	60	11,67
21	Minerálne vody								
22	Pramenité vody a balené pitné vody	5					5	27	18,52
23	Hotové pokrmy	4					4	175	2,29
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	6					6	63	9,52
25	Detská a dojčenská výživa							48	
26	Výživové doplnky							10	
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely				1		1	6	16,67
28	Prídavné látky - farbivá							2	
29	Prídavné látky - sladidlá				1		1	3	33,33
30	Prídavné látky - konzervačné látky								
31	Iné prídavné látky								
32	Arómy							1	
33	Enzýmy								
34	Kuchynská soľ							25	
35	Obalové materiály								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami							2	
37	Ostatné							1	
	Spolu	36			2		38	590	6,44

Vyhodnotenie inšpekcí na mieste – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 2

	Primárni výrobcovia	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	predávajúci hlavne na maloobchodne j báze	Ostatné prevádzkarne	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	0	14	32	336	1757	35		2174
Počet kontrolovaných subjektov	0	8	5	52	317	16		398
Počet kontrol	0	10	8	76	545	35	121	795
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	4	0	4	27	6		41
SVP/ HACCP	0	4	0	2	14	5		25
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0		0
Hygiena prevádzky	0	4	0	2	22	3		31
Osobná hygiena	0	2	0	3	11	4		20
Odborná spôsobilosť	0	0	0	2	3	1		6
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0		0
Označovanie	0	2	0	0	4	1		7
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0		0

Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	2	0		2
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	2	0	0		2
Skladovanie	0	0	0	3	13	0		16
Manipulácia s potravinami	0	0	0	3	17	0		20
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	1	0		1
Iné	0	0	0	0	0	0		

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	2	2	0	9	0	2	1	16
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	21	2	0	15	0	1	5	44
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	2	0	0	0	0	0	0	2
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	230	12	0	110	4	10	38	404
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.								
6.	Prerušená konania		8	1	0	4	0	1	0	14
7.	Zastavená konania		6	1	0	1	0	0	0	8
8.	Odborné konzultácie		55	10	0	25	0	2	9	101
9.	Iné výkony		240	20	0	70	5	10	100	445

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013 Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetr. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Ca m	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Cro- no B		Iné
1	Syry a bryndza zo Slovenska	1																				
2	Ostatné mliečne výrobky																					
3	Vajcia a výrobky z vajec	2																				
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	6			1																	1
5	Ryby a morské živočíchy																					
6	Tuky a oleje																					
7	Polievky, bujóny a omáčky	3																				
8	Cereálie a pekárske výrobky	2																				
9	Ovocie a zelenina																					
10	Byliny a koreniny																					
11	Nealkoholické nápoje																					
12	Víno																					

13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	1																		
14	Zmrzlina a dezerty	70								3				3					12	13
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																			
16	Ovocné a bylinné čaje	2																		
17	Cukrovinky																			
18	Orechy a výrobky z orechov																			
19	Lahôdkarské výrobky	22																		
20	Cukrárske výrobky	47								3				4			1		1	7

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetr. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Ca m	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Cro- no B		Iné
21	Minerálne vody																					
22	Pramenité vody a balené pitné vody	23														5						5
23	Hotové pokrmy	130								3						3						4
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	48										2				3			1			6
25	Detská a dojčenská výživa	32																				
26	Výživové doplnky	6																				
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2																				
28	Prídavné látky - farbivá																					

29	Pridavné látky - sladidlá	1																	
30	Pridavné látky - konzervačné látky																		
31	Iné pridavné látky																		
32	Arómy																		
33	Enzýmy																		
34	Kuchynská soľ																		
35	Obalové materiály																		
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																		
37	Ostatné	1																	
	Spolu	399		1				3	8				17		2		13	36	

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
1	Syry a bryndza zo Slovenska																												
2	Ostatné mliečne výrobky																												
3	Vajcia a výrobky z vajec																												
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																												
5	Ryby a morské živočíchy																												
6	Tuky a oleje																												
7	Polievky, bujóny a omáčky																												
8	Cereálie a pekárske výrobky																												
9	Ovocie a zelenina																												

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
21	Minerálne vody																												
22	Pramenité vody a balené pitné vody	9																									8		
23	Hotové pokrmy	11																									15		
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2																											
25	Detská a dojčenská výživa	5						8					2														2		
26	Výživové doplnky																												
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																										1		
28	Prídavné látky - farbivá																												

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
1	Syry a bryndza zo Slovenska																									
2	Ostatné mliečne výrobky																									
3	Vajcia a výrobky z vajec																									
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																									
5	Ryby a morské živočíchy																									
6	Tuky a oleje																									
7	Polievky, bujóny a omáčky																									
8	Cereálie a pekárske výrobky																									

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																								
22	Pramenité vody a balené pitné vody	9			2			0			9			9			9			9			9		
23	Hotové pokrmy										11														
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia										2														
25	Detská a dojčenská výživa										5														
26	Výživové doplnky																								
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																								
28	Prídavné látky - farbivá																								

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami										2			2											

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								

P. č.	Komodita	adip	BADGE	BFDGE	NOGE	Bisf_A	Bisf_F	Bisf_S	odol_farb

		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_1			iony			odpar			prch_1			senz				
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.		
35	Obalové materiály																							
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																							

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické aminy, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_1** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_1** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska																								
2	Ostatné mliečne výrobky																								
3	Vajcia a výrobky z vajec	1									1														
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																								
5	Ryby a morské živočíchy																								
6	Tuky a oleje																								
7	Polievky, bujóny a omáčky																								
8	Cereálie a pekárske výrobky																								
9	Ovocie a zelenina																								
10	Byliny a koreniny	2			2																				
11	Nealkoholické nápoje																								
12	Víno																								

Spolu	25			25			2			2										
--------------	----	--	--	----	--	--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody			
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	
2.01 lahôdkárska výroba	1													1		
2.02 cukrárska výroba	1		1											1		
2.03 výroba zmrzliny	1	1		4	1	25										
2.04 výroba nových druhov potravín																
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí																
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	1	1		1												
2.07 výroba výživových doplnkov	3	3														
2.08 výroba prírodných minerálnych vôd																
2.09 výroba vôd - pramenitých a balených pitných vôd	2	3		5												
2.10 výroba bylinných čajov																
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	2		1	3												

2.12	výroba aditívnych látok																	
2.14	baliareň lahôdkarských výrobkov																	
2.15	baliareň cukrárskych výrobkov																	
2.16	baliareň zmrzliny																	
2.17	baliareň nových druhov potravín																	
2.18	baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí																	
2.19	baliareň potravín pre osobitné výživné účely																	
2.20	baliareň výživových doplnkov	2																
2.23	baliareň bylinných čajov																	
2.24	baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov																	
2.25	baliareň aditívnych látok																	
2.27.1	výroba plastových/kombinovaných obalov																	
2.27.2	výroba papierových/kartónových obalov																	
2.27.3	výroba keramiky																	
2.27.4	výroba skla																	
2.27.5	výroba PET fliaš																	
2.27.6	výroba predlískov																	
2.27.7	výroba iných obalov																	

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	32	5	3	3											
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov															
4.1 špecializované predajne potravín	247	31	33	31	1	3	7	3	43	3	1	33			
4.3 lekárne, drogérie	90	4	7	10											
4.5 predajne obalov a predmetov															
5.1.1 nemocnice - kuchyne	2	4	5	14			5			2					
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	27														
5.1.3 nemocnice - bufety	3														
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	24	11	7	25	1	4									
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	57	3	4												
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	23	1		4											
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	19	25	12	37			9			4	1	25			
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	8	1	2												

5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	3															
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne																
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy																
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1															
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	430	129	99	128	7	5	17	4	24	21	2	10	8	3	37,5	
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	818	45	79	32	2	6	7			9	1	11	24	9	37,5	
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	224	43	44	82	5	6	4	1	25	5						
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	118	4	27	5												
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	35	33	3	106	13	12	36	4	11	26	3	12				
Medzisúčet	2174	347	327	490	30	6	85	12	14	70	8	11	34	12	35,3	
1 Primárna výroba	0															
2.13 výroba ostatných výrobkov	84	5	5	7	1	14							4	2	50,0	
2.26 baliareň ostatných výrobkov	8															
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	58	4	4	1									2	2	100,0	
4.2 ostatné potravinárske predajne	467	48	51	92	4	4							18	5	27,8	
4.4 novinové stánky	5		4													
Medzisúčet	622	57	64	100	5	5							24	9	37,5	
Súčet	2796	404	391	590	35	6	85	12	14	70	8	11	58	21	36,2	

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 7a

P.č.		Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
			ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
1.	RÚVZ Prešov	2796	404	391	590	35	6	85	12	14	70	8	11	58	21	36,2

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2013

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	1	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	1	0	0
2.10 výroba bylinných čajov	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0
2.23 baliareň bylinných čajov	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0
2.27.6 výroba predliskov	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	0	0	0
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	0	0	0

4.3	lekárne, drogérie	0	0	0
4.5	predajne obalov a predmetov	0	0	0
5.1.1	nemocnice - kuchyne	0	0	0
5.1.2	nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	0	0	0
5.1.3	nemocnice - bufety	0	0	0
5.2.1	závodné stravovanie - kuchyne	0	0	0
5.2.2	závodné stravovanie - výdajne stravy	0	0	0
5.2.3	závodné stravovanie - bufety	0	0	0
5.3.1	domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	2	0	0
5.3.2	domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	0	0	0
5.3.3	domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	0
5.4.1	rehabilitačné zariadenia - kuchyne	0	0	0
5.4.2	rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0
5.4.3	rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0
5.6	zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	4	2	2
5.7	zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	0	0	0
5.8	predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	1	0	0
5.9	krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	0	0	0
6	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	0	0	0
Spolu		9	0	0

6. Hygiena detí a mládeže

Ciele a prehľad ich plnenia

RÚVZ so sídlom v Prešove vo svojej činnosti vychádzalo v roku 2013 z Programového vyhlásenia vlády SR, plnenia Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na rok 2013, uznesení vlády SR a metodických pokynov ÚVZ SR.

Činnosť oddelenia bola zameraná na aktivity, smerujúce k ochrane a upevňovaniu zdravia mladej generácie.

Na úseku preventívneho hygienického dozoru sme sa podieľali pri plánovaní a príprave výstavby výchovných školských, stravovacích prípadne rekreačných zariadení, ktoré majú slúžiť ako prostredie pre pobyt a výchovno-vzdelávaciu činnosť, ako aj stravovanie detí a mládeže.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v jestvujúcich zariadeniach pre deti a mládež sme sa zameriavali na hygienický stav budov, vnútorného vybavenia zariadení, na dodržiavanie zásad správneho režimu práce a odpočinku v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, na dodržiavanie zákonných opatrení pre prácu mladistvých, na kontrolu ukazovateľov kvality pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov a kontrolu dodržiavania ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov. V školských stravovacích zariadeniach sledujeme podmienky spoločného stravovania detí a mládeže vrátane zostavovania jedálnych lístkov, pestrosť podávaných jedál a pod.

Ide o nasledovné projekty :

- „Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“. Základom pre vytvorenie databázy tohto projektu bola dotazníková metóda z dotazníkov pre deti a ich rodičov. Časť údajov sa získala aj laboratórnym rozborom stravy, stanovením živín a cudzorodých látok v preferovaných potravinových komoditách. Projekt bol rozdelený do viacerých etáp, v priebehu roka 2013 bol zamestnancami oddelenia HDM vykonaný monitoring vo vekovej kategórii 15 až 18 ročných študentov. Celkovo bolo do prieskumu zapojených 120 študentov. Údaje z dotazníkov boli spracované a zaslané na RÚVZ Rimavská Sobota, ktorý je gestorom projektu na celoslovenské spracovanie.

- „Realizácia prieskumu ESPAD u študentov VŠ v SR - o zneužívaní návykových látok u žiakov a študentov, ako aj učiteľov základných, stredných a vysokých škôl s cieľom zmapovania trendov v tejto oblasti“. V II. polroku 2013 sa realizovala u študentov vysokých škôl. V Prešove boli do projektu zapojené dve fakulty Prešovskej univerzity, a to Fakulta zdravotníckych odborov a Filozofická fakulta. Na zber údajov sa použili 120 anonymných dotazníkov, ktoré boli v decembri 2013 zaslané na ÚVZ Bratislava.

- „Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí“. V rámci projektu išlo o prehľad o množstvách vybraných aditívnych látok (farbivá) prijatých potravou u detí predškolského veku a príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom. Monitorovanie spotreby prídavných látok v potravinách je základom pre hodnotenie rizika z potravín s cieľom zistenia miery závažnosti záťaže exponovanej populácie daným rizikovým faktorom v určitom období. Prostredníctvom dotazníkovej metódy sme získali informácie o životospráve detí vybranej vekovej skupiny. V priebehu I. polroka 2013 bol vykonaný monitoring u 20 žiakov základnej školy vo veku 15 rokov. Údaje boli spracované a zaslané na ďalšie spracovanie ÚVZ SR Bratislava.

Primeraná pozornosť bola venovaná spoločnému stravovaniu detí a mládeže z pohľadu kvality výrobného procesu (HACCP), z hľadiska skladby stravy a jej možného ovplyvnenia

zdravotného stavu, plnenia pitného režimu v školských a predškolských zariadeniach, sortimentu v školských bufetoch.

Okrem toho boli v roku 2013 vykonané ciele mimoriadne kontroly v zariadeniach spoločného stravovania - školské jedálne a v ubytovacích zariadeniach v súvislosti s usmerneniami ÚVZ SR. Celkovo bolo vykonaných 69 kontrol.

Ďalej v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach pracovníci oddelenia HDM pravidelne sledovali podiel mlieka a mliečnych výrobkov v každodennej strave detí predškolského a školského veku. Pri hygienických previerkach bola zároveň sledovaná aj realizácia školského mliečného programu na základných školách. V tomto školskom roku sa mliečny program realizoval v 38 školských stravovacích zariadeniach pri ZŠ a 24 školských stravovacích zariadeniach pri MŠ. Neboli zistené závažnejšie hygienické nedostatky.

Okrem toho sme v roku 2013 hodnotili aj stav pieskovísk pri zariadeniach pre deti a mládež. Vyšetrených bolo sedem pieskovísk.

Ďalej sme hodnotili sortiment v školských bufetoch. Vykonaných bolo 14 kontrol.

V období roka 2013 v zariadeniach pre deti a mládež, kde sa vykonáva štátny zdravotný dozor bolo vykonaných 299 kontrol vrátane zariadení, v ktorých sa uskutočňujú detské rekreácie. V zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež bolo odobratých spolu 232 vzoriek z toho 10 vzoriek stravy, 21 vzoriek bazénu, 59 vzoriek pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov školských a predškolských zariadení, 7 vzoriek piesku a 135 vzoriek materského mlieka.

Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Mestský úrad Prešov - oddelenie školstva

Krajský školský úrad

Školy - materské, základné, stredné

Centrum pedagogicko- psychologickéj poradne

Spolupráca s obcami

Aktivity v roku 2014

V roku 2014 a ďalších rokoch budeme vychádzať z regionálnych priorit ako aj schválených Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR a podieľať sa na plnení uznesení vlády SR na úseku verejného zdravotníctva.

Problémy - programy a projekty na úseku verejného zdravotníctva nie sú rezortom zdravotníctva a vládou SR finančne zabezpečené. Bez dostatočného finančného krytia nie je možné kvalitne a efektívne plniť národný a regionálny projekt.

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Oddelenie HDM sa vo svojej činnosti zameriava na aktivity, smerujúce k ochrane a upevňovaniu zdravia mladej generácie. Na úseku preventívneho hygienického dozoru sa podieľa pri plánovaní a príprave výstavby výchovných školských, stravovacích prípadne rekreačných zariadení, ktoré majú slúžiť ako prostredie pre pobyt a výchovno-vzdelávaciu činnosť, ako aj stravovanie detí a mládeže. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v jestvujúcich zariadeniach pre deti a mládež sa zameriava na hygienický stav budov, vnútorného vybavenia zariadení, na dodržiavanie zásad správneho režimu práce a odpočinku

v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, na dodržiavanie zákonných opatrení pre prácu mladistvých, na kontrolu ukazovateľov kvality pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov a kontrolu dodržiavania ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov. V školských stravovacích zariadeniach sleduje podmienky spoločného stravovania detí a mládeže, vrátane zostavovania jedálnych lístkov, pestrosť podávaných jedál a pod.

Pracovníci oddelenia HDM sa podieľajú na realizácii programov a projektov, stanovených HH SR. Projekty, ktoré sa riešili na oddelení hygieny detí a mládeže boli zamerané na zdravotno-výchovnú činnosť v rámci škôl podporujúcich zdravie v jednotlivých predškolských a školských zariadeniach.

V spolupráci s oddeleniami laboratórnych činností sa vykonávali laboratórne rozbory vzoriek vôd, potravín, hotových pokrmov. Zároveň sme sa podieľali na plnení a realizácii preventívnych programov a projektov zameraných na ochranu zdravia detí a mládeže a na plnení úloh z rozpracovaného Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2013 a ďalšie roky v oblasti hygieny detí a mládeže. Zdravotno-výchovné pôsobenie bolo zamerané na oblasť školského stravovania, zdravého spôsobu života, na usmernenie zdravej výživy, problematiky obezity. V personálnom obsadení oddelenia v roku 2013 nedošlo k zmene. Na oddelení pracuje jeden vysokoškolský pracovník a dvaja asistenti.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda / **tab. č. 1** /

V rámci osobitnej činnosti boli plnené úlohy a projekty na ochranu zdravia detí a mládeže, ktorých plnenie bolo podrobnejšie vyhodnotené v rámci odpočtu programov a projektov ÚVZ v SR za rok 2013. Ide o nasledovné projekty :

Realizoval sa projekt - „Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“. Základom pre vytvorenie databázy tohto projektu bola dotazníková metóda z dotazníkov pre deti a ich rodičov. Časť údajov sa získala aj laboratórnym rozborom stravy, stanovením živín a cudzorodých látok v preferovaných potravinových komoditách. Projekt bol rozdelený do viacerých etáp, v priebehu roka 2013 bol zamestnancami oddelenia HDM vykonaný monitoring vo vekovej kategórii 15 až 18 ročných študentov. Do prieskumu boli zaradené dve stredné školy - gymnázia - mestské: Gymnázium T. Ševčenka s vyučovacím jazykom ukrajinským, Prešov a vidiecke: Gymnázium A. Prídavka, Komenského 40, Sabinov. Celkovo bolo do prieskumu zapojených 120 študentov. Dotazníkový prieskum bol realizovaný v čase od 29. 04. 2013 až do 30. 06. 2013. Odber vzoriek stravy bol realizovaný v 17. kalendárnom týždni (22. 04. 2013 - 26. 04. 2013), rozsah požadovaných vyšetrení bol - energetická hodnota, B, T, C, NaCl, dusičnany. Údaje z dotazníkov boli spracované do masky v programe Excel a v termíne do konca septembra 2013 boli zaslané na RÚVZ Rimavská Sobota, ktorý je gestorom projektu na celoslovenské spracovanie.

- „Realizácia prieskumu ESPAD u študentov VŠ v SR - o zneužívaní návykových látok u žiakov a študentov, ako aj učiteľov základných, stredných a vysokých škôl s cieľom zmapovania trendov v tejto oblasti“. V II. polroku 2013 sa realizovala u študentov vysokých škôl. V Prešove boli do projektu zapojené dve fakulty Prešovskej univerzity, a to Fakulta

zdravotníckych odborov a Filozofická fakulta. Na zber údajov sa použili 120 anonymných dotazníkov, ktoré boli v decembri 2013 zaslané na ÚVZ Bratislava.

- „Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí“. V rámci projektu išlo o prehľad o množstvách vybraných aditívnych látok (farbivá) prijatých potravou u detí predškolského veku a príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom. Monitorovanie spotreby prídavných látok v potravinách je základom pre hodnotenie rizika z potravín s cieľom zistenia miery závažnosti záťaže exponovanej populácie daným rizikovým faktorom v určitom období. Prostredníctvom dotazníkovej metódy sme získali informácie o životospráve detí vybranej vekovej skupiny. V priebehu I. polroka 2013 bol vykonaný monitoring u detí vo veku 15 rokov. Zapojených bolo 20 žiakov zo Základnej školy pri Evanjelickej spojenej škole Nám. legionárov 3, Prešov. Dotazníkový prieskum bol realizovaný v čase od 15. 03. 2013 - 30. 06. 2013. Údaje z vyplnených anonymných dotazníkov boli spracované do masky v programe Excel a v termíne do 01. 11. 2013 boli zaslané na ďalšie spracovanie ÚVZ SR Bratislava.

Nemalú mieru činností predstavujú konzultácie, ktoré súvisia so spracovaním prevádzkových poriadkov jednotlivých zariadení a projektových dokumentácii. Celkom bolo vykonaných 317 konzultácií.

V rámci osobitnej činnosti bolo vydaných 93 odborných stanovísk, 83 výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HH SR a zrealizovaných 75 výkonov výchovy k zdraviu.

V súvislosti s vyhlásením 5. fázy pandemickej pripravenosti SZO na základe metodických usmernení sa vykonával monitoring prípadného výskytu ochorenia na pandemickú chrípku.

Vedúca oddelenia sa zúčastnila pracovnej porady organizovanej KO v odbore a zúčastňovala sa pravidelných porád regionálnej hygieničky.

Primeraná pozornosť bola venovaná spoločnému stravovaniu detí a mládeže z pohľadu kvality výrobného procesu (HACCP), z hľadiska skladby stravy a jej možného ovplyvnenia zdravotného stavu, plnenia pitného režimu v školských a predškolských zariadeniach, sortimentu v školských bufetoch.

Cielené mimoriadne kontroly v zariadeniach spoločného stravovania - školské jedálne boli vykonané v súvislosti s usmerneniami:

- kontroly cukrovínok z Poľska kontaminovaných jedom na hlodavce, v mesiaci január 2013 bolo vykonaných spolu 14 kontrol, nedostatky neboli zistené
- kontroly zamerané na výrobok - Lasagne Bolognese NOWACO (prítomnosť konského mäsa, v označení uvedené len hovädzie mäso), v mesiaci február a marec 2013 bolo vykonaných spolu 18 kontrol, nedostatky neboli zistené
- kontroly zamerané na „Falšovanie mrazených hovädzích burgerov z Poľska“, v mesiaci marec 2013 bolo vykonaných 12 kontrol, nedostatky neboli zistené
- kontroly zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa priestorov určených na výučbu telesnej výchovy na základných a stredných školách v SR, v mesiaci apríl 2013 bolo vykonaných 9 kontrol, nedostatky neboli zistené

- kontroly zamerané na mäso vo vybraných zariadeniach školského stravovania, v mesiaci máj 2013 bolo vykonaných 8 kontrol, nedostatky neboli zistené
- kontroly zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek v ubytovacích zariadeniach, v mesiaci september 2013 bolo vykonaných 8 kontrol, nedostatky neboli zistené.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach pracovníci oddelenia HDM pravidelne sledovali podiel mlieka a mliečnych výrobkov v každodennej strave detí predškolského a školského veku. Pri hygienických previerkach bola zároveň sledovaná aj realizácia školského mliečneho programu na základných školách v súlade s metodickým pokynom MŠ SR č. 1227/1999 – 4 z 30. júla 1999 na organizáciu a výkon školského mliečneho programu. V tomto školskom roku sa mliečny program realizoval v 38 školských stravovacích zariadeniach pri ZŠ a 24 školských stravovacích zariadeniach pri MŠ. Podávanie mliečnych desiat zabezpečujú zamestnanci školských stravovacích zariadení, ktoré majú vyhovujúcu odbornú a zdravotnú spôsobilosť. Na skladovanie mlieka a mliečnych výrobkov sa využívajú chladiace zariadenia v stravovacích prevádzkach a pri ich uchovávaní neboli zistené závažnejšie hygienické nedostatky.

Tab. Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2013

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	38	38	
ZŠ	24	24	
SŠ			
Iné			
Spolu	62	62	

2.2. Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2013

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
MŠ Solivarská 51 Prešov	2	0	0	0
MŠ Bernolákova 19, Prešov	3	0	0	0
MŠ Vážecká 22 Prešov	2	0	0	0
Spolu	7	0	0	0

V priebehu roka 2013 bolo vyšetrených sedem vzoriek piesku.

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V okresoch Prešov a Sabinov evidujeme celkom 34 bufetov. Spolu bolo vykonaných v priebehu roka 14 kontrol. Sortiment bufetov pozostáva z balených cukrovínok, nealkoholických nápojov v originálnom balení, balených pekárenských výrobkov, obloženého pečiva /vyrábaného priamo v bufete/ a základných školských potrieb. Nevyhovujúci sortiment v kontrolovaných bufetoch nebol zistený

3. Štátny zdravotný dozor

(tab. č. 2 a 3)

V období roka 2013 sme evidovali 1047 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonával štátny zdravotný dozor. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 299 kontrol. V zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež bolo odobratých spolu 232 vzoriek z toho 10 vzoriek stravy, 21 vzoriek bazénu, 59 vzoriek pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov školských a predškolských zariadení, 7 vzoriek piesku a 135 vzoriek materského mlieka.

Pri výkone ŠZD zisťujeme, že v mnohých zariadeniach došlo k zlepšeniu technického stavu budov, oprave zatekajúcich striech, zlepšeniu vo všeobecnej vybavenosti, vo viacerých školách bol doplnený nábytok do tried, upravené podlahové krytiny, mnohé zariadenia majú rekonštruované zariadenia pre osobnú hygienu, zateplenie budov. Stále však pretrváva nedostatočná starostlivosť o tieto zariadenia, čo je zo strany prevádzkovateľov zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov.

V hygienickom stave gymnázií, stredných škôl nastalo zlepšenie. Avšak aj naďalej je potrebné venovať hygienickej problematike zvýšenú pozornosť.

Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu došlo k zlepšeniu úrovne vybavenia školských kuchýň novým technologickým zariadením resp. rekonštrukciou vnútorných priestorov niektorých zariadení. Naďalej však pretrvávajú v zariadeniach spoločného stravovania hygienické nedostatky súvisiace s ich nedostatočným vybavením umývacími drezmi, riadom a pod. , čo je zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov. Jedná sa hlavne o staršie a malé zariadenia v obciach, v ktorých je problematické zabezpečiť vyhovujúce priestorové a dispozičné riešenie.

Za nedostatok zisťovaný pri výkone ŠZD považujeme zanedbanie pravidelného plnenia si povinnosti zriaďovateľa v starostlivosti o kvalitu pitnej vody. Nie je plnená povinnosť v určenej frekvencii zabezpečiť vyšetrenie pitnej vody a zabezpečiť vykonávanie pravidelnej dezinfekcie.

Nezanedbateľnou súčasťou ŠZD je aj kontrola dodržiavania legislatívnych ustanovení na ochranu nefajčiarov.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

V okrese Prešov a Sabinov máme 5 prevádzkarní do 6 rokov. Celkový počet materských škôl je 136, z toho je 12 neštátnych zariadení, ktoré sú na dobrej hygienickej úrovni. Celkový počet základných škôl v okrese Prešov a Sabinov je 122, z toho je 14 neštátnych zariadení .

V okrese Prešov a Sabinov máme 12 gymnázií, z toho 6 neštátnych. Počet stredných odborných škôl v okresoch je 30 z toho je 10 neštátnych. Všetky zariadenia sú na vyhovujúcej hygienickej úrovni. Základné umelecké školy sú v počte 179, z toho je 47 neštátnych.

V rámci praktického vyučovania majú jednotlivé odborné školy vytvorené učebne priamo v škole alebo majú podpísané dohody o výkone odbornej praxe so súkromníkmi.

V rámci štátneho zdravotného dozoru sa sledovalo dodržiavanie predpisov na ochranu zdravia pri práci, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok a stravovanie žiakov. Nedostatky neboli zistené. Jazykových škôl je v našom okrese 6 z toho 5 neštátnych. Školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami je celkový počet 11, z toho 5 neštátnych.

2. Zhodnotenie zmien na školách

(tab. č.5)

V okrese Prešov a Sabinov z celkového počtu ZŠ a SZŠ je na 14 ZŠ dvojzmenné vyučovanie. Počet žiakov chodiacich do druhej zmeny je 1781. Situácia sa oproti minulému školskému roku zhoršila. Táto zmennosť sa týka aj špeciálnych základných škôl.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č.6)

Z celkového počtu zariadení v našom okrese je väčšina napojených na verejný vodovod /viď tab. č. 6 /. Zo zariadení, ktoré sú napojené na vlastný vodný zdroj sme odobrali spolu 59 vzoriek pitných vôd zo ZŠ, MŠ. Podľa požiadaviek prevádzkovateľov vodných zdrojov boli odoberané vzorky vôd aj oddelením hygieny životného prostredia. Pri opakovanej nevyhovujúcej vzorky vody bola doporučená dezinfekcia vodného zdroja, resp. jeho úprava ako aj nariadenie dodržiavania PHO vodného zdroja.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V tomto roku nebolo hlásené žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu. Vzorky vôd na stanovenie dusičnanov v pitných vodách, slúžiacich k príprave umelej dojčeneckej výživy boli odoberané podľa požiadaviek prevádzkovateľov vodných zdrojov iným oddelením (hygiena životného prostredia).

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

Na úrovni stravovania oproti minulému roku nedošlo k výrazným zmenám. Dochádza k postupnému vybavovaniu stravovacích prevádzok strojno–technologickým a chladiacim zariadením. Dochádza ku ďalšiemu zlučovaniu stravovacích prevádzok medzi MŠ a ZŠ. Z celkového počtu zariadení pre detí a mládež 397 má vlastné stravovacie zariadenie 279, čo činí (72 %). Počet zariadení s dovozom stravy je 62, čo činí (19%), 45 zariadení, čo činí (6%) má stravovanie riešené v inom účelovom zariadení a 11 zariadení, čo činí (3%) nemá zabezpečené stravovanie.

Oddelenie HDM vykonáva v rámci previerok kategorizáciu stravovacích zariadení pričom z celkového počtu 397 stravovacích zariadení je 261 vývarovní (94%)/ zaradených do kategórie I., 18 zariadení (6%) je zaradených do kategórie II. Z celkového počtu zariadení, zabezpečuje stravovanie z výdajní stravy 62 zariadení, z toho je 54 zariadení v kategorizácii I. (87 %) a 8 zariadení sú v kategorizácii II. (13%). Z celkového počtu 58 492 detí a mládeže sa stravuje 46 906, čo je 80%.

Kvalitu stravy hodnotia konzumenti ako dobrú chuťovo, ak sme ju vyšetrovali z hľadiska mikrobiologickej bezpečnosti, výsledky boli veľmi uspokojivé. Vedúce školských jedální pravidelne normujú potraviny tak, že inventúrnou metódou sledujú aj obsah živín, minerálov a energetickú hodnotu.

Jedálne lístky sú pravidelne zostavené, primerane pestré, je zaradzované dostatočné množstvo ovocia, zeleniny, strukovín. Strava je pripravovaná každý deň čerstvá, nikdy nie dopredu.

Všetky zariadenia dodržiavajú zásady správnej výrobnjej praxe. Vo všetkých je dostatočné množstvo teplej tečúcej vody. Kuchynský personál má odbornú a zdravotnú spôsobilosť pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach.

Záverom môžeme konštatovať, že školské stravovanie v okrese Prešov a Sabinov je na veľmi dobrej úrovni.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab. č.9/a, 9/b)

Zimná rekreácia

VVLZ a ŠvP sa konali v dvoch zariadeniach, ktoré boli prekontrolované a odobraté vzorky pitnej vody. Počet zimných zotavovacích podujatí bolo 13 a tie sa konali v sledovaných rekreačných zariadeniach s celkovým počtom 407 detí.

Letná detská rekreácia

V predprípravnej fáze boli podľa žiadosti prekontrolované objekty, v ktorých sa konala detská rekreácia. Počet letných zotavovacích podujatí bolo 22 a tie sa konali v sledovaných rekreačných zariadeniach s celkovým počtom 726 detí. Odobraté boli vzorky pitných vôd, ktoré vykazovali hygienickú nezávadnosť.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia zariadení pre deti a mládež v okrese Prešov a Sabinov je na primeranej úrovni v rámci finančných možností.

Hygienická situácia sa v zariadeniach pre deti a mládež sa oproti predchádzajúcemu roku zlepšila. V prevažnej väčšine bol vyriešený havarijný stav objektov, dokončili sa rekonštrukcie zatekajúcich striech na niektorých školských objektoch, vykonala sa výmena starých okien, nefunkčných svietidiel, vnútorného vybavenia, rekonštrukcie zariadení pre osobnú hygienu žiakov a pod.

Zlepšenie hygienickej situácie nastalo aj na úseku zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež, došlo k zlepšeniu úrovne vybavenia školských kuchýň novým technologickým zariadením, v niektorých zariadeniach bola vykonaná rekonštrukcia vnútorných priestorov.

Je potrebné doriešiť doplnenie vyhovujúceho školského nábytku – lavíc a stoličiek, vykonať stavebno-technické úpravy niektorých zariadení spoločného stravovania, vybavenie stravovacích prevádzok strojnotechnologickým zariadením, chladiacimi zariadeniami, ktoré sú značne opotrebované, niektoré z nich nie sú vo vyhovujúcom technickom stave. Uvedené nedostatky boli zisťované hlavne v starších zariadeniach, v ktorých je problematické zabezpečiť vyhovujúce priestorové a dispozičné riešenie

Starostlivosť o predškolské a školské zariadenia je značne rozdielna a záleží nielen od finančných prostriedkov, ale aj od postoja obce k týmto zariadeniam .

Prevádzkovatelia týchto zariadení riešia nedostatky v hygienickom stave budov a vnútornom vybavení prostredníctvom vypracovaných projektov za účelom získania finančných prostriedkov.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Zaznamenaný bol epidemický výskyt parazitárneho kožného ochorenia **Scabies** u rómskych detí Špeciálnej základnej školy v obci Hermanovce. V dňoch 28. 02. 2013 a 06. 03. 2013 bolo všeobecným lekárom pre deti a dorast v Jarovniciach zistených 52 ochorení z celkového počtu 137 exponovaných osôb (121 žiakov, 14 pedagógov, 2 asistenti). Nikto z chorých nebol hospitalizovaný. Ošetrovúcim lekárom pre deti a dorast bola nariadená liečba a domáca izolácia. Protiepidemické opatrenia zabezpečené v plnom rozsahu.

V našich okresoch Prešov a Sabinov nebol hlásený výskyt alimentárnych ochorení v kolektívnych zariadeniach.

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
					5	6	7						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Spolu	8	93	0	3/950	37	5	12	22	0	0	0	75	12

Po-
2013

Legenda k tab. č.

1::

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepcných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
- 13.iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

PO-2013

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	5				
2.	Materské školy	136	12	35			37	
3.	Základné školy	122	14	30			21	
4.	Gymnázia	12	6	14			10	
5.	SOŠ ^{b)}	30	10	12			1	
6.	Jazykové školy	6	5	5				
7.	PPV + SPV	59	52	7				
8.	Špeciálne školy ^{c)}	41	4	22			2	
9.	Fakulty vysokých škôl	10	2	4				
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	179	47	43				
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	4	13				
12.	ZSS + zar. soc. kurately	17	3	7				
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	5	9				
14.	Zot. poduj. + ŠvP	35	5	7			9	
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	196	19	55			7	
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	16	16				
17.	Telocvične pri školách	126	11	10				
18.	Ostatné	7	5	5			145	
SPOLU		1047	225	299			232	

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatória a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Po-2013

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	136	12	110	81	26	19	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	122	14	105	86	17	14	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	12	6	12	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOS ^{b)}	30	10	28	93	2	7	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	6	5	6	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	59	52	47	80	12	20	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	41	4	36	88	5	12	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	10	2	10	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	179	47	152	85	27	15	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	4	16	76	5	24	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	17	3	15	88	2	12	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	5	11	100	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	35	5	32	91	3	9	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	196	19	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	16	32	94	2	6	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	126	11	105	83	21	17	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	7	5	7	100	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1047	225	729	86	122	14	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení

2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Po-2013

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženosť	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
			2	3	4	5	6	
1.		gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.	Ubytovacie zariadenia	SOS	7	1360	1298	95,4	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	7	2146	2225	103,7	1	0
5.		Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0	0
6.		ZŠ	3	106	93	87,7	0	0
7.		SŠ	0	0	0	0	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		4	104	102	98	0	0
S p o l u :			21	3716	3718	100	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Po-2013

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
PO,SB	122	14	23253	2767	1781	1781	196	7,6
spolu v šk. roku 2013/14	122	14	23253	2767	1781	1781	196	7,6
spolu v šk. roku 2012/13	109	12	23213	2743	1248	1248	284	5,3

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Po-2013

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	136	103	76	33	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	122	95	78	27	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	12	12	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	30	30	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	59	59	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	41	33	80	8	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	10	10	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	179	144	80	35	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	20	95	1	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	17	17	100	0	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	11	100	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	35	25	71	10	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	196	158	82	35	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	34	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	126	104	83	22	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1047	873	84	171	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Po-2013

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
	Prešov	0	0	0	0	0	0
	Sabinov	0	0	0	0	0	0
S p o l u kraj:		0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí
6. Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdíčkou.

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

PO-2013

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	136	132	97	4	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	122	102	84	12	10	8	6	0	0	0	0
4.	Gymnázia	12	4	33	6	50	2	17	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	29	11	38	9	31	9	31	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	41	4	10	19	46	18	44	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	2	20	0	0	8	80	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	16	76	5	24	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	0	0	0	0	0	0	0	0	11	100
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	7	0	0	7	100	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		397	279	72	62	19	45	6	0	0	11	3

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	a)	všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b)	SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c)	špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4.	počet zariadení s dovozom stravy	d)	všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách		a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení		
7.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %		
8.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení		
9.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %		
10.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie		
11.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %		

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

PO-
2013

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva- rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	136	132	127	96	5	4	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	122	102	92	90	10	10	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	12	4	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	29	11	11	100	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	41	4	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	16	13	81	3	19	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		397	279	261	94	18	6	0	0	0	0	0	0

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia a mládež

PO-
2013

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	136	4	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	122	12	9	75	3	15	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnaziá	12	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	29	9	7	78	2	12	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	41	19	16	84	3	16	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	7	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		397	62	54	87	8	13	0	0	0	0	0	0

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách

a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	88	88	100
2.	Materské školy	7651	7651	100
3.	Základné školy	21557	18286	85
4.	Gymnázia	3670	2960	80
5.	SOS ^{b)}	8650	5935	69
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1930	1862	96
7.	Fakulty vysokých škôl	9990	5948	60
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	3718	2938	79
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1133	1133	100
11.	Ostatné	105	105	100
S P O L U:		58492	46906	80

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOS, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9/a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

PO-2013

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	6	6	0	169
2	školy v prírode	16	16	0	557
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		22	22	0	726

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9/b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	6	6	0	216
2	školy v prírode	7	7	0	191
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		13	13	0	407

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

7. Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Ciele a prehľad ich plnenia

Úloha : Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

Cieľ :

Zvýšiť odbornú úroveň hodnotenia pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce vo vzťahu k zdravotným rizikám zamestnancov. Na hodnotenie využívať odborné usmernenia ÚVZ SR. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru (ďalej ŠZD) vykonávaného RÚVZ v SR uplatňovať legislatívne úpravy v oblasti ochrany zdravia pri práci vrátane legislatívnych úprav harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev. Pomocou kontrolných listov informovanosti zamestnancov overovať poskytovanie informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnávateľov, zisťovať rizikové faktory práce a výskyt zdravotných problémov u zamestnancov pri podozrení na výskyt choroby z povolania na danom pracovisku. Zvýšiť úroveň údajov o rizikových prácach a zabezpečiť ich efektívne využitie v ochrane zdravia pri práci usmerňovaním činnosti pracovnej zdravotnej služby priamo v podnikoch .

Viest' evidenciu rizikových prác za príslušný okres, región a SR podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií. Prehodnotiť vydané rozhodnutia o určení rizikových prác (resp. profesií) podľa predchádzajúcich legislatívnych úprav. V rámci ŠZD sledovať pracovné podmienky zamestnancov, mieru expozície zamestnancov a realizáciu náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. V rámci výkonu ŠZD sledovať výsledky a intervaly lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou. Dopracovať a uplatňovať nový informačný systém o rizikových prácach obsahovo zosúladený s platnými právnymi predpismi na ochranu zdravia pri práci umožňujúci napojenie individuálnych údajov v jednotnom zdravotníckom systéme.

Hodnotenie :

Získame aktuálne údaje o

- počte exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v okrese Prešov a Sabinov,
- počte nových rizikových prác v danom roku,
- počte a druhu sankcií uložených zamestnávateľom za neplnenie opatrení na ochranu zdravia na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce,
- vývoji zmien počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce (trendy) v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

K 30. 06. 2013 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 1732 pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce, z toho je 446 žien.

Najčastejšie sa vyskytujúcim rizikovým faktorom v pracovnom prostredí s najväčším počtom exponovaných zamestnancov je naďalej hluk. Ďalšími významnými faktormi práce a pracovného

prostredia podľa počtu exponovaných zamestnancov sú chemické látky a zmesi, záťaž teplom a chladom, vibrácie a biologické faktory.

K 30.06. 2013 evidujeme 83 rozhodnutí o vyhlásených rizikových prácach, 5 rozhodnutí bolo vydaných pre nové právne subjekty, 4 rozhodnutia boli vydané na základe návrhov firiem po prehodnotení rizík a z evidencie rizikových prác bolo vyradených 5 spoločností. Prehodnotenie rizík a vyradenie prác z evidencie rizikových prác bolo spôsobené zrušením prevádzok z dôvodu neefektívnosti.

Evidencia rizikových prác je vedená v programe ASTR v ktorom sa začína viesť evidencia aj prác zaradených do 2. kategórie a evidencia chorôb z povolania.

Sankcie uložené za neplnenie opatrení na ochranu zdravia na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce neboli udelené.

Úloha : Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí

Cieľ :

Uplatňovanie legislatívnej úpravy - nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení nariadenia vlády SR č. 300/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 471/2011 Z. z. harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, pri výkone ŠZD. Cielene kontrolovať zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov pri výrobe, skladovaní, predaji a zaobchádzaní s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Zabezpečovať poradenstvo a konzultácie pre zamestnávateľov a zamestnancov. Získavanie údajov o likvidácii obalov a nepoužiteľných zbytkov od veľmi toxických a toxických látok a zmesí a ďalej sledovať ich používanie podľa aktuálneho „Zoznamu a rozsahu použitia povolených prípravkov na ochranu rastlín a mechanizačných prostriedkov na ochranu rastlín“ vydaného na príslušný rok.

Hodnotenie :

Získame údaje o:

vykonaných previerkach zameraných na plnenie opatrení na ochranu zdravia pri práci s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami,

klasifikácii látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS, o oboznámení sa zamestnancov s kartami bezpečnostných údajov(KBÚ) a o expozičných scenároch a stanovených DNEL a DMEL v KBÚ

vydaných osvedčeniach o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami (na základe skúšky pred komisiou a bez vykonania skúšky na základe overenia dĺžky odbornej praxe),

vydaných osvedčeniach o odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie,

mimoriadnych situáciách a haváriách a ich dôsledkoch.

Štátny zdravotný dozor zameraný na plnenie úlohy je vykonávaný v poľnohospodárskych organizáciách a organizáciách, kde zamestnanci prichádzajú do kontaktu s chemickými látkami. V poľnohospodárskych organizáciách je to hlavne v období výkonu postrekových prác (marec, apríl, september, október). V okrese Prešov a Sabinov evidujeme 7 poľnohospodárskych organizácií a 2 súkromne hospodáriacich roľníkov u ktorých je štátny zdravotný dozor zameraný

na odbornú a zdravotnú spôsobilosť, zabezpečenie OOPP, zdravotný dohľad, prevádzkové poriadky, KBÚ, podmienky skladovania a evidenciu látok deklarovaných ako veľmi toxické a toxické látky a zmesi. Prípravky na ochranu rastlín sú sezónnym tovarom, ktorý sa nakupuje na priamu spotrebu.

Menšie poľnohospodárske družstvá a súkromne hospodáriaci roľníci často zabezpečujú výkon chemickej ochrany rastlín dodávateľským spôsobom, čím sa znížila expozícia zamestnancov týmito látkami. Pri chemickej ochrane rastlín sa čoraz viac používajú prípravky, ktoré nie sú klasifikované ako veľmi toxické a toxické látky a zmesi.

V prevádzkach, kde zamestnanci sú priamo exponovaní chemickými látkami sa zameriavame hlavne na kontroly kariet bezpečnostných údajov a informovanosť zamestnancov.

K 30. 06. 2013 bolo vydaných 6 osvedčení na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami ma jedno osvedčenie na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Osvedčenia boli vydané na základe overenia dĺžky praxe.

Mimoriadne a havarijné situácie sme neriešili. Informovanosť zamestnancov sa zisťovala dotazníkmi (11 kontrolných listov informovanosti zamestnancov).

Úloha : Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu

Cieľ :

Uplatňovanie legislatívnych úprav - nariadenia vlády SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení nariadenia vlády SR č. 301/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci, harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, pri výkone ŠZD.

Vyhľadávať pracovné postupy a technológie s použitím chemických karcinogénov a mutagénov.

Zamerať sa aj na vyhľadávanie a posudzovanie expozície látkam poškodzujúcim reprodukciu, ktoré sú podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1278/2008/EHs v rámci svojej triedy nebezpečnosti zaradené v kategórii 1A alebo 1B a na látky narúšajúce endokrinný systém.

Objektivizovať expozíciu, zavádzať nové meracie a hodnotiace metódy expozície týmito látkami (BET, priame, nepriame). Vytvárať a viesť databázu organizácií, v ktorých sú zamestnanci vystavení karcinogénnym a mutagénnym faktorom a pracovným procesom s rizikom chemickej karcinogenity. Cielene vyhľadávať pracovné procesy súvisiace so zvýšenou expozíciou azbestu (búracie, stavebné činnosti) a nariaďovať účinné opatrenia na minimalizáciu expozície zamestnancov a obyvateľstva a na zvyšovanie uvedomovania si súvisiacich zdravotných rizík a možností účinnej prevencie.

Hodnotenie :

Získame aktuálne údaje :

o počtoch zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi podľa kategórií rizika v jednotlivých organizáciách, okresoch, regiónoch a v SR,

o vývoji zmien a trendov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi,

o jednotlivých organizáciách, v ktorých sa pracuje s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi a kde sa vyskytujú pracovné procesy s rizikom chemickej karcinogenity.

RÚVZ Prešov eviduje 14 organizácií kde sa používajú karcinogény, respektíve sa jedná o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity, v 5 organizáciách je to prach z tvrdého dreva. Zlúčeniny Cr⁶⁺ sa používajú najmä na povrchovú úpravu výrobkov, formaldehyd v zdravotníctve a pri výrobe plastových výrobkov, cytostatiká v zdravotníctve. Na týchto pracoviskách každoročne je vykonávaná objektívizácia chemických faktorov v pracovnom ovzduší oddelením OLC pri RÚVZ a vyšetrenia biologického materiálu.

K 30. 06. 2013 bolo vydaných 14 rozhodnutí k sanačným prácam, súvisiacim s likvidáciou azbestu. Jedná sa o stabilné spoločnosti pôsobiace v okrese Prešov a Sabinov. Každá z týchto spoločností žiadajúca o vydanie rozhodnutia k sanácii azbestu predkladá prevádzkové poriadky a hodnotenie rizík. Informovanosť zamestnancov sa overuje dotazníkmi – kontrolnými listami informovanosti zamestnancov.

Úloha : Zdravé pracoviská

Cieľ :

Prispieť k zlepšeniu zdravotného stavu zamestnancov prostredníctvom aktivít poradní zdravia, propagovať u zamestnávateľov intervenčné programy. Zamerať sa na kombinovaný vplyv zdraviu škodlivých faktorov práce, pracovného prostredia a životného štýlu. Osobitne poskytovať poradenstvo malým a stredným podnikom a samostatne zárobkovo činným osobám (SZČO). Realizovať regionálne aktivity zamerané na zvýšenie povedomia o ochrane a podpore zdravia pri práci v spolupráci s mestami, zamestnávateľmi. Vychádza sa z poznatku, že zamestnanec, ktorý je informovaný a vzdelaný o spôsobe a miere rizika, sa správa tak, že miera jeho zdravotného rizika sa významne zníži. Usmerňovať PZS v SR.

Hodnotenie :

Získame :

údaje o prebiehajúcich intervenčných programoch v podnikoch, počty podnikov a osôb zapojených do programov podpory zdravia pri práci,

údaje o regionálnych aktivitách zameraných na zvýšenie povedomia o ochrane a podpore zdravia pri práci v spolupráci s mestami, zamestnávateľmi.

V rámci plnenia úlohy RÚVZ poskytuje klientom a širokej verejnosti informácie formou konzultácií, besied, dňa otvorených dverí. Prostredníctvom regionálnej tlače, internetu informujeme verejnosť, zamestnávateľov a zamestnancov o kombinovanom pôsobení faktorov z práce, pracovného prostredia a faktorov životného štýlu, riziku znásobenia ich negatívnych účinkov na zdravie, o možnostiach ochrany a podpory zdravia pri práci a pri zmene návykov v spôsobe života.

Úloha : Prieskum pracovných podmienok vo vybraných obchodných centrách

Cieľ:

Prieskum úrovne výskytu vybraných faktorov pracovného prostredia, zameraných na kvalitu ovzdušia na pracovisku. Identifikovať faktory pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť pracovný komfort zamestnancov.

Hodnotenie :

Objektom zisťovania bol obchodný dom TESCO na Volgogradskej ulici v Prešove. Do zisťovania sa zapojilo 21 respondentov v profesii pokladník, predavač. Podmienkou bolo aby všetci opýtaní pracovali v spoločnom vzdušnom priestore. Otázky boli zamerané na hodnotenie pracovného prostredia, pracovných podmienok, zdravotnú anamnézu v súvislosti s výkonom práce. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na stavebno-technické riešenie objektu, typ vzduchotechniky, technické parametre vzduchotechniky, spôsob údržby vzduchotechniky, spôsob regulácie objemu výmeny vzduchu, frekvenciu údržby a výmeny filtrov, vykurovanie, osvetlenie, faktory práce – hluk, záťaž teplom a chladom.

Záver zo šetrenia : pracovné prostredie vnímajú zamestnanci ako vyhovujúce, nespôsobuje im zdravotné problémy, akékoľvek nedostatky týkajúce sa kvality vnútorného ovzdušia udávajú ako riešiteľné. Nebolo potrebné zo strany RÚVZ nariadiť opatrenia.

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Prešov a Sabinov

Mesto Prešov s počtom obyvateľov 89 194 je administratívnym centrom Prešovského kraja a metropolou bývalej šarišskej župy. Mesto a okolitý mikroregión, vzhľadom k svojej geografickej polohe, je zameraný na ľahký priemysel a poľnohospodárstvo. Prešovský okres je najväčší a najhustejšie zaľudnený okres v Prešovskom kraji. Región stále dopláca na nedostatočne rozvinutú dopravnú infraštruktúru, čo sa odráža v celkovej ekonomickej bilancii. Zamestnanosť udržiava zopár väčších firiem so zahraničnou účasťou a v menšej miere domáce firmy. Región výrazne zaostáva za celoslovenským priemerom v produktivite práce, okres Prešov patrí medzi regióny s vysokou mierou nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti dosahuje 18,15 % (v predchádzajúcom roku bola 17,16 %, celoslovenský priemer je 14,10 %), okres Sabinov má mieru nezamestnanosti trvalo vysokú 26,59 % a patrí medzi okresy s najvyššou mierou nezamestnanosti.

Zamestnanosť na úrovni predchádzajúcich rokov si udržali spoločnosti zamerané na strojárenskú výrobu ako LEAR corporation Seating Slovakia s.r.o. (výroba autosedačiek) – 951 zamestnancov, spoločnosť SPINEA s.r.o. Prešov (výroba ložiskových reduktorov) – 281 zamestnancov, ZŤS a.s. Sabinov (výroba prevodoviek) - 242 zamestnancov, GOHR s.r.o. Veľký Šariš (výroba kovových konštrukcií) - 195 zamestnancov, TEAM INDUSTRIES, s.r.o. Lipany (výroba kontajnerov) – 193 zamestnancov, REGADA s.r.o. Prešov (výroba servopohonov, armatúr, ventilov)- 155 zamestnancov, Fragokov- export, v.d. Prešov (výroba

brzdových valčekom) - 156 zamestnancov, ZVL a.s. Prešov (výroba ložísk) - 149 zamestnancov.

V potravinárskom priemysle najväčším zamestnávateľom sú spoločnosť Pivovary TOPVAR, a.s. Veľký Šariš – 680 zamestnancov, Šarišské pekárne a cukrárne s.r.o. Prešov – 308 zamestnancov, Minerálne vody a.s. Prešov - 147 pracovníkov, Milk Agro s.r.o. Sabinov - 129 zamestnancov.

Z odevných firiem k pomerne stabilným patria - OZEX s.r.o. Prešov – výroba pánskej konfekcie, Hinrichs, s.r.o. Prešov , Stomex, s.r.o. Ľubotice – výroba pracovných odevov, ODEVA, s.r.o. Lipany.

Tradiáciu v Prešove má polygrafický priemysel, ktorý reprezentuje spoločnosť Polygraf Print s viacero vydavateľstvami, grafickými štúdiami a tlačiarňami. Zamestnáva 227 zamestnancov .

Z obchodných reťazcov zastúpenie v okrese Prešov má TESCO STORES a.s. vrátane distribučného skladu, KAUF LAND v.o.d.s, LIDL a BILLA vrátane distribučných skladov, HYPERNOVA, predajné a servisné centrá motorových vozidiel svetových značiek.

Drevospracujúci priemysel v regióne reprezentujú spoločnosti SANAS a.s. Sabinov (výroba kancelárskeho nábytku a stolov) - 464 zamestnancov a menšie spoločnosti s počtom zamestnancov od 10 napr. Drevokomplet s.r.o. Prešov, Drevan s.r.o. Prešov, PILVIT s.r.o. Víťaz, Petro Radatice.

Stavebníctvo je zastúpené spoločnosťou UNISTAV s.r.o. (137 zamestnancov). Ťažbu kameňa vo Finticiach zabezpečuje spoločnosť LOMY s.r.o. Prešov, dobývací priestor Suchá Dolina prevádzkuje spoločnosť VSK MINERAL s.r.o. Košice. Tradiáciu vo výrobe kameňa má kameňolom Maglovec (spoločnosť IS – LOM s.r.o. Maglovec), kameňolom v Sedliciach (spoločnosť EUROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice) a spoločnosť zameraná na výrobu tehál Leier Baustoffe SK s.r.o. v Petrovanoch.

V poľnohospodárstve dominuje rastlinná výroba. Administratívne a hospodárske budovy sú využívané pre podnikateľské zámery iných subjektov.

Z pôvodne 18- tich prosperujúcich poľnohospodárskych podnikov ostalo v okrese 10. Evidujeme jedného súkromne hospodáriaceho roľníka, ktorý sa venuje chovu oviec a rastlinnej výrobe.

V priebehu roka 2013 vzniklo v okrese Prešov a Sabinov 223 nových prevádzok vrátane chránených dielní (58 chránených dielní). Väčšinou išlo o samo zamestnávateľov, prípadne o prevádzky s počtom zamestnancov do 10, ktoré sú zamerané na poskytovanie služieb.

Nadálej pri otvaraní nových prevádzok sa problematika pracovného prostredia a pracovných podmienok riešila pri schvaľovacom konaní. Prevádzky vo väčšine

zodpovedali požiadavkám na pracovné prostredie a boli v súlade s platnou legislatívou.

Na celkovom trende zlepšovania ochrany zdravia zamestnancov pri práci sa prejavuje vplyv činnosti pracovných zdravotných služieb. Zlepšila sa úroveň návrhov predkladaných na posúdenie orgánom verejného zdravotníctva zo strany zamestnávateľov a zabezpečil sa výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci lekármi pracovnej zdravotnej služby. Svedčí o tom aj počet rozhodnutí k skúšobnej prevádzke – 3.

Samostatne zárobkovo činné osoby orgán verejného zdravotníctva o súhlas k prevádzke žiadajú len v tom prípade ak prenajímajú priestory. Ak vykonávajú práce pre iné subjekty, o súhlas nežiadajú. Týka sa to aj súkromne hospodáriacich roľníkov. V evidencii máme 2 poľnohospodárov.

2. Rizikové práce

V roku 2013 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 1684 pracovníkov zaradených do 3. a 4. kategórie prác, z toho je 457 žien (v minulom roku bolo v kategórii rizikových prác evidovaných 1715 zamestnancov z toho 463 žien).

Najčastejšie sa vyskytujúcim rizikovým faktorom v pracovnom prostredí s najväčším počtom exponovaných zamestnancov je hluk. Ďalšími významnými faktormi práce a pracovného prostredia, podľa počtu exponovaných zamestnancov, sú chemické látky a zmesi, záťaž teplom a chladom, biologické faktory a vibrácie.

K 31.12.2013 evidujeme 91 rozhodnutí o vyhlásených rizikových prácach. Na základe návrhov firiem bolo vydaných 28 rozhodnutí ktorými boli práce zaradené do 3. a 4. kategórie, z toho 10 rozhodnutí bolo vydaných pre nové právne subjekty (JAF HOLZ Product Ličartovce, súkromné pekárne, Slovenské pramene a žriedla Budiš, ISPA Prešov, OREX Lipníky, Interkov s.r.o. Krásna Lúka, Varga Ján Červenica, WEP Trading, ambulancia plastickej chirurgie MUDr. Valdman), 12 rozhodnutí bolo vydaných po prehodnotení rizík a z evidencie rizikových prác bolo vyradených 6 spoločností – BIDVEST Slovakia s.r.o. prevádzka Prešov, TESCO STOREX a.s. – pekáreň hypermarket Prešov, H+EKO s.r.o. Šarišské Michalany, BEMACO s.r.o Prešov, VSE a.s. Košice.

Prehodnotenie rizík a vyradenie prác z evidencie rizikových prác bolo spôsobené technickými a organizačnými opatreniami, ktoré viedli k eliminácii faktorov práce a následne k zníženiu kategórie.

Aj naďalej pretrvávajúcim problémom sú živnostníci, najmä profesie zvarač, píliar, stavebný robotník, vodič – obsluha samohybných strojov. Tieto profesie absentujú v systéme evidencie

rizikových prác. Pretrváva najímanie živnostníkov na vykonávanie prác, ktoré sú zaradené do 3. a 4. kategórie rizikových prác, prípadne tieto práce sú vykonávané brigádnicky. Problémom sú stále finančne náročné služby PZS – objektívizácia, vyhodnotenie, posudky, lekárske prehliadky. Navyše jedná sa o práce

vykonávané na dohodu a na prenajatých strojno-technologických zariadeniach. Zároveň je to spojené s veľkou migráciou osôb.

Ďalším z problémov je zaradenie prác do 4. kategórie na časovo obmedzenú dobu – spravidla na dobu 1 roka. Ani po uplynutí tejto doby nedochádza k vylepšeniu pracovných podmienok na pracoviskách ani k realizácii opatrení, ktoré by mali za následok zníženie kategórie. V praxi to zamestnávateľa riešia organizačnými opatreniami - preradzovaním pracovníkov na iné pracovné miesta, kde hodnoty prípadne limity faktorov práce nie sú prekračované. Pred ukončením lehoty počas ktorej sú pracoviská zaradené do 4. kategórie, predkladajú zamestnávateľa návrhy na opätovné zaradenie prác do 4. kategórie.

Psychickú pracovnú záťaž, ako faktor práce s rizikovou kategóriou 3., prípadne 4. kategórie v okrese Prešov a Sabinov nevidujeme.

V priebehu mesiaca december, január zamestnávateľa, ktorí majú rozhodnutím regionálneho hygienika vyhlásené rizikové práce, zasielali informácie o vykonaných opatreniach, o počte zamestnancov na pracoviskách, o záveroch z cieľných preventívnych lekárskeho prehliadok. Túto povinnosť si splnilo 90 % zamestnávateľov.

Faktor ionizujúce žiarenie 3. kat. je evidovaný v spoločnosti Wesper s.r.o. Košice, Poliklinika Sekčov – pracovisko nukleárnej medicíny. Na základe návrhu na zaradenie prác do kategórií, vypracovaného posudku o rizikách a po následnej konzultácii s oddelením ochrany zdravia pred žiarením RÚVZ v Košiciach boli profesie lekár, RTG asistent, zdravotná sestra a iný zdravotnícky pracovník zaradení do 3. kategórie.

Celkovo sme vykonali štátny zdravotný dozor na 33 pracoviskách s vyhlásenou rizikovou prácou.

Hluk bol objektívizovaný v 22 spoločnostiach, spolu bolo odobratých 337 vzoriek. Vibrácie boli objektívizované v 2 organizáciách, osvetlenie v 1 spoločnosti.

Chemické škodliviny sa objektívizovali v 36 organizáciách, spolu bolo odobratých 561 vzoriek.

Evidencia rizikových prác je vedená v programe ASTR, výstupné zostavy sú zasielané na ÚVZ SR.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 21 zák. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 124/2006 Z. z.)

Samozrejmosťou sa stal fakt, že novovznikajúce organizácie prípadne novovzniknuté spoločnosti, sú informované o povinnosti vyplývajúcej z ustanovení zákona č. 124/2006 Z. z.. Väčšina z nich má uzavreté zmluvy s PZS. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách v okrese Prešov a Sabinov bola v priebehu roka 2013 kontrolovaná okrem zabezpečenia aj úroveň pracovnej zdravotnej služby, výkon a frekvencia lekárskeho preventívneho prehliadok.

Z celkového počtu 91 organizácií s vyhlásenou rizikovou prácou má zmluvu s PZS 87 subjektov. Preventívne lekárske prehliadky vykonávané jedným lekárom pre väčšinu zamestnancov sú zabezpečované iba vo firmách, kde sú pracovníci zaradení do 1. a 2. kategórie. U týchto firiem môžeme hovoriť o cielenosti preventívnych lekárskeho prehliadok.

Stále je komplikovaná situácia v malých a drobných firmách. Výkon LPP je naďalej zabezpečovaný rôznymi lekármi, každý zamestnanec u svojho zmluvného lekára. Takto sa stáva, že pri prešetrovaní podozrenia na chorobu z povolania zisťujeme, že preventívne lekárske prehliadky sa nevykonávajú, alebo daný pracovník vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu bol zle zaradený. Problémom pri výbere PZS sú stále financie.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách, kde sú vyhlásené rizikové práce, sme nezistili výrazné nedostatky týkajúce sa nedodržania frekvencie vykonávania LPP určených rozhodnutím orgánu na ochranu zdravia v zmysle § 30 ods. 4) zák. NR SR č.355/2007 Z. z..

Činnosť PZS vlastnými odbornými zamestnancami je zabezpečená len u jedného zamestnávateľa - RÚVZ so sídlom v Prešove.

Zmluvu s PZS, aj napriek tomu že sa nejedná o rizikové práce, majú uzavretú základné, materské, stredné a vysoké školy, veľkosklady potravín, dopravné spoločnosti a zariadenia zamerané na starostlivosť o ľudské telo (tabuľka 13 b).

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2013 bolo prešetrených 16 podozrení na chorobu z povolania. Stále je problematické prešetrovanie ochorení u zamestnancov firiem ktoré sú v likvidácii a v prevádzkach kde došlo k zmenám vo výrobnom programe, prípadne k inovácii strojno-technologických zariadení. Zmenili sa tak podmienky za ktorých mohlo dôjsť v predchádzajúcom období k ohrozeniu zdravia u zamestnanca. Vo väčšine prípadov pracoviská neexistujú a modelové situácie nezodpovedajú skutočnostiam za ktorých zamestnanec pracoval. Taktiež sa zmenila škála používaných materiálov a látok s ktorými prichádzali zamestnanci v minulosti do kontaktu. Jedná sa hlavne o chemické faktory – rozpúšťadlá, moridlá, tužidlá.

Podklady k prešetrovaniu chorôb z povolania si vyžadujeme od zamestnávateľov ktorí si to vyžadujú od PZS.

Oproti r. 2012 došlo k nárastu hlásení na profesionálne poškodenie zdravia o 4 prípady.

5. Choroby z povolania

V roku 2013 sa najviac na profesionálnych ochoreniach podieľali ochorenia postihujúce podporno-pohybový systém - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené prácou s vibrujúcimi nástrojmi (položka 28) – 7 prípadov a choroby kostí, kĺbov, šliach a nervov

končatín z dlhodobého, nadmerného, jednostranného zaťaženia končatín (položka 29) – 4 prípady. Jednalo sa o profesie : zvárač, automechanik, robotníčka v mliekarenskej prevádzke, dlaždič, operátor výroby, murár, dojička, čašníčka, obchodný zástupca, pokladník.

Vzrástol nám počet ochorení dýchacieho aparátu – 4 prípady, 3 prešetrenia sa týkali zamestnancov pekárni a jedno prešetrenie u stolára. Jedno šetrenie sa týkalo poškodenia sluchového aparátu u majstra v autoklampiarskej dielni.

V roku 2013 boli priznané 3 choroby z povolania (2 ochorenia z DNJZ v profesii zvárač a brúsič), jedno ochorenie kože u obrábača kovov.

V strojárskom závode LEAR corporation Seating Slovakia s.r.o. sme prešetrovali v minulom roku 2 podozrenia na ochorenie horných končatín v profesii zvárač a operátorka výroby. Zo strany RÚVZ v Prešove boli nariadené organizačné opatrenia týkajúce sa eliminácie faktorov práce v prostredí strojárskej výroby. Ku koncu roka 2013 sme mali hlásené dve ochorenia respiračného systému u dlhoročných pracovníkov Šarišských pekárni a cukrárni Prešov. V súčasnosti prebieha objektivizácia faktorov práce.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Evidujeme 13 organizácii v ktorých sa používajú toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi. Jedná sa o stabilné spoločnosti s rovnakým výrobným programom a rovnakou škálou používaných chemických látok. Sú to Křížík – GBI, a.s. Prešov (kyanidy a zlúčeniny Cr^{6+} používané v galvanizovni), ELZIN s.r.o. (zlúčeniny Cr^{6+} používané v galvanizovni), Pragochema Prešov (kyanidy a zlúčeniny Cr^{6+} distribúcia a predaj prípravkov pre galvanizovne), Alchem, a.s. Senica distribučný sklad Prešov (distribúcia a predaj deratizačných prípravkov), Slovnaft – terminál Kapušany (zlúčeniny Cr^{6+} používané pri laboratórnych analýzach), RÚVZ Prešov (zlúčeniny Cr^{6+} používané pri laboratórnych analýzach), Pivovar Šariš (chlorid ortuťnatý pri

analýze v laboratóriu), VVS Prešov (dusičnan a oxid ortuťnatý pri analýze v laboratóriu), poľnohospodárske družstvá (agrochemikálie). Vo firmách Křížík – GBI, Pragochema sa používajú dusitany, v spoločnosti PreDops, s.r.o. Prešov metylalkohol pri výrobe plošných spojov, Slovenské centrum poľ. výskumu a Výskumno-šľachtiteľská stanica M. Šariš používa toxické látky a zmesi v skúšobnom laboratóriu, obdobne aj genetické laboratórium SEMBID s.r.o. Prešov a SYNLAB SK s.r.o. klinické a mikrobiologické laboratórium Prešov.

Uvedené organizácie majú vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ na používanie toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí, vypracované a schválené prevádzkové poriadky, pracovníci riadiaci práce s nebezpečnými chemickými faktormi spĺňajú podmienku odbornej spôsobilosti, skladovanie prípravkov je zabezpečené v účelových skladoch.

V mesiacoch marec – október (súvisia s vykonávaním postrekovej činnosti v chemickej ochrane rastlín v poľnohospodárskych podnikoch) bolo preverených 5 poľnohospodárskych organizácií. V rámci previerok ŠZD bola kontrolovaná odborná a zdravotná spôsobilosť, zabezpečenie OOPP, zdravotný dohľad, prevádzkové poriadky, podmienky skladovania a evidencia látok deklarovaných ako toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi.

Prípravky na ochranu rastlín sú sezónnym tovarom, ktorý sa najčastejšie nakupuje na priamu spotrebu. Pokračuje trend obmedzovania činností s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami a pri chemickej ochrane rastlín sa toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi používali len výnimočne. Menšie poľnohospodárske družstvá často zabezpečovali výkon chemickej ochrany rastlín dodávateľským spôsobom, čím sa znížila expozícia zamestnancov nebezpečným chemickým látkam.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky. Všetky organizácie majú účelové sklady, vo väčšine prípadov sú však prázdne .

Výkonní pracovníci (traktoristi) absolvujú kurzy v chemickej ochrane rastlín usporadúvané Šarišskou poľnohospodárskou a potravinovou komorou, kde je prednášaná aj problematika ochrany zdravia pri postrekových prácach.

V roku 2013 RÚVZ v Prešove vydal 19 osvedčení o odbornej spôsobilosti pre prácu s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami. Ani jeden zo žiadateľov nerobil skúšky pred komisiou na overenie znalostí.

Nemali sme hlásené žiadne podozrenie na profesionálne poškodenie zdravia, otravu, prípadne haváriu.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Evidujeme 14 organizácii v ktorých sa používajú látky klasifikované ako karcinogény, respektíve sa jedná o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity. V 6 organizáciách je to prach z tvrdého dreva. Zlúčeniny Cr^{6+} sa používajú najmä na povrchovú úpravu výrobkov v galvanizovniach (KRÍŽIK-GBI a.s.), pri chemických analýzach v laboratóriách (RÚVZ, VVS, ŠVaPÚ Prešov, IREX ENZYMA s.r.o. Vyšná Šebastová, Slovnaft a.s. Terminál Kapušany).

V prípade galvanizovní sa jedná o staršie prevádzky, no pracovné prostredie je v nich na primeranej úrovni. Dlhodobo nie je prekračovaná TSH pre zlúčeniny Cr^{6+} , pracoviská galvanického pokovovania majú riešené odsávanie, objem prác pri ktorých sa používajú prípravky obsahujúce zlúčeniny Cr^{6+} je malý.

V rámci ŠZD sa zameriavame na udržiavanie zodpovedajúcej úrovne, alebo primerané vylepšenie pracovných podmienok v organizáciách používajúcich karcinogénne a mutagénne látky.

V roku 2013 bolo vydaných 26 rozhodnutí k sanačným prácam súvisiacich s likvidáciou azbestu pre spoločnosti zabezpečujúce likvidáciu AZ strešných krytín (8) a likvidáciu stúpačiek v bytových domoch (18). V okrese Prešov a Sabinov tieto práce zabezpečujú firmy - LAMA s.r.o. Veľký Šariš, RONAR s.r.o. Košice, Správa domov Gelnica, Proservis s.r.o. Strážske a novovzniknuté firmy - ČOPA s.r.o. Drienov, FRIVAN s.r.o. Sabinov, Pami Mont s.r.o. Veľký

Šariš. Každá z týchto firiem má oprávnenie ÚVZ na výkon týchto prác. Pri náhodných kontrolách pri sanácii materiálov obsahujúcich azbest dlhodobo konštatujeme, že zamestnanci dodržiavajú zásady ochrany zdravia pri práci, vyhýbajú sa prácam pri ktorých môže dôjsť k uvoľneniu vlákien do pracovného ovzdušia, používajú ochranné obleky a masky tváre a počas výkonu prác sú v činnosti vysávače s HEPA filtrom.

V prípade stolárskych dielní nejde o čistý prach z tvrdého dreva. Podiel tvrdého dreva spracúvaného v týchto prevádzkach je približne 30% . Jednotlivé drevoobrábacie stroje sú odsávané.

K miernemu nárastu došlo v počte aplikovaných ampulí cytostatík na oddeleniach FNŠP J. A. Reimana v Prešove – nárast o cca 500 ampulí.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V roku 2013 sa uskutočnilo na pracoviskách okresu Prešov a Sabinov 155 previerok. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa identifikovali chemické, fyzikálne a biologické faktory práce, kontrolovalo sa dodržiavanie najvyššie prípustných hodnôt vystavenia zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia, sledovali sa zložky pracovného prostredia a úroveň práce z hľadiska prevencie chorôb z povolania. Kontroloval sa stav a úroveň zariadení na dodržiavanie osobnej hygieny, plnenie povinností ustanovených zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, zabezpečenie a výkon PZS.

K 31.12. 2013 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 91 rozhodnutí ktorými boli vyhlásené rizikové práce.

Vydaných bolo 30 záväzných stanovísk k územnému konaniu, 57 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby a k zmene v užívaní stavby, 224 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky, 26 rozhodnutí na likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest, 40-timi rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky.

Prešetrených bolo 16 podozrení na profesionálne poškodenie zdravia. Konanie sa prerušovalo 12 krát, zastavovali sme konanie v 6 prípadoch.

Zároveň sme sa zamerali na informovanosť zamestnancov čo sa týka ohrozenia zdravia pri práci. Pre práce v hlučnom prostredí - 10 dotazníkov, pri práci so zobrazovacími jednotkami - 11 dotazníkov, pri expozícii chemickým látkam - 4 dotazníkov, karcinogénnym a mutagénnym faktorom – 9 dotazníkov, pri práci s expozíciou vibráciám – 6 dotazníkov.

V priebehu roka sme šetrili 9 podaní od občanov a zamestnancov. Tri podania boli anonymné a týkali sa : zrušenia dennej miestnosti v prevádzke, ktorá má úradom práce sociálnych vecí a rodiny pridelený štatút chránenej dielne (neopodstatnené) a plesnivých stien v spoločnosti Pivovary Topvar Veľký Šariš (vrátnica). Podnet bol opodstatnený a spoločnosť následne vykonala opravu omietok a protiplesňový náter stien.

Tretie podanie sa týkalo nelegálnej prevádzky DRC s.r.o. Prešov. Podnet bol neopodstatnený. Prevádzka bola RÚVZ v Prešove schválená.

Dve podania sa týkali susedských vzťahov – v obci Hermanovce v oblasti kovovýroby podnikal p. Ružbarský. Jednalo sa o podnikanie bez súhlasného rozhodnutia orgánu na ochranu zdravia. Voči podnikateľovi bolo zahájené správne konanie. Druhý podnet sa týkal obťažovania hlukom susedných rodinných domoch vo Veľkom Šariši. Pri výkone ŠZD bolo zistené že predmetom hluku sú rekonštrukčné práce rodinného domu.

Dve podania boli podané zamestnancami FNsP J. A. Reimana v Prešove – kolektív zdravotníckych asistentov (odd. operačné sály). Týkal sa preradenia profesie sanitár, zdravotnícky asistent z 3. kategórie do 2. kategórie. Podnet bol neopodstatnený. V rámci štátneho zdravotného dozoru bola vykonaná objektivizácia chemických faktorov – sevofluran na pracovisku (operačné sály). Na základe výsledkov objektivizácie bolo zistené, že limitné hodnoty pre sevofluran pre profesiu – zdravotný asistent, ošetrovateľ, sanitár sú dodržané a zamestnanci v týchto profesiách boli v rámci kategorizácie prác zaradení správne (do 2.kategórie).

Jedna sťažnosť sa týkala znečisťovania životného prostredia azbestom na bývalom hospodárskom dvore vo Fričovciach. Podnet bol odstúpený úradu životného prostredia.

Na hluk z prevádzky výrobného závodu SPINEA s.r.o. Prešov sa sťažujú obyvatelia blízkych obytných domov na sídlisku III. Podnet je v štádiu riešenia.

Na činnosti spojené s používaním biologických faktorov v roku 2013 sme vydali 2 rozhodnutia (genetické laboratórium SEMBID s.r.o. Prešov a a klinické a mikrobiologické laboratórium SYNLAB s.r.o. Prešov) a na činnosti spojené s manipuláciou s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi 1 rozhodnutie (VVS a.s. Prešov – laboratórium pitných vôd).

9. Podpora zdravia pri práci

Každoročne organizuje Šarišská poľnohospodárska a potravinová komora v spolupráci s RÚVZ kurz v chemickej ochrane rastlín pre súkromne hospodáriacich roľníkov okresu Prešov a Sabinov. Okrem zásad bezpečnej práce s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami, poskytovania prvej pomoci pri otravách skladovania prípravkov na ochranu rastlín, vysvetľovali sa aj povinnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z..

Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa začal dňa 21. októbra 2013. Na RÚVZ v Prešove – oddelení preventívneho pracovného lekárstva sa uskutočnil „Deň otvorených dverí“ dňa 22. 10. 2013. Poskytli sme poradenstvo pre právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie ale aj pre samotných zamestnancov. Najväčší záujem bol o vyhlasovanie rizikových prác, výkon prác SZČO na pracoviskách ktoré majú vyhlásené rizikové práce, odstraňovanie materiálov obsahujúcich azbest a PZS.

Pri poskytovaní informácii sa kládol dôraz hlavne na povinnosti zamestnávateľov na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

O kampani a dni otvorených dverí sme informovali verejnosť na internetových stránkach RÚVZ so sídlom v Prešove a v regionálnej tlači.

Poradenstvo v otázkach ochrany zdravia pri práci sme poskytovali aj v rámci konzultačnej činnosti, respektíve pri výkone štátneho zdravotného dozoru najmä pre prevádzkovateľov drobných prevádzok a samozamestnávateľov, ktorí požiadali v roku 2013 o vydanie posudku k prevádzke.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

RÚVZ so sídlom v Prešove nie je členom žiadnej z medzirezortných prípadne medzinárodných pracovných skupín.

- **prednášková činnosť** – prezentácia európskej kampane SLIC – posúdenie psychosociálnych rizík pri práci
- **publikačná činnosť** - Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- **zahraníčné študijné a pracovné cesty** - 0
- **špecializované činnosti** – úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách
 - prieskum pracovných podmienok vo vybraných obchodných centrách
- **iné činnosti** - 0

V mesiaci jún 2013 sme sa zúčastnili na prieskume pracovných podmienok vo vybraných obchodných centrách. Cieľom prieskumu bolo identifikovať faktory pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť pracovný komfort zamestnancov. Objektom zisťovania bol obchodný dom TESCO na Volgogradskej ulici v Prešove. Do dotazníkového zisťovania sa zapojilo 21 respondentov v profesii pokladník, predavač. Otázky boli zamerané na hodnotenie pracovného prostredia, pracovných podmienok, zdravotnú anamnézu v súvislosti s výkonom práce. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na stavebno-technické riešenie objektu, typ vzduchotechniky, technické parametre vzduchotechniky, spôsob údržby vzduchotechniky, spôsob regulácie objemu výmeny vzduchu, frekvenciu údržby a výmeny filtrov, vykurovanie, osvetlenie, faktory práce – hluk, záťaž teplom a chladom.

K 31. 12. 2013 bol vykonaný štátny zdravotný dozor v siedmych organizáciách, ktoré majú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v zmysle § 55 ods. 1 zák. NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti pridelený štatút chráneného pracoviska. Jedná sa o prevádzky ktorým bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané súhlasné rozhodnutie s doporučením priznania postavenia chránenej dielne – masážny salón, súkromná bezpečnostná služba, výroba pracovných odevov a obuvi, administratívne práce, dve predajne , výroba jedál. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu pracovných podmienok, úroveň pracovného prostredia, vybavenie prevádzky, spôsobu práce, poskytovanie a používanie ochranných pomôcok. Podľa druhu zdravotného postihnutia, prípadne obmedzenia ošetrojúceho lekára, sa kontrolovali aj priestory určené na oddych, ich vybavenie, vybavenie pracovného miesta napr. ergonomickou stoličkou. V kontrolovaných prevádzkach neboli zistené nedostatky a neboli uložené nápravné opatrenia. Zamestnávateľia (prevádzkovatelia) plne rešpektovali všetky obmedzenia, prípadne odporúčania, ktoré špecifikujú lekári posudzujúci zdravotnú spôsobilosť na prácu kvôli minimalizovaniu možných negatívnych dopadov faktorov pracovného prostredia na zdravie pracovníkov so zdravotným postihnutím.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

Každý štvrťrok sú organizované spoločné stretnutia regionálnej hygieničky s inšpektorom práce v rámci prešovského kraja. V minulom roku aktuálnymi témami boli – príčiny nárastu chorôb z povolania v kovopriemysle, rizikové práce, vyhodnotenie európskej kampane SLIC – posúdenie psychosociálnych rizík pri práci. V roku 2013 o získanie certifikátu „Bezpečný podnik“ nežiadal žiadny právny subjekt.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

V minulom roku sme vydali 40 rozhodnutí k prevádzkovým poriadkom vypracovaným v zmysle NV SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, 17 prevádzkových poriadkov tvorilo súčasť návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky (tab. č. 15a).

13. Personalistika

S účinnosťou od 1. 7. 2012 bola vykonaná na RÚVZ v Prešove nová organizačná štruktúra. Úsek PPL sa stal oddelením preventívneho pracovného lekárstva s počtom zamestnancov – 2 (1 AHS, 1 Mgr. verejného zdravotníctva).

Počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v r. 2013
podľa prevažujúcej činnosti a kategórie rizikového faktoru
(1.stupeň)

Prevažujúca činnosť (1. stupeň)		počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		spolu	
<i>kód</i>		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	poľnohosp., lesníctvo a rybolov	20	1	6	0	26	1
B	ťažba a dobývanie	30	0	25	0	55	0
C	priemyselná výroba	994	149	73	11	1067	160
D	dodávka elektr.,plynu, pary, stud. vzduchu	28	0	0	0	28	0
E	dodávka vody	4	0	0	0	4	0
F	stavebníctvo	13	0	8	0	21	0
G	VO a MO, motorové vozidlá	78	26	0	0	78	26
M	odborné, vedecké a technické činnosti	15	12	0	0	15	12
Q	zdravotníctvo a sociálna pomoc	378	252	0	0	378	252
R	Umenie zábava, rekreácia	7	1	0	0	7	1
S	Ostatné činnosti	5	5	0	0	5	5
s p o l u		1572	446	112	11	1684	457

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín, chov zvierat, poľovníctvo	15	1	0	0	15	1
02	Lesníctvo a ťažba dreva	5	0	6	0	11	0
08	Iná ťažba a dobývanie	20	0	25	0	45	0
09	Pomocné činnosti pri ťažbe	10	0	0	0	10	0
10	Výroba potravín	19	4	6	0	25	4
11	Výroba nápojov	136	38	0	0	136	38
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva	68	4	3	0	71	4
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	49	33	0	0	49	33
18	Tlač a reprodukcia záznam. médií	20	11	0	0	20	11
21	Výroba farmaceut. výrobkov	31	28	27	11	58	39
22	Výroba výrobkov z gumy a plastov	20	0	0	0	20	0
23	Výroba ostatných nekov. minerálnych výrobkov	17	0	0	0	17	0
25	Výroba kovových konštrukcií	193	0	20	0	213	0
27	Výroba el. zariadení	11	2	0	0	11	2
28	Výroba strojov a zariadení	288	29	7	0	295	29
31	Výroba nábytku	102	0	9	0	111	0

32	Iná výroba	35	0	1	0	36	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	5	0	0	0	5	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary	28	0	0	0	28	0
38	Zber a likvidácia odpadov	4	0	0	0	4	0
41	Výstavba budov	9	0	4	0	13	0
43	Špecializované stavebné práce	4	0	4	0	8	0
45	Veľkoobchod a maloobchod	3	0	0	0	3	0
46	Veľkoobchod, okrem mot. vozidiel	75	26	0	0	75	26
52	Skladové a pomocné činnosti	8	0	0	0	8	0
75	Veterinárne činnosti	15	12	0	0	15	12
86	Zdravotníctvo	378	252	0	0	378	252
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	7	1	0	0	7	1
96	Ostatné osobné služby	5	5	0	0	5	5
	SPOLU	1572	446	112	11	1684	457

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	46	25	0	0	45	25
EMG	4	0	0	0	4	0
Hluk	1 008	146	67	0	1 075	146
Chemické látky a zmesi	612	240	64	16	676	256
Ionizujúce žiarenie	6	4	0	0	6	4
Optické žiarenie	13	10	0	0	13	10
Vibrácie	43	0	27	0	70	0
Záťaž teplom a chladom	118	54	0	0	118	54

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Francisella tularensis (typ A)	15	12	0	0	15	12
	Mycobacterium tuberculosis	31	13	0	0	31	13
EMG	EMG polia	4	0	0	0	4	0
Hluk	Hluk premenný	1008	146	67	0	1075	146
Ionizujúce žiarenie	RTG v zdravotníctve	6	4	0	0	6	4
Optické žiarenie	Laser	13	10	0	0	13	10
Vibrácie	Miestne	0	0	2	0	2	0
	Prenášané na ruky	38	0	25	0	63	0
	Prenášané na celé telo	5	0	0	0	5	0
Záťaž teplom a chladom	teplom	32	28	0	0	32	28
	chladom	86	26	0	0	86	26

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergén	36	20	0	0	36	20
Dermatotropná látka	18	0	0	0	18	0
Chemický karcinogén	129	103	0	0	129	103
Jedovaté- toxické	36	20	0	0	36	20
Látky poškodzujúce reprodukcii	93	83	0	0	93	83
Pevné aerosóly	237	4	46	11	283	15
Dráždivé	354	217	0	0	354	217
Veľmi jedovaté - toxické	15	1	0	0	15	1
Žieravé	21	19	18	5	39	24

Tabuľka č.2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné /nesúhlasné - § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia, alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	224/0	0	224
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	40/0	0	40
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom	2	0	2
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	2	0	2
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	1	0	1
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	26/0	0	26

- o návrhoch na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov	0	-	0
- o návrhoch na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác/ o zrušení rizikových prác	25/5	0	30
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiská, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0	0	0
- ostatné	-	-	-
S p o l u:	320/5		320
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	8 0		8 0
C. Vydané/odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	0		0
D. Vydané/odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	0		0
E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie stavieb	30	0	30
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	57	0	57
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0	0	0

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Kontrola - miestne zisťovanie (ukončená záznamom)	155
Šetrenie sťažností	9
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD *	0
Odborné stanoviská (expertízy)	21
Konzultácie	62
Poradenstvo - individuálne - skupinové	311
Iné činnosti*	11

* napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami		
	na základe skúšky pred komisiou	na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu
Prešov	0	19	19

Tabuľka č. 5a

Organizácia Podnik Spoločnosť	Chemický karcinogén, chem. mutagén proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia/kateg . * podľa NV SR č.355/2006 Z. z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet exponovaných celkom/ženy	Výsledok merania/množstvo spotrebovaných látok/rok**
FNSP Prešov	Cytostatiká	Proces	96/90	28 750 ampulí
RÚVZ Prešov	zlúčeniny Cr ⁶⁺	2	2/2	N
ELZIN	zlúčeniny Cr ⁶⁺	2	3/0	N
Križik-GBI	zlúčeniny Cr ⁶⁺	2	4/0	pod detekčným limitom metódy
Pragochema	zlúčeniny Cr ⁶⁺	2	1/0	N
Klimko Kanaš	Prach z tvrdého dreva	1	5/0	2,86 - 4,01 mg/m ³
VVS a.s. Prešov	Dvojchroman draselný	2	6/5	N
Barezio Janov	Prach z tvrdého dreva	1	3/0	5,48 - 6,87 mg/m ³
Drevan Prešov	Prach z tvrdého dreva	1	4/0	4,58 - 11,28 mg/m ³
Ján Križalkovič	Prach z tvrdého dreva	1	3/0	2,75 - 3,29 mg/m ³
Drevokomplet	Prach z tvrdého dreva	1	6/0	7,58 - 26,49 mg/m ³
ŠVaPÚ Dolný Kubín	Dvojchroman draselný	2	1/1	N
IREX ENZYMA s.r.o. Vyšná Šebastová	Dvojchroman draselný	2	1/1	N
MIKONA s.r.o.	THERMOPRESS MTR – prípravok na vulkanizáciu	Proces	2/1	N

- * kat. 1 – dokázaný karcinogén pre ľudí
 kat. 2. – pravdepodobný karcinogén
 proces s r.ch.k – proces s rizikom chem. karcin.
 **N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5 b

Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo materiálmi obsahujúcimi azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru (podľa NV SR č. 253/2006 Z. z.)	P o č e t
Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo materiálmi obsahujúcimi azbest	20
Kontrola- miestne zisťovanie (ukončená záznamom vykonaná po oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	2

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami (podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.)	P o č e t
Kontrola (ukončená záznamom)	13
Kontrolné listy	11
Pokyny na odstránenie nedostatkov	0
Sankčné opatrenia*	0

* V komentári uviesť názov organizácie, druh sankcie a dôvody uloženia sankcie

Tabuľka č. 7

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Banská Bystrica										
Bardejov										
Bratislava										
Čadca										
Dolný Kubín										
Dunajská Streda										
Galanta										
Humenné										
Komárno										
Košice										
Levice										
Liptovský Mikuláš										
Lučenec										
Martin										
Michalovce										
Nitra										
Nové Zámky										
Poprad										
Považská Bystrica										
Prešov	2	0	4	10	7	0	0	0	6	11
Prievidza										
Rimavská Sobota										
Rožňava										
Senica										
Spišská Nová Ves										
Stará Ľubovňa										
Svidník										
Topoľčany										
Trebišov										
Trenčín										
Trnava										
Veľký Krtíš										
Vranov nad Topľou										
Zvolen										
Žiar nad Hronom										
Žilina										

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	P o č e t	V s u m e
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	0
Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659.-€ okrem blokových (§ 56 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 46 zák. č. 355/2007 Z. z.)	4	1 150.- €
Iné sankcie/ opatrenia – zákaz výroby, činnosti, prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f),g) zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Trestné oznámenie	0	0
náhrada nákladov (§ 58 zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
zvýšenie poistného (podľa zák. č. 461/2003 Z. z.)	0	0
výkon rozhodnutia (§ 79 zák.č. 71/1967 Zb.)	0	0

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania				
Číslo položky zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrenia S / N*
28	Raynaudov syndrom	LEAR Corp. s.r.o. Prešov	zvárač	N
28	Raynaudov syndrom.	DPMP Prešov	automechanik	N
28	Raynaudov syndrom	MILK Agro s.r. o. Sabinov	robotníčka	S
28	Raynaudov syndrom	SZČO	dlaždič	N
28	Raynaudov syndrom	Konfektion SK s.r.o. Prešov	operátor výroby	v šetrení
28	Raynaudov syndrom	UNISTAV s.r.ro. Prešov	murár	N
37	Ventilačná porucha pľúc	Stolárstvo Varga	stolár	S
28	Raynaudov syndrom	LEAR Corp. s.r.o. Prešov	operátor výroby	v šetrení
38	Hypacusis perc. bilat	BK s.r.o. Prešov	majster v klampiarskej dielni	S
29	Sy canalis carpi	Poľnovýroba Krásna Lúka	dojička	N
29	Sy zamrznutého ramena, Impigment	HB Klub Prešov	časníčka	v šetrení
29	Syn. canalis carpi	SZČO	obchodný zástupca	N
37	Astma bronchiale	Šarišské pekárne a cukrárne Prešov	pekárka	S
29	Impigment	BILLA s.r.o.	pokladníčka	v šetrení
37	Rhinitis chronica	Šarišské pekárne a cukrárne Prešov	majster v sile	S
37	Astma bronchiale	PD Jarovnice	pekárka	S

* Záver prešetrenia príčinnej súvislosti vykonávanej práce, resp. pracovných podmienok so vznikom poškodenia zdravia

S - poškodenie zdravia **súvisí** s vykonávanou prácou

N - poškodenie zdravia **nesúvisí** s vykonávanou prácou

0 – záver nebol stanovený (zánik podniku, pracovisko v zahraničí)

? – nedá sa jednoznačne potvrdiť súvislosť (nejednoznačné závery)

Tabuľka č. 10

Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
ovzdušie ¹⁾ – pracovné	561	652	771
biologický materiál	4	8	16
genetická toxikológia			
hluk	337	480	1631
vibrácie	9	66	140
optické žiarenie ²⁾	340	434	434
elektromagnetické pole			
mikroklimatické podmienky	119	357	357
Ionizujúce žiarenie			
S p o l u	1370	1997	3349

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom príjme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom príjme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie **počet uskutočnených odčitání**.

Poznámka: objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná v spolupráci s laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektivizáciu fyzikálnych fakt.

Tabuľka č. 11

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO-nezapísaný v OR						
Podnikateľ-FO-zapísaný v OR		271	83	11		365
FO - slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba		1	2	2		5
Fyzické osoby spolu		272	85	13		370
Verejná obchodná spoločnosť			2	1		3
Spoločnosť s ručením obmedzeným		170	50	11	3	234
Komanditná spoločnosť						
Nadácia		2	1			3
Nezisková organizácia		1	4	1		6
Akciová spoločnosť		2	12	4		18
Družstvo			7	3		10
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.				1		1
Štátny podnik				1	1	2
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav			1			1
Rozpočtová organizácia				2	1	3
Príspevková organizácia					1	1

Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod			2			2
Združenie (zväz, spolok)			1			1
Politická strana, hnutie			1			1
Cirkevná organizácia			1			1
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		2				2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)				1		1
Právnické osoby spolu		177	82	25	6	290
S p o l u :		449	167	38	6	660

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť				
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Iné (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)			
0	0	0	0	2

Komentár:**Prednášková činnosť**

na odborných podujatiach (názov akcie, téma prednášky) – prezentácia európskej kampane SLIC – posúdenie psychosociálnych rizík pri práci

- pre - a postgraduálna výchova (názov školy, ročník, okruh špecializácie prednášok, počet hodín) **Publikačná činnosť**

Názov, autor, druh prezentácie (kniha, odborný časopis, zborník z konferencie, vedecko-populárny časopis, denná tlač) – Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Zahraničné pracovné a študijné cesty

Názov podujatia, miesto, dátum - 0

Iné činnosti

- besedy a relácie v rozhlase, v televízii - 0
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači - článok v regionálnych novinách na tému " Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci "
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď. -Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Tabuľka č. 13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými odbornými zamestnancami						
RÚVZ	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			kde sú vyhlásené rizikové práce		
	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov	1	82	67	0	0	0
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany						
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov n/Topľou						
Zvolen						
Žiar n/Hronom						
Žilina						

Tabuľka č. 13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom						
RÚVZ	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			kde sú vyhlásené rizikové práce		
	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov	111	753	590	89	1670	457
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany						
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov n/Topľou						
Zvolen						
Žiar n/Hronom						
Žilina						

Tabuľka č.13c

PZS zamestnávateľ nemá zabezpečenú						
RÚVZ	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			kde sú vyhlásené rizikové práce		
	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov	480	2320	1612	2	14	0
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany						
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov n/Topľou						
Zvolen						
Žiar n/Hronom						
Žilina						

Tabuľka č. 14a

Spoločné previerky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Počet	Organizácia (firma)
Bratislavský		
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský		
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

* vykazujú vybrané RÚVZ zo sídlom v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 261/2002 Z. z.)				
Kraj	Previerka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Prešovský	Prešov	Slovnaft a.s. Terminál Kapušany	B	1 (zaradenie prác do kategórií v zmysle platnej legislatívy)

Poznámka: K tabuľke uveďte komentár o celkovom počte vybraných organizácií (z toho počet v kategórii A a počet v kategórii B), celkový počet uložených opatrení a dôvody ich uloženia, uveďte problémy a nedostatky, s ktorými ste sa pri kontrolách stretli.

Každý RÚVZ v sídle kraja vypracuje samostatne vyhodnotenie kontrolnej činnosti v zmysle zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií.

Tabuľka č.15a

<p>Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov a mutagénov, látok reprodukčne toxických a látok vzbudzujúcich veľké obavy</p> <p>§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.</p>	<p>P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí</p>
<p>Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane zmeny v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov a mutagénov) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky</p>	<p>2/0</p> <p>karcinogénne a mutagénne látky (genetické laboratórium a mikrobiologické laboratórium)</p>

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom a mutagénom, látkam reprodukčne toxickým a látkam vzbudzujúcim veľké obavy.

Tabuľka č.15b

<p align="center">Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov</p>	<p align="center">Počet</p>
<p>Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania materiálov, chemických látok a prípravkov, nástrojov, strojov, zariadení, pracovných a technologických postupov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov</p> <p>(§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)</p>	<p align="center">0</p>
<p>Oznámenie o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi alebo právnickými osobami</p> <p>(§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)</p>	<p align="center">19</p>
<p>Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia</p> <p>(§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)</p>	<p align="center">0</p>
<p>Nariadenie opatrení v prípade, že hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam, látkam reprodukčne toxickým a látkam vzbudzujúcim veľké obavy</p> <p>(§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)</p>	<p align="center">0</p>
<p>Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, a ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah.</p> <p>(§ 26 ods. 2 písm. c/ zákona č. 67/2010 Z. z.)</p>	<p align="center">0</p>
<p>Opatrenia prijaté v prípade, že látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *.</p> <p>(§ 26 ods. 3 písm. e/ zákona č. 67/2010 Z. z.)</p>	<p align="center">0</p>

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

V komentári uvedte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet	V sume
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 28 písm. e), f), g), h), i) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 39 písm. b), c), d) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 41 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty uložené podľa § 36 zákona č. 67/2010 Z. z. za správne delikty uvedené v §§ 33-35 zákona č. 67/2010 Z. z.	0	
Poriadkové pokuty uložené podľa § 38 zákona č. 67/2010 Z. z.	0	

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 9 ods. 6 zákona č. 261/2002 Z. z.)	0

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	1	0	0	1	0	0	2

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Mgr. Bc.)

VŠ iní – iní zdravotnícki pracovníci a iní odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, iní odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním

8. Epidemiológia

Ciele a prehľad ich plnenia

Posilňovanie informovanosti o očkovaní a očkovaním preventabilných ochoreniach
znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života
posilňovanie surveillance a kontroly infekčných ochorení
zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach
ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami
zvyšovať úroveň informovanosti a zmeny postojov mladých ľudí v problematike HIV/AIDS a iných pohlavne prenosných ochorení
Identifikovať najčastejšie faktory ovplyvňujúce postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

Novými cieľmi:

zapojenie sa do spracovania imunologických prehľadov
výkon štátneho zdravotného dozoru
plnenie uznesení vlády na úseku verejného zdravotníctva
plnenie úloh vyplývajúcich z legislatívy Európskej únie na úseku verejného zdravotníctva

Hodnotenie a analýza

V roku 2013 oddelenie epidemiológie plnilo 9 úloh. Programy a projekty sú rozdelené do jednotlivých kapitol. Tieto kapitoly majú svoju štruktúru s krátkym popisom činnosti.

6.1 Národný imunizačný program SR (NIP SR)

V súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a v súlade s Vyhláškou MZ SR 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení, v znení neskorších predpisov sa každoročne vykonáva administratívna kontrola pravidelného povinného očkovania, pri ktorej sa sleduje zaočkovanosť detí očkovaných vzhľadom na dosiahnutý vek. Od 01. 01. 2013 nadobudol platnosť nový očkovací kalendár pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých. Očkovací kalendár platný od januára 2013 zahŕňa povinné pravidelné očkovanie detí proti detskej obrne, záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, pneumokokovým infekciám, osýpkam, ružienke, mumpsu a povinné preočkovanie dospelých proti diftérii a tetanu.

V platnosti je nový očkovací kalendár, ktorý sa od pôvodného líši tým, že bližšie špecifikuje očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Určuje, že na povinné očkovanie dojčiat proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam je určená 13-valentná konjugovaná vakcína alebo 10-valentná konjugovaná vakcína a všetky dávky základného očkovania sa majú podať rovnakou očkovacou látkou. Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov.

Všetci očkovajúci lekári, t. j. praktickí lekári pre deti a dorast, spolu 49 a taktiež praktickí lekári pre dospelých, spolu 93 boli oboznámení so všetkými zmenami v očkovacom kalendári.

Aj v roku 2013 je venovaná zvýšená pozornosť ochoreniam preventabilných očkovaním. U týchto ochorení sa zisťuje hlavne predchádzajúce očkovanie.

Vyhodnotenie výsledkov kontroly očkovania v okresoch Prešov a Sabinov bolo vykonané podľa odborného usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OE/5403/2013, RZ-13188/2013 zo dňa 24. 6. 2013 za obdobie od 1. 9. 2012- do 31. 8. 2013. V rámci pravidelného povinného očkovania bola zaočkovanosť kontrolovaná vo všetkých ambulanciách praktických lekárov pre deti a dorast v okresoch Prešov a Sabinov.

Celkovo bola zaznamenaná vysoká úroveň zaočkovanosti detí, ktoré mali byť vzhľadom na vek v súlade s očkovacím kalendárom kompletne základne očkované alebo preočkované.

V okrese Prešov sa výsledky zaočkovanosti pohybovali od 94,7% do 97,8%, v okrese Sabinov bola pri kontrole očkovania zistená zaočkovanosť od 97,5% - 98,8%.

Zaočkovanosť nižšia ako 95% bola zistená v očkovaní proti osýpkam, rubeole, parotitíde v ročníku narodenia 2011 v okrese Prešov. Dôvodmi nižšej zaočkovanosti boli rôzne dočasné kontraindikácie, uplatňované trvalé kontraindikácie vo väčšine prípadov detským neurológom, nezodpovedný prístup rodičov k očkovaniu nerešpektujúcich výzvy pediatrov. Ďalším dôvodom je pobyt rómskych rodín v zahraničí, migrácia rómskych detí (doočkovanie týchto detí je takmer nemožné pre ľahostajný prístup rodičov k očkovaniu). Narastajúcim problémom vo vakcinácii je negatívny postoj rodičov k očkovaniu, ktoré vyúsťuje k odmietaniu výkonu očkovania dieťaťa a podpísaním prehlásenia o odmietnutí očkovania napriek poučeniu lekárom.

Výsledky kontroly očkovania za Prešovský kraj boli spracované na základe podkladov zaslaných z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja.

Podobne ako na okresnej aj na krajskej úrovni bola zaznamenaná vysoká úroveň zaočkovanosti, ktorá sa v okresoch Prešovského kraja pohybovala od 94,7% – 100%.

V rámci Prešovského kraja bola v okrese Prešov zistená zaočkovanosť nižšia ako 95% v očkovaní proti osýpkam, rubeole, parotitíde v ročníku narodenia 2011.

Výsledky kontroly očkovania za Prešovský kraj boli následne zaslané na celoslovenské spracovanie na ÚVZ SR v Bratislave.

Oddelenie epidemiológie vykonáva pravidelné poradenstvo v oblasti očkovania a očkovaní na cestu do zahraničia. Pracovníci oddelenia sa v danej oblasti vzdelávajú a v rámci toho sa zúčastnili na rôznych seminároch a odborných podujatiach: Školy vakcinológie a Vakcinologického kongresu. Zároveň pracovníčka oddelenia epidemiológie sa zúčastňuje besied na stredných školách s témou „Očkovanie“.

V druhom polroku 2013 bol realizovaný projekt Vzdelávanie sestier, seminár venovaný problematike očkovania v ambulancii všeobecného lekára pre deti a dorast a pre dospelých pre zdravotné sestry. Na seminári odzneli 4 prednášky: Diftéria, tetanus, pertussis, VHB-POLIO-Hib-IPV, Morbili- Mums- Rubeola a Prídavné látky vo vakcínach. Na seminári sa zúčastnilo spolu 29 zdravotných sestier, ktorým boli rozdane dotazníky na vyplnenie a následne boli odoslané. Pre zúčastnené účastníčky bola téma zaujímavá. Na konci seminára prebiehala diskusia. V otázkach odzneli dotazy na očkovanie a vznik DM, ochorenie- čierny kašeľ...Seminár bol zo strany zúčastnených účastníkov hodnotený veľmi pozitívne.

Surveillance infekčných chorôb

V roku 2013 bola vykonávaná surveillance prenosných ochorení v okresoch Prešov a Sabinov na základe hlásení od ošetrovúcich lekárov a mikrobiologických laboratórií.

Následne bola vykonávaná analýza ochorení za jednotlivé mesiace za okresy Prešov a Sabinov. Výsledky analýz a informácie pre ošetrojúcich lekárov sú pravidelne uverejňované na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Prešove.

Analýza výskytu prenosných ochorení v okrese Prešov a Sabinov za rok 2012 bola spracovaná vo VS v termíne do 18. 02. 2013. Analýza výskytu prenosných ochorení v Prešovskom kraji za rok 2012 bola spracovaná na základe výstupov z Epidemiologického informačného systému a na základe podkladov zaslaných z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja v termíne do 11. 03. 2013. Pri vykonávaní protiepidemických opatrení a epidemiologikom vyšetrení jednotlivých prípadov ochorení zároveň prebiehala individuálna edukácia obyvateľstva v oblasti prenosných ochorení.

6.3 Informačný systém prenosných ochorení

Všetky prenosné ochorenia hlásené za okres Prešov a Sabinov sú zadávané do epidemiologického informačného systému EPIS. V roku 2013 to predstavovalo spolu 2 792 prenosných ochorení (okres Prešov 1 802, okres Sabinov 990).

V súvislosti so surveillance ARO a CHPO sú na základe hlásení od praktických lekárov týždenne spracovávané analýzy výskytu ARO a CHPO v okrese Prešov a Sabinov a následne na základe hlásení z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja aj v Prešovskom kraji.

V systéme rýchleho varovania (SRV) sú spracovávané týždenné hlásenia a to v 6 kategóriách (akútne chabé obrny; epidémie; meningitídy/sepsy; osýpky, rubeola, parotitída; vírusové hepatitídy a iné informácie). Hlásenia sú spracovávané za okresy Prešov a Sabinov a Prešovský kraj. Informácie sú pravidelne hlásené v systéme EPIS do celoslovenského centra na ÚVZ v Bratislave.

Výstupy z informačného systému, mesačné analýzy slúžia na porovnávanie chorobnosti prenosných ochorení v okrese Prešov a Sabinov v jednotlivých mesiacoch roka a ako informácia o epidemiologickej situácii pre zdravotníkov ako aj pre verejnosť.

Špeciálne analýzy, ktoré je možné vytvoriť v rámci informačného systému EPIS alebo MIS informačného systému EPIS boli na požiadanie poskytnuté pre potreby študentov rôznych stredných a vysokých škôl a primárom niektorých oddelení FNŠP J. A. Reimana Prešov.

Nozokomiálne nákazy

V roku 2013 boli pravidelne hlásené nozokomiálne nákazy zo zdravotníckych zariadení pôsobiacich v okresoch Prešov a Sabinov. Všetky hlásené nozokomiálne nákazy sú zadávané v informačnom systéme EPIS a na základe ich závažnosti sú vykonávané protiepidemické opatrenia. V okrese Prešov a Sabinov sa v zdravotníckych zariadeniach vykonáva kontrola HER v zmysle platných právnych predpisov priebežne, ako aj pri výskyte nozokomiálnych nákaz. Vzhľadom na najväčšie riziko vzniku nozokomiálnych nákaz sa zvýšená pozornosť venuje kontrole HER na JIS a operačných sálach jednotlivých oddelení FNŠP J. A. Reimana v Prešove.

Analýza výskytu NN za rok 2012 v okrese Prešov a Sabinov a v Prešovskom kraji bola spracovaná vo výročnej správe za rok 2012.

V okrese Prešov v roku 2012 boli nozokomiálne nákazy hlásené len FNŠP J. A. Reimana Prešov. Hlásených bolo spolu 297 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2011 – 298 NN). Pri počte 48 021 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,62 %. V okrese Sabinov nebol zaznamenaný výskyt NN.

V Prešovskom kraji bolo v roku 2012 hlásených spolu 818 nozokomiálnych nákaz (NN), čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (rok 2011 – 758 NN) – index 1,08. Pri počte 178 494 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,46 %. Nozokomiálne nákazy hlásili len lôžkové zdravotnícke zariadenia Prešovského kraja.

6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie

Od 10. 08. 2010, kedy bola generálnou riaditeľkou ukončená pandémia chrípky A (H1N1)2009 sa až do súčasnosti nachádzame v post-pandemickej fáze. Neustále však prebieha monitorovanie výskytu prípadov SARI a ich hlásenie v epidemiologickom informačnom systéme a v SRV epidemiologického informačného systému. V roku 2013 v okrese Sabinov bol zaznamenaný 1 prípad SARI, v okrese Prešov neboli hlásené prípady SARI.

6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV

V roku 2013 sa realizovali odbery vzoriek odpadovej vody, ktoré boli zaslané na virologické vyšetrenie na RÚVZ so sídlom v Košiciach. Odbery vzoriek vôd boli vykonávané v termínoch, ktoré vypracovalo virologické laboratórium RÚVZ so sídlom v Košiciach. Odobrané boli 6 vzoriek odpadovej vody, všetky s negatívnym výsledkom.

6.7 Prevencia HIV/AIDS

V rámci edukačných programov pre mládež sa vykonáva Projekt „Hrou proti AIDS“.

V roku 2013 projekt „Hrou proti AIDS“ nebol realizovaný.

RÚVZ so sídlom v Prešove pri príležitosti Svetového dňa HIV/AIDS realizovalo prednášku Prevencia HIV/AIDS na Základnej škole v Prešove. Prednášky sa zúčastnili 3 triedy s počtom 73 žiakov. Študentom boli podané základné informácie o AIDS, klinické príznaky, spôsob prenosu nákazy, priebeh infekcie, výskyt, diagnostika, prevencia, liečba. Po ukončení prebiehala diskusia, na ktorej bolo zodpovedaných mnoho otázok.

V rámci prevencie HIV/AIDS je na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove zriadená Poradňa prevencie HIV/AIDS, kde sa okrem poradenstva vykonávajú aj anonymné odbery biologického materiálu na vyšetrenie HIV protilátok. Odbery vykonáva RÚVZ so sídlom v Prešove ako jediný v rámci RÚVZ v Prešovskom kraji. V roku 2013 bolo v rámci Poradne prevencie HIV/AIDS vykonaných 13 odberov (10 mužov a 3 ženy) biologického materiálu na virologické vyšetrenie. Najväčší záujem o odbery materiálu na virologické vyšetrenie a poradenstvo bol zaznamenaný vo vekovej skupine 17 - 53-ročných. Najčastejším dôvodom prečo vyhľadali Poradňu prevencie HIV/AIDS bola prítomnosť rizikovej situácie – najčastejšie nechránený pohlavný styk.

Súčasne s činnosťou Poradne prevencie HIV/AIDS je v prevádzke telefonická linka prevencie HIV/AIDS. Telefonicky alebo e-mailom nás kontaktovalo 13 klientov (11x telefonicky a 2x e-mailom). Najčastejšie otázky boli zamerané na základné informácie o AIDS, spôsob prenosu nákazy, klinické príznaky, priebeh infekcie, možnostiach diagnostiky, liečby a prevencie nákazy.

6.8 Poradňa očkovania

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je zriadená poradňa očkovania, ktorá poskytuje pre verejnosť poradenstvo a konzultácie v oblasti ochorení preventabilných očkovaním. Poradenstvo je zamerané na:

problematiku povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek očkovania pred cestou do zahraničia

problematiku odporúčaného očkovania

očkovania detí s kontraindikáciami

poradenstvo týkajúce sa očkovacieho kalendára, odstupov medzi jednotlivými očkovaniami

V roku 2013 bolo telefonicky poskytnutých 20 informácií týkajúcich sa povinného očkovania, odporúčaného očkovania, očkovania do zahraničia.

6.9. Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

V roku 2013 sa realizoval výskumný projekt „Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov malých detí a budúcich rodičov k očkovaniu“. Hlavným cieľom je identifikácia kľúčových faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov k očkovaniu, za účelom prijatia cielených intervencií. Výskum bol realizovaný formou dotazníka v dvoch cieľových skupinách- budúci rodičia (študentky stredných škôl) a súčasní rodičia (oslovení na pediatrických ambulanciách). V okrese Prešov sa projekt realizoval v 7 pediatrických ambulanciách a v 3 vybraných Stredných školách (Gymnázium, ul. Konštantínova, Gymnázium a ZŠ sv. Mikuláš, ul. Duklianska a Súkromná SOŠ pôšt a telekomunikácií, ul. Masarykova v Prešove). Oslovených bolo 35 mamičiek v pediatrických ambulanciách a 30 študentiek vo veku 18 rokov vo vybraných stredných školách.

V okrese Sabinov sa projekt realizoval v 2 pediatrických ambulanciách s počtom 10 mamičiek. Projekt prebiehal aj na Strednej odbornej škole, ul. SNP Sabinov, kde bolo oslovených 10 študentiek.

Dotazníky v školách boli rozdávané cestou pedagógov, v ambulanciách cestou pracovníkov oddelení epidemiológie príslušného RÚVZ, kde pracovník čakal na vyplnenie dotazníka a zozbieral ich na mieste. Lekári vybraných ambulancií boli informovaní a požiadaní o súhlas s realizáciou výskumu v čakárni svojej ambulancie listom. Následne boli dotazníky zaslané na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne na ich ďalšiu realizáciu.

I. Stručná demografická charakteristika okresu Prešov a Sabinov

Do pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove patria okresy Prešov a Sabinov.

Charakteristika okresov:

Okres Prešov

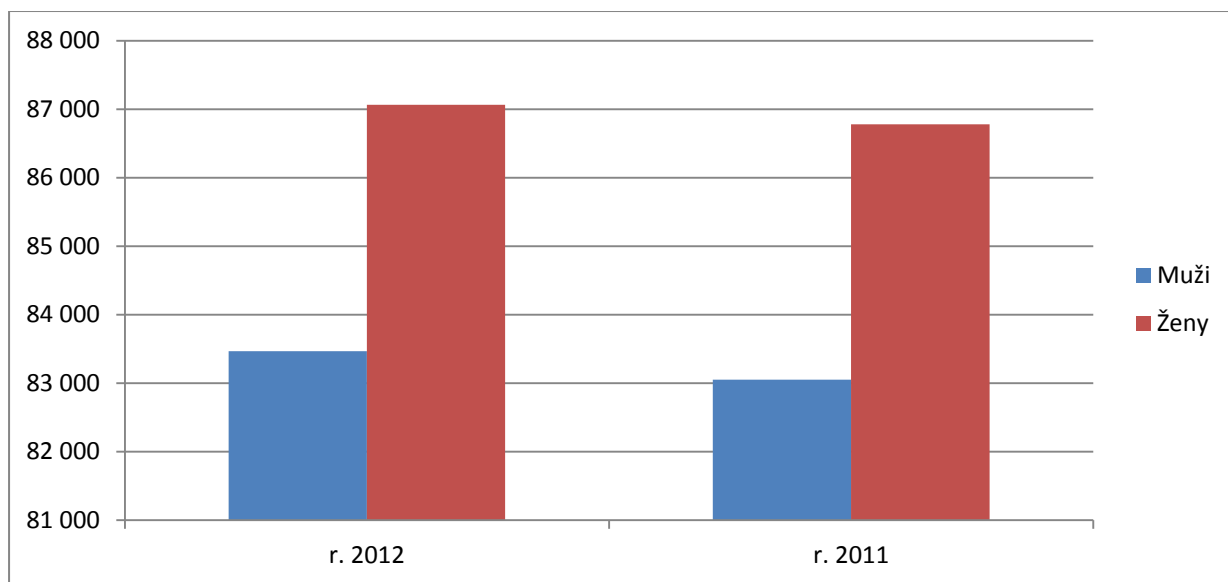
Mesto Prešov leží v centrálnej časti východného Slovenska, na východnom okraji Šarišskej vrchoviny a na severnom okraji Košickej kotliny. Rozloha mesta je 934 km². Prešov je okresným mestom okresu, ktorý tvorí spolu 91 obcí. Mesto, sa približne 56% podiela na celkovom počte obyvateľov okresu tvoreného celkovo 13 okresmi. K 31.12.2012 žilo na území mesta Prešov 170 532 obyvateľov. Oproti roku 2011 je to vzostup o 0,41%.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov okresu Prešov

	r. 2012	r. 2011
Prešov	170 532	169 828

Z toho bolo 87 065 žien (51,05%), čo predstavuje nárast o 0,33 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2011 a 83 467 mužov (48,94%), čo predstavuje vzostup o 0,50 % v porovnaní s minulým rokom. (r. 2011- 86 777 žien a 83 051 mužov).

Graf č. 1: Vývoj populácie okresu Prešov podľa pohlavia

V roku 2012 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva o 568 osôb a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o 136 osôb. Znamená to, že celkový prírastok obyvateľstva predstavoval 704 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2012 takáto:

- predproduktívny vek (0-14-ročný) - 29 684 obyvateľov, t. j. 17,41 %
- produktívny vek (15-59-ročný) – 120 483 obyvateľov, t. j. 70,65 %
- poproduktívny vek (60+ a viac ročných) – 20 365 obyvateľov, t. j. 11,94 %

Počet obyvateľov v predproduktívnom veku poklesol o 0,22 % oproti predchádzajúcemu roku, ale počet obyvateľov v produktívnom veku vzrástol o 0,13 %. Nárast bol zaznamenaný aj v poproduktívnom veku a to o 3,1 %.

V roku 2012 bol priemerný vek 37,7. U žien 39,25 a u mužov 36,08. Index starnutia dosiahol v roku 2012 hodnotu 68,61, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku 66,4. U žien index starnutia dosiahol hodnotu 87,86 a u mužov 50,36. Pre porovnanie bol index starnutia v predchádzajúcom roku 85,01 u žien a 48,73 u mužov.

Tab. č. 2

Rok	Stav k 31.12	Živon a rod.	Zomrel í	Prirodz. prírastok	Prisťahovaní	Vystáho vaní	Celkový prírast./ú bytok	Priemer ný vek
r. 2012	170532	1950	1382	568	1143	1007	704	37,7
r. 2011	169 828	2134	1303	831	980	1041	770	37,43

Počet živonarodených detí v roku 2012 bol 1950, tzn., že v porovnaní s rokom 2011

poklesol o 8,62%. Dojčenecká úmrtnosť bola v roku 2012 4,103/1000 novorodencov. V roku 2012 zomrelo v meste Prešov 1382 osôb, z toho 665 žien (48,12%) a 717 mužov (51,88%). V porovnaní s rokom 2011 počet zomretých žien poklesol o 33 a taktiež počet zomretých mužov poklesol o 46.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2012 takáto:

- predproduktívny vek (0-14 ročný) – 16 obyvateľov, t.j. 0,05 %
- produktívny vek (15-59 muži/54 ženy) – 225 obyvateľov, t.j. 0,19%
- poproduktívny vek (60+ muži/55+ ženy) – 1 141 obyvateľov, t.j. 5,6%.

Okres Sabinov

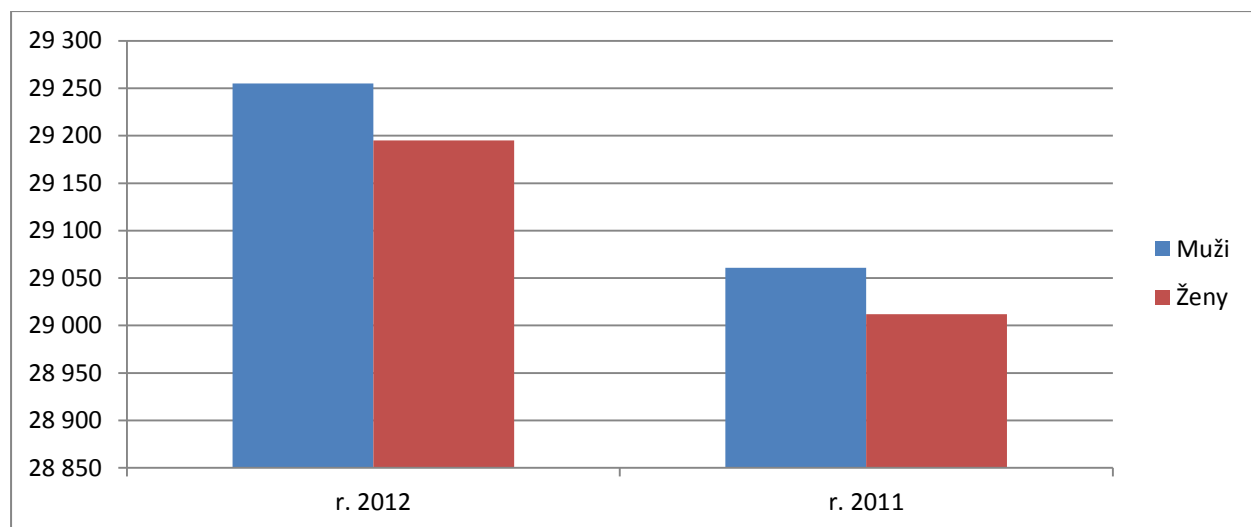
Rozloha mesta je 546 km². V roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 bol zaznamenaný nárast v počte obyvateľov. V okrese Sabinov bolo v roku 2012 evidovaných 58 450 obyvateľov, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2011 o 0,65%.

Tab. č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v okrese Sabinov

	r. 2012	r. 2011
Sabinov	58 450	58 073

Z toho bolo 29 255 mužov (50,05%), čo predstavuje nárast o 0,67% v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2011 a 29 195 žien (49,95%), čo predstavuje taktiež nárast o 0,63% v porovnaní s minulým rokom (r. 2011 29 012 žien a 29 061 mužov).

Graf č. 2 : Vývoj populácie okresu Sabinov podľa pohlavia

Aj v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 došlo v okrese Sabinov k nárastu o 377 obyvateľov.

V roku 2012 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva o 466 osôb . Celkový prírastok obyvateľstva predstavoval 377 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2012 takáto:

- predproduktívny vek (0-14-ročný)- 13 132 obyvateľov, t. j. 22,47 %
- produktívny vek (15-59-ročný) – 39 337 obyvateľov, t. j. 67,30 %
- poproduktívny vek (60+ a viac ročných) – 5 981 obyvateľov, t. j. 10,23 %

Počet obyvateľov v predproduktívnom veku vzrástol o 0,06 % oproti predchádzajúcemu roku, ale počet obyvateľov v produktívnom veku taktiež vzrástol o 0,55 %. Nárast bol zaznamenaný aj v poproduktívnom veku a to o 2,61%.

V roku 2012 bol priemerný vek 34,28. U žien 35,43 a u mužov 33,14. Index starnutia dosiahol v roku 2012 hodnotu 45,55, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku 44,41. U žien index starnutia dosiahol hodnotu 56,56 a u mužov 35,11. Pre porovnanie bol index starnutia v predchádzajúcom roku 55,52 u žien a 30,88 u mužov.

Tab. č. 4

Rok	Stav k 31.12	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Pristáhovaný	Vystáho vaný	Celk. Prírastok/úbytok	Priemerný vek
r. 2012	58 450	894	448	446	294	363	377	34,28
r. 2011	58073	915	435	480	274	349	495	34,08

Počet živonarodených detí v roku 2012 bol 894, tzn., že v porovnaní s rokom 2011

poklesol o 2,3%. V roku 2012 zomrelo v meste Sabinov 448 osôb, z toho 218 žien (48,66%) a 230 mužov (51,34%). V porovnaní s rokom 2011 počet zomretých žien stúpol o 25 a počet zomretých mužov poklesol o 12.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2012 takáto:

- predproduktívny vek (0-14 ročný) – 12 obyvateľov, t.j. 0,09 %
- produktívny vek (15-59 muži/54 ženy) – 85 obyvateľov, t.j. 0,22 %
- poproduktívny vek (60+ muži/55+ ženy) – 351 obyvateľov, t.j. 5,87 %.

Pri sledovaní zdravotného stavu obyvateľstva vidíme rozdiely v chorobnosti v porovnaní s populáciou žijúcou v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V okrese Prešov žijú rómovia v 36 osadách a v okrese Sabinov v 16 osadách. Nízky hygienický štandard bývnia, často bez zásobovania rómskeho obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou, vysoká takmer 100% nezamestnanosť, výrazne vplývajú nielen na šírenie prenosných ochorení, ale celkovo na zdravotný stav. Vyskytujú sa u nich často parazitárne a bakteriálne črevné ochorenia a v pravidelných cykloch epidémie na vírusovú hepatitídu typu A. V predchádzajúcich rokoch bol zaznamenaný zvýšený výskyt na tuberkulózu a svrab. V okrese Prešov a Sabinov sa vyskytujú aj bezdomovci. Čo sa týka chorobnosti u tejto skupiny nemáme hlásené žiadne závažné ochorenia okrem niekoľkých pohryznutí. Primárnu prevenciu zabezpečujú zdravotnícke zariadenia na území okresu Prešov a Sabinov. Každoročne sa vykonáva pravidelná kontrola očkovania, pri ktorej sa sleduje zaočkovanosť našej populácie. Kontrola povinného očkovania detí a dospelých v okrese Prešov a Sabinov bola naposledy vykonávaná podľa Usmernenia hlavného hygienika č. OE/5403/2013, RZ-13188/2013 zo dňa 24. 6. 2013 za obdobie od 1. 9. 2012- do 31. 8. 2013. Výsledky kontroly očkovania za Prešovský kraj boli spracované na základe podkladov zaslaných z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja a boli následne zaslané na celoslovenské spracovanie na ÚVZ SR v Bratislave. V okrese Prešov sa výsledky zaočkovanosti pohybovali od 94,7% do 97,8%, v okrese Sabinov bola pri kontrole očkovania zistená zaočkovanosť od 97,5% - 98,8%. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii, dokumentácií, a vo výkone očkovania. V okrese Prešov a Sabinov nie sú zriadené utečenecké tábory. Pri kontrole očkovania neboli zistené závažnejšie problémy, menšie problémy sa riešili priebežne, osobným kontaktom s lekármi, zasielaním upozornení rómskym spoluobčanom, aby sa dostavili na povinné očkovanie. Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove sa rieši aj problematika odmietnutého očkovania.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA OKRESU PREŠOV A SABINOV V ROKU 2013

II.1 Alimentárne nákazy

V tejto skupine ochorení nedošlo k zmene chorobnosti na **brušný týfus** v okrese Prešov a Sabinov. V roku 2013 sme ochorenie na brušný týfus v okrese Prešov a Sabinov neevidovali.

V roku 2013 sme v okrese Prešov zaznamenali pokles chorobnosti na **salmonelózu**- index 0,90. Hlásených bolo 151 ochorení s chorobnosťou 88,55/100 000 obyvateľov, minulý rok 168 ochorení, chorobnosť 98,52/100 000 obyvateľov. Zaznamenané boli 5 bezpríznakové vylučovania salmonel (chorobnosť 2,93/100 000 obyvateľov).

V okrese Sabinov sme evidovali pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2012- index- 0,57. Hlásených bolo 55 ochorení s chorobnosťou 94,10/100 000 obyvateľov (v roku 2012 – chorobnosť 164,24/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 96). Zároveň bolo hlásené 1 bezpríznakové vylučovanie salmonel (chorobnosť 1,71/100 000 obyvateľov). Najvyššia chorobnosť bola v oboch okresoch zaznamenaná vo vekovej skupine detí do jedného roka a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení spôsobila Salmonella enteritidis – okres Prešov 73,51% ochorení a okres Sabinov 65,45% ochorení. Ochorenia sa vyskytovali vo väčšine prípadov sporadicky. Epidemický výskyt nebol zaznamenaný v žiadnom okrese. V anamnéze chorých naďalej pretrvávala konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných vajec a vaječných jedál.

V roku 2013 sme zaznamenali pokles chorobnosti na **bacilárnu dyzentériu** v okrese Prešov- index 0,64, kde bolo hlásených 47 ochorení s chorobnosťou 27,56/100 000 obyvateľov (v roku 2012 – 74 ochorení, chorobnosť 43,39/100 000 obyvateľov). Zároveň bolo v danom období zaznamenané 1 bezpríznakové vylučovanie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

V okrese Sabinov ochorelo 39 osôb (chorobnosť 66,72/100 000 obyvateľov) čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom- index 0,55 (r. 2012 – 71 ochorení, chorobnosť 121,47/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v oboch okresoch evidovaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Na etiológii sa v oboch okresoch podieľali len 2 sérotypy: Shigella flexneri a Shigella sonnei. Vo väčšej miere sa na vzniku ochorení podieľala Shigella flexneri – v okrese Prešov 76,92%, v okrese Sabinov 76,60%. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky. Epidemický výskyt na bacilárnu dyzentériu nebol zaznamenaný ani v jednom okrese.

V skupine iných bakteriálnych infekcií sme v okrese Prešov a Sabinov evidovali nárast chorobnosti v porovnaní s minulým rokom. V okrese Prešov bolo hlásených **450 ochorení s chorobnosťou 263,87/100 000 obyvateľov** (r. 2012 – 364 ochorení, chorobnosť 214,34/100 000 obyvateľov). V okrese Sabinov bolo zaznamenaných **218 ochorení s chorobnosťou 372,96/100 000 obyvateľov** (r. 2012 – 180 ochorení, chorobnosť 309,95/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť naďalej prevládala vo vekových skupinách 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Pôvodcom ochorení bol *Campylobacter jejuni* v okrese Prešov v 80,67% a v okrese Sabinov v 86,24%. V anamnéze prevažovala konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných jedál z hydiny a mäsových výrobkov ako aj ovčích syrov kupovaných na rôznych salašoch.

V skupine **vírusových črevných infekcií** sme v **okrese Prešov** zaznamenali výrazný nárast chorobnosti – index 1,33. V roku 2013 bolo hlásených 284 ochorení s chorobnosťou 166,54/100 000 obyvateľov (v roku 2012 hlásených 213 ochorení, chorobnosť 124,90/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ochorení bolo 51 nozokomiálneho charakteru. V **okrese Sabinov** bol zaznamenaný pokles chorobnosti – index 0,94. V roku 2013 bolo hlásených 117 ochorení s chorobnosťou 200,17/100 000 obyvateľov (v roku 2012 hlásených 124 ochorení, chorobnosť 212,15/100 000 obyvateľov). V okrese Prešov sa jednalo o najvyššiu chorobnosť zaznamenanú v 10-ročnom období. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť naďalej prevládala vo vekových skupinách 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení bolo spôsobených rotavírusom – okres Prešov 65,14 % ochorení a okres Sabinov 70,94% ochorení.

II.2 Vírusové hepatitídy

V roku 2013 sme evidovali nárast chorobnosti na **vírusovú hepatitídu A** (okres Prešov nárast chorobnosti). V **okrese Prešov** bolo zaznamenané 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. (v roku 2012 – nebolo hlásené žiadne ochorenie na VHA). V **okrese Sabinov** v roku 2013 podobne ako v roku 2012 ochorenie na VHA nebolo evidované.

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie na **akútnu vírusovú hepatitídu B** v okrese Prešov, rovnako len v okrese Prešov 1 ochorenie na **chronickú vírusovú hepatitídu B**. Zároveň bolo v okrese Prešov hlásené 1 ochorenie na **chronickú hepatitídu C**, v okrese Sabinov sme zaznamenali 1 ochorenie na **akútnu vírusovú hepatitídu B**, ochorenie na **chronickú vírusovú hepatitídu B nebolo hlásené a zároveň bolo evidované 1 ochorenie na chronickú hepatitídu C**.

II.3 Respiračné infekcie

V oboch okresoch naďalej pretrvávala priaznivá situácia vo výskyte **diftérie, rubeoly, morbil a parotitídy**. V roku 2013 sme evidovali 1 ochorenie na parotitídu v okrese Sabinov. V okrese Prešov sme zaznamenali 1 ochorenie na **čierny kašeľ** v jednom prípade u kompletne očkovaného a preočkovaného pacienta s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov, v ostatných prípadoch očkovanie nebolo zistené alebo bolo neúplne. V roku 2013 podobne ako v roku 2012 v okrese Sabinov sme ochorenie na pertussis nezaznamenali.

Chorobnosť na **ovčie kiahne** sa v **okrese Prešov** a v **okrese Sabinov** zvýšila. V okrese Prešov bolo hlásených 94 ochorení s chorobnosťou 55,12/100 000 obyvateľov (r. 2012 – 59 ochorení s chorobnosťou 34,60/100 000 obyvateľov) – index 1,59. V **okrese Sabinov** bolo evidovaných 347 prípadov ochorení s chorobnosťou 593,67/100 000 obyvateľov (r. 2012 – 100 prípadov ochorení s chorobnosťou 171,09/100 000 obyvateľov) – index 3,47.

U **ARO a CHPO** sme zaznamenali nárast chorobnosti v **okrese Prešov** aj **okrese Sabinov**. V okrese Prešov bolo hlásených 40 922 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 166 452,5/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2013, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2012 hlásených 33 463 ARO s chorobnosťou 159 546,5/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených 4061 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 16 518,3/100 000 obyvateľov s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 15 – 19-ročných (v roku 2012 – 2130 ochorení, chorobnosť 10 155,5/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 764 komplikácií, čo predstavuje 1,86% z celkového počtu ARO (vlani hlásených 285 komplikácií). V **okrese Sabinov** bolo hlásených 24 176 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 153 648,8/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2013, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2012 hlásených 22 942 ARO s chorobnosťou 144 477,1/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených 3 622 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 23 016,5/100 000 obyvateľov s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 - 5-ročných (v roku 2012 hlásených 3 731 ochorení, chorobnosť 23 495,9/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 1 274 komplikácií, čo predstavuje 5,27% z celkového počtu ARO (vlani hlásených 1 098 komplikácií).

II.4 Neuroinfekcie

V roku 2013 sme v okrese **Prešov a Sabinov** nezaznamenali ochorenia na **meningokokové invazívne ochorenie**. V predchádzajúcom roku boli hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 1,18/100 000 obyvateľov. Avšak v okrese Prešov boli zaznamenané 2 prípady na **nešpecifikovanú vírusovú meningitídu** s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov. Ochorenia zaznamenané

-u 23-ročného muža žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V klinickom obraze prítomné silné bolesti hlavy a končatín. Výsledky vyšetrení: LP – likvor biochemický- Leu- 1474, Lymfocyty- 1472, bielkoviny 1,4, glukóza v norme, Ery- 8. Diagnóza stanovená na základe biochemického vyšetrenia likvoru.

-19-ročného muža. V klinickom obraze prítomné TT >39°C, bolesti hlavy v záhlaví a oblasti čela, bolestivé pohyby očí, mierna svetloplachosť, hnačky, šija tuhá- oponuje na 2-3 prsty, CT mozgu negat. Kultivačné vyšetrenie likvoru - POS. Diagnóza stanovená na základe kultivačného vyšetrenia likvoru.

V okrese **Sabinov** podobne ako v roku 2012 ochorenie na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu nebolo hlásené.

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tejto skupine ochorení sme v roku 2013 v okrese Prešov evidovali pokles chorobnosti na **Lymeskú chorobu** – index 0,43 (chorobnosť 3,52/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6) a nárastom ochorení na **toxoplazmózu** - index 2,00 (chorobnosť 1,17/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 2). Ochorenia na **hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom** v okrese Prešov sme evidovali v počte 3 prípady. V okrese Sabinov boli hlásené 5 ochorenia na Lymeskú chorobu- index 2,50 (chorobnosť 8,55/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 5). Ochorenie na toxoplazmózu a na **hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom** sme nezaznamenali.

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov a Sabinov ochorenie na **besnotu** u ľudí nebolo zaznamenané. Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvieratám boli hlásené v okrese Prešov u 18 osôb (v roku 2012 hlásených 20 poranení) a v okrese Sabinov u 6 osôb (v roku 2012 hlásených 12 poranení).

II.6 Nákazy kože a slizníc

V tejto skupine ochorení bolo v roku 2013 v okrese Prešov hlásených 71 ochorení na **svrab** (chorobnosť 41,63/100 000 obyvateľov), čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2012 – index 5,07. V okrese Sabinov bolo evidovaných 17 ochorení (29,08/100 000 obyvateľov), čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2012 – index 1,55.

II.7 Iné infekcie - nezaradené

V roku 2013 sme v okrese Prešov zaznamenali 5 ochorenia na **streptokokovú septikémiu** s chorobnosťou 2,94/100 000 obyvateľov, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2012, kedy boli hlásené 3 ochorenia na streptokokovú septikémiu s chorobnosťou 2,98/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o septické ochorenia nozokomiálneho charakteru. Kultivačným vyšetrením z hemokultúry izolovaný Streptococcus pneumoniae.

Zároveň bolo hlásených 29 **iných septikémií** (všetky nozokomiálneho charakteru) s chorobnosťou 17,0/100 000 obyvateľov, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2012 bolo hlásených 11 ochorení s chorobnosťou 6,48/100 000 obyvateľov.

V okrese Sabinov sme výskyt septických ochorení neevidovali.

II.8 Nozokomiálne nákazy

V roku 2013 bolo zo zdravotníckych zariadení okresu Prešov hlásených spolu 369 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2012 – 297 NN). Pri počte 48 176 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,77 %, čo nemusí zodpovedať skutočnému stavu. Nozokomiálne nákazy hlásili len lôžkové zdravotnícke zariadenia.

V okrese Sabinov výskyt nozokomiálnych nákaz nebol evidovaný.

Tab. II.1: Výskyt prenosných ochorení v okrese Prešov a porovnávacie indexy, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2013	Rok 2012	Index 2013/2012	Priemer	Index/P	Chorobnosť v r. 2013	Priemer ch.
A02	Iné infekcie salmonelami	151	168	0,90	210,6	0,72	88,55	125,19
A02N	Vylučovanie salmonel	5	4	1,25	5,8	0,86	2,93	3,45
A03	Šigelóza	47	74	0,64	44,2	1,06	27,56	26,27
A03N	Vylučovanie šigel	1	3	0,33	0,6	11,67	0,59	0,36
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	16	15	1,07	13,2	1,21	9,38	7,85
A044	Iné črevné infekcie E. coli	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A045	Kampylobakteriálna enteritída	363	329	1,10	368,4	0,99	212,86	219,00
A046	Enteritída zapr. Yersinia	14	8	1,75	4,8	2,92	8,21	2,85
A048	Iné špecifikované bakteriálne	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	1	0	0,00	0,6	1,67	0,59	0,36
A07	Iné protozoárne črevné choroby	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,36
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	284	213	1,33	106,8	2,66	166,54	63,49
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	143	174	0,82	165,8	0,86	83,86	98,56
A27	Leptospiroza	1	0	0,00	0,2	5,00	0,59	0,12
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	1	3	0,33	1,6	0,63	0,59	0,95
A38	Šarlach - scarlatina	2	1	2,00	1,6	1,25	1,17	0,95
A39	Meningokoková infekcia	0	2	0,00	3	0,00	0,00	1,78
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,24
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	4	3	1,33	1,4	2,86	2,35	0,83
A408	Iná streptokoková septikémia	1	0	0,00	0,2	5,00	0,59	0,12
A410	Septikémia vyvolaná S. aureus	2	1	2,00	0,8	2,50	1,17	0,48
A411	Septikémia vyv. inými šp.	2	8	0,25	3,6	0,56	1,17	2,14
A412	Septikémia vyv. nešp. stafylokokmi	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbmi	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12

A415	Septikémia vyv. inými G-	9	1	9,00	8	1,13	5,28	4,76
A418	Iná špecifikovaná septikémia	16	0	0,00	0,4	40,00	9,38	0,24
Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2013	Rok 2012	Index 2013/2012	Priemer	Index/P	Chorobnosť v r. 2013	Priemer ch.
A419	Nešp. septikémia, septický šok	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,48
A69	Iné spirochétové infekcie	6	14	0,43	6,2	0,97	3,52	3,69
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	1	0	0,00	0,2	5,00	0,59	0,12
A84	Kliešťová encefalitída	6	2	3,00	1,6	3,75	3,52	0,95
A87	Vírusová meningitída	2	2	1,00	10	0,20	1,17	5,94
B01	Varicella	94	59	1,59	104,2	0,90	55,12	61,94
B02	Herpes zoster	25	12	2,08	24	1,04	14,66	14,27
B15	Akútna hepatitída A	1	0	0,00	45,8	0,02	0,59	27,23
B16	Akútna hepatitída B	1	1	1,00	1	1,00	0,59	0,59
B181	Chronická vírusová hepatitída B	1	1	1,00	1,2	0,83	0,59	0,71
B182	Chronická vírusová hepatitída C	1	4	0,25	2,4	0,42	0,59	1,43
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,36
B26	Parotitída bez komplikácií	4	0	0,00	0,2	20,00	2,35	0,12
B27	Infekčná mononukleóza	58	56	1,04	46,2	1,26	34,01	27,46
B377	Kandidová septikémia	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
B58	Toxoplazmóza	2	1	2,00	2	1,00	1,17	1,19
B86	Svrab - scabies	71	14	5,07	7	10,14	41,63	4,16
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,48
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,24
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	18	20	0,90	19,4	0,93	10,56	11,53

Tab. II.2: Výskyt prenosných ochorení v okrese Sabinov a porovnávacie indexy, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2013	Rok 2012	Index 2013/2012	Priemer	Index/P	Chorobnosť v r. 2013	Priemer ch.
A02	Iné infekcie salmonelami	55	96	0,57	92,2	0,60	94,10	159,93
A02N	Vylučovanie salmonel	1	4	0,25	2,8	0,36	1,71	4,86
A03	Šigelóza	39	71	0,55	40,4	0,97	66,72	70,08
A03N	Vylučovanie šigel	0	2	0,00	0,8	0,00	0,00	1,39
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	12	8	1,50	9,4	1,28	20,53	16,31
A045	Kampylobakteriálna enteritída	188	154	1,22	185,2	1,02	321,64	321,25
A046	Enteritída zapr. Yersiania	12	16	0,75	7,2	1,67	20,53	12,49
A048	Iné špecifikované bakteriálne	1	1	1,00	0,4	2,5	1,71	0,69
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	117	124	0,94	47,6	2,46	200,17	82,57
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	63	52	1,21	58	1,09	107,78	100,61
A27	Leptospiróza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	0	0	0,00	2,4	0,00	0,00	4,16
A38	Šarlach - scarlatina	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,08
A39	Meningokoková infekcia	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	0	3	0,00	0,6	0,00	0,00	1,04
A415	Septikémia vyv. inými G-	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A69	Iné spirochétové infekcie	5	2	2,50	0,4	12,50	8,55	0,69
A84	Kliešťová encefalitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A87	Vírusová meningitída	0	0	0,00	5,4	0,00	0,00	9,37
B01	Varicella	347	100	3,47	156	2,22	593,67	270,60
B02	Herpes zoster	12	6	2,00	8,4	1,43	20,53	14,57
B15	Akútna hepatitída A	0	0	0,00	37,8	0,00	0,00	65,57
B16	Akútna hepatitída B	1	0	0,00	0,8	1,25	1,71	1,39
B181	Chronická vírusová hepatitída B	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	1,39

B182	Chronická vírusová hepatitída C	1	1	1,00	0,6	1,67	1,71	1,04
B19	Nešp. vírusová hepatitída	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,69
B26	MUMPS- Parotitis epidemica	1	1	1,00	0,2	5,00	1,71	0,35
B27	Infekčná mononukleóza	17	7	2,43	11,4	1,49	29,08	19,77
Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2013	Rok 2012	Index 2013/2012	Priemer	Index/P	Chorobnosť v r. 2013	Priemer ch.
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,04
B86	Svrab - scabies	17	11	1,55	6,2	2,74	29,08	10,75
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
G000	Hemofilová meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	1	0	0,00	0	0,00	1,71	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	6	12	0,50	8,6	0,70	10,27	14,92

Tab. II.3: Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Prešov za posledných 10 rokov

Kód	Ochorenie	Rok										
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
A02	Iné infekcie salmonelami		625	418	443	373	344	215	216	110	168	151
		rel.	381,70	255,28	268,39	225,22	206,95	128,82	128,87	64,77	98,52	88,55
A02N	Vylučovanie salmonel		5	5	10	17	8	7	6	4	4	5
		rel.	3,05	3,05	6,06	10,26	4,81	4,19	3,58	2,36	2,35	2,93
A03	Šigelóza		72	50	59	75	53	34	22	38	74	47
		rel.	43,97	30,54	35,74	45,29	31,88	20,37	13,13	22,38	43,39	27,56
A03N	Vylučovanie šigel		0	1	2	1	0	0	0	0	3	1
		rel.	0,00	0,61	1,21	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,59
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli		4	5	2	19	12	15	12	12	15	16
		rel.	2,44	3,05	1,21	11,47	7,22	8,99	7,16	7,07	8,80	9,38
A044	Iné črevné infekcie E.coli		0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída		230	171	289	390	390	424	372	327	329	363
		rel.	140,46	104,43	175,09	235,49	234,62	254,04	221,94	192,55	192,93	212,86
A046	Enteritída zapríčinená		14	9	12	13	6	3	2	5	8	14
		rel.	8,55	5,50	7,27	7,85	3,61	1,80	1,19	2,94	4,69	8,21
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami		3	3	8	4	0	1	2	0	0	1
		rel.	1,83	1,83	4,85	2,42	0,00	0,60	1,19	0,00	0,00	0,59
A07	Iné protozoárne črevné choroby		1	3	1	1	1	1	0	1	0	0
		rel.	0,61	1,83	0,61	0,60	0,60	0,60	0,00	0,59	0,00	0,00
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie		29	1	2	17	25	16	109	171	213	284
		rel.	17,71	0,61	1,21	10,26	15,04	9,59	65,03	100,69	124,90	166,54
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu		0	0	21	12	146	100	204	205	174	143
		rel.	0,00	0,00	12,72	7,25	87,83	59,91	121,71	120,71	102,03	83,86

A27	Leptospiroza		3	1	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	1,83	0,61	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kód	Ochorenie		Rok									
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A32	Listerióza		1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel.	0,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis		0	0	0	0	2	1	1	1	3	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20	0,60	0,60	0,59	1,76	0,59
A38	Šarlach - scarlatina		9	6	7	1	3	2	2	0	1	2
		rel.	5,50	3,66	4,24	0,60	1,80	1,20	1,19	0,00	0,59	1,17
A39	Meningokoková infekcia		5	2	2	1	1	5	6	1	2	0
		rel.	3,05	1,22	1,21	0,60	0,60	3,00	3,58	0,59	1,17	0,00
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D		0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00
A403	Septikémia vyvolaná		0	0	0	0	0	1	0	3	3	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	1,77	1,76	2,35
A408	Iná streptokoková septikémia		0	0	0	2	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,21	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,59
A410	Septikémia vyvolaná		0	2	0	1	1	0	1	1	1	2
		rel.	0,00	1,22	0,00	0,60	0,60	0,00	0,60	0,59	0,59	1,17
A411	Septikémia vyv. inými špecifikovanými		1	0	0	0	0	0	1	9	8	2
		rel.	0,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	5,30	4,69	1,17
A412	Septikémia vyv. nešpecifikovanými		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbmami		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00
A415	Septikémia vyvolaná inými		0	3	2	4	7	15	5	12	1	9
		rel.	0,00	1,83	1,21	2,42	4,21	8,99	2,98	7,07	0,59	5,28
A418	Iná špecifikovaná septikémia		3	4	2	0	0	0	0	2	0	16
		rel.	1,83	2,44	1,21	0,00	0,00	0,00	0,00	1,18	0,00	9,38
A419	Nešpecifikovaná septikémia		0	0	2	0	3	0	1	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	1,21	0,00	1,80	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00

A69	Iné spirochétové infekcie		9	23	16	8	7	2	5	3	14	6
		rel.	5,50	14,05	9,69	4,83	4,21	1,20	2,98	1,77	8,21	3,52

Kód	Ochorenie	Rok										
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS		1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,61	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59
A84	Kliešťová encefalitída		1	0	0	0	3	1	2	0	2	6
		rel.	0,61	0,00	0,00	0,00	1,80	0,60	1,19	0,00	1,17	3,52
A87	Vírusová meningitída		1	2	0	1	47	0	1	0	2	2
		rel.	0,61	1,22	0,00	0,60	28,28	0,00	0,60	0,00	1,17	1,17
B01	Varicella		279	290	124	141	41	49	171	201	59	94
		rel.	170,39	177,11	75,12	85,14	24,67	29,36	102,02	118,36	34,60	55,12
B02	Herpes zoster		34	34	17	62	41	19	19	29	12	25
		rel.	20,76	20,76	10,30	37,44	24,67	11,38	11,34	17,08	7,04	14,66
B15	Akútna hepatitída A		7	123	52	0	15	186	25	3	0	1
		rel.	4,27	75,12	31,50	0,00	9,02	111,44	14,92	1,77	0,00	0,59
B16	Akútna hepatitída B		5	2	2	1	1	1	1	1	1	1
		rel.	3,05	1,22	1,21	0,60	0,60	0,60	0,60	0,59	0,59	0,59
B181	Chronická vírusová hepatitída B		0	2	0	1	0	3	1	1	1	1
		rel.	0,00	1,22	0,00	0,60	0,00	1,80	0,60	0,59	0,59	0,59
B182	Chronická vírusová hepatitída C		0	3	6	3	0	3	3	2	4	1
		rel.	0,00	1,83	3,64	1,81	0,00	1,80	1,79	1,18	2,35	0,59
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída		0	4	9	3	0	0	3	0	0	0
		rel.	0,00	2,44	5,45	1,81	0,00	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps – Parotitis epidemica		0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	2,35
B27	Infekčná mononukleóza		36	37	52	40	33	28	65	49	56	58
		rel.	21,99	22,60	31,50	24,15	19,85	16,78	38,78	28,85	32,84	34,01
B377	Kandidová septikémia		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00

B58	Toxoplazmóza		5	2	3	2	3	1	3	2	1	2
		rel.	3,05	1,22	1,82	1,21	1,80	0,60	1,79	1,18	0,59	1,17

Kód	Ochorenie		Rok									
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
B86	Svrab – scabies		28	17	15	26	8	3	3	7	14	71
		rel.	17,10	10,38	9,09	15,70	4,81	1,80	1,79	4,12	8,21	41,63
			1	3	3	1	1	0	2	1	0	0
		rel.	0,61	1,83	1,82	0,60	0,60	0,00	1,19	0,59	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe		0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,60	0,00	0,00	0,00
			1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,61	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou		17	24	19	22	19	28	14	16	20	18
		rel.	10,38	14,66	11,51	13,28	11,43	16,78	8,35	9,42	11,73	10,56

Tab. II.4: Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Sabinov za posledných 10 rokov

Kód	Ochorenie	Rok										
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
A02	Iné infekcie salmonelami		135	253	184	134	135	86	73	71	96	55
		rel.	243,90	457,08	328,52	237,89	238,36	149,99	126,40	122,26	164,24	94,10
A02N	Vylučovanie salmonel		0	4	4	6	3	3	1	3	4	1
		rel.	0,00	7,23	7,14	10,65	5,30	5,23	1,73	5,17	6,84	1,71
A03	Šigelóza		33	26	36	33	30	25	26	50	71	39
		rel.	59,62	46,97	64,28	58,58	52,97	43,60	45,02	86,10	121,47	66,72
A03N	Vylučovanie šigel		1	0	1	0	0	0	0	2	2	0
		rel.	1,81	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00	0,00	3,44	3,42	0,00
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli		2	1	0	6	4	10	17	8	8	12
		rel.	3,61	1,81	0,00	10,65	7,06	17,44	29,44	13,78	13,69	20,53
A045	Kampylobakteriálna enteritída		53	32	72	116	181	255	180	156	154	188
		rel.	95,75	57,81	128,55	205,93	319,57	444,72	311,68	268,63	263,47	321,64
A046	Enteritída zapríčinená		1	0	4	2	7	9	1	3	16	12
		rel.	1,81	0,00	7,14	3,55	13,36	15,70	1,73	5,17	27,37	20,53
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie		0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	1,71	1,71
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami		0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	Iné protozoárne črevné choroby		0	1	2	1	0	0	0	0	0	

		rel.	0,00	1,81	3,57	1,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie		0	0	0	2	7	4	47	56	124	117
		rel.	0,00	0,00	0,00	3,55	12,36	6,98	81,38	96,43	212,15	200,17
A09	Gastroenteritída pr. infekčného pôvodu		0	0	0	1	53	30	54	101	52	63
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,73	93,58	52,32	93,50	173,92	88,96	107,78
A27	Leptospiroza		0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	1,79	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kód	Ochorenie	Rok										
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis		0	0	0	0	0	9	3	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,70	5,19	0,00	0,00	0,00
A38	Šarlach - scarlatina		14	4	2	5	2	2	0	2	0	0
		rel.	25,29	7,23	3,57	8,88	3,53	3,49	0,00	3,44	0,00	0,00
A39	Meningokoková infekcia		2	5	2	1	0	1	0	0	0	0
		rel.	3,61	9,03	3,57	1,78	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	rel	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
		abs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,13	0,00
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	rel	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		abs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71	0,00
A69	Iné spirochétové infekcie		1	0	1	0	0	0	0	0	2	5
		rel.	1,81	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,42	8,55
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS		0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	1,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84	Kliešťová encefalitída		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A87	Vírusová meningitída		1	0	0	0	25	0	0	2	0	0
		rel.	1,81	0,00	0,00	0,00	44,14	0,00	0,00	3,44	0,00	0,00
B01	Varicella		193	243	27	46	90	183	184	223	100	347
		rel.	348,68	439,02	48,21	81,66	158,90	319,15	318,61	384,00	171,09	593,67
B02	Herpes zoster		12	6	7	11	13	10	5	8	6	12

		rel.	21,68	10,84	12,50	19,53	22,95	17,44	8,66	13,78	10,27	20,53
B15	Akútna hepatitída A		0	60	23	0	0	186	3	0	0	0
		rel.	0,00	108,40	41,06	0,00	0,00	324,39	5,19	0,00	0,00	0,00
B16	Akútna hepatitída B		1	2	0	0	0	2	2	0	0	1
		rel.	1,81	3,61	0,00	0,00	0,00	3,49	3,46	0,00	0,00	1,71
B181	Chronická vírusová hepatitída B		0	0	0	0	1	0	2	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	3,46	0,00	1,71	0,00
B182	Chronická vírusová hepatitída C		0	1	1	0	0	2	0	0	1	1
		rel.	0,00	1,81	1,79	0,00	0,00	3,49	0,00	0,00	1,71	1,71

Kód	Ochorenie		Rok									
			2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída		0	2	0	0	0	0	2	0	0	0
		rel.	0,00	3,61	0,00	0,00	0,00	0,00	3,46	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps- Parotitis epidemica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71	1,71
B27	Infekčná mononukleóza		10	8	8	11	15	12	11	12	7	17
		rel.	18,07	14,45	14,28	19,53	26,48	20,93	19,05	20,66	11,98	29,08
B377	Kandidová septikémia		0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B58	Toxoplazmóza		0	1	0	1	0	2	1	0	0	0
		rel.	0,00	1,81	0,00	1,78	0,00	3,49	1,73	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab – scabies		4	3	3	0	0	3	9	8	11	17
		rel.	7,23	5,42	5,36	0,00	0,00	5,23	15,58	13,78	18,82	29,08
G00	Bakteriálna meningitída		4	1	1	1	1	0	0	0	0	0
		rel.	7,23	1,81	1,79	1,78	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G000	Hemofilová meningitída		0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	1,81	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

G630	Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.	1081	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou		5	5	7	3	1	10	5	15	12	6
		rel.	9,03	9,03	12,50	5,33	1,77	17,44	8,66	25,83	20,53	10,27

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA V OKRESE PREŠOV A SABINOV V ROKU 2013

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus - A 01

Okres Prešov

V sledovanom období nebolo v okrese Prešov zaznamenané ochorenie na brušný týfus.

V okrese Prešov už neevidujeme ani jedného nosiča *Salmonella typhi*. Posledná nosička *Salmonella typhi* typ E1 zomrela v roku 2007.

V roku 2013 podobne ako v predchádzajúcom roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na brušný týfus.

Okres Sabinov

Ochorenia na brušný týfus sme evidovali len v roku 1993.

V roku 2013 nevzniklo žiadne ochorenie na brušný týfus. V okrese Sabinov už nie je evidovaný žiadny nosič brušného týfusu.

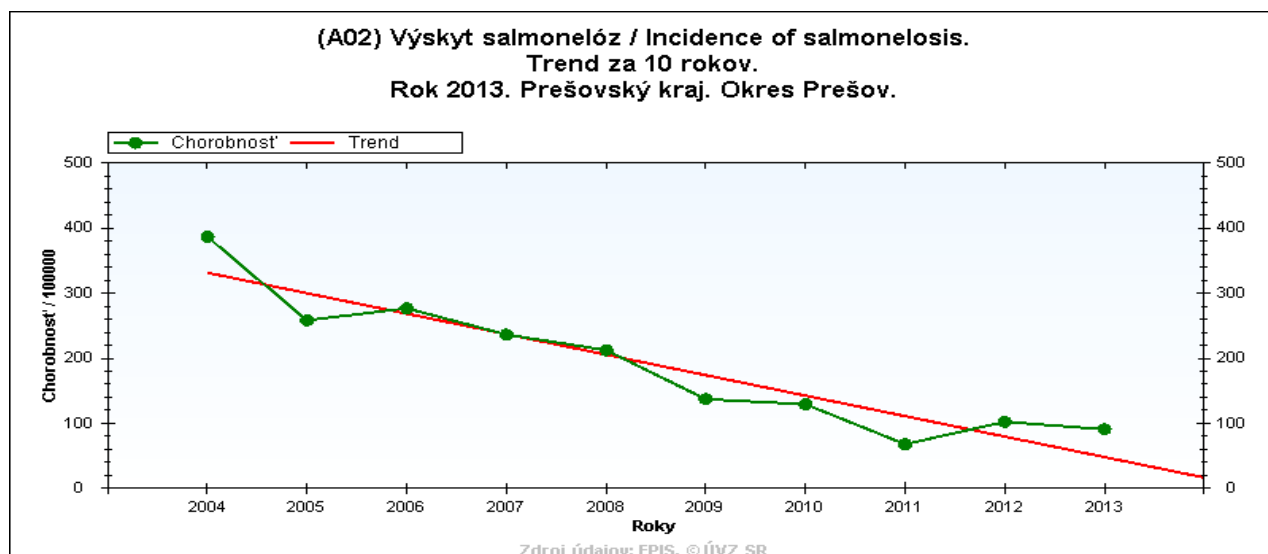
III.1.2 Salmonellosis - A 02

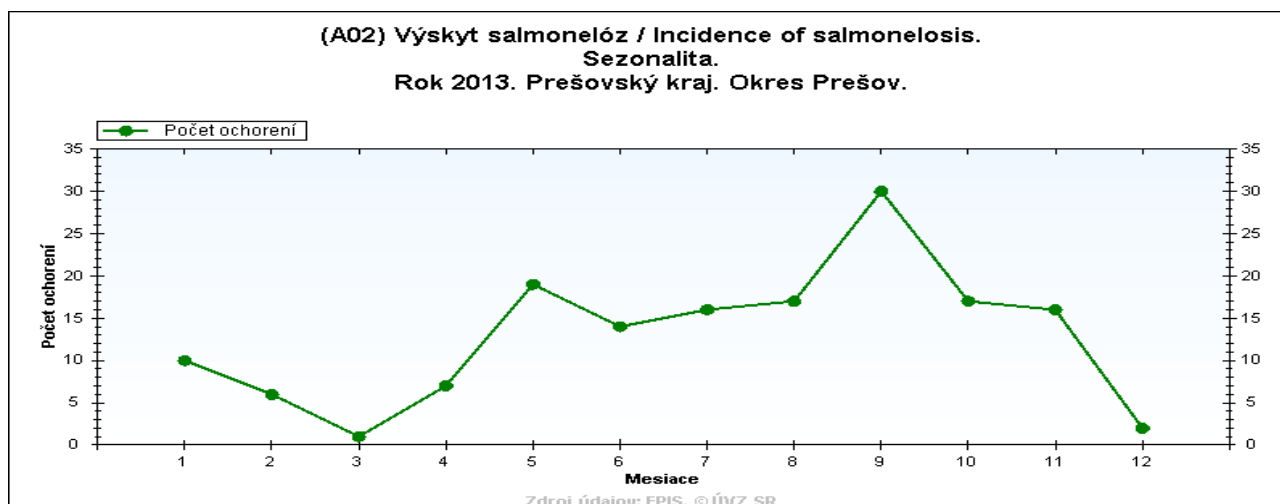
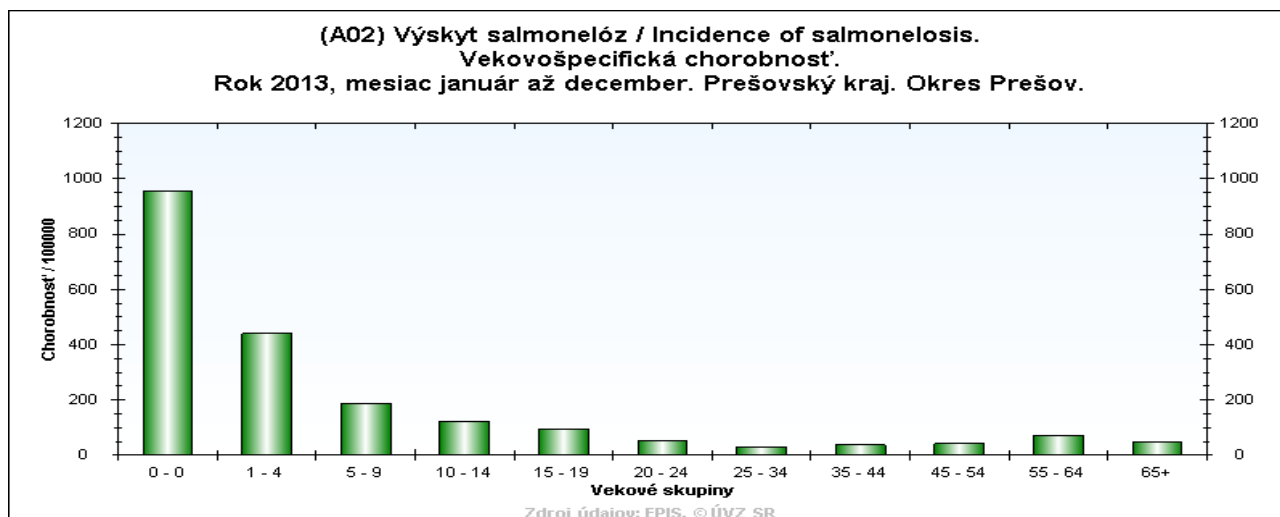
Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2004 – 381,70/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 625.

V roku 2013 bolo hlásených **151 ochorení s chorobnosťou 88,55/100 000 obyvateľov**, čo znamená, že došlo k poklesu chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 168 ochorení, chorobnosť 98,52/100 000 obyvateľov). Zaznamenané boli 5 bezpríznakové vylučovania salmonel (chorobnosť 2,93/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiacoch máj, september a október. Ochorelo 72 mužov a 79 žien. Hospitalizovaných bolo 51 pacientov. V 16 prípadoch bolo ochorenie zaznamenané u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 10,59%.

Ako etiologické agens sa uplatnilo 19 sérotypov uvedených v tab. III.1.1. Zo sérotypov naďalej prevládala *Salmonella enteritidis* - 111 prípadov, čo tvorí 73,51% z celkového počtu prípadov. *Salmonella typhimurium* bola izolovaná v 8 prípadoch ochorení – 5,13%. Výsledky typizácie sú v 8 prípadoch: DT 0012– 1x, U 302 – 3x, U 311-4x.

**Tab. III.1.1: Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov
v okrese Prešov, rok 2013**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		Z toho			
		abs.	%	Ochorenie		Vylučovanie	
				abs.	%	abs.	%
1.	S. Agona	3	1,92	3	1,99	0	0,00
2.	S. Bližšie neurčená	4	2,56	4	2,65	0	0,00
3.	S.Brandenburg	1	0,64	1	0,66	0	0,00
4.	S. Bredeney	1	0,64	1	0,66	0	0,00
5.	S.Derby	2	1,28	2	1,32	0	0,00
6.	S.Enteritidis	114	73,08	111	73,51	3	60,00
7.	S.Give	2	1,28	1	0,66	1	20,00
8.	S.Indiana	1	0,64	1	0,66	0	0,00
9.	S.Infantis	7	4,49	7	4,64	0	0,00
10.	S.Ohio	1	0,64	1	0,66	0	0,00
11.	S.Saintpaul	1	0,64	1	0,66	0	0,00
12.	S.Senftenberg	1	0,64	1	0,66	0	0,00
13.	S. Skupiny B	1	0,64	1	0,66	0	0,00
14.	S. Skupiny C	2	1,28	1	0,66	1	20,00
15.	S. Thompson	1	0,64	1	0,66	0	0,00
16.	S.Typhimurium	4	2,56	4	2,65	0	0,00
17.	S. Typhimurium DT001	1	0,64	1	0,66	0	0,00
18.	S. Typhimurium U302	3	1,92	3	1,99	0	0,00
19.	S. Typhimurium U311	4	2,56	4	2,65	0	0,00
20.	ZES-kult. nevyšetrený	2	1,28	2	1,32	0	0,00
	Spolu	156	100,0	151	100,0	5	100,0

V anamnéze neboli zistené žiadne pozoruhodnosti. U väčšiny chorých bola udávaná konzumácia vajec a jedál z vajec najčastejšie nedostatočne tepelne upravených.

U 0-ročných detí bola v anamnéze udávaná konzumácia:

dojčené- 2x, NUTRILON+ dojčené- 1x, BEBA+Dojčené 2x, BEBA- 3x, SUN8R- 2x, SUNÁR+ detská výživa HAME- 4x, neobjasnené- 5x

Zaznamenaných bolo 6 rodinných výskytov s počtom chorých 14 .

V roku 2013 sme nezaznamenali epidemický výskyt ochorení na salmonelózu.

Tab. III.1.2: Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2013

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	Gmitro-A020	19.5.2013-20.5.2013	2/0/5	S. Enteritidis	orechový zákusok so žltkovou polevou -poleva z vajíčok s krátkou tepelnou úpravou(-
2.	Straková-A020	3.8.2013-4.8.2013	2/0/3	S. Enteritidis	-	-
3.	Jusková A020	9.9.2013-9.9.2013	2/0/3	S. Enteritidis		-
4.	Senderáková A020	10.9.2013-10.9.2013	2/0/2	S. Enteritidis	-	-
5.	Výchonská	25.9.2013-26.9.2013	3/0/5	S. Enteritidis	príprava piškótového cesta - konzum surového	-
6.	Kristan-A020	4.11.2013-6.11.2013	3/0/3	S. Enteritidis	-	-

V roku 2013 nebola zaznamenaná izolácia salmonel z vonkajšieho prostredia.

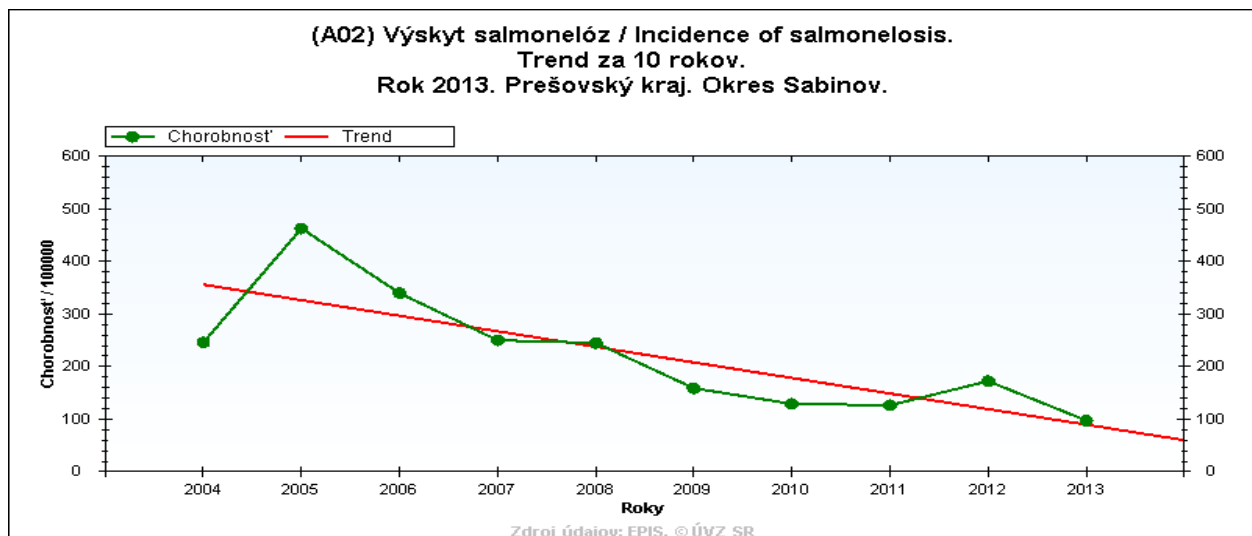
Salmonelová septikémia- A021

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie na salmonelovú septikémiu s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

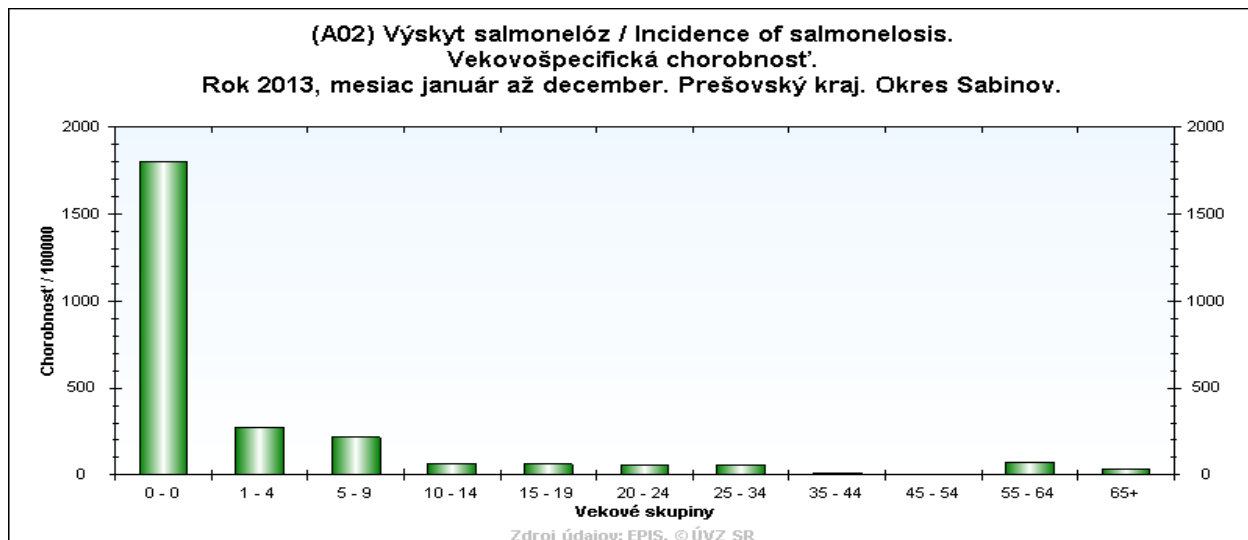
Ochorenie zaznamenané u 57-ročného muža. V klinickom obraze prítomné vodnaté hnačky, zvracanie, TT-40°C, slabosť, bolesti brucha. Pacient hospitalizovaný na Infekčnom oddelení FNŠP J. A. Reimana v Prešove. Odobratá hemokultúra pre podozrenie na sepsu. TR-negat.

Okres Sabinov

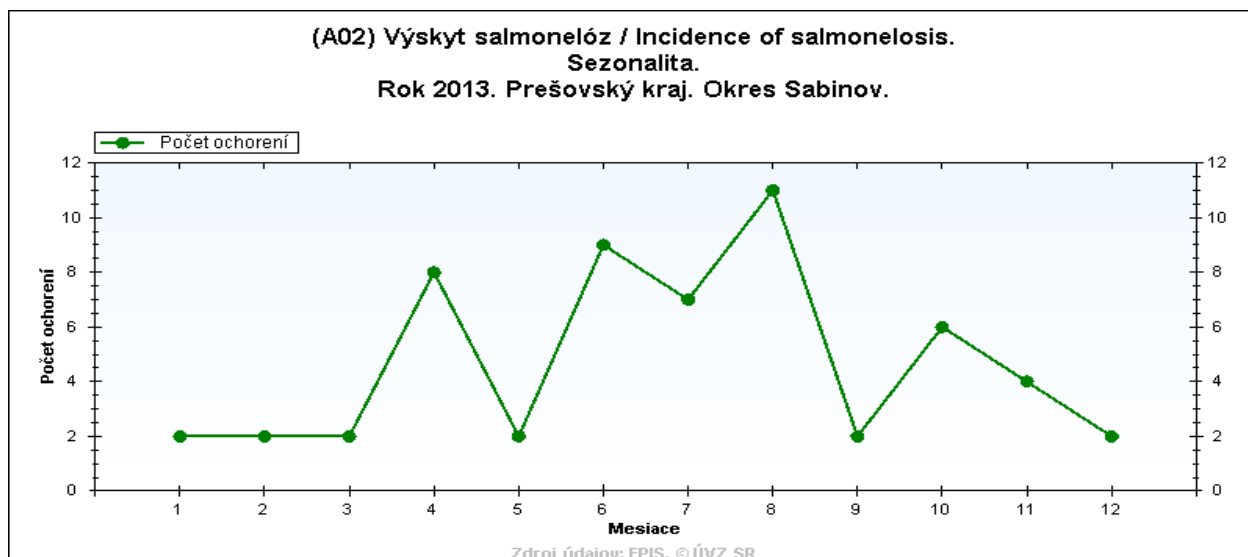
V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2005 – 457,08/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 253.

V roku 2013 bolo hlásených **55 ochorení s chorobnosťou 94,10/100 000 obyvateľov**, čo znamená pokles v porovnaní s predošlým rokom (r. 2012 – chorobnosť 164,24/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 96). Zároveň bolo hlásené 1 bezpríznakové vylučovanie salmonel (chorobnosť 1,71/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch apríl, jún a august. Ochorelo 27 mužov a 28 žien. Hospitalizáciu vyžadovalo 16 prípadov ochorení. Ochorelo 20 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 36,40%.

Izolovaných bolo 12 sérotypov salmonel. V 1 prípade bolo zaznamenané ochorenie kultivačne negatívne. Zo sérotypov naďalej prevládala *Salmonella enteritidis* – 36 prípadov, čo tvorí – 65,45% z celkového počtu prípadov. *Salmonella typhimurium* bola izolovaná v 4 prípadoch, čo predstavuje 7,27% z celkového počtu ochorení. Výsledky fagotypizácie: U302 – 3x, U 311- 2x.

Tab. III.1.3: Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Sabinov, rok 2013

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		Z toho			
				Ochorenie		Vylučovanie	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	S. Agona	2	3,57	2	3,64	0	0,00
2.	S. Bližšie neurčená	2	3,57	2	3,64	0	0,00
3.	S. Brandenburg	1	1,79	1	1,82	0	0,00
4.	S. Derby	4	7,14	4	7,27	0	0,00
5.	S. Enteritidis	37	66,07	36	65,45	1	100,00
6.	S. Goldcoast	1	1,79	1	1,82	0	0,00
7.	S. Choleraesuis	1	1,79	1	1,82	0	0,00
8.	S. Indiana	1	1,79	1	1,82	0	0,00
9.	S. Infantis	1	1,79	1	1,82	0	0,00
10.	S. Senftenberg	1	1,79	1	1,82	0	0,00
11.	S. Typhimurium U302	2	3,57	2	3,64	0	0,00
12.	S. Typhimurium U311	2	3,57	2	3,64	0	0,00
13.	ZES-kultivačne negatívny	1	1,79	1	1,82	0	0,00
	Spolu	56	100,00	55	100,00	1	100,00

V anamnéze chorých neboli zistené žiadne pozoruhodnosti. V anamnéze naďalej prevažovali nedostatočne tepelne upravené vajcia a jedlá z vajec.

U 0-ročných detí bola v anamnéze udávaná konzumácia:

BEBA I – 4x, BEBA II- 1x, dojčené- 1x, dojčené + BEBA- 2x, SUNÁR I.- 1x , SUNÁR II. – 1x, neobjasnené – 6x

Zaznamenaných bolo 2 rodinné výskyty s počtom chorých 4.

V roku 2013 sme zaznamenali 1 **epidemický výskyt** ochorenia na salmonelózu.

1. Epidémia v Sabinove :

Epidemický výskyt ochorení na salmonelovú enteritídu (dg. A020) v meste Sabinov.

Ide o **rodinnú epidémiu**, kde z celkového počtu

exponovaných 8 osôb ochorelo 5 osôb (3 dospelí a 2 deti). Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Ochorenia vznikli v čase od 2. 4. - 4. 4. 2013.

V klinickom obraze dominovali hnačky, zvracanie, vzostup TT, bolesti brucha. V štyroch prípadoch bola z TR izolovaná Salmonella enteritidis, u jedného TR odobraný, vyšetrenie zatiaľ neukončené. Pravdepodobným faktorom prenosu boli veľkonočné jedlá - hrudka - pripravená z nepasterizovaného mlieka a domácich vajec. Protiepidemické opatrenia v rodine boli vykonané.

Tab. III.1.4: Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v okrese Sabinov, rok 2013

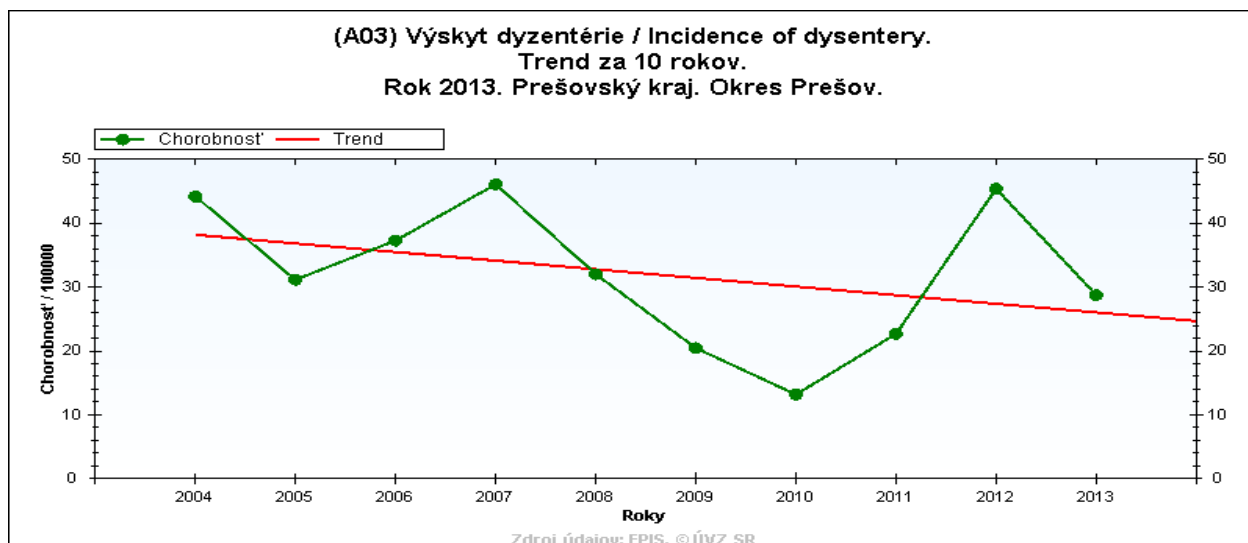
P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	Prokop-A020	27.6.2013-29.6.2013	2/0/5	S. Enteritidis	-	-
2.	Perháčová-A020	22.8.2013-23.8.2013	2/0/4	S. Enteritidis	praženica z domácich vajec	-

Izolácia salmonel z povrchovej vody a potravín v roku 2013 nebola zaznamenaná.

III.1.3 Bacilová dyzentéria - A 03

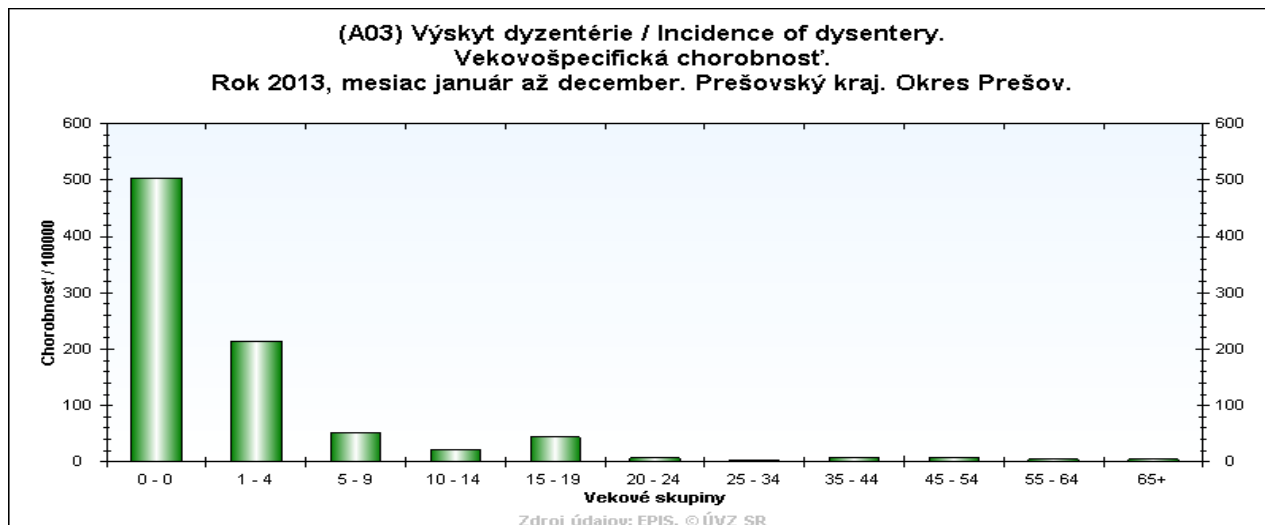
Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2007 – 45,29/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 75.

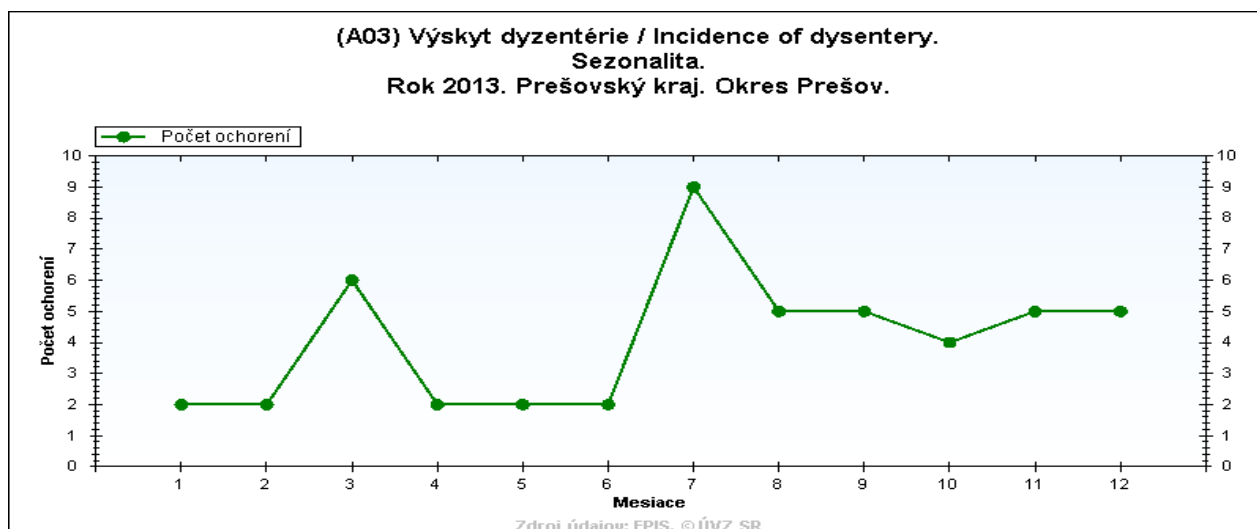

V roku 2013 bolo hlásených **47 ochorení s chorobnosťou 27,56/100 000 obyvateľov**, čo znamená pokles chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 74 ochorení, chorobnosť 43,39/100 000 obyvateľov). Zároveň bolo v danom období zaznamenané 1 bezpríznakové vylučovanie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných a 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch marec a júl. Ochorelo 18 mužov a 29 žien. Ochorelo 40 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 85,10%. Hospitalizovaných bolo 35 osôb.

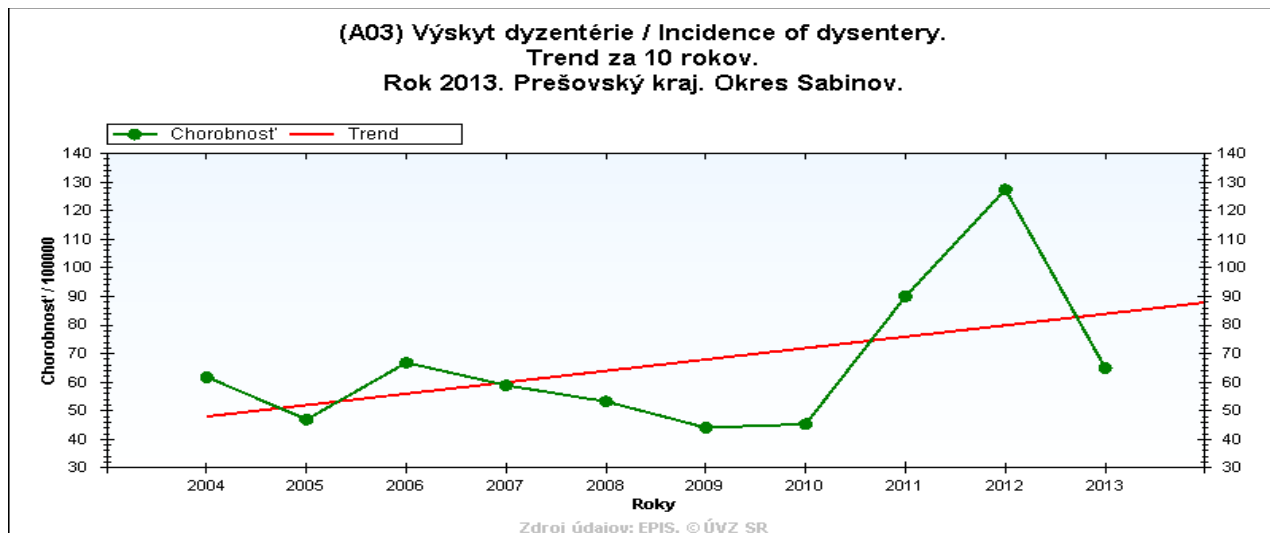
Ako etiologické agens sa u chorých uplatnila: *Shigella flexneri* – 36-krát (76,60%), *Shigella sonnei* 11-krát (23,40%).

V roku 2013 nebol zaznamenaný rodinný, ani epidemický výskyt ochorenia.

Okres Sabinov

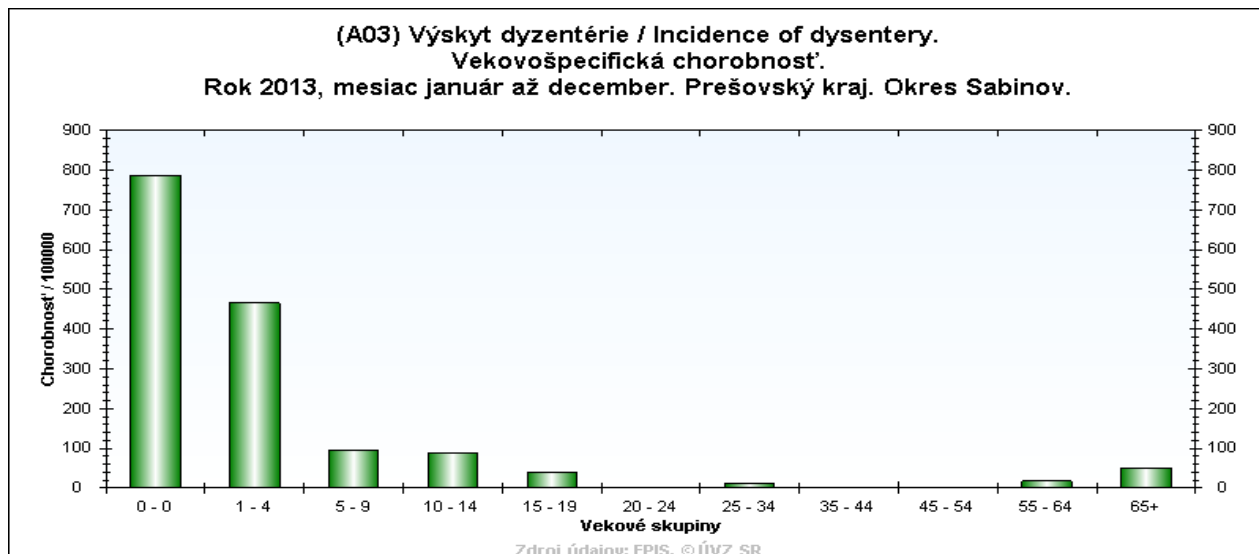
Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2012 – 121,47/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 71.

V roku 2013 bolo hlásených **39 ochorení s chorobnosťou 66,72/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 71 ochorení, chorobnosť 121,47/100 000 obyvateľov).

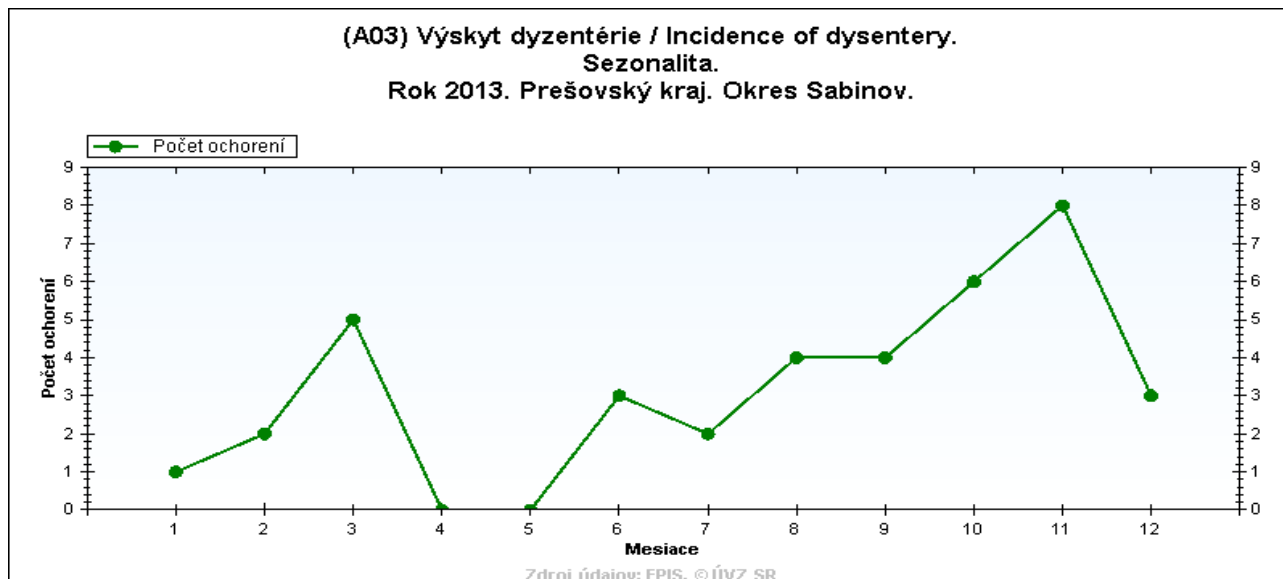

V roku 2013 neboli hlásené bezpríznakového vylučovania šigel.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekových skupinách 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Ochorelo 21 mužov a 18 žien.

Najviac ochorení vzniklo v mesiaci október a november. Ochorelo 24 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 61,54%. Hospitalizovaných bolo 16 osôb.

Na etiológii sa podieľala *Shigella flexneri* – 30-krát (76,92%) a *Shigella sonnei* 9-krát (23,08%). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky.

V roku 2013 neboli hlásené epidemické a rodinné výskyty ochorenia.

III.1.4 Iné bakteriálne infekcie - A 04

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2009 – 264,83/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 445.

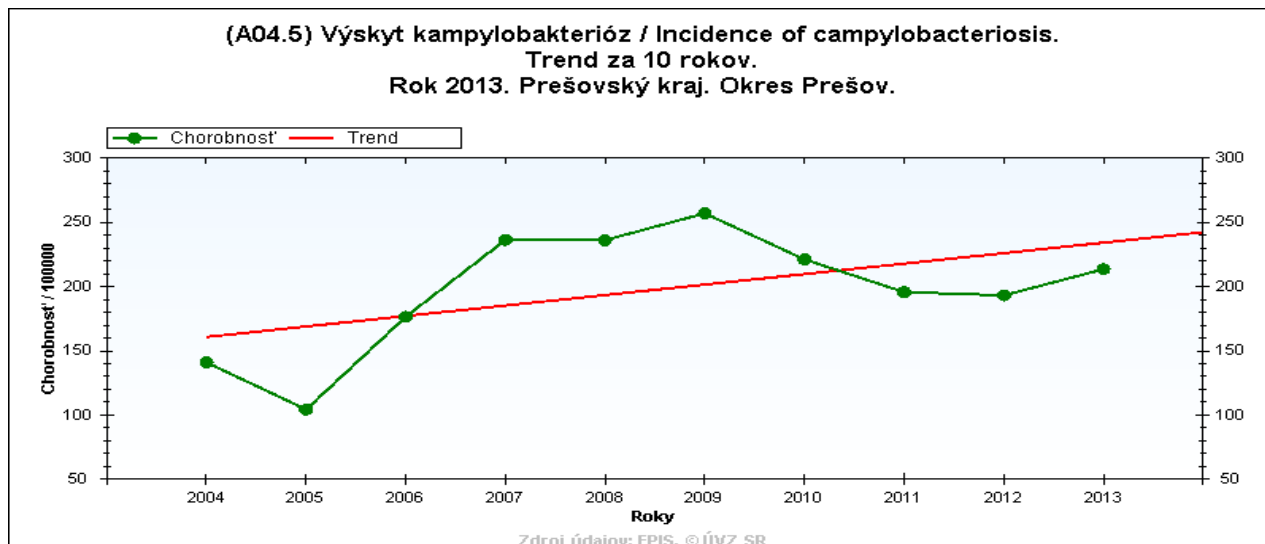
V roku 2013 bolo hlásených **450 ochorení s chorobnosťou 263,87/100 000 obyvateľov**, čo znamená nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2012 – 364 ochorení, chorobnosť 214,34/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch máj, jún a júl. Ochorelo 237 mužov a 213 žien. Hospitalizáciu si vyžadovalo 101 osôb. Z celkového počtu ochorení bolo zaznamenaných 78 ochorení u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorilo 16,0%.

Na etiológii sa podieľali:

Campylobacter jejuni	363	-	80,67%
E. coli/EPEC	16	-	3,56%
Yersinia enterocolitica	14	-	3,11%
Clostridium difficile	57	-	12,67%

Vysoká chorobnosť na kampylobakteriózy súvisí s dobrou diagnostikou v mikrobiologických laboratóriách a záchyтом u detí, hospitalizovaných s inými diagnózami v zdravotníckych zariadeniach.

V anamnéze chorí udávali konzumáciu nedostatočne tepelne upravených jedál z hydiny a ovčí syr z nepasterizovaného mlieka.

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky, zároveň bolo zaznamenaných 12 rodinných výskytov ochorení na kampylobakteriôzy s počtom chorých 28.

V okrese Prešov boli hlásené 14 ochorení na Enteritídu zapríčinenú **Yersiniou enterocolitica** s chorobnosťou **8,21/100 000** obyvateľov.

Ochorenia zaznamenané u 9. mesačného dieťaťa, 1.ročného dievčaťa, 2.ročnej, 2x-3-ročného, 4-ročného, 5-ročnej, 7-ročnej, 12-ročného, 15-ročného, 26-ročného, 28-ročného, 30-ročného, 58-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomné hnačky, bolesti brucha, kŕče, zvracanie, TT- do 39,3°C. nevoľnosť, slabosť. V 6 prípadoch sa ochorenie vyskytlo u osôb žijúcich v nízkom hygienickom štandarde. V 1 prípade ako faktor prenosu bola udaná konzumácia pečeného kuracieho mäsa (možná sekundárna kontaminácia), v ostatných prípadoch faktor nebol udaný. Ochorenia boli kultivačne potvrdené.

Tab. III.1.2: Prehľad kampylobakteriôz v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2013

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	Jasenovský-A045	1.5.2013-1.5.2013	2/0/3	C. jejuni	-	-
2.	A045-Sabolčík	13.5.2013-14.5.2013	2/0/4	C. jejuni	-	-
3.	Sotáková-A045	2.6.2013-3.6.2013	4/0/4	C. jejuni	ovčí syr z nepasterizovaného ovčieho mlieka	-
4.	Oravec A045	4.6.2013-5.6.2013	2/0/5	C. jejuni	ovčí syr z nepasterizovaného	-
5.	Slováková-A045	5.6.2013-6.6.2013	2/0/4	C. jejuni	ovčí syr z nepasterizovaného	-
6.	Lorinc- A045	2.6.2013-3.6.2013	2/0/4	C. jejuni	mäso- hydina-grilované kuracie	-
7.	Šlepecká A045	22.6.2013-25.6.2013	2/0/4	C. jejuni	mliečne výrobky (nepasterizovaná bryndza), okrem syra	-
8.	A045-Koropšáková	17.7.2013-19.7.2013	3/0/5	C. jejuni	-	-
9.	Svit- A045	7.8.2013-9.8.2013	2/0/6	C. jejuni	-	-
10.	A045-Vargušová	10.8.2013-10.8.2013	2/0/6	C. jejuni	mäso- hydina (kuracie mäso) grilované kuracie	-
11.	Navrátil-A045	7.10.2013-9.10.2013	3/0/5	C. jejuni	mäso- hydina (kuracie mäso) grilované kuracie	-
12.	Dzugas-A045	4.12.2013-5.12.2013	2/0/4	C. jejuni	mäso- hydina (kuracie mäso)	-

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2009 477,86/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 274.

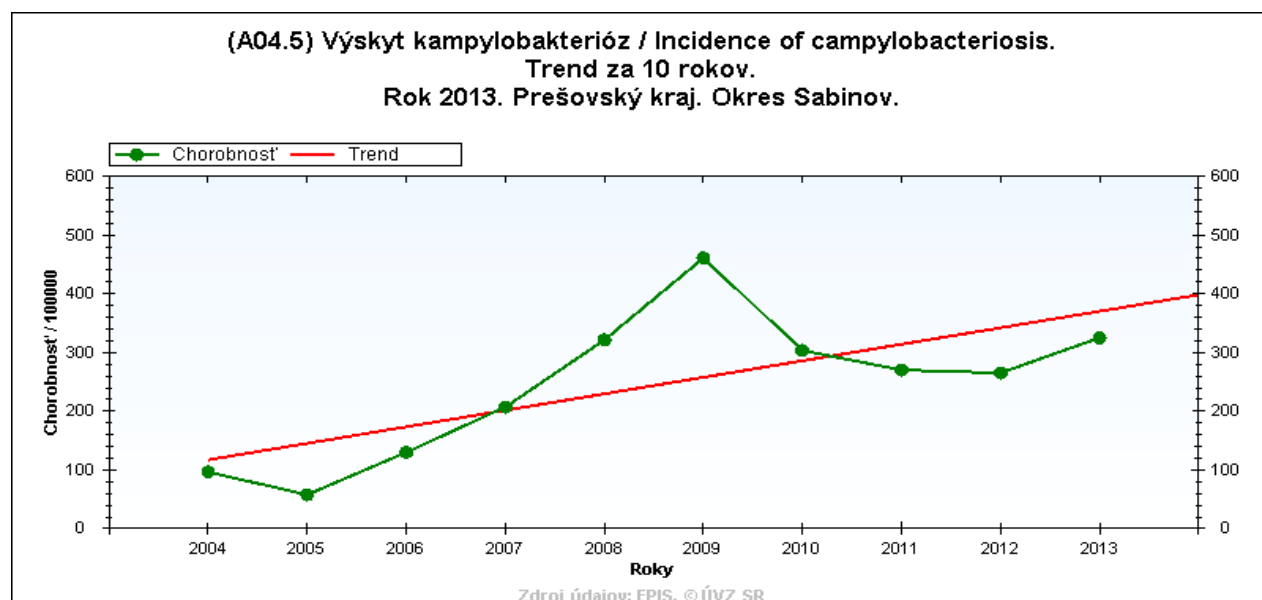
V roku 2013 bolo hlásených **218 ochorení s chorobnosťou 372,96/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 180 ochorení, chorobnosť 309,95/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch jún, júl a august. Ochorelo 120 mužov a 98 žien. Hospitalizovaných bolo 54 osôb. Z celkového počtu bolo zaznamenaných 79 prípadov u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 36,23%.

Na etiológii sa podieľali:

Campylobacter jejuni	188	-	86,24%
E. coli/EPEC	12	-	5,50%
Yersinia enterocolitica	12	-	5,50%
Clostridium difficile	5	-	2,29%
Iné špec. bakter. infekcie	1	-	0,46%

Vysoká chorobnosť na kamylobakteriôzy súvisí taktiež s dobrou diagnostikou v mikrobiologických laboratóriách a záchytom u detí, hospitalizovaných s inými diagnózami v zdravotníckych zariadeniach.

V anamnéze chorých bola najčastejšie udávaná konzumácia ovčích syrov z rôznych salašov a nedostatočne tepelne upravené hydinové mäso. Ochorenia sa vo väčšine prípadov vyskytovali sporadicky, zaznamenané boli 2 rodinné výskyty ochorení s počtom chorých 4.

V okrese Sabinov boli hlásené 12 ochorenia na Enteritídu zapríčinenú **Yersiniou enterocolitica s chorobnosťou 20,53/100 000** obyvateľov.

Ochorenia zaznamenané u 2. a 9- mesačného dieťaťa, 2x-1-ročného dieťaťa(chlapec, dievča), 3x-2-ročných detí(1x dievča, 2x chlapec), 2x-3-ročných(chlapec, dievča), 4-ročného, 9-ročného a 40-ročného muža. V klinickom obraze prítomné hnačky, bolesti brucha, zvracanie, TT- do 38,6°C. V 8 prípadoch sa ochorenie vyskytlo u osôb žijúcich v nízkom hygienickom štandarde. V 1 prípade ako faktor prenosu bola udaná ochutnávka surovej faširkovej zmesi, v ostatných prípadoch faktor nebol udaný. Ochorenia boli kultivačne potvrdené.

Tab. III.1.2: Prehľad kampylobakteriôz v epidemiologickej súvislosti v okrese Sabinov, rok 2013

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	Troščák-A045	1.7.2013-2.7.2013	2/0/4	C. jejuni	-	-
2.	Molčan-A045	14.8.2013-18.8.2013	2/0/4	C. jejuni	mäso – hydina(kuracie	-

III.1.5 Iné bakteriálne otravy potravinami - A 05

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2006 – 4,85/100 000 obyvateľov s počtom chorých 8.

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2013 sme v okrese Sabinov podobne ako predchádzajúci rok ochorenia na bakteriálne otravy potravinami nezaznamenali.

III.1.6 Akútna amébová dyzentéria – A060

Okres Prešov

V roku 2013 opdobne ako v roku 2012 bolo hlásené 1 ochorenie na akútnu amébovú dyzentériu s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

V sledovanom 10 ročnom období sme ochorenie na akútnu amébovú dyzentériu neevidovali.

III.1.6 Iné protozoárne choroby - A 07

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bol výskyt ochorení sporadický

V roku 2013 sme podobne ako v roku 2012 v okrese Prešov ochorenie nezaznamenali.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bol v okrese Sabinov výskyt protozoárnych ochorení ojedinelý.

V roku 2013 podobne ako v r. 2012 výskyt protozoárnych ochorení nebol hlásený.

III.1.7 Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie - A 08

Okres Prešov

V roku 2013 sme zaznamenali **284 ochorení s chorobnosťou 166,54/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje výrazný nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2012 (213 ochorení, chorobnosť 124,90/100 000 obyvateľov). Zároveň sa jedná o najvyššiu chorobnosť za posledných 10 rokov. Z celkového počtu ochorení bolo 51 nozokomiálneho charakteru. Jednalo sa prevažne o ochorenia u detí, najčastejšie vo vekovej kategórii detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí.

Na etiológii sa podieľali:

rotavírus	185	-	65,14%
adenovírus	26	-	9,15%

norovírus 73 - 25,70%

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenaný bol aj **epidemický výskyt ochorenia nozokomiálneho charakteru na rotavírusovú enteritídu.**

Výskyt rotavírusovej epidémie je bližšie popísaný v časti Nozokomiálne nákazy.

Zaznamenaný bol aj epidemický výskyt na **akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk.** V čase od 8.11. 2013 z celkového počtu 186 (150 klientov, 36 zdrav. pracovníkov) exponovaných, ochorelo 45 osôb (42 klientov a 3 zdrav. pracovníci).

Prvé ochorenia boli zaznamenané dňa 8.11. 2013 vo večerných hodinách. V klinickom obraze prítomné vodnaté hnačky bez teplôt, vomitus a nausea. Žiadne z ochorení si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Dňa 11.11. 2013 boli klientom s príznakmi ochorenia odobraté TR s negatívnym výsledkom. Následne bolo odobratých 6 vzoriek stolíc na laboratórne vyšetrenie, u ktorých bol 4x pozitívny nález - norovírus. V danom zariadení nariadené protiepidemické opatrenia v plnom rozsahu.

Tab. III.1.2: Prehľad rotavírusových enteritíd v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2013

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	A080- Olejníková	12.2.2013- 12.2.2013	2/0/4	rotavírus
2.	Dráb- A080	8.4.2013-8.4.2013	2/0/4	rotavírus
3.	Karabinošová- A080	26.4.2013-27.4.2013	2/0/5	rotavírus
4.	Krigovský- A080	7.5.2013- 12.5.2013	3/0/5	rotavírus
5.	A080- Hasarová	30.8.2013-31.8.2013	2/0/4	rotavírus

6.	A080- Homzová	18.10.2013- 24.10.2013	3/0/5	rotavírus
----	------------------	---------------------------	-------	-----------

Zaznamenané boli 6 rodinných výskytov ochorení na rotavírusovú enteritídu s počtom chorých 14. Rodinné výskyty ochorení na adenovírusovú enteritídu a výskyt akútnych gastroenteropatií zapríčinených vírusom Norwalk neboli zaznamenané. Taktiež bolo zaznamenané 1 ochorenie na gastroenteropatií zapríčinených vírusom Norwalk nozokomiálneho charakteru a 1 prípad na adenovírusovú enteritídu nozokomiálneho charakteru.

Okres Sabinov

V sledovanom 10 ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2012 – 212,15/100 000 obyvateľov s počtom chorých 124.

V roku 2013 sme zaznamenali **117 ochorení s chorobnosťou 200,17/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2012 (124 ochorení, chorobnosť 212,15/100 000 obyvateľov). Jednalo sa prevažne o ochorenia u detí, najčastejšie vo vekovej kategórii detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí.

Na etiológii sa podieľali:

rotavírus	83	-	70,94%
adenovírus	17	-	14,53%
norovírus	17	-	14,53%

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky, epidemický výskyt ochorení nebol zaznamenaný. Zaznamenaný bol 1 rodinný výskyt ochorenia na rotavírusovú enteritídu s počtom ochorení 2. Rodinné výskyty akútnych gastroenteropatií zapríčinených vírusom Norwalk a ochorenia na adenovírusovú enteritídu neboli zaznamenané.

Tab. III.1.2: Prehľad rotavírusových enteritíd v epidemiologickej súvislosti v okrese Sabinov, rok 2013

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	A080-Volčeková	4.3.2013-10.3.2013	2/0/4	rotavírus

Zvýšenie chorobnosti v oboch okresoch je pravdepodobne ovplyvnené zabezpečením mikrobiologického vyšetrenia a zlepšením hlásnej služby OKM.

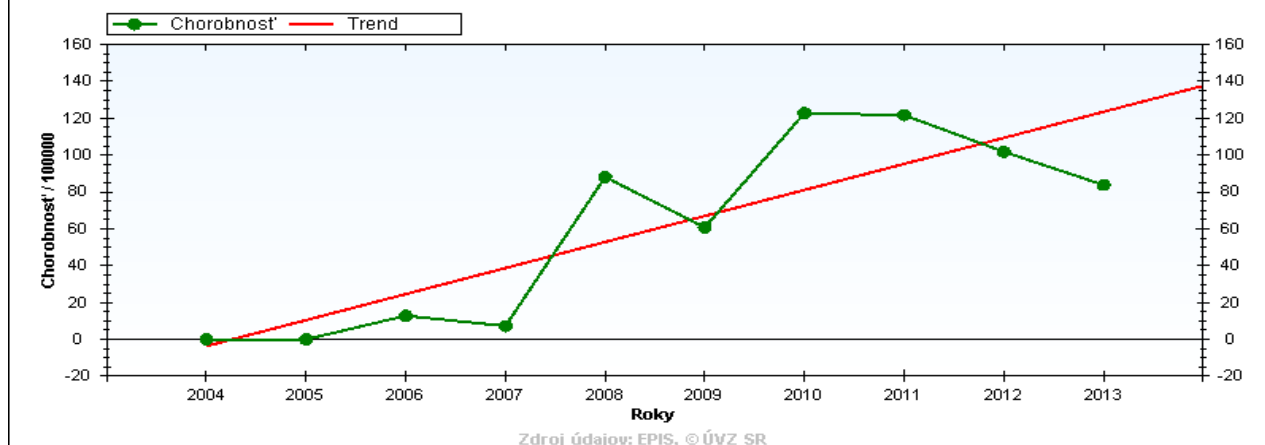
III.1.8 Hnačka alebo gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu - A 09

Okres Prešov

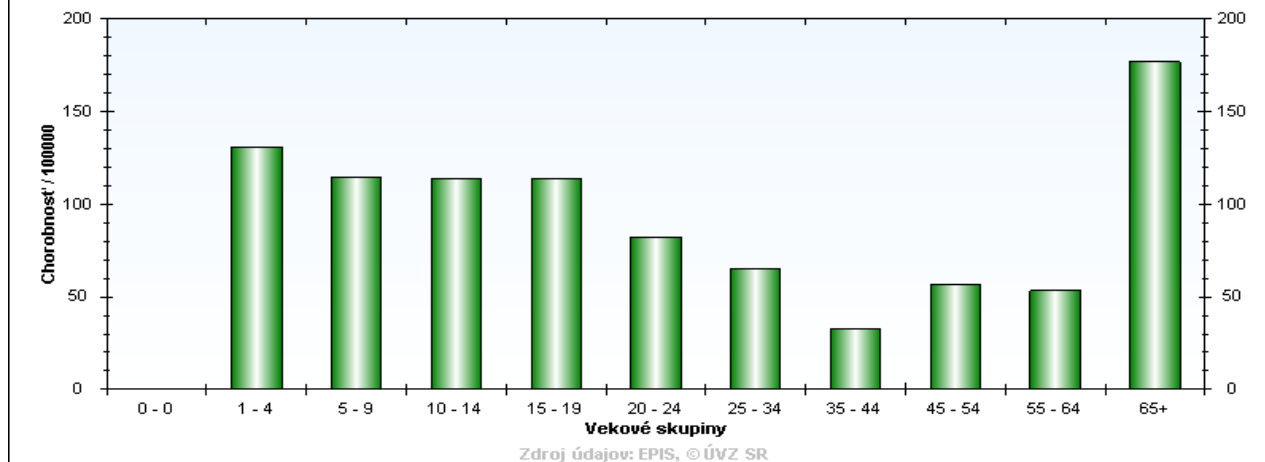
Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2011 120,71/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 205.

V roku 2013 bol zaznamenaný pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Hlásených bolo **143 ochorení s chorobnosťou 83,86/100 000 obyvateľov** (r. 2012 - 174 ochorení, chorobnosť 102,03/100 000 obyvateľov).

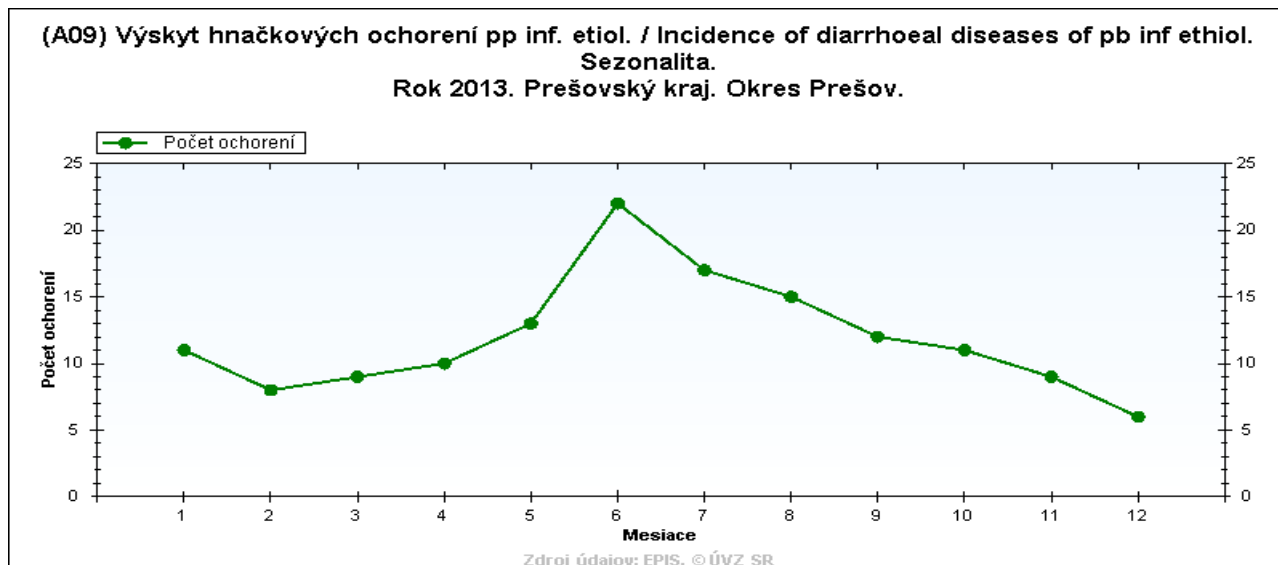
(A09) Výskyt hnačkových ochorení pp inf. etiolo. / Incidence of diarrhoeal diseases of pb inf etiolo.
Trend za 10 rokov.
Rok 2013. Prešovský kraj. Okres Prešov.

(A09) Výskyt hnačkových ochorení pp inf. etiolo. / Incidence of diarrhoeal diseases of pb inf etiolo.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2013, mesiac január až december. Prešovský kraj. Okres Prešov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u 1 – 4-ročných detí a u osôb starších ako 65 rokov. Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch jún a júl. Ochorelo 57 mužov a 86 žien.

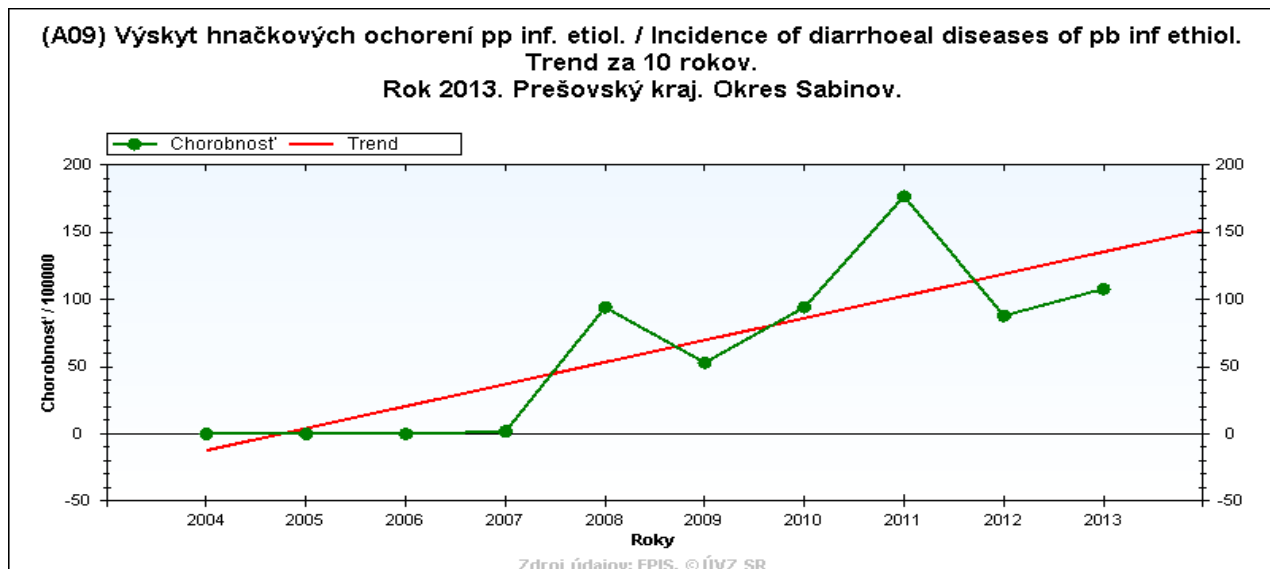

Ochorenia sa najčastejšie vyskytovali sporadicky. V roku 2012 nebol zaznamenaný epidemický výskyt na toto ochorenie.

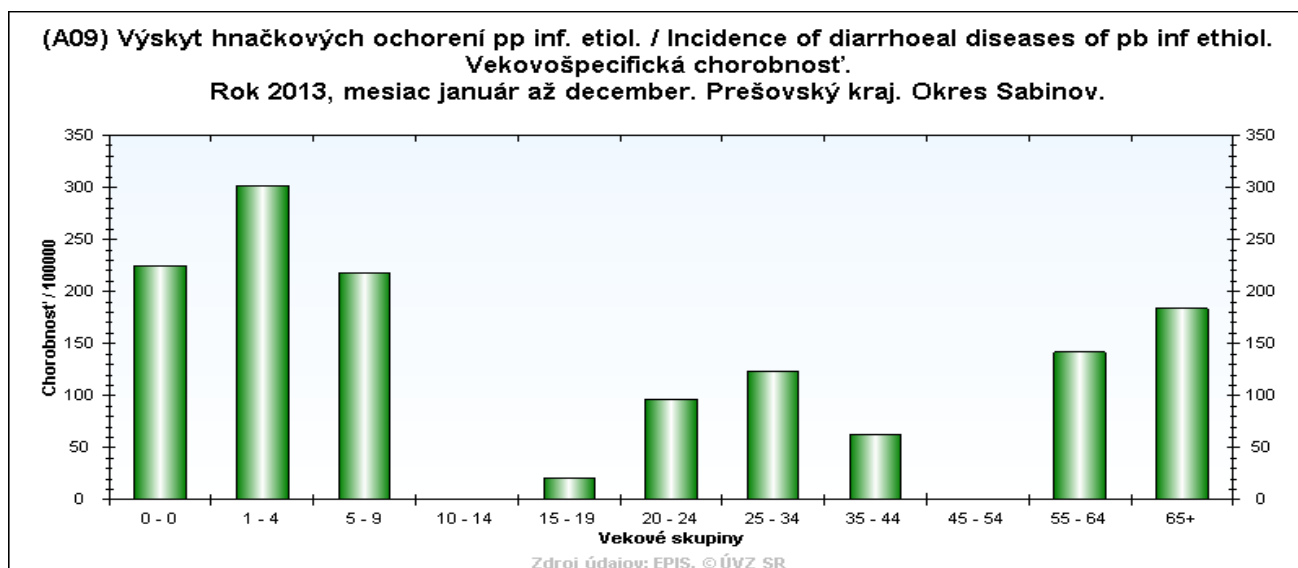
Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2011 173,92/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 101.

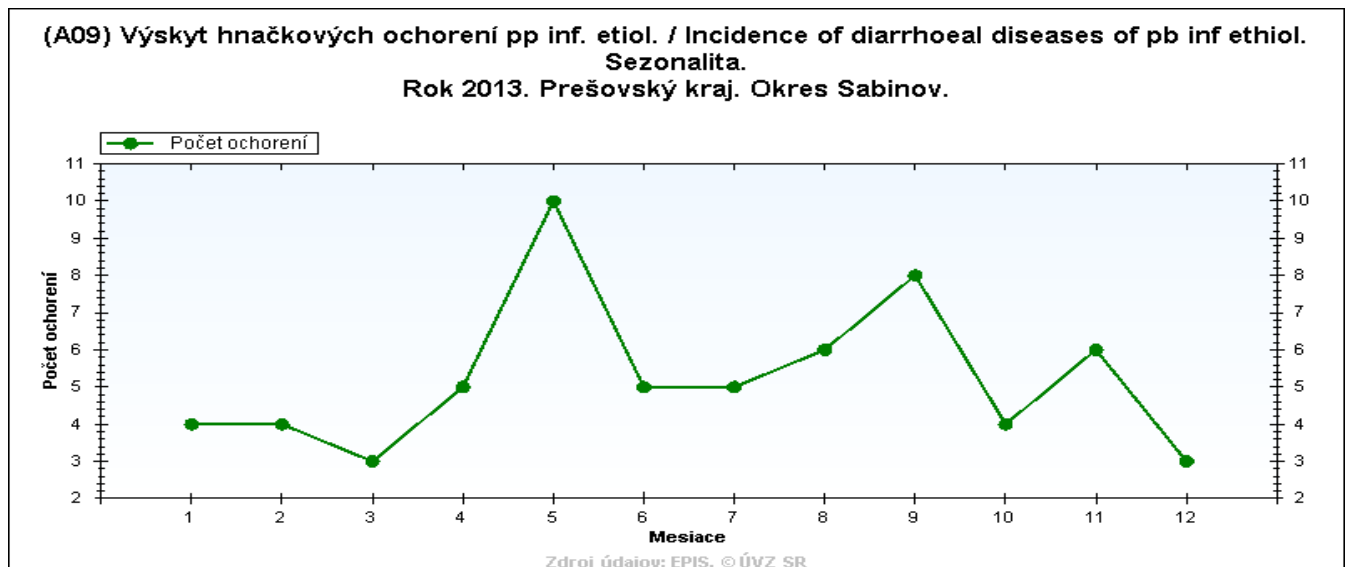
V roku 2013 bolo hlásených **63 ochorení s chorobnosťou 107,78/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 52 ochorení, chorobnosť 88,96/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiaci máj a september. Ochorelo 27 mužov a 36 žien.

Výskyt ochorení bol sporadický. V roku 2013 nebol zaznamenaný epidemický výskyt na toto ochorenie.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

III.2.1 Akútna hepatitída A - B 15

Okres Prešov

V posledných 10-tich rokoch bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v r. 2009 111,44/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 186.

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku nebol zaznamenaný ochorenie s dg. B15.

Ochorenie zaznamenané u 20-ročnej ženy. Ikterická forma ochorenia. Hospitalizovaná bola na Infekčnom oddelení FNŠP J.A.Reimana v Prešove. V klickom obraze prítomné nechutenstvo, úbytok na váhe, slabosť. Proti VHA neočkovvaná.

Výsledky laboratórných vyšetrení : Bil. priamy: 70,2, Bil. celk.: 90,8, AST: 30,80 anti HAV IgM> 10 – pozit, anti HAV celk. – pozit.

Epidémie:

V roku 2013 nebol zaznamenaný epidemický výskyt ochorenia na VHA.

Okres Sabinov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2009 (324,39/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 186).

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 ochorenie na vírusovú hepatitídu nebolo hlásené.

III.2.2 Akútna hepatitída B - B16

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2013 sme podobne ako v roku 2012 evidovali **1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.**

Ochorela 24-ročná žena. V klinickom obraze prítomné zvracanie, nechutenstvo, ikterus sklér, ikterus pokožky. Proti VHB neočkovaná. Hospitalizovaná na Infekčnom oddelení v Michalovciach. Výsledky laboratórných vyšetrení: vysoké HT: AST-35,84, ALT-66,16, GMT-1,56, ALP-3,14, Bi celkový-220,4, Bi konjugovaný-176,94, CRP-20,73. Sérologické vyšetrenia: HBsAg potvrdený - pozit.; anti-HBc IgM - pozit. EA: parenterálny zákrok- prerušenie tehotenstva.

Tab. III.2.1: Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Prešov, rok 2013

Veková skupina	VHB spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	1	-	1	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	-	1	-	-	-	-

Výsledky stavu kontroly očkovania proti VHB k 31. 08. 2013

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek

Ročník narodenia	Počet detí podlieh. očkovaniu	Počet očkovaných					podaný aj HBIG	
		tromi dávkami	iba		spolu		abs.	% z počtu očk.
			dvoma dávkami	jednou dávkou	abs.	% z počtu podlieh.		
2013	9	0	6	3	9	100,0	8	88,9
2012	16	15	1	0	16	100,0	9	56,3

Očkovanie u vybraných skupín osôb vystavených zvýšenému riziku nákaz VHB

Vybraná skupina osôb	Počet osôb v období od 1. 9. 2012 – 31. 8. 2013	z toho počet kompletne očkovaných v kontrolovanom období	
		abs.	%
Kontakty chorých na VHB	0	0	0,0
Kontakty nosičov HBsAg	1	1	100,0
Chovanci zariadení pre mentálne postihnutých	84	0	0,0
Deti v resocializ. strediskách pre drogovu závislé osoby	0	0	0,0
SPOLU	85	1	0

Očkovanie študentov zdravotníckych škôl, nadstavbového štúdia zdravotníckeho zamerania, lekárske fakúlt a ostatných fakúlt proti VHB k 31. 08. 2013

SZŠ trieda v šk. roku 2011/2012	Celkový počet študentov	z toho počet očkovaných tromi dávkami	
		abs	%

Nadstavbové štúdium zdrav. zamerania	I. roč.	73	50	68,5
	II. roč.	71	45	63,4
	III. roč.	24	0	0
Spolu		168	95	56,5

Lekárske fakulty *	I. roč.	-	-	-
	II. roč.	-	-	-
	III. roč.	-	-	-
	IV. roč.	-	-	-
	V. roč.	-	-	-
	VI. roč.	-	-	-
Spolu		-	-	-

PU – Fakulta zdravotníctva

Fakulty zdravotníck. zamerania v Prešove**	I. roč.	226	186	82,3
	II. roč.	203	203	100,0
	III. roč.	176	176	100,0
	IV. roč.	29	29	100,0
	V. roč.	20	20	100,0
Spolu		654	614	93,9

* vykazuje RÚVZ Bratislava, RÚVZ Martin, RÚVZ Košice

** fakulty so zameraním na ošetrovatel'stvo, sociálnu prácu, verejné zdravotníctvo

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť na akútnu VHB.

V roku 2013 bolo zaznamenané **1 ochorenie** na akútnu VHB s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku ochorenie nebolo zaznamenané.

Ochorela 41-ročná žena. V klinickom obraze prítomné bolesti veľkých kĺbov, slabosť, nechutenstvo, nauzea, tmavý moč - 3 dni, ikterus kože, sklér, vysoké hodnoty HT a celkového bilirubínu. Proti VHB neočkovaná. Hospitalizovaná na Infekčnom oddelení FNŠP J. A. Reimana v Prešove. Výsledky laboratórných vyšetrení: AST - 19,89 ukat/l, ALT - 35,55 ukat/l, GMT - 4,31 ukat/l, ALP - 3,59 ukat/l, celkový bilirubín - 66,2 umol/l. Sérologické vyšetrenia: anti-HBc - pozit; anti-HCV - negat; anti HBe - negat.

Tab. III.2.2: Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Sabinov, rok 2013

Veková skupina	VHB spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	1	-	1	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	-	1	-	-	-	-

Výsledky stavu kontroly očkovania proti VHB k 31. 08. 2013

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek

Ročník narodenia	Počet detí podlieh. očkovaniu	Počet očkovaných					podaný aj HBIG	
		tromi dávkami	iba		spolu		abs.	% z počtu
			dvoma	jednou	abs.	% z počtu		

			dávkami	dávkou		podlieh.		očk.
2013	6	0	4	2	6	100,0	3	50,0
2012	17	15	1	1	17	100,0	1	5,9

Očkovanie u vybraných skupín osôb vystavených zvýšenému riziku nákaz VHB

Vybraná skupina osôb	Počet osôb v období od 1. 9. 2012 – 31. 8. 2013	z toho počet kompletne očkovaných v kontrolovanom období	
		abs.	%
Kontakty chorých na VHB	0	0	0,0
Kontakty nosičov HBsAg	3	3	100,0
Chovanci zariadení pre mentálne postihnutých	114	107	93,9
Deti v resocializ. strediskách pre drogovu závislé osoby	0	0	0,0
S P O L U :	117	110	94,0

V okrese Sabinov sa školy so zdravotníckym zameraním nenachádzajú.

III.2.3 Akútna hepatitída C - B 17.1, Akútna hepatitída E - B 17.2

V sledovanom 10-ročnom období výskyt ochorení na akútnu VHC a VHE v okrese Prešov a Sabinov nebol zaznamenaný.

III.2.4 Chronická vírusová hepatitída B - B 18.1

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2013 bolo podobne ako v roku 2012 zaznamenané **1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov**.

Ochorela 45-ročná žena. V klinickom obraze prítomná únava. HBsAg pozitivita zistená v 19. rokoch. EA: operácia- hysterektómia.

Výsledky: anti HCV - negat; HBsAg - konfirmácia - pozit; anti HBs - 61,9;

anti HBcIgM - negat; anti HBcIgG - pozit; anti HBe - pozit; HBeAg - negat.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2013 výskyt ochorenia nebol zaznamenaný. V predchádzajúcom roku 2012 bolo hlásené 1 ochorenie na chronickú hepatitídu s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

III.2.5 Chronická vírusová hepatitída C - B 18.2

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2006 – 3,64/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6.

V roku 2013 bolo evidované **1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov** (v roku 2012 hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 2,35/100 000 obyvateľov).

Ochorenie zaznamenané u:

- 41-ročnej ženy. ochorenie zistené počas pobytu v Anglicku. V klinickom obraze prítomné dlhodobejšie pobolievanie pod pravým rebrovým oblukom, vyčerpanosť, nechutenstvo.

EA: negat. Výsledky sérologického vyšetrenia: HCV RNA kvalitatívne - genotyp 1, anti HBc total - negat., anti HCV pozit. - 76,870S/CO pozit.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2013 bolo podobne ako v roku 2012 hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u 63-ročnej ženy. Bez klinických príznakov.

EA: ako 25-ročná podstúpila operáciu – tonzilektómiu, v roku 1983 - cholecystektómia, panhysterektómia pre myóm, v roku 2008 - kolonoskópia.

Výsledky: anti HCV - pozit. HCV RNA - negat.

III.2.6 Nešpecifikované vírusové hepatitídy - B 19.9

Okres Prešov

V roku 2013 sme podobne ako v roku 2012 ochorenie na nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu neevidovali.

Tab. III.2.3: Analýza iných akútnych vírusových hepatitíd vzhľadom na druh anamnézy v okrese Prešov, rok 2013

Veková skupina	Iné VH spolu	Z toho					Negatívna anamnéza
		Pozitívna anamnéza					
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-

15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

Okres Sabinov

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 ochorenie na nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu nebolo hlásené.

Tab. III.2.4: Analýza iných akútnych vírusových hepatítid vzhľadom na druh anamnézy v okrese Sabinov, rok 2013

Veková skupina	Iné VH spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.2.7 Nosičstvo HBsAg – Z 22.5

Okres Prešov

V roku 2013 boli v okrese Prešov hlásené **6** (v roku 2012 hlásené 8) **nosičstvá HBsAg**.

EA: 1x – darovanie krvi, 1x – vyšetrenie v gastroenterologickej ambulancii, 1x -vyšetrenie na hepatologickej ambulancii, 1x- vyšetrenie pre hospitalizáciu, 1x- preventívna prehliadka, 1x- pobyt v NÚTPCH a HCH -Vyšných Hágoch pre problémy s ochorením pľúc.

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo v okrese Sabinov zaznamenané **1 nosičstvo HBsAg** (r. 2012 – 3 nosičstvá HBsAg). EA: 1x – vyšetrenie praktickou lekárkou

III.3 Skupina respiračných nákaz

III.3.1 Diftéria - záškrt - A 36

V sledovanom 10-ročnom období nebolo v **okrese Prešov a Sabinov** hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia. Zachytené nebolo ani nosičstvo *Corynebacterium diphtheriae*.

III.3.2 Divý kašeľ - pertussis - A 37

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2013 sme zaznamenali **1 ochorenie** na divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis* s **chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov**.

Ochorenie zaznamenané u:

- 49-ročnej ženy, v klinickom obraze prítomný 3 týždne trvajúci suchý dráždivý kašeľ - len počas dňa. Výsledky sérologického vyšetrenia: *Bordetella pertussis* toxín IgA -10.40 hraničná hodnota, *Bordetella pertussis* toxín IgG - 41.60 silno pozit. Očkovanie nezistené.

V roku 2012 boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,76/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2009 – 15,70/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 9.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 ochorenie na pertussis nebolo hlásené.

Výsledky kontroly očkovania DTP, DT k 31. 08. 2013, okres Prešov:

ročník narodenia 2011: z 1 888 detí, 1 818 očkovaných - 93,3%

ročník narodenia 2006: z 1 785 detí, 1 703 očkovaných - 95,4%

ročník narodenia 1999: z 1 891 detí, 1 818 očkovaných - 96,1%

Výsledky kontroly očkovania DTP, DT k 31. 08. 2013, okres Sabinov:

ročník narodenia 2011: z 839 detí, 827 očkovaných - 98,6%

ročník narodenia 2006: zo 769 detí, 758 očkovaných - 98,6%

ročník narodenia 1999: z 886 detí, 864 očkovaných - 97,5%

III.3.3 Šarlach - Scarletina – A38

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2004 – 5,50/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 9.

V roku 2013 sme evidovali 2 ochorenia na šarlach, chorobnosť 1,17/100 000 obyvateľov. V roku 2012 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2004 – 25,29/100 000 obyvateľov s počtom chorých 14.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme ochorenie na šarlach neevidovali.

III.3.4 Infekcie herpetickým vírusom (herpes simplex) - B 00

Okres Prešov

V roku 2013 neboli v tejto skupine hlásené žiadne ochorenia. V roku 2012 hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 1,18/100 000 obyvateľov).

Okres Sabinov

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na herpetickovírusovú gingivostomatitídu.

III.3.5 Ovčie kiahne – Varicella – B 01

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2005 – 177,11/100 000 obyvateľov s počtom chorých 290.

V roku 2013 bolo hlásených **94 ochorení s chorobnosťou 55,12/100 000 obyvateľov**, čo znamená nárast v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 59 ochorení, chorobnosť 34,60/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení vzniklo v máj a november. Ochorelo 51 mužov a 43 žien. Hospitalizovaných bolo 4 osôb, komplikácie neboli hlásené.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2005 – 439,02/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 243.

V roku 2013 bolo evidovaných **347 prípadov ochorení s chorobnosťou 593,67/100 000 obyvateľov**, čo znamená nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2012 – 100 ochorení, chorobnosť 171,09/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 1 – 4-ročných a 5 – 9-ročných detí. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci marec, máj a jún. Ochorelo 167 mužov a 180 žien. Hospitalizovaných bolo 10 osôb, komplikácie neboli hlásené.

III.3.6 Herpes zoster - Plazivec pásový - B 02

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2008 – 24,67/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 41.

V roku 2013 bolo hlásených **25 ochorení s chorobnosťou 14,66/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2012, kedy bolo hlásených 12 ochorení, s chorobnosťou 7,04/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65 a viac ročných. Najviac ochorení bolo v evidovaných v mesiaci máj. Ochoreli 8 mužov a 17 žien. Hospitalizovaných bolo 16 osôb.

Okres Sabinov

Najvyššia chorobnosť za posledných 10 rokov bola zaznamenaná v roku 2008 – 22,95/100 000 obyvateľov s počtom chorých 13.

V roku 2012 bolo hlásených **12 ochorení s chorobnosťou 20,53/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2011 (6 ochorení, chorobnosť 10,27/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65 a viac ročných. Najviac ochorení bolo v evidovaných v mesiaci február. Ochoreli 3 muži a 9 žien. Hospitalizovaná bola 1 osoba.

III.3.7 Osýpky - morbilli - B 05

V sledovanom 10-ročnom období sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na morbilli neevidovali.

III.3.8 Ružienka - rubeola - B 06

V sledovanom 10-ročnom období sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na rubeolu neevidovali.

IV.3.9 Iné vírusové infekcie charakterizované léziami - B 08

Okres Prešov

V roku 2013 sme podobne ako v roku 2012 nezaznamenali žiadne ochorenie.

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie s dg. B08.3 Erythema infectiosum (piata choroba) s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku 2012 ochorenie nebolo hlásené.

III.3.10 Mumps - Parotitis epidemica - B 26

Okres Prešov

V roku 2013 boli zaznamenané **4 ochorenia s chorobnosťou 2,35/100 000 obyvateľov**, čo zároveň predstavuje aj najvyššiu chorobnosť za posledných 10 rokov.

Ochorenia zaznamenané u:

- 15-ročného chlapca, v klinickom obraze prítomný bolestivý opuch v okolí ľavého ucha, začervenanie, subfebrilita - TT - 37,8°C. Diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Dieťa očkované. EA: negat.
- 24-ročného muža, v klinickom obraze prítomná bolesť v oblasti glandula parotis, mierny edém, s prechodom na pravú gl. parotis, bez teplôt. EA: kontakt s chorým na toto ochorenie. Diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Muž očkovaný.
- 12-ročného chlapca, v klinickom obraze prítomná bolesť hrdla, hrdlo mierne prekrvené bez povlakov a čápov, TT: do 37,3°C, symetrický opuch LU bilaterálne, palpačne citlivý. EA: negat. Diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Chlapec riadne očkovaný.
- 20-ročného muža, v klinickom obraze prítomný obojstranný opuch slinných žliaz - nebolestivý, subfebrilita. EA: negat. Diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Muž riadne očkovaný.

V roku 2012 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie.

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo podobne ako v roku 2012 v okrese Sabinov hlásené 1 ochorenie na parotitídu s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov u 5-ročného dieťaťa, v klinickom obraze prítomný jednostranný opuch príušnej žľazy vľavo, nauzea, nechutenstvo, febrility, bolesti hlavy. Diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Dieťa očkované. EA: negat

Výsledky kontroly očkovania proti osýpkam, rubeole a parotitíde k 31. 08. 2013, okres Prešov:

ročník narodenia 2011: z 1 888 detí – 1 788 očkovaných - 94,7%

ročník narodenia 2010: z 1 961 detí – 1917 očkovaných - 97,8%

ročník narodenia 2001: z 1 727 detí – 1 664 očkovaných - 96,4%

Výsledky kontroly očkovania proti osýpkam, rubeole a parotitíde k 31. 08. 2013, okres Sabinov:

ročník narodenia 2011: z 839 detí - 8825 očkovaných - 98,3%

ročník narodenia 2010: z 826 detí - 816 očkovaných - 98,8%

ročník narodenia 2001: z 859 detí - 846 očkovaných - 98,5%

IV.3.11 Infekčná mononukleóza - B 27

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2010 – 38,78/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 65.

V roku 2013 bolo hlásených **58 ochorení s chorobnosťou 34,01/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje mierny nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2012- 56 ochorení s chorobnosťou 32,84/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1 – 4-ročných. Ochorelo 33 mužov a 25 žien. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci január a február.

Okres Sabinov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2003 – 27,28/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 15.

V roku 2013 bolo hlásených **17 ochorení s chorobnosťou 29,08/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (v roku 2012 hlásených 7 ochorení s chorobnosťou 11,98/100 000 obyvateľov).

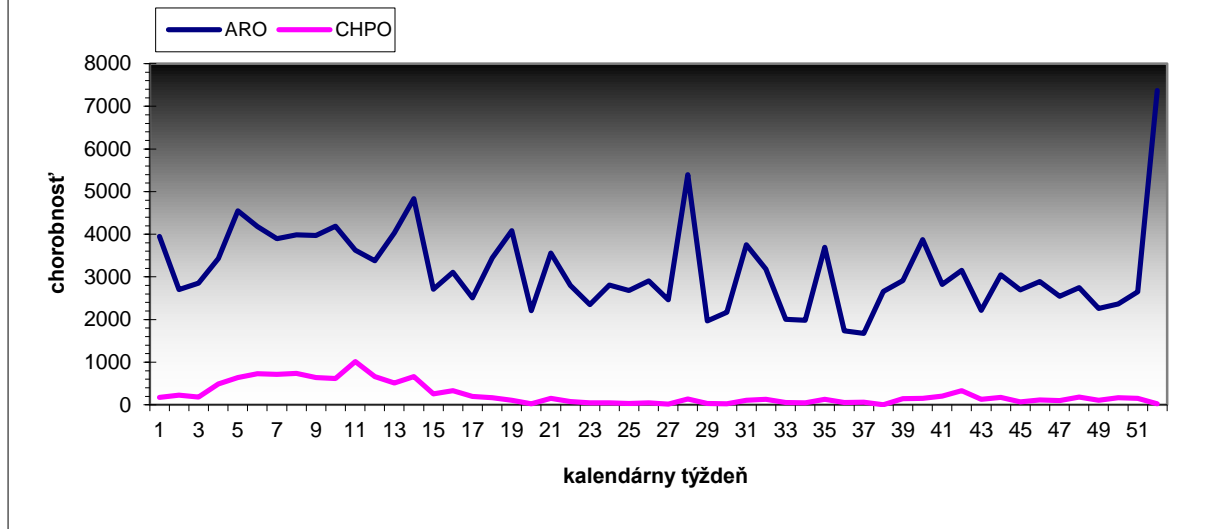
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15 – 19-ročných. Ochorelo 11 muži a 6 žien. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci marec a október.

III.3.12 Chrápka a akútne respiračné ochorenia J 10, J 11

Okres Prešov

V roku 2013 bolo hlásených **40 922 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 166 452,5/100 000 obyvateľov** v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2013, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2012 hlásených 33 463 ARO s chorobnosťou 159 546,5/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených **4 061 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 16 518,3/100 000 obyvateľov** s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 15 – 19-ročných (v roku 2012 – 2 130 ochorení, chorobnosť 10 155,5/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 764 komplikácií, čo predstavuje 1,86% z celkového počtu ARO (v predchádzajúcom roku bolo hlásených 285 komplikácií).

Chorobnosť na ARO a CHPO, okres Prešov, rok 2013

Z dôvodu zvýšenej chorobnosti na ARO bol v roku 2013 v okrese Prešov prerušený vzdelávací proces v 39 kolektívnych zariadeniach (7 MŠ, 26 ZŠ, SŠ-6).

Očkovanie proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnej starostlivosti: spolu bolo zaočkovaných 518 osôb očkovacími látkami Vaxigrip, Influvac a Fluarix.

Vek očkovaných v rokoch	Celkový počet osôb v kolektívnych zariadeniach	Počet očkovaných vakcínou proti chrípke					
		VAXIGRIP	INFLUVA C	FLUARIX	BEGRIVA C	SPOLU	
						ABS.	%
0 – 5	61	12	0	0	0	12	19,7
6 –14	35	24	0	0	0	24	68,6
15 – 19	3	1	0	0	0	1	33,3
20 - 59	156	79	2	32	0	113	72,4
60 +	521	190	155	23	0	368	70,6

S p o l u	776	306	157	55	0	518	66,8
------------------	------------	------------	------------	-----------	----------	------------	-------------

Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

V roku 2013 bolo zaznamenané **6 ochorení s chorobnosťou 3,52/100 000 obyvateľov.**

Ochorenia zaznamenané

- u 49-ročného muža. V klinickom obraze prítomná TT: > 38°C, kašeľ, nádcha. Pacient hospitalizovaný. Očkovanie proti chrípke nezistené. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 27-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT: > 39°C, dráždivý suchý kašeľ, nádcha. Pacientka hospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaná. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 48-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT: > 38°C, malátnosť, sťažené dýchanie, kašeľ. Jedná sa o pacientku u ktorej je prítomná CHOCHP a astma bronchiale. Pacientka hospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaná. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 30-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT: > 38°C, kašeľ a bolesti hlavy. Pacientka nehospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaná. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 6-ročného chlapca. V klinickom obraze prítomná TT: > 38°C, malátnosť, nádcha, kašeľ, bolesti hlavy, svalov a kĺbova bolesti hlavy. Pacientka nehospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaný. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.

- u 23-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT: do 38,3°C, bolesti hlavy, svalov, vomitus. Pacientka hospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaná. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.

V jednom prípade ochorenie potvrdené u pacientky žijúcej v nízkom hygienickom štandarde. V roku 2012 bolo zaznamenané 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Chrípka A(H1N1) Novel - J10.9

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo v okrese Prešov zaznamenaný žiaden laboratórne potvrdený prípad ochorenia na chrípku A (H1N1)2009.

SARI - J10.7

V súvislosti so zavedením hlásenia ochorení na dg. J10.7 SARI (ochorení a úmrtí na závažné akútne respiračné infekcie vyžadujúce hospitalizáciu z dôvodu respiračných ťažkostí) od 01. 12. 2009 nebolo v roku 2013 podobne ako v roku 2012 v okrese Prešov hlásené žiadne ochorenie SARI .

Akútny obštrukčný zápal hrtana- J05

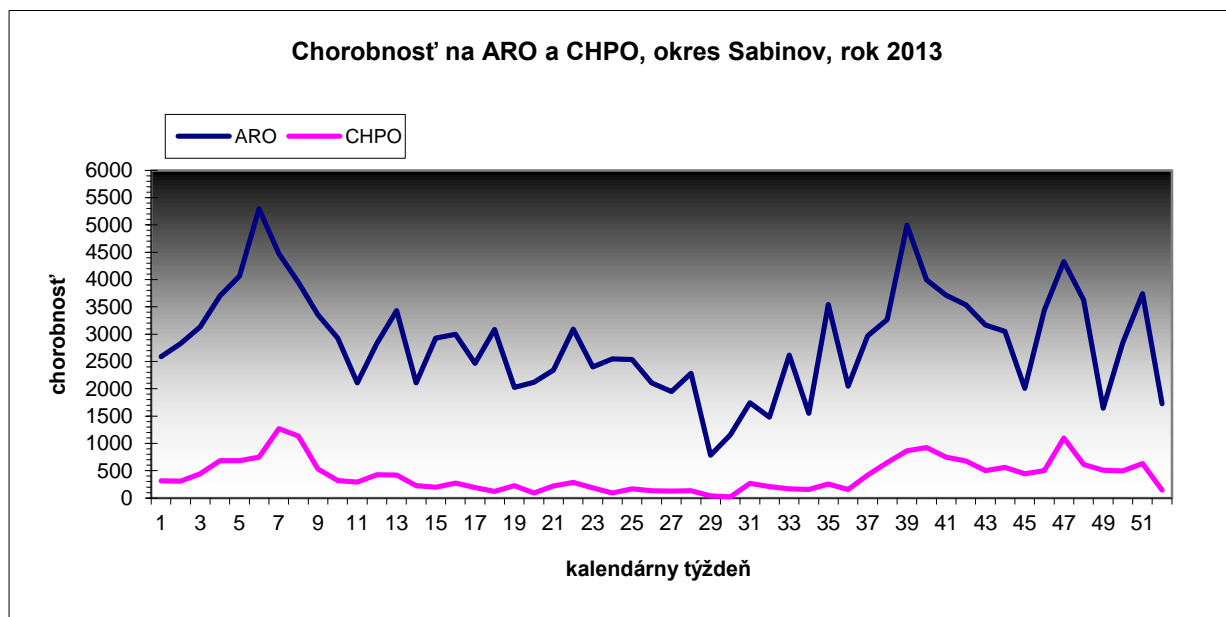
V roku 2012 nebolo v okrese Prešov a Sabinov hlásené ochorenie na akútny obštrukčný zápal hrtana.

Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae - A41.3

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na septikémiu vyvolanú *H. influenzae*.

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo hlásených **24 179 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 153 648,8/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2013**, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2012 hlásených 22 942 ARO s chorobnosťou 144 477,1/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených **3 622 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 23 016,5/100 000 obyvateľov** s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 - 5-ročných (v roku 2012 hlásených 3 731 ochorení, chorobnosť 23 495,9/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 1 274 komplikácií, čo predstavuje 5,27% z celkového počtu ARO (vlani hlásených 1 098 komplikácií).

Z dôvodu zvýšenej chorobnosti na ARO bol v roku 2013 v okrese Sabinov prerušený vzdelávací proces v 8 kolektívnych zariadeniach (1 MŠ, 4 ZŠ a 3ŠŠ).

Očkovanie proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnej starostlivosti: spolu bolo zaočkovaných 188 osôb očkovacími látkami Influvac, Vaxigrip, Begrivac a Fluarix.

Vek očkovaných v rokoch	Celkový počet osôb v kolektívnych zariadeniach	Počet očkovaných vakcínou proti chrípke					
		VAXIGRIP	INFLUVA C	FLUARIX	BEGRIVA C	SPOLU	
						ABS.	%
0 – 5	0	0	0	0	0	0	0,0
6 –14	0	0	0	0	0	0	0,0
15 – 19	0	0	0	0	0	0	0,0
20 - 59	66	27	35	0	0	62	93,9
60 +	135	61	58	7	0	126	93,3
S p o l u	201	88	93	7	0	188	93,5

Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

V roku 2013 boli evidované 3 ochorenia s chorobnosťou 5,13/100 000 obyvateľov. Ochorenia zaznamenané

- u 66-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT: > 38°C, kašeľ, vykašliavanie hnisavého spúta. Pacientka hospitalizovaná. Proti chrípke neočkovaná. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 56-ročného muža. V klinickom obraze prítomná TT: > 39°C, progradujúci kašeľ, sťažené dýchanie. Pacient hospitalizovaný. Proti chrípke neočkovaný. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu B.
- u 54-ročného muža. V klinickom obraze prítomná TT: > 37,8°C, kašeľ, slabosť. Pacient hospitalizovaný. Proti chrípke neočkovaný. Laboratórne výsledky: potvrdená chrípka typu A.

V roku 2012 v okrese Sabinov nebolo hlásené žiadne ochorenie na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky.

Chrípka A(H1N1) Novel - J10.9

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebol v okrese Sabinov zaznamenaný žiaden laboratórne potvrdený prípad ochorenia na chrípku A (H1N1)2009.

SARI - J10.7

V roku 2013 bolo v okrese Sabinov hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 1.71/100 000 obyvateľov.

V roku 2012 nebolo v okrese Sabinov evidované žiadne **ochorenie SARI**.

Ochorenie zaznamenané

- u 69-ročného muža. V klinickom obraze prítomná slabosť, zimnica, bolesť na hrudi pri suchom kašli, neskôr sťažené dýchanie. Pacient hospitalizovaný pre zhoršenie klinického stavu- respiračná insuficiencia. Pacient napojený na UPV. Proti chrípke neočkovaný. EY: negat. Materiál neodobratý pre zhoršenie stavu a nutný preklad pacienta.

Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae - A41.3

V okrese Sabinov v roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na septikémiu vyvolanú H. influenzae.

III.3.13 Legionárska choroba - A 48.1

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme ochorenie s dg. A48.1 v okrese Prešov a Sabinov neevidovali.

III.3.14 Tuberkulóza - A 15 – A 19

Okres Prešov

V roku 2013 bolo hlásených **8 ochorení s chorobnosťou 4,7/100 000** obyvateľov, čo predstavuje pokles v porovnaní s rokom 2012(r. 2012 -13 ochorení, chorobnosť 7.66/100 000 obyvateľov)

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo hlásených **15 ochorení s chorobnosťou 25,66/100 000** obyvateľov, čo predstavuje mierny nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2012 (r. 2012- 13 ochorení, chorobnosť 22,34/100 000 obyvateľov)

III.4 Neuroinfekcie

III.4.1 Meningokokové invazívne ochorenia - A 39

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2010 – 3,58/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6.

V roku 2013 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie. V predchádzajúcom roku 2012 boli hlásené 2 meningokokové invazívne ochorenia (chorobnosť 1,18/100 000 obyvateľov).

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom intervale bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2005 – 9,03/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 5.

V roku 2013 podobne ako roku 2012 v okrese Sabinov ochorenie na invazívne meningokokové ochorenie nebolo hlásené.

III.4.2 Vírusová meningitída A - 87

Okres Prešov

Najvyššia chorobnosť bola evidovaná v roku 2008 - 28,28/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 47.

V roku 2013 sme zaznamenali 2 ochorenia na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov podobne ako v roku 2012- 2 ochorenia s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli u:

- 23-ročného muža žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V klinickom obraze prítomné silné bolesti hlavy a končatín. Výsledky vyšetrení: LP – likvor biochemický- Leu- 1474, Lymfocyty- 1472, bielkoviny 1,4, glukóza v norme, Ery- 8. Diagnóza stanovená na základe biochemického vyšetrenia likvoru.
- 19-ročného muža. V klinickom obraze prítomné TT >39°C, bolesti hlavy v záhľavi a oblasti čela, bolestive pohyby očí, mierna svetloplachosť, hnačky, šija tuhá- oponuje na 2-3 prsty, CT mozgu negat. Kultivačné vyšetrenie likvoru - POS. Diagnóza stanovená na základe kultivačného vyšetrenia likvoru.

Okres Sabinov

Najvyššia chorobnosť bola evidovaná v roku 2008 - 44,14/100 000 obyvateľov s počtom chorých 25.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 neboli hlásené **ochorenia na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu**.

III.4.3 Iné vírusové infekcie CNS nezatriedené inde - A - 88

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov a Sabinov ochorenie v tejto skupine nezaznamenali.

III.4.4 Iné a nešpecifikované meningitídy - A 89

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov nezaznamenali ochorenie s dg. A89.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov ochorenie s dg. A89 nezaznamenali.

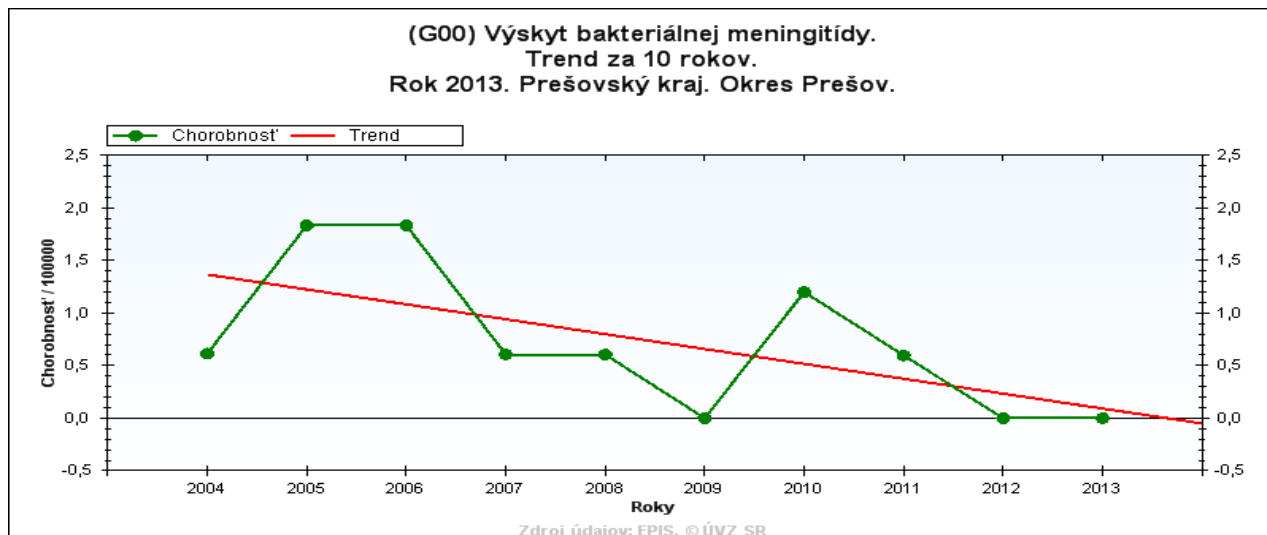
III.4.5 Iné a špecifikované encefalitídy – B 00.4, B02.0, B01.1

Za sledované 10-ročné obdobie bolo z týchto dg. hlásené len 1 ochorenie a to na dg. B00.4 v roku 2008 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov). Ostatné dg. za posledných 10 rokov v okrese Prešov a Sabinov neboli hlásené.

III.4.6 Bakteriálna meningitída nezatriedená inde G 00

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bol výskyt ochorenia na bakteriálnu meningitídu v okrese Prešov ojedinelý.

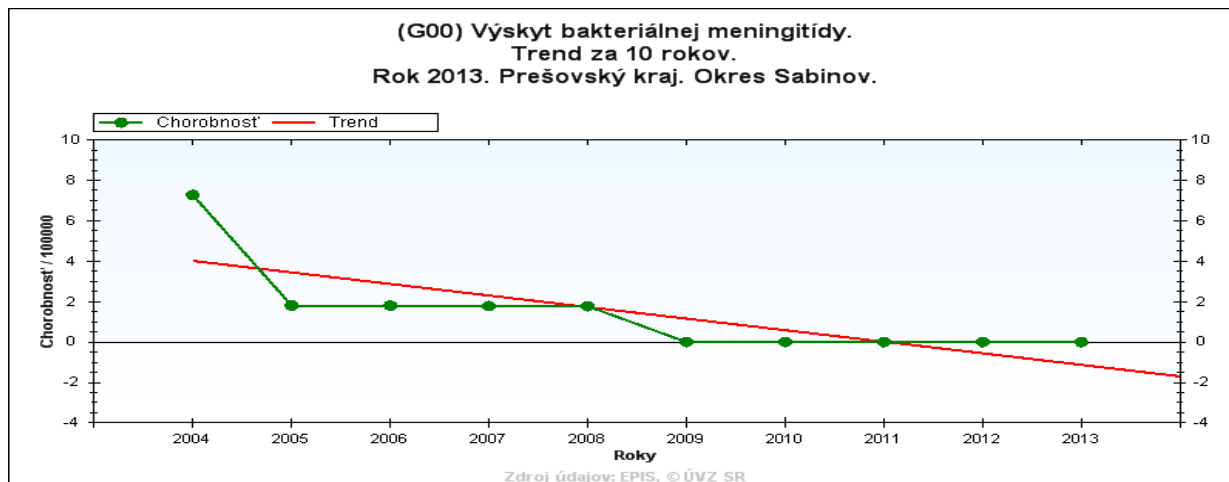

V roku 2013 nebolo hlásené **ochorenie na bakteriálnu meningitídu**, v roku 2012 taktiež nebolo evidované ochorenie.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2004 – 7,23/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 4.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme v okrese Sabinov ochorenie na bakteriálnu meningitídu nezaznamenali.

III.4.7 Serózna meningitída - G 03

V sledovanom období bol výskyt ochorení na seróznú meningitídu v okrese Prešov a Sabinov ojedinelý.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na seróznú meningitídu neevidovali.

III.4.8 Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy - G 04

V sledovanom období bol výskyt ochorení na seróznú meningitídu v okrese Prešov a Sabinov ojedinelý.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na dg. G04 neevidovali.

III.4.9 Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy – encephalitis, myelitis a a encephalomyelitis pri chorobách zatriedených inde – G 05

V sledovanom období bola v okrese Prešov a Sabinov zaznamenaná nízka chorobnosť na seróznou meningitídu.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na dg. G05 neevidovali.

III.4.10 Poruchy spánkového nervu - G 51

V sledovanom období bola v okrese Prešov a Sabinov zaznamenaná nízka chorobnosť na dg G51.

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané

- u 12-ročného chlapca žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V klinickom obraze udaná paréza ľavej časti tváre- pokles ľavého ústného kútika, nedovieranie ľavej očnej štrbiny. Pacient očkovaný. EA. negat. Diagnóza stanovená na základe klinického obrazu.

V roku 2012 ochorenie nebolo zaznamenané.

III.4.11 Zápalová polyneuropatia - G 61

V sledovanom 10-ročnom období sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na zápalovú polyneuropatiu nezaznamenali.

III.5 Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

III.5.1 Tularémia - A 21

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na tularémiu nezaznamenali.

III.5.2 Brucelóza - A 23

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na brucelózu nezaznamenali.

III.5.3 Leptospiróza - A 27

V sledovanom období sa v okrese Prešov a Sabinov ochorenia vyskytovali ojedinele.

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané

-u 51-ročného muža. V klinickom obraze prítomné TT do 39,5°C, bolesti krížov, pálenie pri močení, slabosť, bolesti svalov, kĺbov, bolesti brucha, hnačky. Pacient hospitalizovaný. EA: menovaný pracuje ako pastier a ošetrovateľ zvierat (kravy) v PD. Laboratórne vyšetrenia: hemokultúra - kult. - POS, moč - biochemicky - krv – pozit., kultivačne - Enterococcus faecalis

Ďalšie vyšetrenia - RTG pľúc - negat, Ultrasonografické vyšetrenie - pečeň, žlčník, pankreas,

Podané ATB - Cefotaxim, Ciprofloxacín, Medociprin. Sérologické vyšetrenie: Lept. pomona v titri 1:3200.

V roku 2012 ochorenie na leptospirózu nebolo zaznamenané.

III.5.4 Listerióza - A 32

Okres Prešov

V sledovanom období sa ochorenia vyskytovali ojedinele.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na listeriózu.

Okres Sabinov

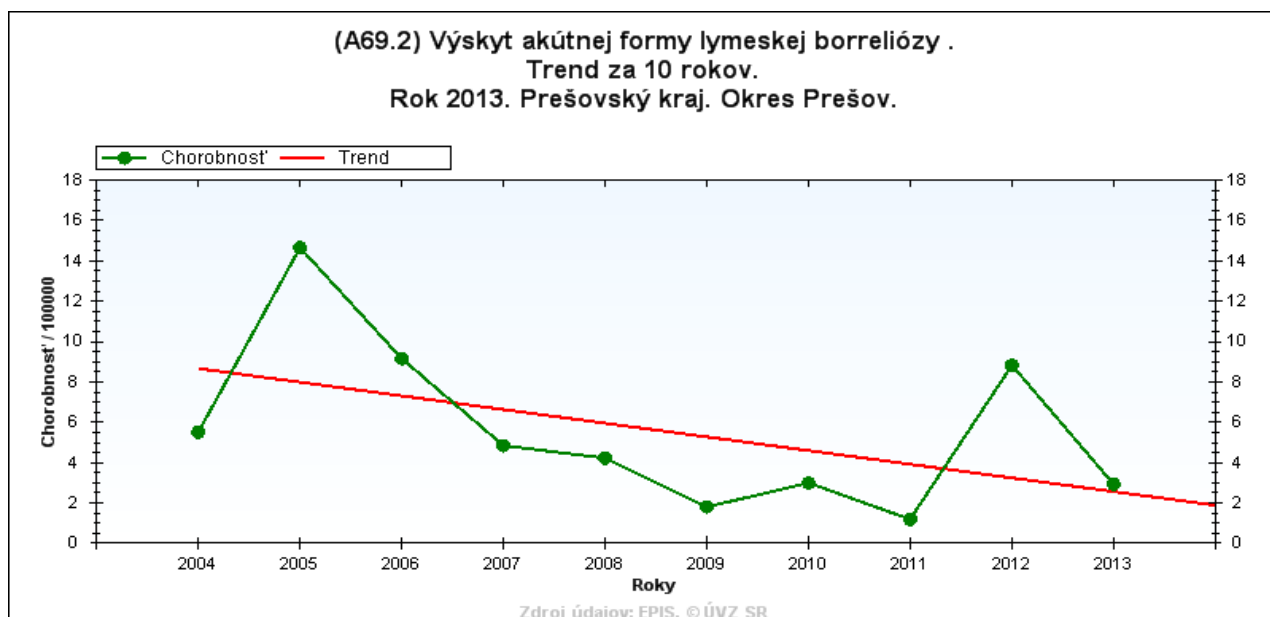
V sledovanom 10-ročnom období bolo v okrese Sabinov zaznamenané len 1 ochorenie a to v roku 2006 (chorobnosť 1,79/100000 obyvateľov).

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie na listeriózu.

III.5.5 Lymeská borelióza - A 69.2, M 01.2, G63.0

Okres Prešov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2005 – 14,05/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 23.

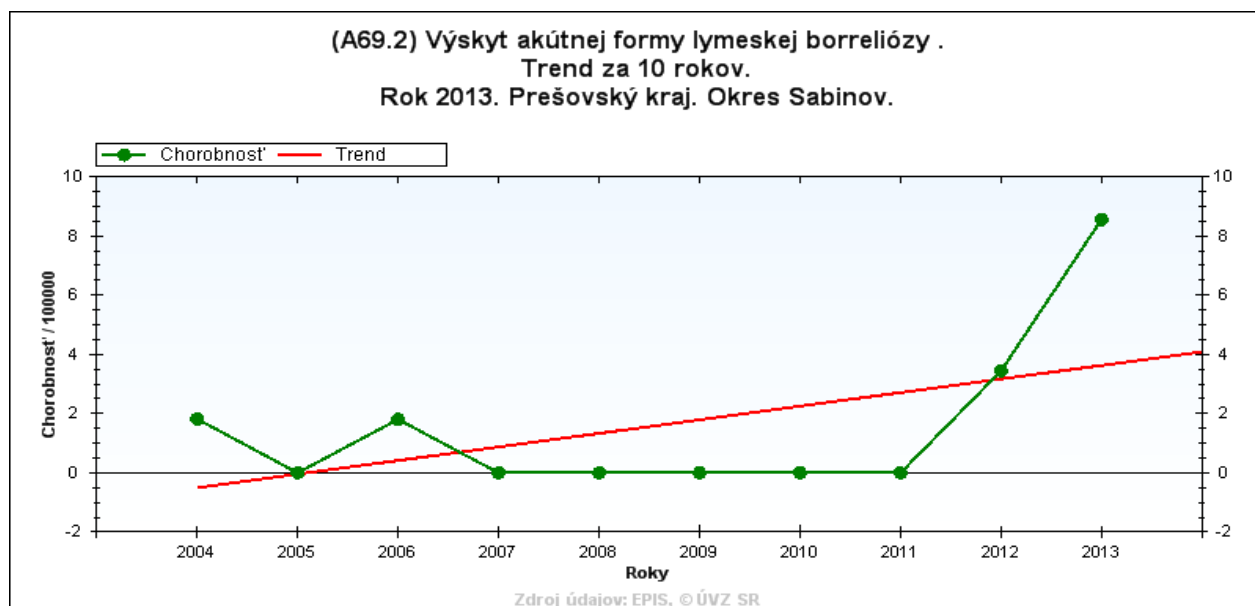
V roku 2013 sme evidovali **6 ochorení na Lymeskú chorobu s chorobnosťou 3,52/100 000 obyvateľov**, čo znamená pokles chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2012 – 8,21/100 000 obyvateľov, počet chorých – 14).

Ochorenie zaznamenané u 5 mužov a 1 ženy. U všetkých chorých sa jednalo sa o klinickú formu erythema chronicum migrans. Ochoreli: 8-ročný chlapec, 22-ročný muž, 24-ročný muž, 49-ročný muž, 50-ročný muž, 62-ročná žena. V 2 prípadoch sa ochorenia vyskytli v mesiaci júl, v 2 prípadoch v mesiaci október a po jednom prípade príznaky ochorenia prítomné v mesiaci apríl. V 6 prípadoch dg. stanovená na základe klinického obrazu. EA: v 5 prípadoch udávaná expozícia kliešťom a v 1 prípade expozícia kliešťom neguje.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 v okrese Prešov nebolo hlásené ochorenie na artritídu pri Lymeskej chorobe (dg. M01.2), ani ochorenie na polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe (dg. G63.0).

Okres Sabinov

V roku 2013 sme evidovali **5 ochorení** na Lymeskú chorobu s chorobnosťou 8,55/100 000 obyvateľov, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2012, kde v okrese Sabinov boli hlásené **2 ochorenia** s chorobnosťou 3,42/100 000 obyvateľov na Lymeskú chorobu a zároveň to predstavuje aj najvyššiu chorobnosť za posledných 10 rokov.

Ochorenie prítomné:

- u 2 mužov a 3 žien. U všetkých chorých sa jednalo sa o klinickú formu erythema chronicum migrans. Ochoreli: 13-ročný chlapec, 18-ročná dievča, 27-ročný muž, 40-ročná žena, 61-ročná žena. V 3 prípadoch sa ochorenia vyskytli v mesiaci september, v 1 prípade v mesiaci

máj, júl. V 4 prípadoch dg. stanovená na základe klinického obrazu. V 1 prípade diagnóza stanovená na základe sérologických výsledkov. EA: v 4 prípadoch udávaná expozícia kliešťom a v 1 prípade expozícia kliešťom neguje.

V roku 2013 v okrese Sabinov bolo hlásené 1 ochorenie na artritídu pri Lymeskej chorobe (**dg. M01.2**) s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u 17-ročného chlapca. Pacient s 3. štádiom LB hospitalizovaný.

V klinickom obraze prítomné pretrvávajúce bolesti ramenných kĺbov, krku, prítomná kožná lézia na ľavej strane brucha - sklerodermia, pocit puchnutia tváre, slabosť, chronická únava. Podľa udania pacienta - bol v minulosti viackrát poštípaný hmyzom. Nasadená ATB liečba. Laboratórne vyšetrenia: B. afzelii IgG – pozit.

Ochorenie na polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe (**dg. G63.0**) nebolo hlásené. V predchádzajúcom roku 2012 ochorenie na artritídu pri Lymeskej chorobe a ochorenie na polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe nebolo zaznamenané.

III.5.6 Ornitóza - A 70

Okres Prešov

V okrese Prešov bolo za posledných 10 rokov zaznamenané len 1 ochorenie a to v roku 2004 (chorobnosť 0,61/100 000 obyvateľov).

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na ornitózu nevidovali.

III.5.7 Creutzfeldtova - Jakobova choroba - A 81.0

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období boli zaznamenané len 2 prípady tohto ochorenia, 1 v roku 2004 (chorobnosť 0,61/100 000 obyvateľov) a 1 v roku 2008 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov).

V roku 2013 bolo evidované 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. Ochorenie zaznamenané u 51-ročného muža. Pacient hospitalizovaný na neurologickom oddelení pre poruchu vedomia, vertiginózný stav, ťažká hypakúza pri prijatí, v rámci dif. dg. realizované CT mozgu a EEG vyšetrenie. Počas hospitalizácie realizované psychiatrické vyšetrenie- pacient pri vedomí, poruchy správania, dezorientácia, porucha sluchu, chôdze, závraty, nekludný- zahajená antipsychot. liečba. Neskôr bol pacient opäť prijatý na neurologickú JIS pre poruchu vedomia, febrility, realizované urgentné odbery, pokles saturácie, realizované MRI mozgu s negat. nálezom, MRI angio mozgu- kavernózný hemagióm, LP-prítomná elevácia bielkovín, CT angio mozgu, CSF, CJCH , borélie lues. TH: Herpesin, Solu- medrol, celkové zhoršenie pt stavu.

Pacient prijatý na ARO pre akútne respiračné zlyhanie, kvantitatívnu poruchu vedomia, napojený na UPV, realizované opakované CT a MRI vyšetrenia mozgu, LP- negat. výsledkom.

Na neurologickej JIS- pretrváva progredujúca kvalit. porucha vedomia, zhoršenie zdr. stavu

Dňa 22.8.2012- exitus.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bolo v okrese Sabinov zaznamenané len 1 ochorenie v roku 2005 (chorobnosť 1,81/100 000 obyvateľov).

III.5.8 Vírusová encefalitída prenášaná kliešťami - A 84

Okres Prešov

V sledovanom období sa ochorenia vyskytovali ojedinele.

V roku 2013 sme ochorenie na Stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu evidovali v 6 prípadoch ochorenia s chorobnosťou 3,52/100 000 obyvateľov. V roku 2012 sme zaznamenali 2 ochorenia s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané

- u 68-ročného muža. V klinickom obraze prítomné príznaky bolesti hlavy, kvalitatívna porucha vedomia, pravostranná hemiparéza ľahkého stupňa, tras končatín - rúk, neschopný samostatnej chôdze. EA: akvirácia kliešťa. Ochorenie potvrdené sérologicky. Pacient neočkovaný.

Ďalej bo **zaznamenaný epidemický výskyt kliešťovej encefalitídy** (dg. A84.1) u **6 osôb** po konzumácii ovčieho syra zakúpeného na salaši v obci Proč. Ochorenia vznikli v čase od 1. 7. 2013 - 23. 7. 2013. Ochorelo 5 osôb z 15 exponovaných. Vo všetkých prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu na oddelení Infektológie FNŠP J.A. Reimana v Prešove. Z obce Lada - 4 ochorenia, (z toho 3 v jednej rodine), 1 pacientka zo Šarišskej Trstenej, 1 pacientka z Prešova bola ošetrená ambulantne (susp. ochorenie - klinicky ani laboratórne nepotvrdené). Ochoreli 2 ženy a 3 muži. Rozdelenie podľa veku - 4 dospelí a 1 dieťa. Ochorenia v epid. súvislosti. V klinickom obraze dominovali príznaky: TT - 38,1°C - 40°C, silné bolesti hlavy v oblasti čelovej a v oblasti temena, malátnosť, nechutenstvo, celková slabosť, bolesti chrbta, nauzea a zvracanie. Chorí - neboli zaočkovaní proti kliešťovej encefalitíde. Vo všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené klinicky aj sérologicky - IgM aj IgG - pozit.

V spolupráci s oddelením hygieny výživy a Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v okrese Prešov bolo nariadené vyšetrenie oviec (s negatívnym výsledkom).

Ďalej bolo zistené, že jeden pacient s kliešťovou encefalitídou hospitalizovaný na oddelení Infektológie FNŠP J.A. Reimana Hollého v Prešove, vlastní kozy v počte 4 ks, ktoré chová na Ovčej farme Proč, s.r.o. Ako živnostník po dohode s konateľom farmy, vykonával pomocné práce na uvedenej farme v čase od 24. 6. 2013 - 19. 7. 2013. Pacient uviedol, že sám vyrobil syr z kozieho mlieka od kôz z vlastného chovu a rozdal ho do rodín, v ktorých vznikli ochorenia. V čase vykonávania epidemiologického šetrenia inkriminovaná potravina - kozí syr, ktorý bol pravdepodobne faktorom prenosu ochorení, už nebol k dispozícii na laboratórne vyšetrenie.

Okres Sabinov

V 10-ročnom období sa ochorenie vyskytlo len v 1 prípade v roku 2008, chorobnosť 1,77/100 000 obyvateľov.

III.5.9 Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom - A 98.5

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2004 – chorobnosť 3,66/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 6.

V roku 2013 boli zaznamenané 3 ochorenia na Hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom s chorobnosťou 1,76/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku 2012 neboli hlásené **žiadne ochorenia**.

Ochorenia zaznamenané u

- 38-ročného muža. Pacient hospitalizovaný na Internom oddelení febrilného stavu. Na 3. deň hospitalizácie dochádza perakútne k rozvoju náhlej brušnej príhody, pacient preložený so známkami ťažkej akútnej peritonitídy na chirurgickú JIS, kde bola realizovaná laparotómia. Následne preložený na int. JIS s prejavmi akútneho renálneho zlyhania (v pooperačnom období dochádza k elevácii renálnych parametrov pri zachovanej diuréze). Zahájená intenzívna liečba. EA: prestavba starého rodinného domu (búranie podkrovnej časti - výskyt hlodavcov),
menovaný sa venuje rybolovu (časté stanovanie a pobyt v prírode). V rámci dif. dg. realizované sérologické vyšetrenie na Hantaan vírus s výsledkom Hantaan vírus, sérotyp Puumala - IgM pozit., IgG pozit a Hantaan vírus, sérotyp Hantaan - IgM negat., IgG negat

- 73-ročnej ženy. Pacientka hospitalizovaná pre dyspeptické ťažkosti (nauzea, vomitus, bolesti v podbrušku, hnačky, subfebrilita). EA: práca v záhradke, občas pobyt na chate. V rámci dif. dg. realizované sérologické vyšetrenie na Hantaan vírus s výsledkom Hantaan vírus, sérotyp Puumala - IgM negat., IgG negat, sérotyp Hantaan - IgM pozit., IgG pozit.

- 36-ročnej ženy žijúcej v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Pacientka hospitalizovaná pre 2 týždne trvajúce febrility, bolesti hlavy, hrdla, nauzea, zvracanie, nechutenstvo, dehydratácia - liečba PNC. V rámci dif. dg. realizované sérologické vyšetrenie na Hantaan vírus s výsledkom Hantaan vírus, IgM Hantaan vírus – pozit, IgM Puumala - pozit.

Okres Sabinov

V 10-ročnom období sa ochorenie vyskytlo v 1 prípade v roku 2004, chorobnosť 1,81/100 000 obyvateľov.

V roku 2013 nebolo zaznamenané žiadné ochorenie na hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom v okrese Sabinov, v minulom roku 2012 boli zaznamenané 2 ochorenia s chorobnosťou 1,18/100 000 obyvateľov.

III.5.10 Toxoplazmóza - B 58

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2004 – 3,05/100 000 obyvateľov s počtom chorých 5.

V roku 2013 sme evidovali 2 **ochorenia na nešpecifikovanú toxoplazmózu s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov**, v roku 2012 evidované 1 ochorenie, chorobnosť 0,59/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u

- 38-ročnej ženy. Jedná sa o uzlinovú formu ochorenia. Ochorenia potvrdené sérologicky-Toxo IgM - pozit, Toxo IgG - 60,5 - pozit, avidita - 0,08 – nízka.

- 25-ročnej ženy. Jedná sa o uzlinovú formu ochorenia. Ochorenia potvrdené sérologicky - sTOXOM - pozit, sTOXOG - pozit, CMV IgG 104,0, CMV IgM 5, EBV IgG16, EBVIgM13.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2009 – 3,49/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 2.

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme ochorenie na toxoplazmózu neevidovali.

III.5.11 Echinokokóza - B 67

Okres Prešov

V roku 2013 boli zaznamenané 2 ochorenia na echinokokózu s chorobnosťou 1,18/100 000 obyvateľov.

Ochorenie hlásené u

- 63-ročného muža. V klinickom obraze zistené problémy s pečeňou - cysty na pečeni, pred 2 rokmi bol operovaný na Klinike transplantáciej a cievnej chirurgie v Martine . EA: kontakt s domácou zverou (sliapky, psa už 2 roky nemajú). V mladosti často ochutnával pečeň používanú pri výrobe domácich pečeňových paštét. Ochorenie potvrdené na základe kliniky (Usg) + sérologického vyšetrenia.

- 29-ročnej ženy žijúcej v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Pacientka hospitalizovaná so sono dokázaným cystickým útvarom heparu. EA: kontakt so psom. Ochorenie potvrdené na základe kliniky (Usg) + sérologického vyšetrenia.

Okres Sabinov

V roku 2013 nebolo hlásené žiadne ochorenie na echinokokózu. v predchádzajúcom roku 2012 bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 1,72/100 000 obyvateľov.

III.5.12 Teniáza - B 68

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na teniázu nezaznamenali.

III.5.13 Trichinelóza - B 75

Okres Prešov

V sledovanom období bol výskyt ochorení na trichinelózu ojedinelý.

V roku 2013 sme podobne ako v roku 2012 ochorenie na trichinelózu nezaznamenali.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov sme v okrese Sabinov ochorenie na trichinelózu neevidovali.

III.5.14 Toxokaróza - B 83.0

Okres Prešov

Výskyt ochorení bol v sledovanom období ojedinelý.

V roku 2013 sme evidovali **1 ochorenie na toxokarózu s chorobnosťou 1,18/100 000 obyvateľov**. V roku 2012 boli hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 1,18/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u:

- 6-ročného chlapca žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Bez príznakov ochorenia. EA: častý kontakt so psami. Ochorenie potvrdené na základe sérologickeho vyšetrenia.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov ochorenie na toxokarózu nezaznamenali.

III.5.15 Kontakt alebo ohrozenie besnotou – Z20.3

Okres Prešov

V 10-ročnom období v okrese Prešov ochorenie na besnotu u ľudí nebolo zaznamenané.

Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvieratám boli hlásené u **18 osôb** (10 mužov a 8 žien), čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom (20 poranení).

Rozloženie podľa mesiacov: január – 1, február – 2, marec – 1, apríl – 1, máj – 4, jún – 7, júl – 0, august – 0, september – 0, október – 1, november – 1, december – 0

Poranenia spôsobili: 1 druh zvierat – 18 x domáce druhy (pes 12x, mačka 6x)

Druh zvierat'a: pes - 12, mačka - 6

Zviera bolo známe: v 3 prípadoch (pes – 3)

Druh poranenia: pohryznutie - 17 x, poškrabanie - 1 x

Lokalizácia poranenia: ruka – 8, brucho- 1, stehno – 1, predlaktie- 1, predkolenie- 3, noha 2, hlava-tvář- 2

Počet vakcinovaných osôb podľa druhu vakcíny: Verorab – 18, 1dávka- 1x, 2 dávky-1x, 3dávky- 1x, 5dávky- 13x, 6 dávky- 1x

Počet podaných dávok očkovacej látky: Verorab – 77

Okres Sabinov

V 10-ročnom období v okrese Sabinov ochorenie na besnotu u ľudí nebolo zaznamenané.

Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvieratám boli hlásené u **6 osôb** (3 mužov a 3 ženy), čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom (12 poranení).

Rozloženie podľa mesiacov: január - 0, február – 0, marec – 1, apríl – 1, máj – 1, jún – 1, júl – 1, august – 0, september – 0, október – 1, november – 0, december -0

Poranenia spôsobil: 1 druh zvierat'a - 1 domáci druh (pes, mačka)

Druh zvierat'a: pes – 5x, mačka- 1x

Zviera bolo známe: v 2 prípadoch

Druh poranenia: pohryznutie – 5

poškriabanie- 1

Lokalizácia poranenia: brucho- 1x,predkolenie – 2x,ruka- 3x

Počet vakcinovaných osôb podľa druhu vakcíny: Verorab – 6, 2 dávky- 1x, 4 dávky- 1, 5 dávky- 4x

Počet podaných dávok očkovacej látky: Verorab – 26.

III.6 Nákazy kože a slizníc

III.6.1 Tetanus - A 33 – 35

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bolo hlásené len 1 ochorenie na tetanus v roku 2010 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov), v roku 2013 ochorenie na tetanus nebolo hlásené.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme v sledovanom 10-ročnom období ochorenie na tetanus neevidovali.

III.6.2 Plynová gangréna - A 48.0

V okrese Prešov bolo v roku 2013 hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. Ochorenie zaznamenané u 34-ročnej ženy. V klinickom obraze prítomná TT - 40°C, zimnica, triaška, bolesti v ľavom mezogastriu a epigastriu. Nasadená ATB liečba. EA: koncom augusta dovolenka v Tunisku. Ochorenie potvrdené sérologický- Legionella micdadei - 1:256.

V okrese Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na plynovú gangrénu nezaznamenali

III.6.3 Dermatofytóza - B 35

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na dermatofytózu neevidovali.

III.6.4 Scabies - svrab - B 86

Okres Prešov

V roku 2013 bolo zaznamenaných **71 ochorení s chorobnosťou 41,63/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (v roku 2012 hlásené 14 ochorení s chorobnosťou 8,21/100 000 obyvateľov) a zároveň ide o najväčšiu chorobnosť zaznamenanú za posledných 10 rokov.

Zaznamenaný bol aj **epidemický výskyt** parazitárneho kožného ochorenia **Scabies (dg.B86)** u rómskych detí -žiacov Špeciálnej základnej školy v obci Hermanovce. V dňoch 28. 2. 2013 a 6. 3. 2013 bolo všeobecným lekárom pre deti a dorast v Jarovniciach zistených 52 ochorení - z celkového počtu 137 exponovaných osôb (121 žiakov, 14 pedagógov, 2 asistenti). Nikto z chorých nebol hospitalizovaný. Ošetrojúcim lekárom pre deti a dorast bola nariadená liečba a domáca izolácia. Protiepidemické opatrenia zabezpečené v plnom rozsahu.

Okres Sabinov

V roku 2013 bolo hlásených **17 ochorení s chorobnosťou 29,08/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2012 (11 ochorení, chorobnosť 18,82/100 000 obyvateľov) a zároveň ide o najvyššiu chorobnosť zaznamenanú za posledných 10 rokov.

III.7 Iné infekcie nezaradené

III.7.1 Streptokokové septikémie - A 40

Okres Prešov

V roku 2013 sme zaznamenali **5 ochorení na streptokokovú septikémiu s chorobnosťou 2,94/100 000** obyvateľov, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2012, kedy boli hlásené 3 ochorenia.

Septikémia vyvolaná S. pneumoniae - A 40.3

Hlásené 4 ochorenia s chorobnosťou 2,35/100 000 obyvateľov. Nález Streptococcus pneumoniae hlásený z NRC.

Zaznamenané ochorenia u:

- 66-ročnej ženy. Pacientka hospitalizovaná pre nechutenstvo, nausea, TT: do 39°C a pre bronchopneumóniu - ľavostrannú a novozistený DM , sťažené dýchanie, slabosť
Pacientka neočkovaná. Realizované kultivačné vyšetrenie hemokultúry s nálezom Streptococcus pneumoniae
- 64-ročného muža. Ide o pacienta s ochoreniami- klatskinov tumor, cirhóza pečene, porucha imunity, dilatácia žlčových ciest. Každé 3 mesiace sa u neho vykonáva výmena stentu - dôvod - upchaté žlčové cesty. V klinickom obraze prítomná TT: 38,5°C. Pacient neočkovaný. Realizované kultivačné vyšetrenie hemokultúry s nálezom Streptococcus pneumoniae
- 47-ročného muža. V klinickom obraze prítomné hnačky, nafukovanie, zväčšené brucho, bolesti v hrudníku, bolesti hrdla, tmavý moč. Pacient hospitalizovaný.

Pacientovi vykonaná diagnostická punkcia ascitu, ktorá svedčí pre spontánnu bakteriálnu peritonitídu. Pacient neočkovaný. Realizované kultivačné vyšetrenie hemokultúry s nálezom Streptococcus pneumoniae

63-ročného muža. V klinickom obraze prítomné TT: 39°C, pacient hospitalizovaný. Ide o onkologického pacienta s dg.: C24.0. TH: Ciprofloxacín. Pacient neočkovaný. Realizované kultivačné vyšetrenie hemokultúry s nálezom Streptococcus pneumoniae

Iná streptokoková septikémia- A40.8

Hlásené bolo 1 ochorenie nozokomiálneho charakteru s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov. Ochorenie zaznamenané u

- 83-ročného muža. Pacient hospitalizovaný pre slabosť, TT:39°C, kašeľ, dezorientovaný. Liečba: Amoksiklav, Ambrobene. Vyšetrenia RTG: nález bez akútnych zmien. Realizované kultivačné vyšetrenie hemokultúry s nálezom Streptococcus beta hemolitický sk. G.

Okres Sabinov

V roku 2013 sme **ochorenia na streptokokovú septikémiu nezaznamenali**, v minulom roku 2012 sme zaznamenali 3 ochorenia na streptokokovú septikémiu.

III.7.2 Iné septikémie A 41

Okres Prešov

V roku 2013 sme zaznamenali **29 septických ochorení** (všetky nozokomiálneho charakteru) s **chorobnosťou 17,0/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2012 bolo hlásených 11 ochorení s chorobnosťou 6,48/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus - A 41.0

Hlásené boli 2 ochorenia s chorobnosťou 1,17/100 000 obyvateľov nozokomiálneho charakteru. Ochorenia hlásené z neurológie a ARO. Z hemokultúry izolovaný Staphylococcus aureus MRSA.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi - A 41.1

Hlásené 2 septické ochorenia nozokomiálneho charakteru (chorobnosť 1,17/100 000 obyvateľov). Ochorenia hlásené z neurológického odd. – 1, odd. radiačnej onkológie – 1. Z hemokultúry izolovaný- Staphylococcus epidermidis.

Septikémia vyvolaná anaeróbmami - A 41.4

V roku 2013 nebolo v okrese Prešov a Sabinov zaznamenané žiadne ochorenie na septikémiu vyvolanú anaeróbmami.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami - A 41.5

Okres Prešov

Hlásené 9 septické ochorenia nozokomiálneho charakteru (chorobnosť 5,28/100 000 obyvateľov). Ochorenia hlásené z oddelenia radiačnej onkológie- 1x, neurológie-1x a ARO-7x. Z hemokultúry izolovaná: E.coli-4x, Proteus mirabilis-2x, Klebsiela pneumoniae-1x, Pseudomonas aeruginosa- 2x .

Okres Sabinov

V roku 2013 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na **Septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami**. V roku 2012 bolo zaznamenané 1 ochorenie s chorobnosťou 1,72/100 000 obyvateľov.

Iná špecifikovaná septikémia – A41.8

Okres Prešov

Hlásené 16 septické ochorenia nozokomiálneho charakteru (chorobnosť 9,38/100 000 obyvateľov). Ochorenia hlásené z odelenia- ARO-16x. Z hemokultúry izolovaná: Acinetobacter calcoaceticus- 3x, E.coli-2x, Enterococcus faecalis- 4x, Staphylococcus epidermidis- 2x, Staphylococcus aureus- 2x, Streptococcus hemolyticus- 1x, Klebsiella pneumoniae- 1x, Pseudomonas aeruginosa- 1x.

III.7.3 Pľúcna kandidóza- B37.1

V roku 2013 sme v okrese Prešov a Sabinov nezaznamenali výskyt ochorení na pľúcnu kandidózu.

III.7.4 Kandidová septikémia – B37.7

V roku 2013 sme v okrese Prešov podobne ako v okrese Sabinov ochorenie na kandidovú sepsu nezaznamenali.

III.7.5 Puerperálna sepsa – popôrodná sepsa – O85

V roku 2013 sme v okrese Prešov a Sabinov podobne ako v roku 2012 ochorenie na puerperálnu sepsu nezaznamenali.

III.7.6 Iné puerperálne infekcie – O86

Okres Prešov

V roku 2013 sme zaznamenali 1 ochorenie nozokomiálneho charakteru na iné puerperálne infekcie s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov, v roku 2012 sme zaznamenali 18 ochorení s chorobnosťou 10,60/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov sme v okrese Sabinov iné puerperálne infekcie nezaznamenali.

III.7.6 Bakteriálna sepsa novorodenca – P36

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov a Sabinov bakteriálnu sepsu novorodenca nezaznamenali.

III.7.7 Infekcie prsníka spojené s pôrodom – O91

Okres Prešov

V roku 2013 podobne ako v roku 2012 sme v okrese Prešov infekcie prsníka po pôrode nezaznamenali.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme ochorenie v tejto skupine nezaznamenali.

III.7.8 Aspergilóza – B44

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bolo v okrese Prešov zaznamenané len **1 ochorenie a to v roku 2011 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov)**.

V roku 2013 ochorenie na aspergilózu nebolo hlásené.

Okres Sabinov

Za sledovaných 10 rokov sme v okrese Sabinov ochorenie na aspergilózu nezaznamenali.

III.7.9 Bezpríznakový stav infekcie vírusom HIV – Z21

V roku 2013 sme v okrese Prešov zaznamenali 1 prípad ochorenia s chorobnosťou 0,59/100 000 obyvateľov.

V okrese Sabinov sme zaznamenali 1 prípad ochorenia s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

ÚMRTIA

V roku 2013 sme v okrese **Prešov** zaznamenali 1 **prípadoúmrta** v súvislosti s výskytom infekčného ochorenia.

Ochorenie zaznamenané u 51-ročného muža. Pacient hospitalizovaný na neurologickom oddelení pre poruchu vedomia, vertiginózný stav, ťažká hypakúza pri prijatí, v rámci dif. dg. realizované CT mozgu a EEG vyšetrenie. Počas hospitalizácie realizované psychiatrické vyšetrenie- pacient pri vedomí, poruchy správania, dezorientácia, porucha sluchu, chôdze, závraty, nekludný- zahajená antipsychot. liečba. Neskôr bol pacient opäť prijatý na neurologickú JIS pre poruchu vedomia, febrility, realizované urgentné odbery, pokles saturácie, realizované MRI mozgu s negat. nálezom, MRI angio mozgu- kavernózný hemagióm, LP-prítomná elevácia bielkovín, CT angio mozgu, CSF, CJCH , borélie lues. TH: Herpesin, Solu- medrol, celkové zhoršenie pt stavu.

Pacient prijatý na ARO pre akútne respiračné zlyhanie, kvantitatívnu poruchu vedomia, napojený na UPV, realizované opakované CT a MRI vyšetrenia mozgu, LP- negat. výsledkom.

Na neurologickej JIS- pretrváva progredujúca kvalit. porucha vedomia, zhoršenie zdr. stavu

Dňa 22.8.2012- exitus.

V okrese **Sabinov** nebol zaznamenaný prípad úmrta v súvislosti s výskytom infekčného ochorenia.

III.8 Nozokomiálne nákazy

Okres Prešov

V roku 2013 bolo zo zdravotníckych zariadení okresu Prešov hlásených spolu **369 nozokomiálnych nákaz**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2012 – 297 NN). Pri počte 48 176 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,77 %, čo nemusí zodpovedať skutočnému stavu. Nozokomiálne nákazy hlásili len lôžkové zdravotnícke zariadenia.

Z celkového počtu bolo hlásených 167 (45,26%) respiračných, 78 (21,14%) črevných infekcií, 51 (13,82%) urogenitálnych infekcií, 36 (9,76%) infekcií v mieste operačného výkonu,

30 (8,13%) sepsí, 2 (0,54%) iných infekcií (tromboflebitíd) a 5 infekcia kože a slizníc (1,36%). Najviac NN hlásilo oddelenie AIM (227 – 61,52%), pediatrické (38 – 10,30%) a odd. nenatológie a perinatológie. (19 – 5,15%) FNŠP J. A. Reimana v Prešove. Pri vzniku NN sa uplatnila najmä G- mikroflóra - Klebsiella v 52 (14,09%) prípadov, E. coli v 37 (10,03%) prípadoch, C. albicans v 31(8,42%) prípadov, S. aureus v 29 (7,86%) prípadov a v 51 (13,82%) prípadov sa pri vzniku NN uplatnil rotavírus.

Septické ochorenia hlásili OAIM – 24, odd. radiačnej onkológie – 2, odd. neurológie – 3 a oddelenie klinickej hematológie-1

Pri vzniku týchto ochorení sa uplatňovali najmä invazívne výkony, kanyly, CVK, umelá pľúcna ventilácia, močová katetrizácia a základná diagnóza chorých.

V roku 2013 bol zaznamenaný epidemický výskyt NN.

Jedná sa o **epidemický výskyt ochorenia nozokomiálneho charakteru na rotavírusovú enteritídu** (dg A08.0).

V čase od 17.7- 25.7.2013 na Novorodeneckom oddelení FNŠP J. A. Reimana (stará budova)v Prešove z celkového počtu 38 exponovaných detí ochorelo 8 detí na rotavírusovú enteritídu. V klinickom obraze dominovali hnačky a v 1 prípade hnačky, zvracanie, TT- 38,2°C. Jedno dieťa bolo hospitalizované na JIS a ďalšie deti boli na izbe spolu s matkami (rooming). Štetrením bolo zistené, že u matiek týchto detí a personálu oddelenia sa nevyskytli žiadne príznaky daného ochorenia.

Protiepidemické opatrenia na oddelení zabezpečené v plnom rozsahu(dodržiavanie bariérovej ošetrovateľskej techniky, vykonané stery z prostredia a rúk zdravotníckeho personálu, vykonávať dezinfekciu plôch, pomôcok a prostredia, vykonávať dezinfekciu rúk personálu, izolovať choré deti, individualizovať všetky pomôcky na ošetrovanie pacientov .

V čase od 7.9- 11.9.2013 na Novor.oddelení (monoblok) FNŠP J.A.Reimana v Prešove z celkového počtu 36 exponovaných detí ochorelo 5 detí na rotavírusovú enterit. V klinickom obraze dominovali riedke stolice. Štetrením bolo zistené, že u matiek týchto detí a personálu oddelenia sa nevyskytli žiadne príznaky daného ochorenia. Protiepidemické opatrenia zabezpečené v plnom rozsahu.

Spolupráca s FNsP J.A. Reimana v Prešove sa v oblasti hlásenia NN výrazne zlepšila. Hlásenie jednotlivých oddelení sa skvalitnilo, napriek tomu nemusí zodpovedať skutočnému stavu vo výskyte NN.

Pretrvávajúcimi problémami v prevencii NN je nedodržovanie správnej ošetrovacej techniky, aseptického spôsobu práce, bariérovej ošetrovacej techniky a nedostatočné vedomosti, prípadne nezáujem o problematiku nemocničných nákaz.

Tab. III.8.1: Porovnanie výskytu hlásených NN v lôžkových zariadeniach v okrese Prešov, rok 2013

Oddelenie	Počet hlásených NN		Počet hosp. r. 2013	Proporcia výskytu %	Počet lôžok
	r. 2013	r. 2012			
	abs.	abs.			
FNsP J. A. Reimana	368	295	46 937	0,78	1 248
MEDICAL CARE,	1	2	265	0,38	20
MINERAL -	0	0	974	0,00	48
Spolu	369	297	48 176	0,77	1 316

Tab. III.8.2: Porovnanie výskytu hlásených NN podľa oddelení v lôžkových zariadeniach v okrese Prešov, rok 2013

Oddelenie	Počet hlásených NN		Počet hosp. r. 2013	Proporcia výskytu %	Počet lôžok
	r. 2013	r. 2012			
	abs.	abs.			
AIM	227	134	441	51,47	10
Cievnej chirurgie	4	6	846	0,47	14
Dermatovenerológia	0	0	756	0,00	20
Geriatrické	4	1	1 809	0,22	50
Gyn. – pôrod.	11	24	5 194	0,21	127
Chirurgické	9	8	4 045	0,22	66
ODCH	9	0	1084	0,83	72
Plastickej chirurgie	0	0	148	0,00	5
Kardiologické	0	0	3013	0,00	35
Klinickej hematológie	7	16	369	1,90	14
Klinickej onkológie	0	0	1455	0,00	35
Maxilofaciálnej	0	0	512	0,00	10
Neonológie a perinat.	19	0	2 792	0,68	80
Neurologické	7	27	2107	0,33	55
Oftalmologické	0	0	1 227	0,00	19
Ortopedické	0	1	1849	0,00	50
Otorinolaryngologické	0	1	1433	0,00	30
Pediatrické	38	32	4940	0,77	79
Prac. lek. a toxikológie	0	0	74	0,00	8
Prenosných chorôb	3	6	992	0,30	40
Psychiatrické I.	15	6	2579	0,58	105
Psychiatrické II.	1	1	10	10	90
Radiačnej onkológie	8	0	315	2,54	28
Úrazovej chirurgie	3	20	2470	0,12	53
Urológie	1	10	2271	0,04	44
Vnútorného lekárstva	1	2	3271	0,03	52
Vnútorného lekárstva	1	0	935	0,11	52
MEDICAL CARE,	1	2	265	0,38	20
MINERAL -	0	0	974	0,00	48
Spolu	369	297	48 176	0,77	1 321

Tab. III.8.3: Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Prešov, rok 2013

Diagnóza MKCH	Diagnóza	Počet abs.	Proporcia %
A020	Salmonelová enteritída	4	1,08
A031	Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	1	0,27
A040	Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	1	0,27
A045	Kampylobakteriálna enteritída	2	0,54
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	17	4,61
A080	Rotavírusová enteritída	51	13,8
A081	Akútna gastroenteropatia zapr. Vírusom Norwalk	1	0,27
A082	Adenovírusová enteritída	1	0,27
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	2	0,54
A411	Septikémia vyvolaná inými špecif. stafylokokmi	2	0,54
A415	Septikémia vyvolaná inými G- organizmami	9	2,44
A418	Iná špecifikovaná septikémia	17	4,61
B370	Kandidová stomatitída	5	1,36
I80	Zápal žil- phlebitis et thrombophlebitis	2	0,54
J00	Akútny zápal nosohltana – nasopharyngitis acuta	2	0,54
J02	Akútny zápal hltana – pharyngitis acuta	33	8,94
J03	Akútny zápal mandlí	3	0,81
J04	Akútny zápal hrtana a priedušnice	6	1,63
J06	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	9	2,44
J150	Pneumónia vyv. Klebsiella pneumoniae	24	6,50
J151	Pneumónia vyv. Pseudomonas	13	3,52
J152	Pneumónia vyv. Staphylococcus	16	4,34
J153	Pneumónia vyv. Streptococcus, skupina B	1	0,27
J154	Pneumónia vyv. inými streptokokmi	1	0,27
J155	Pneumónia vyv. Escherichia coli	9	2,44
J158	Iná bakteriálna pneumónia	48	13,01
J168	Pneumonia vyvolaná inými bližšie určenými	1	0,27
J18	Zápal pľúc vyvolaný nešpecifikovaným mikroorganizmom	1	0,27
K65	Zápal pobrušnice - peritonitis	4	1,08
L02	Kožný absces, furunkul a karbunkul	1	0,27
L89	Dekubitálny vred – preležanina	1	0,27
N10	Akútna tubulointerstiálna nefritída	45	12,20
N34	Uretritída a uretrálny syndróm	1	0,27
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	5	1,36
O860	Infekcia rany po pôrodnickej operácii	1	0,27
O90	Komplikácie popôrodia nezatriedené inde	2	0,54
T813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	3	0,81
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	24	6,50
Spolu		369	100

Tab. III.8.4: Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v Prešovskom kraji, rok 2013

EA/ Diagnóza MKCH	A020	A031	A040	A045	A047	A080	A081	A082	A410	A411	A415	A418	B370	I80	J00	J02	J03	J04	J06
Acinetobacter calcoaceticus																3	1	1	1
Adenovírus								1											
Campylobacter jejuni				2															
Candida albicans													4		1	5	1	3	
Candida iná													1						
Citrobacter																			
Clostridium difficile					17														
E.coli/ EHEC/ VTEC/O157																			
E.coli											4					5			2
E.coli./EPEC-enteropatogénne/O111			1																
Enterobacter aerogenes																3			
Haemophilus influenzae																1			
Haemophilus															1	4			1
Klebsiella oxitoca																1			
Klebsiella pneumoniae											1					1		1	3
Mikroorganizmy G- iné																			
Mikroorganizmy G+													10						
Mikroorganizmy G+ iné špecifikované																			
Mikroorganizmy iné špecifikované													7						
Nezistené														2					
Norovírus							1												
Proteus mirabilis											2								
Pseudomonas aeruginosa											2							1	2
Rotavírus						51													
S.Bredeney	1																		
S Derby	1																		
S Give	1																		
S Indiana	1																		
Shigella flexneri		1																	
Staphylococcus aureus/MRSA									2							1			
Staphylococcus aureus/MSSA																			
Staphylococcus aureus																2			
Staphylococcus epidermidis										2									
Streptococcus iný špecifikovaný																5			
Streptococcus pneumoniae																1			
Streptococcus sk. B																	1		
Streptococcus sk.D/enterokoky																			
Streptococcus sk.D/enterokoky																			

EA/ Diagnóza MKCH	A020	A031	A040	A045	A047	A080	A081	A082	A410	A411	A415	A418	B370	I80	J00	J02	J03	J04	J06
Streptococcus sk.G																1			
Spolu	4	1	1	2	17	51	1	1	2	2	9	17	5	2	2	33	3	6	9

EA/ Diagnóza MKCH	J150	J151	J152	J153	J154	J155	J158	J168	J18	K65	L02	L89	N10	N34	N390	O860	O90	T813	T814	Spolu
Acinetobacter calcoaceticus							13						1						1	21
Adenovírus																				1
Campylobacter jejuni																				2
Candida albicans							9						8							31
Candida iná																				1
Citrobacter							1				1		1							3
Clostridium difficile																				17
E.coli/ EHEC/ VTEC/O157						2														2
E.coli						7	2			1			8	1	4				1	35
E.coli/EPEC-enteropatogénne/O111																				1
Enterobacter aerogenes							10						2				1		2	18
Haemophilus influenzae							2													3
Haemophilus							2													8
Klebsiella oxitoca	5						1			1			2						1	11
Klebsiella pneumoniae	19						2	1		1			8						4	41
Mikroorganizmy G- iné																			1	1
Mikroorganizmy G+																				10
Mikroorganizmy G+ iné špecifikované													1							1
Mikroorganizmy iné špecifikované																				7
Nezistené									1											3
Norovírus																				1
Proteus mirabilis							4						1		1				1	9
Pseudomonas aeruginosa		13					1					1	2				1		1	24
Rotavírus																				51
S.Bredeney																				1
S Derby																				1
S Give																				1
S Indiana																				1
Shigella flexneri																				1
Staphylococcus aureus/MRSA			3															2	1	9
Staphylococcus aureus/MSSA																			1	1
Staphylococcus aureus			13															1	3	19
Staphylococcus epidermidis													2		1				6	11

Streptococcus iný špecifikovaný																					5	
Streptococcus pneumoniae					1																	2
Streptococcus sk. B				1																		2
Streptococcus sk.D/enterokoky												8								1		9
Streptococcus sk.D/enterokoky						1			1			1										3
Streptococcus sk.G																						1
Spolu	24	13	16	1	1	9	48	1	1	4	1	1	45	1	5	1	2	3	24	369		

Tab. III.8.5: Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Prešov, rok 2013

Oddelenie	Lokalizácia infekcie														Spolu	
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a sliznic		inf. v mieste chir. v., popál		sepsy		ostatné			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
AIM	0	0,00	148	40,10	46	12,47	0	0,00	9	2,44	24	6,50	0	0,00	227	61,52
Cievnej chirurgie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	1,08	0	0,00	0	0,00	4	1,08
Geriatrické	1	0,27	2	0,54	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	4	1,08
Gyn. – pôrod.	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	2,71	0	0,00	0	0,00	11	2,98
Chirurgické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	2,17	0	0,00	1	0,27	9	2,44
Plastickej chirurgie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Kardiologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Klinickej hematológie	4	1,08	0	0,00	2	0,54	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	7	1,89
Klinickej onkológie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Maxilofaciálnej chirurgie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Neonatológie a perinat.	19	5,15	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	5,15
Neurologické	0	0,00	2	0,54	2	0,54	0	0,00	0	0,00	3	0,81	0	0,00	7	1,89
Oftalmologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ODCH	9	2,44	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9	2,44
Ortopedické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Otorinolaryngologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pediatrické	38	10,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	38	10,30
Prac. lek. a toxikológie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Prenosných chorôb	2	0,54	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27	3	0,81
Psychiatrické I.	1	0,27	14	3,79	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	4,07
Psychiatrické II.	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27

Radiačnej onkológie	0	0,00	1	0,27	0	0,00	5	1,36	0	0,00	2	0,54	0	0,00	8	2,17
Úrazovej chirurgie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,81	0	0,00	0	0,00	3	0,81
Urológie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Vnútorného lekárstva I.	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Vnútorného lekárstva II.	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
MEDICAL CARE, s.r.o	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
MINERAL - SLOVAKIA	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	78	21,14	167	45,26	51	13,82	5	1,36	36	9,76	30	8,13	2	0,54	369	100,00

Tab. III.8.6: Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Prešov, rok 2013

Oddelenie	Lokalizácia infekcie														Spolu	
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		inf. v mieste chir. v., popál		sepsy		ostatné			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Acinetobacter calcoaceticus	0	0,00	19	5,15	1	0,27	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	21	5,69
Adenovírus	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Campylobacter jejuni	2	0,54	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,54
Candida albicans	0	0,00	19	5,15	8	2,17	4	1,08	0	0,00	0	0,00	0	0,00	31	8,40
Candida iná	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Citrobacter	0	0,00	1	0,27	1	0,27	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	3	0,81
Clostridium difficile	17	4,61	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	17	4,61
E.coli	0	0,00	18	4,88	13	3,52	0	0,00	2	0,54	4	1,08	0	0,00	37	10,03
E.coli/EHEC/VTEC	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Enterobacter aerogenes	0	0,00	13	3,52	2	0,54	0	0,00	3	0,81	0	0,00	0	0,00	18	4,88
Haemophilus	0	0,00	11	2,98	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	2,98
Klebsiella	0	0,00	34	9,21	10	2,71	0	0,00	7	1,90	1	0,27	0	0,00	52	14,09
Mikroorganizmy gramnegatívne iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Mikroorganizmy grampozitívne	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	2,71	0	0,00	10	2,71
Mikroorganizmy grampozitívne iné špecifikované	0	0,00	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Mikroorganizmy iné špecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,90	0	0,00	7	1,90
Nezistené	0	0,00	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,57	3	0,81
Norovírus	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Proteus mirabilis	0	0,00	4	1,08	2	0,54	0	0,00	1	0,27	2	0,54	0	0,00	9	2,44

Pseudomonas	0	0,00	17	4,61	2	0,54	0	0,00	3	0,81	2	0,54	0	0,00	24	6,50
Rotavírus	51	13,82	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	51	13,82
S. Bredeney	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
S. Derby	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
S. Give	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
S. Indiana	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Shigella flexneri	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,27
Stafylococcus aureus	0	0,00	19	5,15	0	0,00	0	0,00	8	2,17	2	0,54	0	0,00	29	7,86
Stafylococcus epidermidis	0	0,00	0	0,00	2	0,54	0	0,00	7	1,90	2	0,54	0	0,00	11	2,98
Streptococcus	0	0,00	11	2,98	9	2,44	0	0,00	2	0,54	0	0,00	0	0,00	22	5,96
Spolu	78	21,14	167	45,26	51	13,82	5	1,36	36	9,76	30	8,13	2	0,54	369	100,00

Tab. III.8.7: Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu

Oddelenie (útvár)	Počet		
	Operačných výkonov	Operačných rán bez komplikácií	Infekcií v mieste chirurgického výkonu
Oddelenia chirurgických disciplín	10 000	9 987	13
Oddelenia gynekológie a pôrodnictva I a II	1 721	1 717	4
Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	61	56	5
Oddelenia internistických disciplín	1 917	1 915	2

SPOLU	13 699	13 675	24
-------	--------	--------	----

Okres Sabinov

V okrese Sabinov v **roku 2013** nebol zaznamenaný výskyt nozokomiálnych nákaz.

IV. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU A POSUDKOVÁ ČINNOSŤ

Základná charakteristika zdravotníckych zariadení

Okres Prešov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove vykonáva štátny zdravotný dozor v troch lôžkových zariadeniach v okrese Prešov:

- FNsP J. A. Reimana Prešov	- 1 248 lôžok
- MEDICAL CARE, s.r.o	- 20 lôžok
- MINERAL – SLOVAKIA, s.r.o.	- 48 lôžok

V ambulantných zložkách došlo len k malým zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je **389 ambulantných zariadení, 11 zariadení na poskytovanie jednotňovej zdravotnej starostlivosti** (3 v odbore

gynekológia, 2 v odbore chirurgia a 2 v odbore oftalmológia a 2 v odbore ortopédia), **5 stacionárov** a **6 laboratórií klinickej mikrobiológie**.

Prehľad ambulantných zdravotníckych zariadení v okrese Prešov podľa špecializácie

Typ ambulancie	Ambulancia	počet
Ambulancie všeobecnej amb. zdrav. starostlivosti	Všeobecná ambulancia pre deti a dorast	35
	Všeobecná ambulancia pre dospelých	78
Ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti	Gynekologická ambulancia	20
	Ambulancia vnútorného lekárstva	41
	Chirurgická ambulancia	9
	Ortopedická ambulancia	8
	Urologická ambulancia	4
	Otorinolaryngologická ambulancia	8
	Oftalmologická ambulancia	11
	Dermatovenerologická ambulancia	10
	Neurologická ambulancia	14
	Psychiatrická ambulancia	11

	Centrum drogových závislosti	1
	Ambulancia klinickej psychológie	9
	Ambulancia klinickej logopédie	4
	Ambulancia liečebnej pedagogiky	1
	Ambulancia lekárskej genetiky	1
	Ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci a dispečing	6
	Ambulancia klinickej imunológie a alergológie	5
	Ambulancia telovýchovného lekárstva	1
	Ambulancia zubného lekárstva	91
	Ambulancia radiológie, FBLR	6
	Ambulancia pľúcna	3
	ADOS	12
Spolu		389

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sa nenachádzajú lôžkové zdravotnícke zariadenia.

V ambulantných zložkách došlo k menším zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je **87 ambulantných zariadení, 1 stacionár a 1 laboratórium klinickej mikrobiológie**. V okrese Sabinov je evidované 1 zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti(v odbore jednodňová ortopedická chirurgia).

Prehľad ambulantných zdravotníckych zariadení v okrese Sabinov podľa špecializácie

Typ ambulancie	Ambulancia	počet
Ambulancie všeobecnej amb. zdrav. starostlivosti	Všeobecná ambulancia pre deti a dorast	14
	Všeobecná ambulancia pre dospelých	17
Ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti	Gynekologická ambulancia	3
	Ambulancia vnútorného lekárstva	13
	Chirurgická ambulancia	2
	Ortopedická ambulancia	2
	Urologická ambulancia	1
	Otorinolaryngologická ambulancia	3
	Oftalmologická ambulancia	2
	Dermatovenerologická ambulancia	2
Neurologická ambulancia	2	

	Psychiatrická ambulancia	2
	Ambulancia klinickej logopédie	1
	Ambulancia klinickej imunológie a alergológie	1
	Ambulancia zubného lekárstva	17
	Ambulancia radiológie, FBLR	1
	Ambulancia rýchlej ZP	1
	Ambulancia pľúcna	1
	ADOS	2
Spolu		87

Výkon ŠZD v zdravotníckych zariadeniach

V okrese Prešov a Sabinov sa vykonávali kontroly HER v zmysle platných právnych predpisov priebežne, ako aj pri výskyte nozokomiálnych nákaz. Vzhľadom na najväčšie riziko vzniku nozokomiálnych nákaz sa zvýšená pozornosť venuje kontrole HER na JIS a operačných sálach jednotlivých oddelení FNsP J. A. Reimana v Prešove. V tomto lôžkovom ZZ sa intenzívna zdravotnícka starostlivosť poskytuje na KAIM a 5 JIS. Vo fakultnej nemocnici sa nachádza oddelenie centrálnych operačných sál, ktoré sú k dispozícii pre oddelenia nachádzajúce sa v budove chirurgického monobloku. Vlastnými operačnými sálami disponujú odd. ortopédie, ORL, oftalmológie a gynekológie.

V rámci ŠZD bolo v ZZ okrese Prešov a Sabinov vykonaných 77 komplexných previerok ZZ, 3 previerok súviselo s výskytom NN. V týchto 3 prípadoch bola následne realizovaná kontrola nápravných opatrení. V 1087 prípadoch vykonaných previerok bol realizovaný len mikrobiálny monitoring. Pri výkone HER boli odoberané vzorky z prostredia, vzorky sterilného materiálu a zo sterilných predmetov. Výsledky sú uvedené v jednotlivých tabuľkách.

Realizovaný bol odber 55 vzoriek sterilného materiálu, čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom (82). Percento pozitívnych vzoriek predstavuje 3,63%, čo predstavuje pokles v porovnaní s rokom 2012 (4,88%).

Zároveň bolo odobratých 981 vzoriek z prostredia, čo znamená nárast oproti minulému roku (806). Z celkového počtu vzoriek z prostredia bolo 5,19% pozitívnych čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom 6,82%.

V lekárňach bolo vykonaných 24 odberov čistenej vody na mikrobiologický a chemický rozbor.

V zdravotníckych zariadeniach v okrese Prešov a Sabinov je spolu evidovaných 329 sterilizačných prístrojov: 197 HVZ, 131 AUT a 1 plazmový sterilizačný prístroj. V roku 2013 bola vykonaná kontrola 274 sterilizačných prístrojov, čo predstavuje 83,28% zo všetkých evidovaných prístrojov sterilizačnej techniky. Proporcía testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom je 2,19%. V 6 prípadoch testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom bola následne vykonaná opakovaná kontrola, po realizovaní ktorej nebol zaznamenaný opakovane pozitívny výsledok. Počty vyšetrení vzoriek sú limitované kapacitnými možnosťami laboratória.

Pretrvávajúce problémy zistené pri výkone kontroly hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach:

- podceňovanie významu dôsledného dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu z dôvodu neznalosti základných epidemiologických charakteristík infekčných ochorení
- nedostatočná hygiena rúk ošetrojúceho personálu
- nedostatočné vedomosti v oblasti nemocničných nákaz, dezinfekcie a sterilizácie
- nefunkčná vzduchotechnika a neexistencia klimatizácie v zdravotníckych zariadeniach

V roku 2013 bol otvorený Internistický pavilón v areály FNŠP J.A. Reimana Prešov. Jedná sa o novostavbu 8 podlažného objektu v areály nemocnice s priamou nadväznosťou na existujúci chirurgický monoblok. V nemocnici je 203 lôžok. Na prízemí sa nachádzajú interné, neurologické a kardiologické ambulancie, ako aj ambulancia internistického urgentného príjmu, vrátane RTG a USG pracovísk s kompletným diagnostickým zázemím. Na ďalších poschodiach sa nachádzajú Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny, koronárna, metabolická a arytmiologická jednotka intenzívnej starostlivosti. Na oddeleniach sa využívajú moderné prístrojové vybavenie RTG, systém digitálnej telemetrie, ultrazvukové a diagnostické prístroje, lôžkové monitory, elektricky polohovateľné lôžka, infúzne pumpy, defibrilátory. Celkový počet zamestnancov -287 v trojzmennej prevádzke. Zamestnanci majú k dispozícii kompletné sociálno- hygienické zariadenia.

V okrese Prešov bola zrušená 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých.

Tab. IV.1.1: Prehľad o výkone ŠZD ZZ v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013

Zdravotnícke zariadenie/ oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. previerky	v súvislosti s NN	kontrola nápravných opatrení	iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	1/5	1/0	0/0	0/0	30/21	31/21
Lôžk. odd.- chirurgický smer	12	7	2	2	451	460
Lôžk. odd. - nechirurgický	22	4	1	1	485	490
Amb. všeobecní lekári	144	15	0	0	0	15
Amb. odborní lekári	212	36	0	0	86	122
stomatológovia	108	14	0	0	14	28
Spolu	504	77	3	3	1087	1167

Tab. IV.1.2: Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013

Oddelenie	Steril. materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozit.		Počet	Z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
AIM	4	0	0,00	51	2	3,92
COS a CS	10	0	0,00	114	3	2,63
Dermatovenerologické	0	0	0,00	14	0	0,00
Doliečovacie a ODCH	0	0	0,00	19	3	15,78
Geriatrické	0	0	0,00	17	2	11,76
Gyn. – pôrodnice I.	0	0	0,00	73	3	4,10
Gyn. – pôrodnice II.	0	0	0,00	60	3	5,10
Chirurgické + plastická chir.	0	0	0,00	40	2	5,00
Kardiologické	0	0	0,00	42	2	4,76
Klinickej hematológie	0	0	0,00	22	0	0,00
Klinickej onkológie	0	0	0,00	37	3	8,10
Maxilofaciálnej chirurgie	0	0	0,00	13	0	0,00
Neonatológie a perinatológie I.	5	0	0,00	65	3	4,61
Neonatológie a perinatológie II.	0	0	0,00	22	1	4,54
Neurologické	0	0	0,00	16	2	12,50
Oftalmologické	0	0	0,00	47	1	2,12
Ortopedické	10	0	0,00	48	2	4,16
Otorinolaryngologické	0	0	0,00	34	2	5,88
Pediatrické	4	0	0,00	30	0	0,00

Pracovného lek. a toxikológie	0	0	0,00	0	0	0,00
Prenosných chorôb	0	0	0,00	0	0	0,00
Psychiatrické I.	0	0	0,00	10	3	30,00
Psychiatrické II.	0	0	0,00	0	0	0,00
Radiačnej onkológie	0	0	0,00	33	3	9,09
Urologické	0	0	0,00	38	2	5,26
Úrazovej chirurgie	0	0	0,00	16	1	6,25
Vnútorého lekárstva I.	0	0	0,00	21	1	4,76
Vnútorého lekárstva II.	0	0	0,00	0	0	0,00
Ambulancie všeobecných lekárov	0	0	0,00	0	0	0,00
Ambulancie odborných lekárov	0	0	0,00	0	0	0,00
Poliklinika Sekčov	22	2	9,10	71	5	7,04
MEDICAL CARE	0	0	0,00	20	2	10,00
MINERAL - SLOVAKIA	0	0	0,00	0	0	0,00
Stomatologické	0	0	0,00	0	0	0,00
Lekárne	0	0	0,00	8	0	0,00
Spolu	55	2	3,63	981	51	5,19

Tab. IV.1.3: Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v					Spolu	% pozit.
	jednoráz. kombin.	kazetách, dózach	kontajneroch	v inom obale	voľne		

	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
kov	0	0	18	1	7	0	0	0	14	1	39	2	
sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7	0	0,00
guma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
textil	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	6	0	0,00
plasty	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0	0,00
liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endoskopy kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	0	0	23	1	11	0	0	0	21	1	55	2	3,63
% pozit.	0,00		4,34		0,00		0,00		4,76		3,63		

Tab. IV.1.4: Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013

Názov zdravot. pomôcky															Spolu	% pozit.	
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
kov	11	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	1	4,17
sklo	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0,00
guma	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0,00
textil	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1	9,09
plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	6	0	0,00
liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endosk. I. kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	11	1	38	1	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	55	2	3,63
% pozit.	9,09		2,63		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		3,63		

Tab. IV.1.5: Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013

	počet evidovaných	Výsledky testovania						
		počet kontrol.	% kontrol.	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrol.	opakovan	počet opakovane	počet vyradených
AUT	131	118	90,08	2	1,69	2	0	0
HVZ	197	155	78,68	4	2,58	4	0	16
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	1	1	100,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	329	274	83,28	6	2,19	6	0	16

**Tab. IV.1.6: Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov
v okrese Prešov a Sabinov, rok 2013**

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	celkom	pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandydy
		abs.	%			
Ruky personálu	68	5	7,35	5	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	77	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	15	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovnísk s endoskopií II. kat.	22	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	93	5	5,38	5	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	98	2	2,04	2	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pac.	59	4	6,78	4	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	69	5	7,25	5	0	0
Pomôcky na upratovanie	23	7	30,43	2	5	0
Maloplošná dezinfekcia	219	17	7,76	17	0	0
Maloplošná dezinfekcia	113	1	0,88	1	0	0
Velkoplošná dezinfekcia	65	5	7,69	5	0	0
Velkoplošná dezinfekcia	60	0	0,00	0	0	0
Výšetrenie ovzdušia	0	0	0,00	0	0	0
Spolu	981	51	5,20	46	5	0

V. ZDRAVOTNÍCKE SLUŽBY VO VZŤAHU K PRENOSNÝM OCHORENIAM

Surveillance prípadov, hlásenie, opatrenia v ohniskách nákazy sa vykonávajú v súlade s platnou legislatívou a odbornými usmerneniami. Realizácia surveillance prenosných ochorení, vykonávanie opatrení v ohniskách nákazy, prípadne plnenie imunizačného programu v r. 2013 je popísaná v časti Preventívne programy a projekty odboru epidemiológie.

Charakteristika primárnej a nemocničnej zdravotníckej starostlivosti v okrese Prešov a Sabinov je podrobnejšie rozobraná v časti Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť.

VI. OSTATNÉ ČINNOSTI

Preventívne programy a projekty odboru epidemiológie:

Na oddelení epidemiológie bolo plnených 9 úloh:

6.1 Národný imunizačný program SR (NIP SR)

V súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a v súlade s Vyhláškou MZ SR 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení, v znení neskorších predpisov sa každoročne vykonáva administratívna kontrola pravidelného povinného očkovania, pri ktorej sa sleduje zaočkovanosť detí očkovaných vzhľadom na dosiahnutý vek. Od 01. 01. 2013 nadobudol platnosť nový očkovací kalendár pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých. Očkovací kalendár platný od januára 2013 zahŕňa povinné pravidelné očkovanie detí proti detskej obrne, záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, pneumokokovým infekciám, osýpkam, ružienke, mumpsu a povinné preočkovanie dospelých proti diftérii a tetanu.

V platnosti je nový očkovací kalendár, ktorý sa od pôvodného líši tým, že bližšie špecifikuje očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Určuje, že na povinné očkovanie dojčiat proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam je určená 13-valentná konjugovaná vakcína alebo 10-valentná konjugovaná vakcína a všetky dávky základného očkovania sa majú

podat' rovnakou očkovačou látkou. Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovačou látkou každých 15 rokov.

Všetci očkujúci lekári, t. j. praktickí lekári pre deti a dorast, spolu 49 a taktiež praktickí lekári pre dospelých, spolu 93 boli oboznámení so všetkými zmenami v očkovačom kalendári.

Aj v roku 2013 je venovaná zvýšená pozornosť ochoreniam preventabilných očkovaním. U týchto ochorení sa zisťuje hlavne predchádzajúce očkovanie.

Vyhodnotenie výsledkov kontroly očkovania v okresoch Prešov a Sabinov bolo vykonané podľa odborného usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OE/5403/2013, RZ-13188/2013 zo dňa 24. 6. 2013 za obdobie od 1. 9. 2012- do 31. 8. 2013. V rámci pravidelného povinného očkovania bola zaočkovanosť kontrolovaná vo všetkých ambulanciách praktických lekárov pre deti a dorast v okresoch Prešov a Sabinov.

Celkovo bola zaznamenaná vysoká úroveň zaočkovanosti detí, ktoré mali byť vzhľadom na vek v súlade s očkovačím kalendárom kompletne základne očkované alebo preočkované.

V okrese Prešov sa výsledky zaočkovanosti pohybovali od 94,7% do 97,8%, v okrese Sabinov bola pri kontrole očkovania zistená zaočkovanosť od 97,5% - 98,8%.

Zaočkovanosť nižšia ako 95% bola zistená v očkovaní proti osýpkam, rubeole, parotitíde v ročníku narodenia 2011 v okrese Prešov. Dôvodmi nižšej zaočkovanosti boli rôzne dočasné kontraindikácie, uplatňované trvalé kontraindikácie vo väčšine prípadov detským neurológom, nezodpovedný prístup rodičov k očkovaniu nerešpektujúcich výzvy pediatrov. Ďalším dôvodom je pobyt rómskych rodín v zahraničí, migrácia rómskych detí (doočkovanie týchto detí je takmer nemožné pre ľahostajný prístup rodičov k očkovaniu). Narastajúcim problémom vo vakcinácii je negatívny postoj rodičov k očkovaniu, ktoré vyúsťuje k odmietaniu výkonu očkovania dieťaťa a podpísaním prehlásenia o odmietnutí očkovania napriek poučeniu lekárom.

Výsledky kontroly očkovania za Prešovský kraj boli spracované na základe podkladov zaslaných z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja.

Podobne ako na okresnej aj na krajskej úrovni bola zaznamenaná vysoká úroveň zaočkovanosti, ktorá sa v okresoch Prešovského kraja pohybovala od 94,7% – 100%.

V rámci Prešovského kraja bola v okrese Prešov zistená zaočkovanosť nižšia ako 95% v očkovaní proti osýpkam, rubeole, parotitíde v ročníku narodenia 2011.

Výsledky kontroly očkovania za Prešovský kraj boli následne zaslané na celoslovenské spracovanie na ÚVZ SR v Bratislave.

Oddelenie epidemiológie vykonáva pravidelné poradenstvo v oblasti očkovania a očkovania na cestu do zahraničia. Pracovníci oddelenia sa v danej oblasti vzdelávajú a v rámci toho sa

zúčastnili na rôznych seminároch a odborných podujatí: Školy vakcinológie a Vakcinologického kongresu. Zároveň pracovníčka oddelenia epidemiológie sa zúčastňuje besied na stredných školách s témou „Očkovanie“.

V druhom polroku 2013 bol realizovaný projekt Vzdelávanie sestier, seminár venovaný problematike očkovania v ambulancii všeobecného lekára pre deti a dorast a pre dospelých pre zdravotné sestry. Na seminári odzneli 4 prednášky: Diftéria, tetanus, pertussis, VHB-POLIO-Hib-IPV, Morbili- Mums- Rubeola a Prídavné látky vo vakcínach. Na seminári sa zúčastnilo spolu 29 zdravotných sestier, ktorým boli rozdane dotazníky na vyplnenie a následne boli odoslané. Pre zúčastnené účastníčky bola téma zaujímavá. Na konci seminára prebiehala diskusia. V otázkach odzneli dotazy na očkovanie a vznik DM, ochorenie- čierny kašeľ...Seminár bol zo strany zúčastnených účastníkov hodnotený veľmi pozitívne.

6.2 Surveillance infekčných chorôb

V roku 2013 bola vykonávaná surveillance prenosných ochorení v okresoch Prešov a Sabinov na základe hlásení od ošetrojúcich lekárov a mikrobiologických laboratórií. Následne bola vykonávaná analýza ochorení za jednotlivé mesiace za okresy Prešov a Sabinov. Výsledky analýz a informácie pre ošetrojúcich lekárov sú pravidelne uverejňované na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Prešove.

Analýza výskytu prenosných ochorení v okrese Prešov a Sabinov za rok 2012 bola spracovaná vo VS v termíne do 18. 02. 2013. Analýza výskytu prenosných ochorení v Prešovskom kraji za rok 2012 bola spracovaná na základe výstupov z Epidemiologického informačného systému a na základe podkladov zaslaných z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja v termíne do 11. 03. 2013.

Pri vykonávaní protiepidemických opatrení a epidemiologikom vyšetrení jednotlivých prípadov ochorení zároveň prebiehala individuálna edukácia obyvateľstva v oblasti prenosných ochorení.

6.3 Informačný systém prenosných ochorení

Všetky prenosné ochorenia hlásené za okres Prešov a Sabinov sú zadávané do epidemiologického informačného systému EPIS. V roku 2013 to predstavovalo spolu 2 792 prenosných ochorení (okres Prešov 1 802, okres Sabinov 990).

V súvislosti so surveillance ARO a CHPO sú na základe hlásení od praktických lekárov týždenne spracovávané analýzy výskytu ARO a CHPO v okrese Prešov a Sabinov a následne na základe hlásení z jednotlivých RÚVZ Prešovského kraja aj v Prešovskom kraji.

V systéme rýchleho varovania (SRV) sú spracovávané týždenné hlásenia a to v 6 kategóriách (akútne chabé obrny; epidémie; meningitídy/sepsy; osýpky, rubeola, parotitída; vírusové hepatitídy a iné informácie). Hlásenia sú spracovávané za okresy Prešov a Sabinov a Prešovský kraj. Informácie sú pravidelne hlásené v systéme EPIS do celoslovenského centra na ÚVZ v Bratislave.

Výstupy z informačného systému, mesačné analýzy slúžia na porovnávanie chorobnosti prenosných ochorení v okrese Prešov a Sabinov v jednotlivých mesiacoch roka a ako informácia o epidemiologickej situácii pre zdravotníkov ako aj pre verejnosť.

Špeciálne analýzy, ktoré je možné vytvoriť v rámci informačného systému EPIS alebo MIS informačného systému EPIS boli na požiadanie poskytnuté pre potreby študentov rôznych stredných a vysokých škôl a primárom niektorých oddelení FNŠP J. A. Reimana Prešov.

6.4 Nozokomiálne nákazy

V roku 2013 boli pravidelne hlásené nozokomiálne nákazy zo zdravotníckych zariadení pôsobiacich v okresoch Prešov a Sabinov. Všetky hlásené nozokomiálne nákazy sú zadávané v informačnom systéme EPIS a na základe ich závažnosti sú vykonávané protiepidemické opatrenia. V okrese Prešov a Sabinov sa v zdravotníckych zariadeniach vykonáva kontrola HER v zmysle platných právnych predpisov priebežne, ako aj pri výskyte nozokomiálnych nákaz. Vzhľadom na najväčšie riziko vzniku nozokomiálnych nákaz sa zvýšená pozornosť venuje kontrole HER na JIS a operačných sálach jednotlivých oddelení FNŠP J. A. Reimana v Prešove.

Analýza výskytu NN za rok 2012 v okrese Prešov a Sabinov a v Prešovskom kraji bola spracovaná vo výročnej správe za rok 2012.

V okrese Prešov v roku 2012 boli nozokomiálne nákazy hlásené len FNŠP J. A. Reimana Prešov. Hlásených bolo spolu 297 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2011 – 298 NN). Pri počte 48 021 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,62 %. V okrese Sabinov nebol zaznamenaný výskyt NN.

V Prešovskom kraji bolo v roku 2012 hlásených spolu 818 nozokomiálnych nákaz (NN), čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (rok 2011 – 758 NN) – index 1,08. Pri počte 178 494 hospitalizovaných pacientov je proporcia hlásených NN 0,46 %. Nozokomiálne nákazy hlásili len lôžkové zdravotnícke zariadenia Prešovského kraja.

6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie

Od 10. 08. 2010, kedy bola generálnou riaditeľkou ukončená pandémia chrípky A (H1N1)2009 sa až do súčasnosti nachádzame v post-pandemickej fáze. Neustále však prebieha monitorovanie výskytu prípadov SARI a ich hlásenie v epidemiologickom informačnom systéme a v SRV epidemiologického informačného systému. V roku 2013 v okrese Sabinov bol zaznamenaný 1 prípad SARI, v okrese Prešov neboli hlásené prípady SARI.

6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV

V roku 2013 sa realizovali odbery vzoriek odpadovej vody, ktoré boli zaslané na virologické vyšetrenie na RÚVZ so sídlom v Košiciach. Odbery vzoriek vôd boli vykonávané v termínoch, ktoré vypracovalo virologické laboratórium RÚVZ so sídlom v Košiciach. Odobrané boli 6 vzoriek odpadovej vody, všetky s negatívnym výsledkom.

6.7 Prevencia HIV/AIDS

V rámci edukačných programov pre mládež sa vykonáva Projekt“ Hrou proti AIDS“.

V roku 2013 projekt „Hrou proti AIDS“ nebol realizovaný.

RÚVZ so sídlom v Prešove pri príležitosti Svetového dňa HIV/AIDS realizovalo prednášku Prevencia HIV/AIDS na Základnej škole v Prešove. Prednášky sa zúčastnili 3 triedy s počtom 73 žiakov. Študentom boli podané základné informácie o AIDS, klinické príznaky, spôsob prenosu nákazy, priebeh infekcie, výskyt, diagnostika, prevencia, liečba. Po ukončení prebiehala diskusia, na ktorej bolo zodpovedaných mnoho otázok.

V rámci prevencie HIV/AIDS je na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove zriadená Poradňa prevencie HIV/AIDS, kde sa okrem poradenstva vykonávajú aj anonymné odbery biologického materiálu na vyšetrenie HIV protilátok. Odbery vykonáva RÚVZ so sídlom v Prešove ako jediný v rámci RÚVZ v Prešovskom kraji. V roku 2013 bolo v rámci Poradne prevencie HIV/AIDS vykonaných 13 odberov (10 mužov a 3 ženy) biologického materiálu na virologické vyšetrenie. Najväčší záujem o odbery materiálu na virologické vyšetrenie a poradenstvo bol zaznamenaný vo vekovej skupine 17 - 53-ročných. Najčastejším dôvodom prečo vyhľadali Poradňu prevencie HIV/AIDS bola prítomnosť rizikovej situácie – najčastejšie nechránený pohlavný styk.

Súčasne s činnosťou Poradne prevencie HIV/AIDS je v prevádzke telefonická linka prevencie HIV/AIDS. Telefonicky alebo e-mailom nás kontaktovalo 13 klientov (11x telefonicky a 2x e-mailom). Najčastejšie otázky boli zamerané na základné informácie o AIDS, spôsob

prenosu nákazy, klinické príznaky, priebeh infekcie, možnostiach diagnostiky, liečby a prevencie nákazy.

6.8 Poradňa očkovania

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je zriadená poradňa očkovania, ktorá poskytuje pre verejnosť poradenstvo a konzultácie v oblasti ochorení preventabilných očkovaním. Poradenstvo je zamerané na:

- problematiku povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek
- očkovania pred cestou do zahraničia
- problematiku odporúčaného očkovania
- očkovania detí s kontraindikáciami
- poradenstvo týkajúce sa očkovacieho kalendára, odstupov medzi jednotlivými očkovaniami

V roku 2013 bolo telefonicky poskytnutých 20 informácií týkajúcich sa povinného očkovania, odporúčaného očkovania, očkovania do zahraničia.

6.9. Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

V roku 2013 sa realizoval výskumný projekt **„Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov malých detí a budúcich rodičov k očkovaniu”**. Hlavným cieľom je identifikácia kľúčových faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov k očkovaniu, za účelom prijatia cielených intervencií. Výskum bol realizovaný formou dotazníka v dvoch cieľových skupinách- budúci rodičia (študentky stredných škôl) a súčasní rodičia (oslovení na pediatrických ambulanciách). V okrese Prešov sa projekt realizoval v 7 pediatrických ambulanciách a v 3 vybraných Stredných školách (Gymnázium, ul. Konštantínova, Gymnázium a ZŠ sv. Mikuláš, ul. Duklianska a Súkromná SOŠ pôšt a telekomunikácií, ul. Masarykova v Prešove). Oslovených bolo 35 mamičiek v pediatrických ambulanciách a 30 študentiek vo veku 18 rokov vo vybraných stredných školách.

V okrese Sabinov sa projekt realizoval v 2 pediatrických ambulanciách s počtom 10 mamičiek. Projekt prebiehal aj na Strednej odbornej škole, ul. SNP Sabinov, kde bolo oslovených 10 študentiek.

Dotazníky v školách boli rozdávané cestou pedagógov, v ambulanciách cestou pracovníkov oddelení epidemiológie príslušného RÚVZ, kde pracovník čakal na vyplnenie dotazníka a zozbieral ich na mieste. Lekári vybraných ambulancií boli informovaní a požiadaní o súhlas s realizáciou výskumu v čakárni svojej ambulancie listom. Následne boli dotazníky zaslané na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne na ich ďalšiu realizáciu.

Zároveň boli médiám pravidelne podávané informácie o výskyte ARO a CHPO v Prešovskom kraji.

Personálne obsadenie odd. epidemiológie k 31. 12. 2013:

2 magistri VZ, 3 AHS - všetky s PŠŠ a 1 DAHE s PŠŠ.

VII. VŠEOBECNÉ KRITÉRIÁ

Tab. VII.1: Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Prešov, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Spolu		Z toho			
				Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
A02	Iné infekcie salmonelami	151	88,55	72	86,26	79	90,74
A02N	Vylučovanie salmonel	5	2,93	2	2,40	3	3,45
A021		1	0,59	1	1,20	0	0,00
A03	Šigelóza	47	27,56	18	21,57	29	33,31
A03N	Vylučovanie šigel	1	0,59	0	0,00	1	1,15
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	16	9,38	10	11,98	6	6,89
A045	Kampylobakteriálna enteritída	363	212,86	203	243,21	160	183,77
A046	Enteritída zapr. Yerinia	14	8,21	8	9,58	6	6,89
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	1	0,59	1	1,20	0	0,00
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	284	166,54	144	172,52	140	160,80
A09	Gastroenteritída pr. infekčného	143	83,86	57	68,29	86	98,78
A27	Leptospiróza	1	0,59	1	1,20	0	0,00
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella	1	0,59	0	0,00	1	1,15
A38	Šarlach - scarlatina	2	1,17	2	2,40	0	0,00
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	4	2,35	3	3,59	1	1,15
A408	Iná streptokoková septikémia	1	0,59	1	1,20	0	0,00
A410	Septikémia vyvolaná	2	1,17	1	1,20	1	1,15
A411	Septikémia vyv. inými šp.	2	1,17	2	2,40	0	0,00
A415	Septikémia vyv. inými G-	9	5,28	6	7,19	3	3,45
A418	Iná špecifikovaná septikémia	16	9,38	12	14,38	4	4,59
A69	Iné spirochétové infekcie	6	3,52	5	5,99	1	1,15

A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	1	0,59	1	1,20	0	0,00
A84	Klieťová encefalitída	6	3,52	4	4,79	2	2,30
A87	Nešpecifikovaná vírusová	2	1,17	2	2,40	0	0,00
B01	Varicella	94	55,12	51	61,10	43	49,39
Kód MKCH	Ochorenie			Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
B02	Herpes zoster	25	14,66	8	9,58	17	19,53
B15	Akútna hepatitída A	1	0,59	0	0,00	1	1,15
B16	Akútna hepatitída B	1	0,59	0	0,00	1	1,15
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	1	0,59	0	0,00	1	1,15
B182	Chronická vírusová hepatitída C	1	0,59	0	0,00	1	1,15
B26	Mumps – Parotitis epidemica	4	2,35	4	4,79	0	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	58	34,01	33	39,54	25	28,71
B58	Toxoplazmóza	2	1,17	0	0,00	2	2,30
B86	Svrab - scabies	71	41,63	34	40,73	37	42,50
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	18	10,56	10	11,98	8	9,19

Tab. VII.2: Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Sabinov, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Spolu		Z toho			
				Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
A02	Iné infekcie salmonelami	55	94,10	27	92,29	28	95,91
A02N	Vylučovanie salmonel	1	1,71	1	3,42	0	0,00
A03	Šigelóza	39	66,72	21	71,78	18	61,65
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	12	20,53	7	23,93	5	17,13
A045	Kampylobakteriálna enteritída	188	321,64	102	348,66	86	294,57
A046	Enteritída zapr. Yersinia	12	20,53	7	23,93	5	17,13
A048	Iné špecifikované bakteriálne	1	1,71	0	0,00	1	3,43
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	117	200,17	60	205,09	57	195,24
A09	Gastroenteritída pr. infekčného	63	107,78	27	92,29	36	123,31
A69	Lymeská choroba	5	8,55	2	6,84	3	10,28
B01	Varicella	347	593,67	167	570,84	180	616,54
B02	Herpes zoster	12	20,53	3	10,25	9	30,83
B16	Akútna hepatitída B	1	1,71	0	0,00	1	3,43
B182	Chronická vírusová hepatitída C	1	1,71	0	0,00	1	3,43
B26	Mumps – Parotitis epidemica	1	1,71	1	3,42	0	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	17	29,08	11	37,60	6	20,55
B86	Svrab - scabies	17	29,08	7	23,93	10	34,25
M012		1	1,71	1	3,42	0	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	6	10,27	3	10,25	3	10,28

Tab. VII.3: Vekovo-špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Prešov, rok 2013

Kód MKC	Ochorenie		Vekové skupiny											
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	19	37	17	12	11	6	8	8	9	14	10	151
		rel.	956,70	440,27	176,68	124,07	96,42	44,84	29,04	32,73	38,97	67,92	49,10	88,5
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	5
		rel.	0,00	0,00	10,39	0,00	0,00	7,47	0,00	4,09	4,33	4,85	0,00	2,93
A03	Šigelóza	abs.	10	18	5	2	4	1	1	2	2	1	1	47
		rel.	503,52	214,18	51,96	20,68	35,06	7,47	3,63	8,18	8,66	4,85	4,91	27,56
A03N	Vylučovanie šigel	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	abs.	14	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
		rel.	704,93	23,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,38
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	54	110	34	18	37	27	23	14	14	12	20	363
		rel.	2719,03	1308,90	353,36	186,10	324,33	201,76	83,49	57,29	60,62	58,22	98,21	212,86
A046	Enteritída zapríčinená	abs.	1	5	2	1	1	0	3	0	0	1	0	14
		rel.	50,35	59,50	20,79	10,34	8,77	0,00	10,89	0,00	0,00	4,85	0,00	8,21
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	87	115	14	5	3	2	1	4	1	5	47	284
		rel.	4380,66	1368,40	145,50	51,70	26,30	14,95	3,63	16,37	4,33	24,26	230,79	166,54
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	0	11	11	11	13	11	18	8	13	11	36	143
		rel.	0,00	130,89	114,32	113,73	113,96	82,20	65,34	32,73	56,29	53,37	176,77	83,86
A27	Leptospiroza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	0,00	0,00	0,59
A370	Divý kašeľ vyvolaný	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	0,00	0,00	0,59
A38	Šarlach - scarlatina	abs.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	11,90	10,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17
A403	Septikémia vyvolaná	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4

	Streptococcus pneumoniae	rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	9,70	4,91	2,35
--	--------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Kód MKC	Ochorenie		Vekové skupiny											Spolu	
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+		
A408	Iná streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,91
A410	Septikémia vyvolaná	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	4,85	0,00	1,17
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,85	4,91	1,17	
A415	Septikémia vyv. inými	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	4	9	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	4,09	8,66	4,85	19,64	5,28	
A418	Iná špecifikovaná septikémia	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	2	5	6	16	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,47	7,26	0,00	8,66	24,26	29,46	9,38	
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	1	0	0	1	0	1	2	1	0	6	
		rel.	0,00	0,00	10,39	0,00	0,00	7,47	0,00	4,09	8,66	4,85	0,00	3,52	
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	0,00	0,00	0,59	
A84	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	2	6	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,77	0,00	0,00	8,18	4,33	0,00	9,82	3,52	
A87	Enterovírusová meningitída (G02.2*)	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,77	7,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17	
B01	Varicella	abs.	9	39	23	11	5	2	3	2	0	0	0	94	
		rel.	453,17	464,06	239,04	113,73	43,83	14,95	10,89	8,18	0,00	0,00	0,00	55,12	
B02	Herpes zoster	abs.	0	0	1	1	2	0	5	1	5	2	8	25	
		rel.	0,00	0,00	10,39	10,34	17,53	0,00	18,15	4,09	21,65	9,70	39,28	14,66	
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,59	

Kód MKC	Ochorenie		Vekové skupiny												
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu	
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	0,00	0,00
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,09	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps – Parotitis epidemica	abs.	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	10,34	8,77	14,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	2	15	12	8	14	2	5	0	0	0	0	0	58
		rel.	100,70	178,49	124,71	82,71	122,72	14,95	18,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34,01
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	4,09	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17
B86	Svrab - scabies	abs.	0	1	29	31	7	0	2	0	0	0	0	1	71
		rel.	0,00	11,90	301,39	320,51	61,36	0,00	7,26	0,00	0,00	0,00	0,00	4,91	41,6
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	3	4	1	1	1	1	2	2	2	2	1	18
		rel.	0,00	35,70	41,57	10,34	8,77	7,47	3,63	8,18	8,66	9,70	4,91	4,91	10,56

Tab. VII.4: Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Sabinov, rok 2013

Kód MKC	Ochorenie		Vekové skupiny											
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	16	9	9	3	3	3	5	1	0	4	2	55
		rel.	1799,78	246,71	217,60	67,28	61,39	57,89	55,99	12,53	0,00	70,90	33,44	94,10
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	27,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71
A03	Šigelóza	abs.	7	17	4	4	2	0	1	0	0	1	3	39
		rel.	787,40	466,01	93,71	89,71	40,92	0,00	11,20	0,00	0,00	17,72	50,16	66,72
A040	Infekcie enteropatogénnymi E. coli	abs.	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
		rel.	1124,86	54,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,53
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	59	72	15	12	14	4	4	3	2	2	1	188
		rel.	6636,67	1973,68	362,67	269,12	286,47	77,19	44,79	37,59	29,78	35,45	16,72	321,64
A046	Enteritída zapríčinená	abs.	2	8	1	0	0	0	0	1	0	0	0	12
		rel.	224,97	219,30	24,18	0,00	0,00	0,00	0,00	12,53	0,00	0,00	0,00	20,53
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	112,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	45	57	11	1	1	0	1	1	0	0	0	17
		rel.	5061,87	1562,50	265,96	22,43	20,46	0,00	11,20	12,53	0,00	0,00	0,00	200,17
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	2	11	9	0	1	5	11	5	0	8	11	63
		rel.	224,97	301,54	217,60	0,00	20,46	96,49	123,18	62,65	0,00	141,79	183,92	107,78
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	22,43	20,46	0,00	11,20	12,53	0,00	17,72	0,00	8,55
B01	Varicella	abs.	14	133	155	34	8	1	2	0	0	0	0	347
		rel.	1574,80	3645,83	3747,5	762,50	163,70	19,30	22,40	0,00	0,00	0,00	0,00	593,67
B02	Herpes zoster	abs.	0	0	1	3	1	0	1	0	0	1	5	12

		rel.	0,00	0,00	24,18	67,28	20,46	0,00	11,20	0,00	0,00	17,72	83,60	20,53
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,53	0,00	0,00	0,00
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,72	0,00

Kod	Ochorenie													
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
B26	Parotitída	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	24,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	4	4	1	6	2	0	0	0	0	0	17
		rel.	0,00	109,65	96,71	22,43	122,77	38,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - scabies	abs.	1	4	2	5	0	1	4	0	0	0	0	17
		rel.	112,49	109,65	48,36	112,13	0,00	19,30	44,79	0,00	0,00	0,00	0,00	29,08
M012		abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	20,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	0	1	2	0	0	1	1	0	0	1	6
		rel.	0,00	0,00	24,18	44,85	0,00	0,00	11,20	12,53	0,00	0,00	16,72	10,27

Tab. VII.5: Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Prešov, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	9	5	1	7	19	14	16	17	29	17	14	1	149
		%	6,04	3,36	0,67	4,70	12,75	9,40	10,74	11,41	19,46	11,41	9,40	0,67	100,00
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	5
		%	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	40,00	0,00	100,00
A03	Šigelóza	abs.	2	2	6	2	2	2	9	5	5	4	5	4	48
		%	4,17	4,17	12,50	4,17	4,17	4,17	18	10,42	10,42	8,33	10,42	8,33	100,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
A040	Infekcia enteropatogénnymi E.	abs.	3	2	1	0	3	0	0	0	1	2	2	1	15
		%	20,00	13,33	6,67	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	6,67	13,33	13,33	6,67	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	26	19	18	21	38	68	43	40	20	26	29	16	364
		%	7,14	5,22	4,95	5,77	10,44	18,68	11,81	10,99	5,49	7,14	7,97	4,40	100,00
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	0	1	0	0	2	2	1	1	1	3	2	1	14
		%	0,00	7,14	0,00	0,00	14,29	14,29	7,14	7,14	7,14	7,14	14,29	7,14	100,00
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	abs.	12	13	15	15	14	14	25	18	25	39	76	18	284
		%	4,23	4,58	5,28	5,28	4,93	4,93	8,80	6,34	8,80	13,73	26,76	6,34	100,00
A09	Hnačka a gastroenteritída	abs.	11	8	9	10	13	22	17	15	12	11	9	6	143

	pravdep. infekčného	%	7,69	5,59	6,29	6,99	9,09	15,38	11,89	10,49	8,39	7,69	6,29	4,20	100,00
A27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	Divý kašeľ vyvolaný	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A38	Šarlach - scarlatina	abs.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	Septikémia vyvolaná	abs.	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4
		%	25,00	0,00	25,00	25,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A408	Iná streptokoková septikémia	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	Septikémia vyvolaná	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými	abs.	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	Septikémia vyv. inými	abs.	1	1	2	0	0	1	0	1	0	2	1	0	9
		%	11,11	11,11	22,22	0,00	0,00	11,11	0,00	11,11	0,00	22,22	11,11	0,00	100,00
A418	Iná špecifikovaná septikémia	abs.	2	5	0	2	2	1	0	1	0	1	0	0	14
		%	14,29	35,71	0,00	14,29	14,29	7,14	0,00	7,14	0,00	7,14	0,00	0,00	100,00
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	5
		%	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	40,00	0,00	0,00	40,00	0,00	0,00	100,00
A84	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	6
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A87	Enterovírusová meningitída (G02.2*)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00
B01	Varicella	abs.	6	3	0	3	16	13	5	0	4	12	23	10	95
		%	6,32	3,16	0,00	3,16	16,84	13,68	5,26	0,00	4,21	12,63	24,21	10,53	100,00

B02	Herpes zoster	abs.	2	4	1	3	5	1	1	3	3	2	0	0	25
		%	8,00	16,00	4,00	12,00	20,00	4,00	4,00	12,00	12,00	8,00	0,00	0,00	100,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B26	Mumps – Parotitis epidemica	abs.	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
B27	Infekčná mononukleóza	abs	8	8	6	6	7	5	2	1	6	2	3	1	55
		%	14,55	14,55	10,91	10,91	12,73	9,09	3,64	1,82	10,91	3,64	5,45	1,82	100,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab - scabies	abs.	0	24	32	4	3	0	0	0	1	3	4	0	71
		%	0,00	33,80	45,07	5,63	4,23	0,00	0,00	0,00	1,41	4,23	5,63	0,00	100,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	1	2	1	1	4	7	0	0	0	1	1	0	18
		%	5,56	11,11	5,56	5,56	22,22	38,89	0,00	0,00	0,00	5,56	5,56	0,00	100,00

Tab. VII.6: Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Sabinov, rok 2013

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	2	2	2	8	2	9	7	11	2	5	4	2	56
		%	3,57	3,57	3,57	14,29	3,57	16,07	12,50	19,64	3,57	8,93	7,14	3,57	100,00
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
A03	Šigelóza	abs.	1	2	5	0	0	3	2	4	4	6	8	3	38
		%	2,63	5,26	13,16	0,00	0,00	7,89	5,26	10,53	10,53	15,79	21,05	7,89	100,00
A040	Infekcie enteropatogénnymi E. coli	abs.	3	0	1	0	0	0	0	2	2	0	2	2	12
		%	25,00	0,00	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	16,67	0,00	16,67	16,67	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	6	12	4	8	19	29	24	22	16	16	19	15	190
		%	3,16	6,32	2,11	4,21	10,00	15,26	12,63	11,58	8,42	8,42	10,00	7,89	100,00
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	1	0	1	0	1	1	0	0	1	3	3	1	12
		%	8,33	0,00	8,33	0,00	8,33	8,33	0,00	0,00	8,33	25,00	25,00	8,33	100,00
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	4	4	3	4	4	9	3	8	12	32	16	19	118
		%	3,39	3,39	2,54	3,39	3,39	7,63	2,54	6,78	10,17	27,12	13,56	16,10	100,00
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	4	4	3	5	10	5	5	6	8	4	6	3	63
		%	6,35	6,35	4,76	7,94	15,87	7,94	7,94	9,52	12,70	6,35	9,52	4,76	100,00
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	3	0	0	0	5
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	60,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B01	Varicella	abs.	7	44	58	27	60	82	26	3	1	16	9	20	353
		%	1,98	12,46	16,43	7,65	17,00	23,23	7,37	0,85	0,28	4,53	2,55	5,67	100,00
B02	Herpes zoster	abs.	0	3	1	2	0	1	0	1	0	2	2	0	12

		%	0,00	25,00	8,33	16,67	0,00	8,33	0,00	8,33	0,00	16,67	16,67	0,00	100,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Kód	Ochorenie														Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
B26	Parotitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	2	1	4	0	1	1	2	0	0	4	1	0	16
		%	12,50	6,25	25,00	0,00	6,25	6,25	12,50	0,00	0,00	25,00	6,25	0,00	100,00
B86	Svrab - scabies	abs.	6	0	1	2	2	2	1	0	2	0	0	2	18
		%	33,33	0,00	5,56	11,11	11,11	11,11	5,56	0,00	11,11	0,00	0,00	11,11	100,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	6
		%	0,00	0,00	16,67	16,67	16,67	16,67	16,67	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	100,00

Odbor/oddelenie epidemiológie			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	951
		opakované návštevy v ohnisku	51
		počet vyšetrených osôb	2 792
		zvýšený zdravotný dozor	34
		lekársky dohľad	108
		iné protiepidemické ochorenia	0
		spolu:	3 936
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	0
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	0
		voda	0
		potraviny	0
		iné	0
		spolu:	0
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	862
		zo zdravotných záznamov	62
		z laboratórnych protokolov	924
		iné	0
		spolu:	1 848
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	48
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	17 252
		kontrola skladovania očkovacích látok	48
		prejednanie neúčasti na očkovaní	0
		priestupkové konanie	0

		iné	50
		spolu:	17 398
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení	21
		zadávanie prípadov	2 792
		kontrola a uzatváranie prípadov	1754
		spracovanie dotazníkov k epidémii	0
		SRV	312
		chrípka	156
		spolu:	5035
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	denná	250
		týždenná	208
		mesačná	24
		ročná	3
		na požiadanie	2
		príprava podkladov	175
		spolu:	662
7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve	308
		v ohniskách rodinných	951
		v ohniskách kolektívnych	0
		pre verejnosť	15
		v médiach	6
		iné	0
		spolu:	1 280
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa	0
		rozbor	0
		podklad	0
		stanovisko	16

		spolu:	16
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	3
		prednášky pre ZP	2
		spolu:	5
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	6
		spoluautor	0
		spolu:	6
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	aktívna	11
		pasívna	3
		vypísať názov a miesto*	
		spolu:	14
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	114
		sumarizácia	114
		analýza	2
		iné (príprava)	0
		spolu:	230
		*názov projektu napr. HELICS	
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	6
		opakované návštevy	6
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	0
		odber vzoriek z prostredia	0
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	12
16.	NN – cieľná kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	599
		opakované návštevy	8
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	55
		odber vzoriek z prostredia	981
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	118
		počet testovaných AUT	115
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	1
		spolu:	1717

17.	Epidemiologické vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	4
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	15
		konzultácie	46
		spracovanie	0
		kolaudácia	4
		vydanie posudkov	20
		spolu:	85
19.	Podnety a sťažnosti	počet	1
20.	Sankcie	počet	29
21.	Rozhodnutia	počet	68
22.	Odvolania	počet	0

Príloha

Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)

1. Aktuálna situácia vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení
2. Európsky imunizačný týždeň
3. Svetový deň boja proti AIDS
4. Chrípka
5. Kliešťová encefalitída
6. Tuberkulóza

Všetky články boli zaslané do regionálnych novín –Večerník

Účasť na konferenciách

Pasívna účasť

- Škola vakcinológie, Ráztočno
- Vakcinologický kongres, Štrbské Pleso

- Seminár o sterilizácii, Prešov

Zamestnanci oddelenia epidemiológie sa v priebehu roku 2013 zúčastňovali v rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“ na prednáškach. Spolu absolvovali 20 prednášok.

Účasť na osobitných štúdiách a programoch:

- Vzdelávanie sestier - seminár: Problematika očkovania v ambulancii všeobecného lekára pre deti a dospelých a pre dospelých pre zdravotné sestry okresov Prešov a Sabinov
- Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoje rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

9. Odbor laboratórných činností

Ciele a prehľad ich plnenia

Jednou z priorít na úseku verejného zdravotníctva je efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia. OLČ sa podieľa na zabezpečení objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia vykonávaním laboratórných analýz vzoriek vôd, potravín, ovzdušia, biologického materiálu, sanitárnej mikrobiológie, meraním fyzikálnych faktorov o odberom vzoriek pracovného ovzdušia. Laboratória vykonávali aj analýzy vzoriek odoberaných pri úradnej kontrole potravín, pri plnení úloh Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva, pri mimoriadnych úlohách nariadených ÚVZ SR, pri výskyte epidémií, pri mimoriadnych situáciách (povodne) a vykonávali analýzy vzoriek a merania za úhradu tzv. platené služby. OLČ RÚVZ Prešov zabezpečuje objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia aj pre RÚVZ so sídlom v Bardejove, Humennom, Svidníku a Vranove nad Topľou.

OLČ je akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou. Cieľom zavedeného systému manažérstva kvality je postupovať v súlade s normou STN EN ISO/IEC 17025:2005 a dodržiavať jej požiadavky, vykonávať akreditovanú činnosť nestranne, poskytovať spoľahlivé a dôveryhodné výsledky skúšania pre svojich zákazníkov. Dodržiavanie požiadaviek normy ISO/IEC 17025 bolo preverené realizáciou interných auditov v zmysle prijatého harmonogramu na rok 2013 a dohľadom SNAS, predmetom ktorého boli kritéria normy určené v Karte dohľadov a skúšky oddelenia mikrobiológie životného prostredia. V súhrnnej správe z dohľadu sa konštatuje, že laboratórium plní všetky preverované kritéria normy ISO/IEC 17025:2005 a má predpoklady jej ďalšieho plnenia.

Prioritou OLČ je okrem vykonávania laboratórných analýz a meraní aj organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok. V rámci OLČ má RÚVZ Prešov zriadené Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok v oblasti potravín. V súlade s prijatým plánom na rok 2013 zorganizovalo a vyhodnotilo NRC medzilaboratórne porovnanie na stanovenie kovov v rastlinnom materiáli a stanovenie ukazovateľov v alkoholickom nápoji. Navyše oproti plánu, na základe požiadaviek laboratórií RÚVZ v SR bol zorganizovaný a vyhodnotený test na stanovenie konzervačných látok v majonéze. Okrem NRC zorganizovali a vyhodnotili medzilaboratórne porovnania aj Oddelenie chemických analýz vôd a Oddelenie chemických analýz ovzdušia. OCHAV zorganizovalo a vyhodnotilo dve medzilaboratórne porovnania, ktoré boli zamerané na stanovenie farby a zákalu vo vodách. OCHAO zorganizovalo a vyhodnotilo medzilaboratórne porovnanie na stanovenie minerálnych kyselín v pracovnom ovzduší.

Hodnotenie a analýza vývoja v danom roku

Odbor laboratórných činností je organizačnou jednotkou v štruktúre RÚVZ Prešov, ktorý je financovaný zo štátneho rozpočtu. OLČ sa ďalej člení na oddelenie chemických analýz vôd, oddelenie chemických analýz potravín, oddelenie chemických analýz ovzdušia a biologických expozičných testov, oddelenie mikrobiológie životného prostredia, oddelenie fyzikálnych analýz. Oddelenia OLČ vykonávali analýzy vzoriek a merania v rámci štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín, mimoriadnych úloh, programov a projektov a vykonávali analýzy vzoriek a merania za úhradu tzv. platené služby. V roku 2013 spolu vyšetrili 20546 vzoriek, stanovených bolo 75525 ukazovateľov a vykonaných 139426 analýz. V porovnaní s rokom 2012 bolo vyšetrených o 1140 vzoriek viac (+ 5,9 %). V rámci štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín a plnenia Programov a projektov bolo z celkového počtu vyšetrených 72,6 % vzoriek a ako platených služieb bolo vyšetrených 27,4 % vzoriek. Podiel podľa jednotlivých RÚVZ, pre ktoré OLČ zabezpečuje výkon laboratórných analýz bol nasledovný: RÚVZ Prešov –

41,9 % vzoriek, RÚVZ Bardejov – 14,0 % vzoriek, RÚVZ Humenné – 18,8 %, RÚVZ Svidník – 15,0 % a RÚVZ Vranov – 10,3 %.

OLČ ako akreditovaný subjekt podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005 je povinný dodržiavať jej požiadavky. Plnenie kritérií normy bolo kontrolované pri interných auditoch a pri dohľade SNAS, spolu bolo vykonaných 17 interných auditov. V rámci preventívnych činností sa dodržiavali zásady zabezpečenia kvality skúšok, zabezpečovalo sa overenie a kalibrácia meradiel a zariadení, zabezpečovala sa nadväznosť meraní používaním CRM a RM, vyhodnocovali a sledovali sa trendy regulačných diagramov, sledovali sa trendy medzilaboratórnych testov. Monitorovanie platnosti vykonávaných skúšok vykonali na svojich oddeleniach vedúci oddelení a v súlade s prijatými plánmi bolo preverených všetkých 66 akreditovaných skúšok. Oddelenia sa zúčastnili na 11 medzilaboratórnych porovnávacích testoch, po tri oddelenia CHAV, CHAP, MŽP a po jednom oddelenia CHAO a FA. V medzilaboratórnych testoch bolo preverených spolu 40 ukazovateľov (9-OCHAV, 15-OCHAP, 1-OCHAO, 14-OMŽP, 1-OFA) so 100 % úspešnosťou okrem OMŽP, kde bola úspešnosť 86 %, v dvoch ukazovateľoch nebolo dosiahnuté požadované z-skóre.

Cieľom systému manažérstva kvality OLČ je aj vykonávať skúšky v zhode s najnovším poznatkami vedy a techniky. Plnenie tejto úlohy je obmedzené vzhľadom na technické vybavenie laboratórií, keďže nákup zložitejších prístrojov bol realizovaný v rokoch 1996-2002. Bolo by vhodné obnoviť prístrojovú techniku čím by sa zvýšila technická a odborná úroveň poskytovaných služieb.

V roku 2013, tak ako aj v predchádzajúcich rokoch neboli zaevidované žiadne sťažnosti s poskytovanými službami laboratórií. OCHAO a OFA po realizovaní objednávok na meranie a skúšanie oslovili 14 zákazníkov o vyplnenie dotazníkov o spokojnosti s poskytovanými službami. Všetci oslovení zákazníci vyjadrili maximálnu spokojnosť.

9.1. Fyzikálne faktory v životnom a pracovnom prostredí

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2013

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet		počet		platnosť do
						skúšok / počet ukazovateľov		odberov / počet ukazovateľov		
					A	N	A	N		
RÚVZ Prešov	1	2	0	3	S	3	4	0	0	23.12.2014
					U	9	17	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2013

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Prešov	533	1225	2553	9	66	140	492	613	613	14	148	916	0	0	0
Spolu	533	1225	2553	9	66	140	492	613	613	14	148	916	0	0	0

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 0/0/0, UV 334/362/362, lasery 9/9/1

2. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk (CHA, BŽP, MŽP, FF) v SR v roku 2013

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektromagnetické pole	TVM	iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	0	0	1	0	0	0	1
		ukončené	0	0	1	0	0	0	1
	ukazovateľov	prihlásené	0	0	2	0	0	0	2
		ukončené	0	0	2	0	0	0	2

3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami (CHA, BŽP, MŽP, FF) v SR v roku 2013

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách (CHA, BŽP, MŽP, FF) v SR v roku 2013

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

5. Odborná činnosť pracovnísk (FF) v SR v roku 2013

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	-	-

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

6. Medzinárodná činnosť pracovnísk (CHA, BŽP, MŽP, FF) v SR v roku 2013

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

9.2. Mikrobiológia životného prostredia

2. Personálne obsadenie pracovnísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2013

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					počet		počet		platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		skúšok / počet ukazovateľov		odberov / počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	2,25	5,12	1,3	8,67	S	22	16	0	0	23.12.2014
					U	23	16	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2013

a) podľa typu komodít

Tab č.2/1

Názov úradu		Druh analyzovaného materiálu								
		voda	ovzdušie	potraviny	PBP	piesky	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	spolu
RÚVZ Prešov	vzorky	2238	6	2212	0	78	8482	4248	0	17264
	ukazovatele	11046	24	9068	0	312	9123	4470	0	34043
	analýzy	19481	42	20189	0	738	31596	14573	0	86619

PBP – predmety bežného používania

b) prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR

Tab č. 2/2

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
Voda	2238	11046	19481
Ovzdušie	6	24	42
Potraviny	2212	9068	20189
kozmetika a predmety bežného používania	0	0	0
Piesky	78	312	738
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	8482	9123	31596
vzorky zabezpečenia kvality meraní	4248	4470	14573
Iné	0	0	0
<i>SPOLU</i>	17264	34043	86619

Prehľad o druhoch a počte vôd vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Tab č. 2/3

Názov úradu		Druh analyzovanej vody											
		vodovody	studne	pramene	vrty	technologické vody	nádrže	štrkoviská	bazény		čistená voda	iné, rieky, potoky	spolu
									termálne	netermálne			
RÚVZ Prešov	Vzorky	999	512	63	0	0	68	0	0	363	206	27	2238
	ukazovatele	4995	2560	315	0	0	272	0	0	2178	618	108	11046
	Analýzy	7533	3900	455	0	0	697	0	0	5288	1262	346	19481

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Tab. č. 2/4

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	1	2	12
3	Vajcia a výrobky z vajec	18	36	87
4	Mäso a výrobky z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekárenské výrobky	33	93	211
9	Ovocie a zelenina	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	4	8	20
12	Víno a alkoholické nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	402	1722	3820
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylinných)	0	0	0
15	Ovocné a bylinné čaje	16	41	109
16	Pokrm pre spoločné stravovanie	868	3431	7263
17	Polotovary	0	0	0
18	Detská a dojčenská výživa	148	614	1306
19	Výživové doplnky	29	58	116

20	Prídavné látky (aditíva)	6	21	48
21	Lahôdkarske výrobky	254	991	2612
22	Cukrárske výrobky	228	858	2406
23	Cukrovinky	7	14	30
24	Minerálne, pramenité a balené vody	63	504	740
25	Materské mlieko	135	675	1409
	SPOLU	2212	9068	20189
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	0	0	0
	SPOLU	0	0	0

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách

MŽP v SR v roku 2013

Tab. č. 2/5

Názov úradu		Sanitárne mikrobiologické testy	Kontrola sterilizačných prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
RÚVZ Prešov	vzorky	4345	3556	60	521	6	0	8488
	ukazovatele	4345	3556	180	1042	24	0	9147
	analýzy	25390	3899	930	1377	42	0	31638

Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z vodného prostredia a ovzdušia v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013 Tab. č. 2/6

Názov	RÚVZ Prešov
<i>Acinetobacter</i> spp.	0
<i>Aeromonas hydrophila</i>	3
<i>Aeromonas</i> spp.	4
<i>Alcaligenes faecalis</i>	0
<i>Bacillus cereus</i>	0
<i>Bacillus subtilis</i>	0
<i>Bacillus</i> sp.	0
<i>Citrobacter</i> spp.	111
<i>Clostridium perfringes</i>	1
<i>Enterobacter aerogenes</i>	0
<i>Enterobacter agglomerans</i>	0
<i>Enterobacter</i> spp.	100
<i>Enterococcus faecalis</i>	199
<i>Escherichia coli</i>	117
<i>Hafnia</i> spp.	8
<i>Klasiella</i> spp.	82
<i>Klebsiella oxytoca</i>	34
<i>Legionella pneumophila</i> ser.1	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.2-15	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.3	3
<i>Legionella pneumophila</i> ser.5	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.6	0
<i>Legionella</i> sp.	3
<i>Pantoea</i> spp.	11
<i>Proteus</i> spp.	5
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	15
<i>Pseudomonas</i> spp.	83

<i>Salmonella</i> sp.	0
<i>saprofitické plesne</i>	0
<i>Serratia marcescens</i>	0
<i>Serratia</i> spp.	0
<i>Staphylococcus aureus</i>	9
<i>Staphylococcus</i> sp.	219
iné	0

Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných zo vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v SR v roku 2013 Tab. č. 2/7

Názov	RÚVZ Prešov
<i>Acinetobacter sp.</i>	0
<i>Aeromonas spp.</i>	2
<i>Bacillus cereus</i>	29
<i>Bacillus subtilis</i>	0
<i>Campylobacter spp.</i>	2
<i>Citrobacter spp.</i>	159
<i>Clostridium sp.</i>	1
<i>Cronobacter sakazakii</i>	2
<i>Enterobacter spp.</i>	18
<i>Escherichia coli</i>	16
<i>Hafnia spp.</i>	0
<i>Klebsiella spp.</i>	0
koliformné baktérie	229
<i>Listeria monocytogenes</i>	0
<i>Listeria spp.</i>	0
<i>Pantoea spp.</i>	1
<i>Proteus spp.</i>	19
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	7
<i>Pseudomonas spp.</i>	3
<i>Providencia sp.</i>	1
<i>Salmonella spp.</i>	1
<i>Sarcina spp.</i>	0
<i>Serratia spp.</i>	0
stafylokokový enterotoxín	0
<i>Staphylococcus aureus</i>	7
<i>Staphylococcus sp.</i>	725
Streptokoky-hemolytické	39
<i>Yersinia spp.</i>	0
iné	0

Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2013

Tab. č. 2/8

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť ŠZD	Výsledok identifikácie	
				sérotyp	fágotyp
1	16.7.2013	Domáce vajce Hencovce (výskyt v rodine)		S. enteritidis	O:9,12 H: g,m,-
2	19.8.2013	Detské ihrisko Bezručová, Bardejov		S. enterica, subsp. enterica	O:4,5,12 H:i:-
3.	8.11.2013	Materská škola Lúčka		S. Newport	O:6,8 H:e,h:1,2

Prehľad vybraných ukazovateľov vyšetrených pre potreby európskych referenčných laboratórií v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Tab. č. 2/9

Ukazovateľ	počet vzoriek potravín		počet vzoriek vôd		počet vzoriek prostredia	
	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych
<i>Salmonella</i>	1156	1	458	0	153	2
<i>Listeria monocytogenes</i>	156	0	0	0	75	0
<i>Escherichia coli</i>	332	16	2032	117	4423	28
<i>Escherichia coli O157</i>	4	0	0	0	0	0
iné patogénne ECO	0	0	0	0	0	0
<i>Campylobacter</i>	112	2	0	0	0	0
CPS	1386	7	363	9	938	92
stafylokokový enterotoxín-potraviny	2	0	0	0	0	0

stafylokokový enterotoxín - materské mlieko	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

ECO – *Escherichia coli*

CPS – kosgulázopozitívne stafylokoky

Prehľad izolácií *Cronobacter spp.* v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Tab. č. 2/10

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej			počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej		
	vyšetrených		pozitívnych	vyšetrených		pozitívnych
	pätica	kus		pätica	kus	
<i>Cronobacter spp.</i>	3	13	1	5	11	1

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk MŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	1	1	0	0	0	0	2
		ukončené	1	1	0	0	0	0	2
	ukazovateľov	prihlásené	8	1	0	0	0	0	9
		ukončené	8	1	0	0	0	0	9

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami MŽP v SR v roku 2013

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

6. Odborná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2013

d) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
	Potraviny na osobitné výživové účely a výživové doplnky	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	35	79

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.2	<u>Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a v oddychových zónach</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	31	31

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.3	<u>Minerálne a pramenité balené vody a vody vo watercooleroch</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	63	504

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.5	<u>Materské mlieko</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	135	675

e) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

f) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

7. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

Tab. 2.4. Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	1	2	12
3	Vajcia a výrobky z vajec	18	36	87
4	Mäso a výrobky z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekárenské výrobky	33	93	211
9	Ovocie a zelenina	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	4	8	20
12	Víno a alkoholické nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	402	1722	3820
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylenných)	0	0	0
15	Ovocné a bylenné čaje	16	41	109
16	Pokrmy pre spoločné stravovanie	868	3431	7263
17	Polotovary	0	0	0
18	Detská a dojčenská výživa	148	614	1306
19	Výživové doplnky	29	58	116
20	Prídavné látky (aditíva)	6	21	48
21	Lahôdkarske výrobky	254	991	2612
22	Cukrárske výrobky	228	858	2406
23	Cukrovinky	7	14	30
24	Minerálne, pramenité a balené vody	63	504	740
25	Materské mlieko	135	675	1409
	SPOLU	2212	9068	20189
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	0	0	0
	SPOLU	0	0	0

Tab. 2.5. Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie a dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Názov úradu		Sanitárne mikrobiologické testy	Kontrola sterilizačných prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
RÚVZ Prešov	vzorky	4345	3556	60	521	6	0	8488
	ukazovatele	4345	3556	180	1042	24	0	9147
	analýzy	25390	3899	930	1377	42	0	31638

Tab. 2.6. Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z vodného prostredia a ovzdušia v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Názov	Názov úradu
	RÚVZ Prešov
<i>Acinetobacter</i> spp.	0
<i>Aeromonas hydrophila</i>	3
<i>Aeromonas</i> spp.	4
<i>Alcaligenes faecalis</i>	0
<i>Bacillus cereus</i>	0
<i>Bacillus subtilis</i>	0
<i>Bacillus</i> sp.	0
<i>Citrobacter</i> spp.	111
<i>Clostridium perfringens</i>	1
<i>Enterobacter aerogenes</i>	0
<i>Enterobacter agglomerans</i>	0
<i>Enterobacter</i> spp.	100
<i>Enterococcus faecalis</i>	199
<i>Escherichia coli</i>	117
<i>Hafnia</i> spp.	8
<i>Klasiella</i> spp.	82
<i>Klebsiella oxytoca</i>	34
<i>Legionella pneumophila</i> ser.1	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.2-15	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.3	3
<i>Legionella pneumophila</i> ser.5	0
<i>Legionella pneumophila</i> ser.6	0
<i>Legionella</i> sp.	3
<i>Pantoea</i> spp.	11
<i>Proteus</i> spp.	5
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	15
<i>Pseudomonas</i> spp.	83
<i>Salmonella</i> sp.	0
saprofitické plesne	0
<i>Serratia marcescens</i>	0
<i>Serratia</i> spp.	0
<i>Staphylococcus aureus</i>	9
<i>Staphylococcus</i> sp.	219
iné	0

Tab. 2.7. Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných zo vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Názov	
	RÚVZ Prešov
<i>Acinetobacter</i> sp.	0
<i>Aeromonas</i> spp.	2
<i>Bacillus cereus</i>	29
<i>Bacillus subtilis</i>	0
<i>Campylobacter</i> spp.	2
<i>Citrobacter</i> spp.	159
<i>Clostridium</i> sp.	1
<i>Cronobacter sakazakii</i>	2
<i>Enterobacter</i> spp.	18
<i>Escherichia coli</i>	16
<i>Hafnia</i> spp.	0
<i>Klebsiella</i> spp.	0
koliformné baktérie	229
<i>Listeria monocytogenes</i>	0
<i>Listeria</i> spp.	0
<i>Pantoea</i> spp.	1
<i>Proteus</i> spp.	19
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	7
<i>Pseudomonas</i> spp.	3
<i>Providencia</i> sp.	1
<i>Salmonella</i> spp.	1
<i>Sarcina</i> spp.	0
<i>Serratia</i> spp.	0
stafylokokový enterotoxín	0
<i>Staphylococcus aureus</i>	7
<i>Staphylococcus</i> sp.	725
Streptokoky-hemolytické	39
<i>Yersinia</i> spp.	0
iné	0
Nefermentujúca palička	22
Enterobacteriaceae	67

Tab. 2.8. Prehľad výskytu a identifikácie slamonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2013

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť ŠZD	Výsledok identifikácie	
				sérotyp	fágotyp
1	16.07.2013	Domáce vajce Hencovce (výskyt v rodine)		S. enteritidis	O:9,12 H: g,m,-
2	19.08.2013	Detské ihrisko Bezručová, Bardejov		S. enterica, subsp. enterica	O:4,5,12 H:i:-
3.	08.11.2013	Materská škola Lúčka		S. Newport	O:6,8 H:e,h:1,2

Tab. 2.9. Prehľad vybraných ukazovateľov vyšetrených pre potreby európskych referenčných laboratórií v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Ukazovateľ	počet vzoriek potravín		počet vzoriek vôd		počet vzoriek prostredia	
	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych
<i>Salmonella</i>	1156	1	458	0	153	2
<i>Listeria monocytogenes</i>	156	0	0	0	75	0
<i>Escherichia coli</i>	332	16	2032	117	4423	28
<i>Escherichia coli O 157</i>	4	0	0	0	0	0
<i>iné patogénne ECO</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Campylobacter</i>	112	2	0	0	0	0
CPS	1386	7	363	9	938	92
stafylokokový enterotoxín-potraviny	2	0	0	0	0	0
stafylokokový enterotoxín - materské mlieko	0	0	0	0	0	0

ECO – *Escherichia coli*

CPS – kosgulázopozitívne stafylokoky

Tab. 2.10. Prehľad izolácií *Cronobacter* spp. v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2013

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej			počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej		
	vyšetrených		pozitívnych	vyšetrených		pozitívnych
	pätica	kus		pätica	kus	
<i>Cronobacter</i> spp.	3	13	1	5	11	1

9.3. Biológia životného prostredia

3. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2013

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	0,5	0,3	0	0,8	S	1	6	-	-	23.12.2014
					U	1	13	-	-	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

NZP – pomocný personál

S – skúšky

MD – materská dovolenka

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP v roku 2013

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a užitkové	Vody minerálne	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ	Vzorky	1574	81	345	68	-	-	-	78	-	-	-	74	-	2220
Prešov	ukazovatele	11018	324	690	318	-	-	-	246	-	-	-	268	-	12864
	Analýzy	11018	324	690	318	-	-	-	390	-	-	-	268	-	13008

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		ADIOseston a bioseston pitných vôd	bioseston prírodných kúpalísk	vonne kvety kvalita - kvantita	bioseston umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajíčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ	Vzorky	1655	68	-	345	-	68	-	-	78	-	-	-	-	-
Prešov	ukazovatele	11342	250	-	690	-	68	-	-	246	-	-	-	-	-
	Analýzy	11342	250	-	690	-	68	-	-	390	-	-	-	-	-

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk BŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	1	-	-	-		1
		ukončené	1	-	-	-		1
	ukazovateľov	prihlásené	7	-	-	-		7
		ukončené	7	-	-	-		7

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami BŽP v SR v roku 2013

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
-	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)

--	--	--	--	--

6. Odborná činnosť pracovník BŽP v SR v roku 2013

g) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: <u>Cyanobaktérie</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	68	318

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: <u>Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a v oddychových zónach</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	31	31

Číslo úlohy: 7.3	NÁZOV ÚLOHY: <u>Minerálne a pramenité balené vody a vody vo watercooleroch</u>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	81	324

h) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

i) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2013

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

9.4. Chemické analýzy

Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2013

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	7	11	2	20	S	41	83	1	1	23.12.2014
					U	102	149	23	15	
NRC pre organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok v oblasti potravín na RÚVZ Prešov	2	4	0	0	S	0	0	0	0	-

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

strední zdravotníckí pracovníci (SZP)

N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

pomocný personál (NZP)

S – skúška

MD – materská dovolenka

U – ukazovateľ

4. Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2013

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	vzorky	1447	374	33	1205	17	0	0	1021	4	235*	4336
	ukazovatele	21840	1242	1163	3262	119	0	0	1244	8	2426	31304
	analýzy	32623	1857	1753	8800	204	0	0	1556	16	3609	50418

* - povrchové toky + čistená voda

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky								Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	ukazovatele	3172	1560	34	0	0	510	2	0	5278
	analýzy	5582	1976	68	0	0	1020	4	0	8650

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz

RÚVZ Prešov	693	693
-------------	-----	-----

7. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovníkov v roku 2013

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	3	3	1	0	0	7
		ukončené	3	3	1	0	0	7
	ukazovateľov	prihlásené	9	16	1	0	0	26
		ukončené	9	16	1	0	0	26

8. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2013

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	MP Farba /2013	PT	1	2
	MP Absorbancia /2013	PT	1	2
	MPV-PO-16/2013 Stanovenie kovov v rastlinnom materiáli	PT	4	13
	MPV-PO-17/2013 Stanovenie konzervačných látok v majonéze	PT	2	13
	MPV-PO-18/2013 Stanovenie etanolu, metanolu a prchavých zložiek v liehovine	PT	10	10
	O-MPM-01/HCI/2013/PO	PT	1	2

	Spektrofotometrické stanovenie minerálnych kyselín (HCl) v pracovnom ovzduší			
--	--	--	--	--

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

9. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2013

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	Vody	Zákal	Turbidimetria	STN EN ISO 7027

10. Odborná činnosť pracovísk v roku 2013

j) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.3	Minerálne a pramenité balené vody a vody vo watercooleroch	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	33	1163

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.5	Materské mlieko	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	17	119

Číslo úlohy: 7.20	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring obsahu dusičnanov vo vodných zdrojoch individuálneho zásobovania	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	300	595

Číslo úlohy: 2.1.1	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie miery zdravotných rizík z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce (ŠZD)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	498	854

Číslo úlohy: 3.2	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring jodidácie kuchynskej soli	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	122	366

Číslo úlohy: 3.6	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring spotreby prídavných látok v potravinách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	8	13

Číslo úlohy: 4.2	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál	
---------------------	--	--

Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	50	350

k) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	HŽP	Monitorovanie kvality povrchovej vody odoberanej pre pitné účely	29	799	1060

l) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	OLČ	Farmaceutické skúšanie Aqua purificata

11. Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2013

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		-

10. Kontrola, dozor, sťažnosti

1. Prehľad :

- Petície	3
- Sťažnosti	0
- Podania - podnety	58

2. Zameranie petícií a opodstatnených sťažností v roku 2013

Doručené petície sa týkali nadmerného hluku a zápachu v životnom prostredí z činnosti ČOV (v obci Lažany a Veľký Šariš) a hluku zo zariadenia spoločného stravovania.

3. Prijaté opatrenia

V prípade obťažovania hlukom ČOV boli zo strany prevádzkovateľa prijaté opatrenia na zníženie imisí hluku v životnom prostredí.

4. Prehľad riešených iných podaní - podnetov

V roku 2013 bolo na RÚVZ v Prešove riešených 58 podnetov (22 anonymných), doručených prevažne elektronickou poštou a písomne.

Obsahom podaní sa týkal prevažne nedostatkov v prevádzkovej hygiene stravovacích zariadení, zlej kvality pokrmov, hluku životnom prostredí. Dve podania boli riešené v zmysle zákona o pohrebníctve.

Z celkového počtu 58 podnetov bolo 10 opodstatnených, 23 neopodstatnených. 6 podaní bolo z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti odstúpených na príslušné orgány štátnej správy.

V súvislosti so šetrením podnetov, bolo v 4 prípadoch začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty za iný správny delikt, v dvoch prípadoch boli za zistené nedostatky uložené sankcie formou blokovej pokuty.

5. Kontrolná činnosť

Vykonané plánované kontroly v RÚVZ

RÚVZ so sídlom v Prešove má vypracovanú smernicu na vykonávanie vnútornej kontroly, podľa ktorej sa vnútorná kontrola vykonáva. Kontrolná činnosť v regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove bola zabezpečovaná podľa vypracovaného plánu kontrolnej činnosti vnútornej kontroly na rok 2013, vykonávaná podľa pokynov vedúcej služobného úradu v podmienkach RÚVZ. Kontroly sa uskutočňovali na základe písomného poverenia vydaného regionálnou hygieničkou. Z vykonaných kontrol sú spísané záznamy.

Predmet vykonaných kontrol

- kontrola pokladničných dokladov, hotovosti a cenín
- kontrola hospodárenia s majetkom v RÚVZ
- dodržiavanie ustanovení zákona na ochranu osobných údajov
- kontrola vyťaženia a normy spotreby PHM motorových vozidiel
- využiteľnosť pracovného času zamestnancami RÚVZ
- kontrola správnej aplikácie zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a odbornej úrovne záznamov zamestnancov RÚVZ z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.
- kontrola dodržiavania lehôt pri vydávaní rozhodnutí v zmysle zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odbornými zamestnancami, kontrola dodržiavania lehôt pri vybavovaní sťažností a petícií v zmysle zák. NR SR č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č.85/1990 Zb. o petičnom práve a kontrola dodržiavania postupu a lehôt pri vybavovaní žiadosti o sprístupnenie informácií v zmysle zákona NR SR č.211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám kontrola dodržiavania zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov o správe majetku štátu kontrola pokladničných dokladov, hotovosti a cenín

Súhrn kontrolných aktivít - 7

11. Zdravotnícka informatika a bioštatistika

1. Organizácia a podmienky činnosti

1.1. Začlenenie podľa organizačnej štruktúry úradu

V RÚVZ Prešov nie je vytvorené oddelenie zdravotníckej informatiky a bioštatistiky. Informatik je organizačne zaradený pod Osobný úrad.

1.2. Personálne obsadenie

Tabuľka 1

	Pracovníci odboru	
	interne	externe
VŠ lekár		
VŠ informatik		
VŠ bioštatistik		
SŠ informatik	1	
SŠ štatistik		

Poznámka:

Prepočítaný počet informatikov na úväzok (v desatinných číslach).

1.3. Počítačové a programové vybavenie na úrade

1.3.1. Prepočítaný počet pracovníkov a počet PC na úrade

Tabuľka 2

	Počet pracovníkov	Počet PC / z toho v LAN
Spolu	85	87/70

1.3.2. Programové vybavenie na úrade na PC

Tabuľka 3a

Operačné systémy	Počet užívateľských licencií*
MS Windows 8	1
MS Windows 7	24
MS Windows Vista	1
MS Windows XP	54
MS Windows 2000	2
MS Windows 98	4
MS Windows 95	1
Staršie MS Windows	
Iné okrem MS Windows	

Tabuľka 3b

Kancelárske balíky	Počet užívateľských licencií*
MS Office 2013	7
MS Office 2010	13
MS Office 2007	24
MS Office 2003	1
MS Office 2002	
MS Office 2000	
MS Office XP	5
Staršie MS Office	
Iné okrem MS Office	31

Tabuľka 3c

Špecializované APV skupiny	Počet užívateľských licencií*
Zdravotnícke	3
Ekonomické a personálne	4
Registratúrne	25
Právnické	1
Štatistické a matematické	1
Grafické	2

1.4. Poskytovateľ pripojenie do internetu, Web sídlo úradu, Intranet

Tabuľka 4a

Poskytovateľ pripojenia	Slovanet a.s.
-------------------------	---------------

Poznámka:

V prípade viacerých bodov pripojenia vypísať každý prípojný bod.

Tabuľka 4b

webové sídlo - vytvorené	interne
webové sídlo - aktualizácie	interne

Poznámka:

Tabuľka 4c

Zriadený intranet	nie
-------------------	-----

2. Vzdelávanie informatikov

Vzdelávanie v hodnotenom roku prebiehalo nasledovne:

- účasť na odborných seminároch
- samoštúdium

3. Výsledky činností

3.1. Hardvérová a softvérová podpora

Hardvérová a softvérová podpora, servisná činnosť, konzultačná činnosť na nákup softwaru a hardwaru boli priebežne vykonávané podľa požiadaviek zamestnancov RÚVZ.

3.2. Semináre a školiace akcie

3.3. Činnosti v spolupráci s ostatnými odbornými útvarmi a iným(i) RÚVZ

- V spolupráci s inými oddeleniami RÚVZ je po obsahovej stránke upravovaná web stránka úradu.

3.4. Ďalšie špecifické činnosti

Informatik je členom poradného zboru HH SR.

12. Podpora zdravia

Ciele a prehľad ich plnenia

RÚVZ so sídlom v Prešove vo svojej činnosti v roku 2013 vychádzalo z Programového vyhlásenia vlády SR, plnenia Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike na rok 2013, uznesení vlády SR a metodických pokynov ÚVZ SR. Nosnou činnosťou bolo zvýšenie kvality života ľudí v regióne pozitívnym ovplyvnením spôsobu života.

Činnosť oddelenia bola zameraná hlavne na plnenie úloh:

- **NÁRODNÉHO PROGRAMU PODPORY ZDRAVIA**, ktorého cieľom je vytváranie partnerstiev medzi jednotlivými zložkami spoločnosti s cieľom podporovať a rozvíjať verejné zdravie tak, aby sa dosiahlo trvalé zlepšenie zdravia obyvateľstva.

Išlo o aktivity v oblastiach:

- výživa a stravovacie zvyklosti,
- fyzická inaktivita, dôležitosť podporovania fyzickej aktivity,
- tabak, alkohol, drogy,
- zdravé pracovné a životné podmienky.

V súčasnosti sa pripravuje aktualizácia NPPZ, gestorom programu je MZ SR.

- **NÁRODNÉHO PROGRAMU PREVENČIE NADVÁHY A OBEZITY**, ktorého cieľom je vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity, zníženie počtu nových prípadov ochorení súvisiacich s nadhmotnosťou a obezitou, zníženie výskytu a vplyvu ostatných modifikovateľných rizikových faktorov týchto ochorení.

Keďže nadváha a obezita patria medzi rizikové faktory kardiovaskulárnych ochorení tejto problematike venujeme pozornosť v základnej poradni zdravia vo forme individuálnych intervencií klientov poradne a taktiež formou skupinových intervencií (besedy na témy: výživa a zdravie, racionálne stravovanie, význam pohybovej aktivity) v materských škôlkach, základných a stredných školách. V roku 2013 sme uskutočnili 26 takýchto aktivít.

V ZŠ Tulčik sme sa zúčastnili Dňa zdravia spojeného s besedami, prezentáciami aj ochutnávkou zdravých jedál pripravených žiakmi. Besied sa zúčastnili žiaci I. aj II. stupňa v počte 120 detí. .

Spolupracovali sme aj na projekte Gym- F!T, ktorý je zameraný na zvyšovanie telesnej zdatnosti formou spontánnej pohybovej aktivity. Projektu sme sa zúčastnili na Gymnastickom dni v ZŠ Komenského v Lipanoch, kde sme deťom materskej školy a žiakom I. stupňa ZŠ (110 detí) priblížili význam pohybu a celkovo životného štýlu na zdravie.

Besedu o význame pohybovej aktivity vo vyššom veku ako významného faktora v prevencii civilizačných ochorení sme zrealizovali v Dennom centre pre seniorov v Prešove. Besedy sa zúčastnilo 15 seniorov.

V rámci Dňa srdca sa realizovala jarná kampaň MOST (16. 3. 2013) – uskutočnené antropometrické a biochemické merania pre 103 klientov v OC MAX a jesenná kampaň MOST (27. 9. 2013) v Hypertescu v Prešove, kde bolo vyšetrených 72 klientov.

Spolupracovali sme na kampani Odstráň obezitu v OC Max, dňa 16. 10. 2013, vyšetrených bolo 62 klientov. Okrem antropometrických a biochemických meraní (cholesterol) sa s klientmi vypisovali dotazníky – ich spracovanie zabezpečil RÚVZ a následne ich zaslal ÚVZ SR.

Pri príležitosti Dňa zdravia v ZŠ Ľubotice sme uskutočnili antropometrické merania a meranie TK 25 žiakom – 13. 11. 2013.

- **NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU NA KONTROLU TABAKU NA ROKY 2012 – 2014**, ktorého cieľom je zlepšiť podmienky v oblasti:
 - prevencie fajčenia na základných, stredných a vysokých školách, v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb,
 - kontroly fajčenia,
 - poradenstva na odvykanie od fajčenia,
 - edukácie na školách,
 - výskumu o efektívnosti preventívnych opatrení.

V rámci kampane Európskej únie „Exfajčiari sú nezastaviteľní“ sme edukovali na ZŠ a SŠ a podieľali sme sa na realizácii projektu Tvoja správna voľba s Policajným zborom Prešov, súčasťou ktorého je aj problematika fajčenia. Zúčastnilo sa ho asi 240 detí.

O svetovom dni bez tabaku sme informovali na webe a nástenke RÚVZ, v printovom a elektronickom médiu a samotnú kampaň sme realizovali na vlakovej stanici v Prešove. Záujemcom sme poskytli propagačné letáky, poradenstvo a možnosť merania oxidu uhľnatého v dychu. Kampane sa zúčastnilo 52 ľudí.

Priebežne uskutočňujeme besedy so žiakmi ZŠ a študentmi SŠ zameranými na podporu nefajčenia, vplyv pasívneho fajčenia na zdravie a odvykanie od fajčenia (26 besied). Súčasťou týchto aktivít bolo premietanie DVD Kým stúpa dym.

Zúčastnili sme sa pracovného stretnutia k realizácii prieskumu GSPS na Slovensku. Tento prieskum fajčiarskeho návyku a faktorov s ním spojených u pedagógov sme uskutočnili v 4 určených základných školách.

Problemátike fajčenia venujeme pozornosť aj v poradni zdravia. V poradni na odvykanie od fajčenia sme poskytli odborné poradenstvo 45 klientom, z toho 37 mužom a 8 ženám. Okrem poradenstva bolo merané CO a % COHb a to nielen v poradni, ale aj pri niektorých edukáciách a výjazdových aktivitách v počte 130.

- **NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU PRE PROBLÉMY S ALKOHOLOM V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.**

V rámci zdravotno-výchovnej kampane „Deň zodpovednosti“ sa v priestoroch obchodného centra MAX v Prešove zrealizovala akcia pre 60 klientov. Meral sa pečňový enzým GGT a súčasťou bola aj anketa o konzumácii alkoholických nápojov.

Na tému alkoholovej závislosti sme uskutočnili 43 besied so žiakmi ZŠ a SŠ v Prešove. V spolupráci s OZ Trojlístok sme sa zúčastnili akcií „Ženy a alkohol“ a „Zdravá žena - zdravá generácia“ – 3. 5. 2013 a konferencie „Ambulantná forma sociálnej pomoci pre závislých v procese liečby a doliečovania v Prešove – 28. 11. 2013.

- **REGIONÁLNYCH AKTIVÍT V OBLASTI PLNENIA ÚLOH NÁRODNÉHO PROGRAMU OCHRANY A PODPORY ZDRAVIA STARŠÍCH ĽUDÍ** s cieľom zlepšiť životný štýl a zdravotné uvedomenie starších ľudí a eliminovať tak sociálnu izoláciu, ktorá má negatívny vplyv na mortalitu a morbiditu starších ľudí.

Na zasadnutí pracovnej skupiny pre podporu zdravia seniorov, v ktorej má zastúpenie aj RÚVZ Prešov sa v spolupráci s Jednotou dôchodcov a Alzheimerovou spoločnosťou dohodli aktivity pri príležitosti medzinárodnej akcie „Týždňa mozgu“.

V Týždni mozgu sme uskutočnili v Dennom centre pre seniorov v Prešove besedu s pamäťovými cvičeniami, na ktorej sa zúčastnilo 15 seniorov a žiakom na I. aj II. stupni ZŠ v Ľuboticiach (40 žiakov) sme priblížili činnosť mozgu s radami na udržiavanie jeho výkonnosti pomocou vedomostných kvízov a logických hier. Pamäťové funkcie sme hravou a zábavnou formou precvičili aj so žiakmi ZŠ v Tulčíku (50 detí) na tzv. Dni zdravia. Pri propagovaní aktívneho starnutia sme použili aj edukačný materiál poskytnutý Slovenskou

Alzheimerovou spoločnosťou. O aktivitách sme informovali na webe a nástenke RÚVZ a v elektronickom médiu.

V rámci akcie Medzinárodný deň starších sme zrealizovali výjazdovú poradňu pre seniorov v Petrovanoch, vyšetrených bolo 21 seniorov. Akcia bola spropagovaná v printových médiách a na web. stránke. Fotodokumentácia bola uverejnená aj na web. stránke ÚVZ SR.

Celkovo sme pre žiakov a študentov ZŠ a SŠ v roku 2013 zrealizovali edukácie s pamäťovými cvičeniami v počte 15 aktivít s počtom 380 účastníkov.

- **CINDI PROGRAM SR**, kde v rámci **dlhodobého a konečného cieľa programu je** : znižovať celkovú úmrtnosť populácie Slovenska, predovšetkým úmrtnosti na choroby srdcovo-cievne a nádorové, eliminovať predčasné úmrtia, t.j. do 65 rokov veku a predĺžiť strednú dĺžku života, najmä u mužov, v rámci **strednodobého cieľa programu je** zlepšiť zdravotný stav obyvateľov Slovenska – znížiť chorobnosť a úmrtnosť na vybrané ochorenia obehovej sústavy a onkologické ochorenia vhodnými formami intervencie, zameranými na znižovanie výskytu prioritných rizikových faktorov (RF) chronických (tzv. civilizačných) ochorení a v rámci **krátkodobého cieľa programu je** znížiť prevalenciu osôb s rizikovým životným štýlom a to najmä fajčiarov, osôb nezdravo sa stravujúcich, znížiť počet osôb s nedostatočnou pohybovou aktivitou, osôb s nadmerným užívaním alkoholu a neschopnosť zvládať stres. Zvýšiť informovanosť obyvateľstva o následkoch rizikového životného štýlu a o možnostiach eliminácie rizika úpravou životosprávy.

V roku 2013 sme vyšetřili v poradni zdravia 371 klientov. Na prvé vyšetřenie prišlo 278 klientov (70 mužov a 208 žien), opakovane sme vykonali 105 vyšetření u 93 klientov (40 mužov a 53 žien).

Najväčší záujem o prvé vyšetřenie mali klienti vo vekovej kategórii 15-19 rokov s výraznou prevahou žien a o opakované vyšetřenie klienti vo veku od 45-54 rokov.

Pri výjazdových poradniach spolupracujeme so školami, obcami, firmami a so Slovenskou nadáciou srdca.

V roku 2013 bolo v rámci výjazdov vyšetřených 114 klientov a v rámci kampaní 280 klientov.

Participujeme pri plnení programu „Sledovanie výživového stavu vybranej skupiny obyvateľstva“ v spolupráci s oddelením hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.

Výskumná a prieskumná činnosť

Dotazníkový prieskum – **Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR**, zameraný na najzávažnejšie rizikové faktory a ich výskyt v populácii. 104 respondentov v určených vekových kategóriách vyplnilo dotazník a údaje boli elektronicky zaslané na vyhodnotenie.

Prieskum GSPS – prieskum fajčiarskeho návyku a faktorov s ním spojených u pedagógov vybraných základných škôl. Na vyhodnotenie bolo odovzdaných 133 vyplnených dotazníkov.

Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Kampan' MOST 2013 – jarná kampan' v marci 2013, uskutočnená v OC MAX Prešov, kde sme vyšetřili 103 klientov.

Týždeň mozgu – medzinárodná akcia prebiehajúca v dňoch od 11. – 17. marca 2013. Uskutočnené aktivity v Základnej škole v Ľuboticiach a v Tulčíku (kvízy, logické hry) a beseda v Dennom centre pre seniorov v Prešove. Článok o týždni mozgu v Prešovskom informačnom serveri, na webe a nástenke RÚVZ.

7. apríl Svetový deň zdravia – deň otvorených dverí v poradni zdravia, realizované edukácie v školách na tému prevencia civilizačných ochorení. Aktivity spropagované na webe aj

v printových médiách. Nástenka RÚVZ venovaná ústrednej téme svetového dňa – hypertenzii. V priebehu mesiaca apríl exkurzie študentov Strednej odbornej školy podnikania v poradni zdravia.

Kampaň Vyzvi srdce k pohybu- prebiehajúca v čase od 8. 4. 2013 do 30. 6. 2013. Distribúcia propagačného materiálu do základných a stredných škôl, na Mestský úrad a súčasný Okresný úrad v Prešove, do obcí, zdravotných stredísk a osvetového strediska v Prešove. Uverejnený článok o prebiehajúcej kampani v Prešovskom večerníku. Nástenka RÚVZ oboznamujúca s touto kampaňou.

10. máj Svetový deň Pohybom ku zdraviu – uverejnený článok o význame pohybu pre zdravie na webe a na Prešovskom informačnom serveri, nástenka venovaná tejto téme, v priebehu celého týždňa realizované edukácie v školách zamerané na propagáciu zdravého životného štýlu s dôrazom na význam pohybu pre zdravie, realizovaný skríning študentov Strednej zdravotníckej školy spojený s vyšetrením v poradni zdravia.

31. máj Svetový deň bez tabaku – Kampaň Exfajčiari sú nezastaviteľní prebiehajúca počas celého májového týždňa. Uskutočnených 8 edukácií na základných aj stredných školách v Prešove, informácia o svetovom dni na webe, nástenke RÚVZ, aj v printových médiách. Kampaň k svetovému dňu uskutočnená na železničnej stanici v Prešove spojená s distribúciou propagačných materiálov, meraním smokerlyzerom aj meraním tlaku krvi.

Kampaň Deň zodpovednosti – zameraná na prevenciu nadmerného užívania alkoholických nápojov a informovanosti o rozsahu a povahe zdravotných problémov spôsobených nekontrolovaným pitím alkoholických nápojov. V rámci kampane sme na meracom mieste v OC MAX v Prešove dňa 2.7.2013 vyšetřili 60 klientov (stanovená hodnota GGT prístrojom reflatron, meraný krvný tlak a pulz).Klienti vyplnili dotazník a zároveň boli distribuované letáky. Na tejto kampani sa spolupodieľal aj Policajný zbor prostredníctvom dopravných hliadok.

12. september Európsky deň ústneho zdravia – propagácia svetového dňa na webe aj nástenke RÚVZ, v regionálnej tlači a v Prešovskom informačnom serveri. Intervenčné aktivity v školách - edukácie o stomatohygiene, premietanie DVD v materských školách spojené s nácvikom správneho čistenia chrupu. Edukácie na stredných školách s dôrazom na vplyv fajčenia na stav chrupu a vznik zubného kazu.

September – mesiac Alzheimerovej choroby - uskutočnené besedy a pamäťové cvičenia so žiakmi základných a stredných škôl, uverejnenie článkov v printových médiách, na webe RÚVZ a distribúcia zdravotno-výchovných materiálov.

Kampaň MOST 2013 – jesenná kampaň, Deň srdca – dňa 27. 9. 2013 na meracom mieste v hypermarkete Tesco Prešov vyšetřených 72 klientov. Zisťovaná hodnota celkového cholesterolu, hodnota % tuku v tele a meranie krvného tlaku s následným odborným poradenstvom v danej problematike.

1. október Medzinárodný deň starších – výjazdová poradňa v obci Petrovany s komplexným vyšetřením (meranie hodnôt cholesterolu, glukózy a triglyceridov, dobrého a zlého cholesterolu, meranie tlaku krvi, určenie BMI). Distribúcia materiálov Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti a Nadácie Memory.

10. október Svetový deň duševného zdravia – besedy so seniormi o prevencii ochorení ako je depresia alebo vážnejšie ochorenie mozgu - Alzheimerova choroba, propagácia na webe a nástenke RÚVZ, v regionálnej tlači a v Prešovskom informačnom serveri. Besedy v ZŠ na tému Psychohygiene mládeže. E-mailová informácia pre ZŠ - téma Prevencia samovrážd u detí a mladistvých.

16. október Svetový deň potravy – v spolupráci s Odborom školstva, kultúry a športu Mestského úradu v Prešove sme sa zúčastnili konferencie zameranej na zdravé stravovanie detí spojenej s ochutnávkou zdraviu prospešných potravín.

Kampaň Odstráň obezitu – realizovaná v OC MAX v Prešove. Vyšetrených 62 klientov. Akcia spropagovaná na webe a nástenke RÚVZ a v regionálnej tlači.

14. november Svetový deň diabetu – nástenka RÚVZ venovaná tejto problematike.

Európsky týždeň boja proti drogám - 46. týždeň – v rámci tohto týždňa vykonané aktivity potrebné k realizácii súťaže Najlepšia protidrogová nástenka. Besedy na základných aj stredných školách s témou Prevencia drogových závislostí.

1. december Svetový deň AIDS – projekt Hrou proti AIDS na strednej škole v Prešove v spolupráci s Oddelením epidemiológie. Nástenka na RÚVZ s odbornými článkami o HIV a AIDS.

Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Regionálne printové a rozhlasové médiá.

Obchodné centrá v Prešove – pri uskutočňovaní kampaní.

Denné centrum pre seniorov v Prešove – pri uskutočňovaní aktivít pre seniorov.

Mestský úrad Prešov – oddelenie školstva.

Metodicko-pedagogické centrum pracovisko v Prešove – odborné prednášky v problematike fajčenia a prevencie drogových závislostí a celkového životného štýlu pre učiteľov - koordinátorov drogových závislostí na ZŠ a SŠ.

VšZP – akcie zamerané na prevenciu kardiovaskulárnych ochorení.

Slovenská nadácia srdca – pri realizácii kampaní MOST.

Spoločnosť Cambridge diet – pri realizácii kampane.

OZ Trojlístok, OZ Človek v ohrození, OZ Stop fajčeniu.

Školy – materské, základné a stredné – aktivity uskutočňované formou hier, edukácií a besied v oblasti zdravého životného štýlu.

Nadácia Memory, Slovenská Alzheimerova spoločnosť – spolupráca pri vykonávaní aktivít v Týždni mozgu, aktivít pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby a Medzinárodného dňa starších, distribúcia zdravotno-osvetového materiálu týchto spoločností.

Centrum pedagogicko-psychologickej poradne a prevencie.

Spolupráca s obcami.

Spolupráca s Krajským prezídiom policajného zboru Prešov - pri projekte Tvoja správna voľba.

Aktivity v roku 2014

V roku 2014 budeme vychádzať z regionálnych priorít, ako aj schválených Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2014 a ďalšie roky a plnenie uznesení vlády SR na úseku verejného zdravotníctva.

Problémy: programy a projekty na úseku verejného zdravotníctva nie sú rezortom zdravotníctva a vládou SR finančne zabezpečené. Bez dostatočného finančného krytia nie je možné kvalitne a efektívne plniť žiaden národný a regionálny projekt a skriningové vyšetrenia občanov.

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu vykonáva svoju činnosť ako samostatné oddelenie v podpore zdravia, v základnej poradni zdravia a v nadstavbovej poradni na odvykanie od fajčenia.

b. Personálne obsadenie

- PhDr. Nataša Devečková – vedúca oddelenia má vysokoškolské vzdelanie, špeciálnu prípravu pre výkon práce v zdravotníctve, funkčný kurz v zdravotnej výchove, tematické kurzy v zdravotnej výchove, kurz poradenstva pre odvykanie od fajčenia a relapsu, akreditáciu pre výcvik v poradenstve pre oblasť závislostí.
- Mgr. Adriana Haľková – iný vysokoškolák.
- Mária Juhaščíková – odborná pracovníčka Poradne zdravia, má úplné stredoškolské vzdelanie a PŠŠ hygienický dozor.
- Mgr. Martina Libová – odborná pracovníčka Poradne zdravia s vysokoškolským vzdelaním v odbore ošetrovatel'stvo, t. č. MD.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníčky oddelenia sa v roku 2013 zúčastnili týchto vzdelávacích aktivít:

- Odborných vzdelávacích modulov v rámci Tvorby a realizácie systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR.
- Zasadnutí pracovnej skupiny pre podporu zdravia seniorov v Bratislave a v Žiari nad Hronom.
- Metodického usmernenia k realizácii Projektu GSPS v Martine.
- Odborného seminára Zvyšovanie informovanosti v oblasti mentálneho zdravia detí a mládeže v Novom Smokovci.
- Zasadnutia pracovnej skupiny pre duševné zdravie a prevenciu drogových závislostí v Trnave.
- Konferencie Ambulantná forma sociálnej pomoci pre závislých v procese liečby a doliečovanie v Prešove

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity – propagácia kampane Vyzvi srdce k pohybu, článok k Svetovému dňu pohybu ku zdraviu v printových médiách, na webe aj nástenke RÚVZ, intervenčné aktivity v školách a internátoch. Spolupráca na projekte Gym-F!T na základnej škole v Lipanoch.

Ozdravenie výživy – 23 zdravotno-edukačných aktivít pre žiakov a študentov základných a stredných škôl formou besied zaoberajúcich sa racionálnou výživou a jej vplyvom na zdravie a celkovo zdravým životným štýlom,

– individuálne intervencie v poradni zdravia

– účasť na konferencii realizovanej v spolupráci s oddelením školstva Mestského úradu v Prešove zameranej na zdravé stravovanie detí spojenej s ochutnávkou zdraviu prospešných potravín (Deň mlieka, Deň výživy),

– participácia pri projekte Sledovanie výživového stavu obyvateľstva SR

– spolupodieľanie na vzdelávaní pedagogických pracovníkov prostredníctvom Metodicko-pedagogického centra v Prešove v problematike zdravého životného štýlu detí a mládeže

Zdravá rodina

Znevýhodnené skupiny – program sa v roku 2013 neplnil.

Prevenčia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

- celkovo uskutočnených 103 meraní prístrojom smokerlyzer,

- poskytnuté odborné poradenstvo v rámci poradne odvykania od fajčenia,

- 25 intervenčných a zdravotno-edukačných aktivít v podpore nefajčenia v 9 ZŠ pre žiakov II. stupňa, a v 2 SŠ v Prešove,

- kampaň Exfajčiari sú nezastaviteľní realizovaná v spolupráci so železničnou stanicou v Prešove,

- realizácia projektu Tvoja správna voľba, súčasťou ktorého je aj problematika fajčenia, v spolupráci s Krajským prezídiom policajného zboru Prešov,

- kampaň Deň zodpovednosti zameraná na prevenciu nadmerného užívania alkoholických nápojov uskutočnená v OC MAX v Prešove,

- 45 intervenčných aktivít v problematike drogových závislostí formou besied so žiakmi základných a študentmi stredných škôl,

- príprava a začiatok realizácie súťaže Najlepšia protidrogová nástenka.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní.

- **Kampaň MOST 2013** – jarná kampaň v marci 2013, uskutočnená v OC MAX Prešov, kde sme vyšetrili 103 klientov.
- **Týždeň mozgu – medzinárodná akcia** prebiehajúca v dňoch od 11. – 17. marca 2013. Uskutočnené aktivity v Základnej škole v Ľuboticiach a v Tulčíku (kvízy, logické hry)

a beseda v Dennom centre pre seniorov v Prešove. Článok o týždni mozgu v Prešovskom informačnom serveri, na webe a nástenke RÚVZ.

- **7. apríl Svetový deň zdravia** – deň otvorených dverí v poradni zdravia, realizované edukácie v školách na tému prevencia civilizačných ochorení. Aktivity spropagované na webe aj v printových médiách. Nástenka RÚVZ venovaná ústrednej téme svetového dňa – hypertenzii. V priebehu mesiaca apríl exkurzie študentov Strednej odbornej školy podnikania v poradni zdravia.
- **Kampaň Vyzvi srdce k pohybu**- prebiehajúca v čase od 8. 4. 2013 do 30. 6. 2013. Distribúcia propagačného materiálu do základných a stredných škôl, na Mestský úrad a súčasný Okresný úrad v Prešove, do obcí, zdravotných stredísk a osvetového strediska v Prešove. Uverejnený článok o prebiehajúcej kampani v Prešovskom večerníku. Nástenka RÚVZ oboznamujúca s touto kampanou.
- **10. máj Svetový deň Pohybom ku zdraviu** – uverejnený článok o význame pohybu pre zdravie na webe a na Prešovskom informačnom serveri, nástenka venovaná tejto téme, v priebehu celého týždňa realizované edukácie v školách zamerané na propagáciu zdravého životného štýlu s dôrazom na význam pohybu pre zdravie, realizovaný skrining študentov Strednej zdravotníckej školy spojený s vyšetrením v poradni zdravia.
- **31. máj Svetový deň bez tabaku – Kampaň Exfajčiari sú nezastaviteľní** prebiehajúca počas celého májového týždňa. Uskutočnených 8 edukácií na základných aj stredných školách v Prešove, informácia o svetovom dni na webe, nástenke RÚVZ, aj v printových médiách. Kampaň k svetovému dňu uskutočnená na železničnej stanici v Prešove spojená s distribúciou propagačných materiálov, meraním smokerlyzerom aj meraním tlaku krvi.
- **Kampaň Deň zodpovednosti** – zameraná na prevenciu nadmerného užívania alkoholických nápojov a informovanosti o rozsahu a povahe zdravotných problémov spôsobených nekontrolovaným pitím alkoholických nápojov. V rámci kampane sme na meracom mieste v OC MAX v Prešove dňa 2.7.2013 vyšetřili 60 klientov (stanovená hodnota GGT prístrojom reflotron, meraný krvný tlak a pulz).Klienti vyplnili dotazník a zároveň boli distribuované letáky. Na tejto kampani sa spolupodieľal aj Policajný zbor prostredníctvom dopravných hliadok.
- **12. september Európsky deň ústneho zdravia** – propagácia svetového dňa na webe aj nástenke RÚVZ, v regionálnej tlači a v Prešovskom informačnom serveri. Intervenčné aktivity v školách - edukácie o stomatohygiene, premietanie DVD v materských školách spojené s nácvikom správneho čistenia chrupu. Edukácie na stredných školách s dôrazom na vplyv fajčenia na stav chrupu a vznik zubného kazu.
- **September – mesiac Alzheimerovej choroby** - uskutočnené besedy a pamäťové cvičenia so žiakmi základných a stredných škôl, uverejnenie článkov v printových médiách, na webe RÚVZ a distribúcia zdravotno-výchovných materiálov.
- **Kampaň MOST 2013** – jesenná kampaň, Deň srdca – dňa 27. 9. 2013 na meracom mieste v hypermarkete Tesco Prešov vyšetřených 72 klientov. Zisťovaná hodnota celkového cholesterolu, hodnota % tuku v tele a meranie krvného tlaku s následným odborným poradenstvom v danej problematike.
- **1. október Medzinárodný deň starších** – výjazdová poradňa v obci Petrovany s komplexným vyšetřením (meranie hodnôt cholesterolu, glukózy a triglyceridov, dobrého a zlého cholesterolu, meranie tlaku krvi, určenie BMI). Distribúcia materiálov Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti a Nadácie Memory.
- **10. október Svetový deň duševného zdravia** – besedy so seniormi o prevencii ochorení ako je depresia alebo vážnejšie ochorenie mozgu - Alzheimerova choroba, propagácia na webe a nástenke RÚVZ, v regionálnej tlači a v Prešovskom informačnom serveri. Besedy

v ZŠ na tému Psychohygiéna mládeže. E-mailová informácia pre ZŠ - téma Prevencia samovrážd u detí a mladistvých.

- **16. október Svetový deň potravy** – v spolupráci s Odborom školstva, kultúry a športu Mestského úradu v Prešove sme sa zúčastnili konferencie zameranej na zdravé stravovanie detí spojenej s ochutnávkou zdraviu prospešných potravín.
- **Kampaň Odstráň obezitu** – realizovaná v OC MAX v Prešove. Vyšetrených 62 klientov. Akcia spropagovaná na webe a nástenke RÚVZ a v regionálnej tlači.
- **14. november Svetový deň diabetu** – nástenka RÚVZ venovaná tejto problematike.
- **Európsky týždeň boja proti drogám - 46. týždeň** – v rámci tohto týždňa vykonané aktivity potrebné k realizácii súťaže Najlepšia protidrogová nástenka. Besedy na základných aj stredných školách s témou Prevencia drogových závislostí.
- **1. december Svetový deň AIDS** – projekt Hrou proti AIDS na strednej škole v Prešove v spolupráci s Oddelením epidemiológie. Nástenka na RÚVZ s odbornými článkami o HIV a AIDS.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

Dotazníkový prieskum – **Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR**, zameraný na najzávažnejšie rizikové faktory a ich výskyt v populácii. 104 respondentov v určených vekových kategóriách vyplnilo dotazník a údaje boli elektronicky zaslané na vyhodnotenie.

Prieskum GSPS – prieskum fajčiarskeho návyku a faktorov s ním spojených u pedagógov vybraných základných škôl. Na vyhodnotenie bolo odovzdaných 133 vyplnených dotazníkov.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

- Projekt **Gym-F!T** – zameraný na zvyšovanie telesnej zdatnosti detí formou spontánnej pohybovej aktivity. Dňa 19. 6. 2013 sme sa v rámci tohto projektu zúčastnili gymnastického dňa v areáli ZŠ Komenského v Lipanoch. Hravou formou sme deťom priblížili význam pohybu a zdravého životného štýlu. Aktivity sa zúčastnilo viac ako 100 detí a to nielen zo základnej školy, ale aj z materskej školy v Lipanoch.
- Projekt **Tvoja správna voľba**, ktorého cieľom je eliminácia trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Pri jeho plnení sme spolupracovali s Krajským prezídiom policajného zboru v Prešove. Projekt je zameraný na deti vo veku 9 až 10 rokov a realizoval sa zážitkovou formou prostredníctvom interaktívnej tvorivej dielne u žiakov ZŠ Šrobárova v Prešove.
- Program **Školské ovocie** - sme nápomocní školám pri plnení tohto programu.
- Projekt **Sledovanie výživového stavu obyvateľstva** v spolupráci s Oddelením hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom.

- Regionálne printové a rozhlasové médiá.
- Obchodné centrá v Prešove – pri uskutočňovaní kampaní.
- Denné centrum pre seniorov v Prešove – pri uskutočňovaní aktivít pre seniorov.
- Mestský úrad Prešov – oddelenie školstva.
- Metodicko-pedagogické centrum pracovisko v Prešove – odborné prednášky v problematike fajčenia a prevencie drogových závislostí a celkového životného štýlu pre učiteľov - koordinátorov drogových závislostí na ZŠ a SŠ.
- VŠZP – akcie zamerané na prevenciu kardiovaskulárnych ochorení.
- Slovenská nadácia srdca – pri realizácii kampaní MOST.
- Spoločnosť Cambridge diet – pri realizácii kampane.
- OZ Trojlístok , OZ Človek v ohrození, OZ Stop fajčeniu.
- Školy – materské, základné a stredné – aktivity uskutočňované formou hier, edukácií a besied v oblasti zdravého životného štýlu.
- Nadácia Memory, Slovenská Alzheimerova spoločnosť – spolupráca pri vykonávaní aktivít v Týždni mozgu, aktivít pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby a Medzinárodného dňa starších, distribúcia zdravotno-osvetového materiálu týchto spoločností.
- Centrum pedagogicko-psychologickej poradne a prevencie.
- Spolupráca s obcami.
- Spolupráca s Krajským prezídiom policajného zboru Prešov - pri projekte Tvoja správna voľba.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

- Členstvo v pracovnej skupine na podporu zdravia seniorov, v pracovnej skupine Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí, v pracovnej skupine Prevencia fajčenia, členstvo v odbornej komisii biologickej olympiády a v komisii pre prevenciu protispoločenskej činnosti.
- Vedúca oddelenia je koordinátorkou drogovej prevencie.

Personálne obsadenie Odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

RÚVZ Prešov

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (atestácia)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Lekár - ved. odboru			
Lekár - metodológ			
Iný vysokoškolák I. stupňa			
Iný vysokoškolák II. stupňa	VŠ- špeciálna príprava ,funkčný kurz ZV VŠ – pedagogika	1	1
DAHE		1	1
AHE			
Iný zdravotnícky pracovník	SŠ – PŠŠ Hygienický dozor	1	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		3	3

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia

Tab. č. 2a

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y	Počet aktivít	Cieľové skupiny			
			Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Iné
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	3	2	1	
		- ozdravovanie výživy	26	23	3	
		- podpora nefajčiara a Abstinencia	26	25	1	
		- prevencia drogových závislostí	46	45	1	
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	1	1		
		- znižovanie krvného tlaku nemedikamentózne				
		- duševné zdravie	8	6		2
S P O L U		110	102	6	2	

2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO	17	8	7	2	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity	2	2			
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	7			
		- lektorov – laikov	2			
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách	2		2		
6.	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch	8				
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom	21				
8.	Správy, rozborov pre orgány štátnej správy	22				
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín	17	14	3		
S P O L U		98	24	12	2	

PROGRAM PODPORY ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNÍT	Aktivita	Počet intervenovaných osôb
	Preventívna prehliadka/na podnet KP	
	Očkovanie/na podnet KP	
	Odber krvi/na podnet KP	
	Detské poradne/na podnet KP	
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	
	Kontrola/na podnet KP	
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	
	Edukácia/Zdrav. Výchova	
	Návšteva novorodencov	
	Počet návštev - obvodní lekári	
	Počet návštev - obecné úrady	
	Počet návštev - základné školy	
	spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	
	meranie tlaku krvi	
	odvšivenie	
vypísanie žiadosti		
športové aktivity		

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1 Základná poradňa

V roku 2013 sme vyšetřili v poradni zdravia 371 klientov. Na prvé vyšetřenie prišlo 278 klientov (25,2 % mužov a 74,8 % žien), opakovane sme vykonali 105 vyšetření u 93 klientov (40 mužov a 53 žien).

Najväčší záujem o prvé vyšetřenie mali klienti vo vekovej kategórii 15-19 rokov s výraznou prevahou žien a o opakované vyšetřenie klienti vo veku od 45-54 rokov.

Najčastejšie navštívili poradňu zdravia ženy s úplným stredoškolským vzdelaním a muži s vysokoškolským vzdelaním.

Tlak krvi:

Optimálny tlak krvi u prvýkrát vyšetřených malo 38,6 % mužov a 67,3 % žien, hypertenziu I. stupňa 22,8 % mužov a 7,7 % žien. Hypertenziu II. Stupňa 7,14 % mužov a iba 2,4 % žien. Hypertenzia III. stupňa u mužov nebola zistená a u žien iba u jednej klientky.

Cholesterol:

Vyššiu hodnotu cholesterolu sme zistili u 19 % prvýkrát vyšetřených klientov (minulý rok u 30 % klientov) a až u 51,4 % opakovane vyšetřených klientov.

Nižšiu hodnotu HDL cholesterolu sme zistili až u 62,8 % prvýkrát vyšetřených mužov a u 36,5 % prvýkrát vyšetřených žien.

Glukóza:

Vyššiu hodnotu cukru sme zaznamenali u 11,4 % prvýkrát vyšetřených mužov a u 12,9 % prvýkrát vyšetřených žien.

Pri opakovaných vyšetřeniach u mužov malo vyššiu hodnotu glukózy taktiež 11,4 % a pri opakovaných vyšetřeniach u žien 13,1 %.

Triglyceridy:

Výskyt rizikových hodnôt triglyceridov v kapilárnej krvi sme zaznamenali u 21,4 % prvýkrát vyšetřených mužov a iba u 7,2 % prvýkrát vyšetřených žien.

Rizikový index I.:

Zvýšené hodnoty zistené u 35,7 % prvýkrát vyšetřených mužov a u 23 % prvýkrát vyšetřených žien. Pri opakovaných vyšetřeniach mužov u 31,8 % vyšetření a u 37,7 % vyšetření u žien.

Rizikový index II.:

Zvýšené hodnoty boli zistené u 40,3 % vyšetření mužov a u 14,5 % vyšetření žien.

Vyššie hodnoty BMI sme zaznamenali u 52,6 % mužov a u 35,3 % žien. Centrálnu obezitu sme zistili u 15,7 % prvýkrát vyšetřených mužov a u 54,3 % prvýkrát vyšetřených žien. Pri opakovaných vyšetřeniach mužov bola centrálna obezita zistená u 9 mužov (20,5 %) a u 29 žien (47,5 %).

Z analýzy dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetřených klientov z prvého a posledného vyšetřenia sme zistili pokles cholesterolu u 16 klientov, glukózy u 10 klientov, triglyceridov u 10 klientov, TK-S u 1 klienta, TK-D u 7 klientov, LDL cholesterolu u 12

klientov, rizikového indexu I. u žiadneho klienta, rizikového indexu II. u 17 klientov, BMI indexu u 4 klientov a WHR indexu u žiadneho klienta.

Vyšetrenia v rámci kampaní a výjazdových poradní:

V jarnej a jesennej kampani MOST sme vyšetrili 175 klientov (vyšetrovaný cholesterol, meraný tlak krvi a obvod pásu a bokov), v kampani Odstráň obezitu 62 klientov (cholesterol, tlak krvi), v Deň zodpovednosti 60 klientov (hodnota GGT a tlak krvi), v kampani Exfajčiari sú nezastaviteľní 52 klientov (merania krvného tlaku a merania smokerlyzerom). Na Medzinárodný deň starších sme vyšetrili 21 seniorov (cholesterol, glukóza, triglyceridy, HDL a LDL cholesterol, antropometrické merania a tlak krvi) - títo klienti sú zadaní v databáze TZS. V rámci dňa zdravia sme uskutočnili antropometrické merania a merania tlaku krvi u 25 žiakov základnej školy. Na stredných školách sme zrealizovali počas besied 40 meraní prístrojom omron na určenie % tuku v tele.

Počas 5 výjazdových poradní v školách a vo VÚB banke sme vyšetrili 114 klientov (cholesterol, glukóza, triglyceridy, HDL a LDL cholesterol, antropometrické merania, tlak krvi) – títo klienti sú zadaní v TZS databáze.

7.2 Nadstavbové poradne

Poradňa odvykania od fajčenia.

V tomto roku bolo v poradni 38 novoevidovaných klientov a celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo bolo 45, z toho 37 mužov. Uskutočnilo sa 130 meraní smokerlyzerom.

Poradňa prevencie HIV/AIDS.

V tomto roku bola odobratá krv na zistenie anti HIV protilátok u 13 klientov. Vo všetkých prípadoch bol výsledok negatívny.

Poradňa očkovania.

Telefonicky bolo poskytnuté poradenstvo v 20 prípadoch.

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2013 do 31.12.2013

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	32	45,7	11,7	106	51,0	6,8	138	49,6	5,9
20-24	1	1,4	2,8	9	4,3	2,8	10	3,6	2,2
25-34	13	18,6	9,1	18	8,7	3,8	31	11,2	3,7
35-44	10	14,3	8,2	19	9,1	3,9	29	10,4	3,6
45-54	8	11,4	7,5	31	14,9	4,8	39	14,0	4,1
55-64	5	7,1	6,0	20	9,6	4,0	25	9,0	3,4
65 a viac	1	1,4	2,8	5	2,4	2,1	6	2,2	1,7
SPOLU :	70	100,0		208	100,0		278	100,00	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0,0	0	3	4,9	5,4	3	2,9	3,2
25-34	10	22,7	12,4	6	9,8	7,5	16	15,2	6,9
35-44	4	9,1	8,5	8	13,1	8,5	12	11,4	6,1
45-54	15	34,1	14,0	17	27,9	11,3	32	30,5	8,8
55-64	6	13,6	10,1	16	26,2	11,0	22	21,0	7,8
65 a viac	9	20,5	11,9	11	18,0	9,6	20	19,0	7,5
SPOLU :	44	100,0		61	100,0		105	100,0	

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko
kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	31	46,3	11,9	105	52,0	6,9	136	50,6	6,0
20-24	1	1,5	2,9	9	4,5	2,8	10	3,7	2,3
25-34	13	19,4	9,5	17	8,4	3,8	30	11,2	3,8
35-44	10	14,9	8,5	19	9,4	4,0	29	10,8	3,7
45-54	7	10,4	7,3	28	13,9	4,8	35	13,0	4,0
55-64	5	7,5	6,3	19	9,4	4,0	24	8,9	3,4
65 a viac	0	0,0	0,0	5	2,5	2,1	5	1,9	1,6
SPOLU:	67	100,0		202	100,0		269	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0,0	0,0	3	6,0	6,6	3	3,5	3,9
25-34	9	25,7	14,5	6	12,0	9,0	15	17,6	8,1
35-44	4	11,4	10,5	8	16,0	10,2	12	14,1	7,4
45-54	13	37,1	16,0	13	26,0	12,2	26	30,6	9,8
55-64	3	8,6	9,3	14	28,0	12,4	17	20,0	8,5
65 a viac	6	17,1	12,5	6	12,0	9,0	12	14,1	7,4

SPOLU:	35	100,0		50	100,0		85	100,0	
---------------	-----------	--------------	--	-----------	--------------	--	-----------	--------------	--

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa
vzdelania**

za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [-%]	Abs.	%	+ [-%]	Abs.	%	+ [-%]
Základné	1	0,9	1,8	5	1,9	1,7	6	1,6	1,7
Učňovské	3	2,8	3,1	7	2,7	1,9	10	2,7	1,9
Stredoškolské s maturitou	37	34,3	9,0	114	43,3	6,0	151	40,7	6,0
Vysokoškolské	43	39,8	9,2	84	31,9	5,6	127	34,2	5,6
Neregistrované	24	22,2	7,8	52	19,8	4,8	76	20,5	4,8
SPOLU:	108	100,0		263	100,0		371	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab.č.6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	32	106	1	9	13	18	10	19	8	31	5	20	1	5	278
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	32	106	2	11	22	24	14	27	22	46	11	34	7	13	371
	Počet návštev	0	0	32	106	1	12	23	24	14	27	23	48	11	36	10	16	383
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku			20	5	8			3			2						38
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku			20	5	8			3			5		4				45
	Počet návštev			20	5	8			3			5		4				45

Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	

Pokračovanie tab.č.6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa nefarmakolog.	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	

ovplyvňovania TK	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa protidrogová a HIV/AIDS	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku			1		3	1	2		2	1	2	1					13
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku			1		3	1	2		2	1	2	1					13
	Počet návštev			1		3	1	2		2	1	2	1					13
Poradňa pre HbSAg pozitívne rodiny	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa pre tehotné a dojčiace matky	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2013

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	278	4545	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	558		
	Meranie TK, P *?	674		
	Biochemické vyšetrenie ***	1446		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	608		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		0
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	0		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	383		
	Odborné poradenstvo	583		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	15		
Iné	0			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta			
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach			
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV			
	Odborné poradenstvo			
	Iné			
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	0	410	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	130		
	Odborné poradenstvo	280		
	Iné	0		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta			
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti			
	Meranie spirometrom			

	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)		
	Antropometria		
	Pohybová inštruktáž		
	Odborné poradenstvo		
	Iné		
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta		
	Psychologické vyšetrenie		
	Anonymné odborné poradenstvo		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení		
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta		
	Odborné poradenstvo		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		
	Iné		
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta		
	Vyšetrenie pracovného rizika		
	Odborné poradenstvo		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		
	Iné		
Poradňa nefarmakologického. ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta		
	Meranie TK, P *?		
	Anamnéza		
	Odborné poradenstvo		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		
	Iné		
Celkom			4955

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	31	1	29	2	31	1	13	19	32	0	28	4	23	9	31	1	21	11	32	0
	rel.	55,4	7,1	48,3	25,0	56,4	6,7	50,0	43,2	50,8	0,0	62,2	16,0	59,0	29,0	53,4	10,0	61,8	30,6	55,2	0,0
	+-%	13,0	13,5	12,6	30,0	13,1	12,6	19,2	14,6	12,3	0,0	14,2	14,4	15,4	16,0	12,8	18,6	16,3	15,0	12,8	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	1,8	0,0	1,7	0,0	1,8	0,0	0,0	2,3	1,6	0,0	2,2	0,0	0,0	3,2	1,7	0,0	2,9	0,0	1,7	0,0
	+-%	3,5	0,0	3,2	0,0	3,5	0,0	0,0	4,4	3,1	0,0	4,3	0,0	0,0	6,2	3,4	0,0	5,7	0,0	3,4	0,0
25-34	abs.	10	3	12	1	8	5	6	7	11	1	9	4	5	8	9	3	6	7	12	1
	rel.	17,9	21,4	20,0	12,5	14,5	33,3	23,1	15,9	17,5	20,0	20,0	16,4	12,8	25,8	15,5	30,0	17,6	19,4	20,7	9,1
	+-%	10,0	21,5	10,1	22,9	9,3	23,9	16,2	10,8	9,4	35,1	11,7	14,4	10,5	15,4	9,3	28,4	12,8	12,9	10,4	17,0

35-44	abs.	7	3	9	1	7	3	3	7	9	0	4	6	6	4	9	0	2	8	6	4
	rel.	12,5	21,4	15,0	12,5	12,7	20,0	11,5	15,9	14,3	0,0	8,9	24,0	15,4	12,9	15,5	0,0	5,9	22,2	10,3	36,4
	+-%	8,7	21,5	9,0	22,9	8,8	20,2	12,3	10,8	8,6	0,0	8,3	16,7	11,3	11,8	9,3	0,0	7,9	13,6	7,8	28,4
45-54	abs.	4	4	5	2	4	4	4	4	5	3	2	6	3	5	5	3	3	5	6	2
	rel.	7,1	28,6	8,3	25,0	7,3	26,7	15,4	9,1	7,9	60,0	4,4	24,0	7,7	16,1	8,6	30,0	8,8	13,9	10,3	18,2
	+-%	6,7	32,7	7,0	30,0	6,9	22,4	13,9	8,5	6,7	42,9	6,0	16,7	8,4	12,9	7,2	28,4	9,5	11,3	7,8	22,8
55-64	abs.	2	3	3	2	3	2	0	5	4	1	0	5	1	4	2	3	0	5	1	4
	rel.	3,6	21,4	5,0	25,0	5,5	13,3	0,0	11,4	6,3	20,0	0,0	20,0	2,6	12,9	3,4	30,0	0,0	13,9	1,7	36,4
	+-%	4,9	21,5	5,5	30,0	6,0	17,2	0,0	9,4	6,0	35,1	0,0	15,7	5,0	11,8	4,7	28,4	0,0	11,3	3,4	28,4
65 a viac	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
	rel.	1,8	0,0	1,7	0,0	1,8	0,0	0,0	2,3	1,6	0,0	2,2	0,0	2,6	0,0	1,7	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0
	+-%	3,5	0,0	3,2	0,0	3,5	0,0	0,0	4,4	3,1	0,0	4,3	0,0	5,0	0,0	3,4	0,0	5,7	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		56	14	60	8	55	15	26	44	63	5	45	25	39	31	58	10	34	36	58	11

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	100	6	97	9	105	1	65	41	104	2	96	10	100	6	104	2	82	24	50	56
	rel.	59,2	15,4	54,5	33,3	55,0	6,7	50,0	53,9	56,8	8,7	60,8	20,8	57,1	19,4	54,2	14,3	59,4	34,3	53,8	49,6
	+-%	7,4	11,3	7,3	17,8	7,1	12,6	8,6	11,2	7,2	11,5	7,6	11,5	7,3	13,9	7,0	18,3	8,2	11,1	10,1	9,2
20-24	abs.	9	0	8	1	9	0	6	3	9	0	7	2	7	2	9	0	8	1	3	6
	rel.	5,3	0,0	4,5	3,7	4,7	0,0	4,6	3,9	4,9	0,0	4,4	4,2	4,0	6,5	4,7	0,0	5,8	1,4	3,2	5,3
	+-%	3,4	0,0	3,0	7,1	3,0	0,0	3,6	4,4	3,1	0,0	3,2	5,7	2,9	8,6	3,0	0,0	3,9	2,8	3,6	4,1
25-34	abs.	15	3	17	0	16	1	10	7	16	1	12	5	10	7	16	1	17	1	13	5
	rel.	8,9	7,7	9,6	0,0	8,4	6,7	7,7	9,2	8,7	4,3	7,6	10,4	5,7	22,6	8,3	7,1	12,3	1,4	14,0	4,4
	+-%	4,3	8,4	4,3	0,0	3,9	12,6	4,6	6,5	4,1	8,3	4,1	8,6	3,4	14,7	3,9	13,5	5,5	2,8	7,0	3,8

35-44	abs.	13	6	17	2	19	0	14	5	17	2	15	4	19	0	18	1	15	4	12	7
	rel.	7,7	15,4	9,6	7,4	9,9	0,0	10,8	6,6	9,3	8,7	9,5	8,3	10,9	0,0	9,4	7,1	10,9	5,7	12,9	6,2
	+-%	4,0	11,3	4,3	9,9	4,2	0,0	5,3	5,6	4,2	11,5	4,6	7,8	4,6	0,0	4,1	13,5	5,2	5,4	6,8	4,4
45-54	abs.	15	17	22	8	23	8	19	12	20	11	13	18	22	9	28	3	13	19	11	20
	rel.	8,9	43,6	12,4	29,6	12,0	53,3	14,6	15,8	10,9	47,8	8,2	37,5	12,6	29,0	14,6	21,4	9,4	27,1	11,8	17,7
	+-%	4,3	15,6	4,8	17,2	4,6	25,2	6,1	8,2	4,5	20,4	4,3	13,7	4,9	16,0	5,0	21,5	4,9	10,4	6,6	7,0
55-64	abs.	13	7	14	6	16	4	14	6	13	7	13	7	15	5	14	6	3	17	4	15
	rel.	7,7	17,9	7,9	22,2	8,4	26,7	10,8	7,9	7,1	30,4	8,2	14,6	8,6	16,1	7,3	42,9	2,2	24,3	4,3	13,3
	+-%	4,0	12,0	4,0	15,7	3,9	22,4	5,3	6,1	3,7	18,8	4,3	10,0	4,1	12,9	3,7	25,9	2,4	10,0	4,1	86,3
65 a viac	abs.	4	0	3	1	3	1	2	2	4	0	2	2	2	2	3	1	0	4	0	4
	rel.	2,4	0,0	1,7	3,7	1,6	6,7	1,5	2,6	2,2	0,0	1,3	4,2	1,1	6,5	1,6	7,1	0,0	5,7	0,0	3,5
	+-%	2,3	0,0	1,9	7,1	1,8	12,6	2,1	3,6	2,1	0,0	1,7	5,7	1,6	8,6	1,8	13,5	0,0	5,4	0,0	3,4
SPOLU: 100%		169	39	178	27	191	15	130	76	183	23	158	48	175	31	192	14	138	70	93	113

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Muži

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	3,8	0,0	2,7	0,0	3,1	0,0	3,3	0,0	3,0	0,0	3,8	0,0	4,0	0,0	3,1	0,0	7,1	0,0	3,7	0,0
	+-%	7,4	0,0	5,2	0,0	6,0	0,0	6,4	0,0	5,8	0,0	7,4	0,0	7,7	0,0	6,0	0,0	13,5	0,0	7,1	0,0
25-34	abs.	8	1	8	1	7	1	6	2	8	0	7	1	5	3	7	1	6	3	7	1

	rel.	30,8	6,3	21,6	20,0	21,9	12,5	20,0	20,0	24,2	0,0	26,9	7,1	20,0	20,0	21,9	12,5	42,9	12,5	25,9	11,1
	+-%	17,7	11,9	13,3	35,1	14,3	22,9	14,3	24,8	14,6	0,0	17,0	13,5	15,7	20,2	14,3	22,9	25,9	13,2	16,5	20,5
35-44	abs.	3	1	3	1	2	2	3	1	4	0	2	2	2	2	3	1	2	2	3	1
	rel.	11,5	6,3	8,1	20,0	6,3	25,0	10,0	10,0	12,1	0,0	7,7	14,3	8,0	13,3	9,4	12,5	14,3	8,3	11,1	11,1
	+-%	12,3	11,9	8,8	35,1	8,4	30,0	10,7	18,6	11,1	0,0	10,2	18,3	10,6	17,2	10,1	22,9	18,3	11,1	11,9	20,5
45-54	abs.	4	11	12	2	13	2	9	6	11	4	7	8	8	7	11	4	2	12	10	4
	rel.	15,4	68,8	32,4	40,0	40,6	25,0	30,0	60,0	33,3	57,1	26,9	57,1	32,0	46,7	34,4	50,0	14,3	50,0	37,0	44,4
	+-%	13,9	22,7	15,1	42,9	17,0	30,0	16,4	30,4	16,1	36,7	17,0	25,9	18,3	25,2	16,5	34,6	18,3	20,0	18,2	32,5
55-64	abs.	3	2	7	0	4	1	5	0	3	2	4	1	4	1	4	1	0	4	3	1
	rel.	11,5	12,5	18,9	0,0	12,5	12,5	16,7	0,0	9,1	28,6	15,4	7,1	16,0	6,7	12,5	12,5	0,0	16,7	11,1	11,1
	+-%	12,3	16,2	12,6	0,0	11,5	22,9	13,3	0,0	9,8	33,5	13,9	13,5	14,4	12,6	11,5	22,9	0,0	14,9	11,9	20,5
65 a viac	abs.	7	1	6	1	5	2	6	1	6	1	5	2	5	2	6	1	3	3	3	2
	rel.	26,9	6,3	16,2	20,0	15,6	25,0	20,0	10,0	18,2	14,3	19,2	14,3	20,0	13,3	18,8	12,5	21,4	12,5	11,1	22,2
	+-%	17,0	11,9	11,9	35,1	12,6	30,0	14,3	18,6	13,2	25,9	15,1	18,3	15,7	17,2	13,5	22,9	21,5	13,2	11,9	27,2
SPOLU:	100%	26	16	37	5	32	8	30	10	33	7	26	14	25	15	32	8	14	24	27	9

Tab.č.9a

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	2	1	3	0	3	0	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1
	rel.	8,7	2,6	6,4	0,0	6,0	0,0	2,6	11,8	5,0	6,7	3,1	8,7	4,3	12,5	2,1	25,0	6,9	4,0	9,5	3,4
	+-%	11,5	5,1	7,0	0,0	6,6	0,0	5,1	15,3	6,8	12,6	6,0	11,5	5,8	22,9	4,1	30,0	9,2	7,7	12,6	6,6
25-34	abs.	3	3	6	0	5	1	4	2	6	0	5	1	6	0	6	0	6	0	6	0
	rel.	13,0	7,9	12,8	0,0	10,0	12,5	10,5	11,8	15,0	0,0	15,6	4,3	12,8	0,0	12,8	0,0	20,7	0,0	28,6	0,0

	+-%	13,8	8,6	9,5	0,0	8,3	22,9	9,8	15,3	11,1	0,0	12,6	8,3	9,5	0,0	9,5	0,0	14,7	0,0	19,3	0,0
35-44	abs.	4	5	7	2	8	1	8	1	6	3	5	4	7	2	9	0	8	1	3	6
	rel.	17,4	13,2	14,9	25,0	16,0	12,5	21,1	5,9	15,0	20,0	15,6	17,4	14,9	25,0	19,1	0,0	27,6	4,0	14,3	20,7
	+-%	15,5	10,7	10,2	30,0	10,2	22,9	13,0	11,2	11,1	20,2	12,6	15,5	10,2	30,0	11,2	0,0	16,3	7,7	15,0	14,7
45-54	abs.	8	8	11	2	12	3	9	4	11	2	8	5	11	2	13	0	8	5	7	5
	rel.	34,8	21,1	23,4	25,0	24,0	37,5	23,7	23,5	27,5	13,3	25,0	21,7	23,4	25,0	27,7	0,0	27,6	20,0	33,3	17,2
	+-%	19,5	13,0	12,1	30,0	11,8	33,5	13,5	20,2	13,8	17,2	15,0	16,9	12,1	30,0	12,8	0,0	16,3	15,7	20,2	13,7
55-64	abs.	4	12	12	2	12	3	9	5	10	4	8	6	11	3	10	4	3	11	3	11
	rel.	17,4	31,6	25,5	25,0	24,0	37,5	23,7	29,4	25,0	26,7	25,0	26,1	23,4	37,5	21,3	50,0	10,3	44,0	14,3	37,9
	+-%	15,5	14,8	12,5	30,0	11,8	33,5	13,5	21,7	13,4	22,4	15,0	17,9	12,1	33,5	11,7	34,6	11,1	19,5	15,0	17,7
65 a viac	abs.	2	9	8	2	10	0	7	3	5	5	5	5	10	0	8	2	2	7	0	6
	rel.	8,7	23,7	17,0	25,0	20,0	0,0	18,4	17,6	12,5	33,3	15,6	21,7	21,3	0,0	17,0	25,0	6,9	28,0	0,0	20,7
	+-%	11,5	13,5	10,7	30,0	11,1	0,0	12,3	18,1	10,2	23,9	12,6	16,9	11,7	0,0	10,7	30,0	9,2	17,6	0,0	14,7
SPOLU:	100%	23	38	47	8	50	8	38	17	40	15	32	23	47	8	47	8	29	25	21	29

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	16	1	5	3	1	1	0	27
	rel.	0,0	50,0	100,0	38,5	30,0	12,5	20,0	0,0	38,6
	+-%	0,0	17,3	0,0	26,4	28,4	22,9	35,1	0,0	11,4
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	7	0	2	1	1	1	0	12
	rel.	0,0	21,9	0,0	15,4	10,0	12,5	20,0	0,0	17,1
	+-%	0,0	14,3	0,0	19,6	18,6	22,9	35,1	0,0	8,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	5	0	2	1	2	0	0	10
	rel.	0,0	15,6	0,0	15,4	10,0	25,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	12,6	0,0	19,6	18,6	30,0	0,0	0,0	8,2

4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	3	0	4	4	1	3	1	16
	rel.	0,0	9,4	0,0	30,8	40,0	12,5	60,0	100,0	22,9
	+-%	0,0	10,1	0,0	25,1	30,4	22,9	42,9	0,0	9,8
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	1	0	0	1	3	0	0	5
	rel.	0,0	3,1	0,0	0,0	10,0	37,5	0,0	0,0	7,1
	+-%	0,0	6,0	0,0	0,0	18,6	33,5	0,0	0,0	6,0
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	32	1	13	10	8	5	1	70
HYPERTENZIA	abs.	0	4	0	4	5	4	3	1	21
	rel.	0,0	12,5	0,0	30,8	50,0	50,0	60,0	100,0	30,0
	+-%	0,0	11,5	0,0	25,1	31,0	34,6	42,9	0,0	10,7

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	87	7	13	15	14	4	0	140
	rel.	0,0	82,9	77,8	72,2	78,9	43,8	20,0	0,0	67,6

(<120 a <80)	+-%	0,0	7,2	27,2	20,7	18,3	17,2	17,5	0,0	6,4
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	12	1	5	2	5	4	0	29
	rel.	0,0	11,4	11,1	27,8	10,5	15,6	20,0	0,0	14,0
	+-%	0,0	6,1	20,5	20,7	13,8	12,6	17,5	0,0	4,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	4	0	0	1	5	5	1	16
	rel.	0,0	3,8	0,0	0,0	5,3	15,6	25,0	25,0	7,7
	+-%	0,0	3,7	0,0	0,0	10,0	12,6	19,0	42,4	3,6
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	2	0	0	1	6	5	2	16
	rel.	0,0	1,9	0,0	0,0	5,3	18,8	25,0	50,0	7,7
	+-%	0,0	2,6	0,0	0,0	10,0	13,5	19,0	49,0	3,6
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	1	0	0	2	1	1	5
	rel.	0,0	0,0	11,1	0,0	0,0	6,3	5,0	25,0	2,4
	+-%	0,0	0,0	20,5	0,0	0,0,	8,4	9,6	42,4	2,1
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	0,0	0,9
S P O L U	abs.	0	105	9	18	19	32	20	4	207
HYPERTENZIA	abs.	0	2	1	0	1	8	7	3	22
	rel.	0,0	1,9	11,1	0,0	5,3	25,0	35,0	75,0	10,6

	+-%	0,0	2,6	20,5	0,0	10,0	15,0	20,9	42,4	4,2
CELKOM	abs	0	137	10	31	29	40	25	5	277

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	6	1	2	0	0	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	25,0	14,3	0,0	0,0	23,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	30,8	42,4	18,3	0,0	0,0	13,5
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	1	2	0	2	1	1	7
	rel.	0,0	0,0	100,0	22,2	0,0	14,3	20,0	20,0	18,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	27,2	0,0	18,3	35,1	35,1	12,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	4	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	20,0	0,0	13,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,7	35,1	0,0	10,7
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	3	4	3	4	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	75,0	28,6	60,0	80,0	36,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	23,7	42,9	35,1	15,3

5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	0	2	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0	14,3	0,0	0,0	7,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	20,5	0,0	18,3	0,0	0,0	8,6
S P O L U	abs.	0	0	1	9	4	14	5	5	38
	abs.	0	0	0	1	3	6	3	4	17
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	11,1	75,0	42,9	60,0	80,0	44,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	20,5	42,4	25,9	42,9	35,1	15,8

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	3	4	3	7	2	2	21
	rel.	0,0	0,0	100,0	66,7	33,3	53,8	15,4	20,0	38,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	37,7	30,8	27,1	19,6	24,8	13,0
2. Normálny	abs.	0	0	0	1	1	0	2	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	16,7	11,1	0,0	15,4	10,0	9,3

(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	29,8	20,5	0,0	19,6	18,6	7,7
3. Vyšší normálny	abs.	0	0	0	1	3	2	3	1	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	16,7	33,3	15,4	23,1	10,0	18,5
(130-139 alebo 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	29,8	30,8	19,6	22,9	18,6	10,4
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	1	3	6	3	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	23,1	46,2	30,0	24,1
(140-159 alebo 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	22,9	27,1	28,4	11,4
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	1	1	0	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	7,7	0,0	10,0	5,6
(160-179 alebo 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	14,5	0,0	18,6	6,1
HYPERTENZIA III	abs.	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	3,7
(>179 alebo >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	5,0
S P O L U	abs.	0	0	3	6	9	13	13	10	54
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	2	4	6	6	18
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	30,8	46,2	60,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	25,1	27,1	30,4	12,6
CELKOM	abs.	0	0	4	15	13	27	18	15	92

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>		Abs	11	13	14	3	6	5	16	0	17	21	3	0
	Pokles	Rel	28,9	34,2	36,8	7,9	15,8	13,2	42,1	0,0	44,7	55,3	8,1	0,0
		+-%	14,4	15,1	15,3	8,8	11,6	10,7	15,7	0,0	15,8	15,8	8,8	0,0
		Abs	15	20	6	24	25	14	8	38	4	8	30	32
	Nezmenené	Rel	39,5	52,6	15,8	63,2	65,8	36,8	21,1	100,0	10,5	21,1	81,1	88,9
		+-%	15,5	15,9	11,6	15,3	15,1	15,3	13,0	0,0	9,8	13,0	12,6	10,3
	Nárast	Abs	12	5	18	11	7	19	14	0	17	9	4	4
		Rel	31,6	13,2	47,4	28,9	18,4	50,0	36,8	0,0	44,7	23,7	10,8	11,1
		+-%	14,8	10,7	15,9	14,4	12,3	15,9	15,3	0,0	15,8	13,5	10,0	10,3
	Celkom	100%	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	37	36
<i>Ženy</i>		Abs	11	13	11	8	9	14	13	0	18	20	1	0
	Pokles	Rel	21,2	25,0	22,4	16,3	18,4	29,2	27,1	0,0	37,5	41,7	2,0	0,0
		+-%	11,1	11,8	11,7	10,3	10,8	12,9	12,6	0,0	13,7	13,9	4,0	0,0
	Nezmenené	Abs	19	30	20	21	18	14	17	48	11	11	36	27
		Rel	36,5	57,7	40,8	42,9	36,7	29,2	35,4	100,0	22,9	22,9	73,5	56,3

		+-%	13,1	13,4	13,8	13,9	13,5	12,9	13,5	0,0	11,9	11,9	12,4	14,0
	Nárast	Abs	22	9	18	20	22	20	18	0	19	17	12	21
		Rel	42,3	17,3	36,7	40,8	44,9	41,7	37,5	0,0	39,6	35,4	24,5	43,8
		+-%	13,4	10,3	13,5	13,8	13,9	13,9	13,7	0,0	13,8	13,5	12,0	14,0
	Celkom	100%	52	52	49	49	49	48	48	48	48	48	49	48
<i>Spolu</i>		Abs	22	26	25	11	15	19	29	0	35	41	4	0
	Pokles	Rel	24,4	28,9	28,7	12,6	17,2	22,1	33,7	0,0	40,7	47,7	4,7	0,0
		+-%	8,9	9,4	9,5	7,0	7,9	8,8	10,0	0,0	10,4	10,6	4,5	0,0
		Abs	34	50	26	45	43	28	25	86	15	19	66	59
	Nezmenené	Rel	37,8	55,6	29,9	51,7	49,4	32,6	29,1	100,0	17,4	22,1	76,7	70,2
		+-%	10,0	10,3	9,6	10,5	10,5	9,9	9,6	0,0	8,0	8,8	8,9	9,8
		Abs	34	14	36	31	29	39	32	0	36	26	16	25
	Nárast	Rel	37,8	15,6	41,4	35,6	33,3	45,3	37,2	0,0	41,9	30,2	18,6	29,8
		+-%	10,0	7,5	10,3	10,1	9,9	10,5	10,2	0,0	10,4	9,7	8,2	9,8
	Celkom	100%	90	90	87	87	87	86	86	86	86	86	86	84

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013 tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	8	4	5	0	3	0	9	0	10	8	3	0	
	Pokles	Rel	38,1	50,0	71,4	0,0	23,1	0,0	75,0	0,0	71,4	80,0	11,5	0,0
		+-%	20,8	34,6	33,5	0,0	22,9	0,0	24,5	0,0	23,7	24,8	12,3	0,0
		Abs	11	4	1	5	8	2	2	13	0	1	21	2
	Nezmenené	Rel	52,4	50,0	14,3	100,0	61,5	15,4	16,7	100,0	0,0	10,0	80,8	100,0
		+-%	21,4	34,6	25,9	0,0	26,4	19,6	21,1	0,0	0,0	18,6	15,1	0,0
	Nárast	Abs	2	0	1	0	2	11	1	0	4	1	2	0
		Rel	9,5	0,0	14,3	0,0	15,4	84,6	8,3	0,0	28,6	10,0	7,7	0,0
		+-%	12,6	0,0	25,9	0,0	19,6	19,6	15,6	0,0	23,7	18,6	10,2	0,0
	Celkom	100%	21	8	7	5	13	13	12	13	14	10	26	2
Ženy	Abs	9	6	5	1	4	3	3	0	7	3	1	0	
	Pokles	Rel	33,3	54,5	62,5	10,0	30,8	33,3	27,3	0,0	77,8	60,0	5,3	0,0
		+-%	17,8	29,4	33,5	18,6	25,1	30,8	26,3	0,0	27,2	42,9	10,0	0,0
	Nezmenené	Abs	10	3	2	8	7	3	4	13	1	1	14	9

		Rel	37,0	27,3	25,0	80,0	53,8	33,3	36,4	100,0	11,1	20,0	73,7	60,0
		+-%	18,2	26,3	30,0	24,8	27,1	30,8	28,4	0,0	20,5	35,1	19,8	24,8
	Nárást	Abs	8	2	1	1	2	3	4	0	1	1	4	6
		Rel	29,6	18,2	12,5	10,0	15,4	33,3	36,4	0,0	11,1	20,0	21,1	40,0
		+-%	17,2	22,8	22,9	18,6	19,6	30,8	28,4	0,0	20,5	35,1	18,3	24,8
	Celkom	100%	27	11	8	10	13	9	11	13	9	5	19	15
<i>Spolu</i>		Abs	17	10	10	1	7	3	12	0	17	11	4	0
	Pokles	Rel	35,4	52,6	66,7	6,7	26,9	13,6	52,2	0,0	73,9	73,3	8,9	0,0
		+-%	13,5	22,5	23,9	12,6	17,0	14,3	20,4	0,0	17,9	22,4	8,3	0,0
		Abs	21	7	3	13	15	5	6	26	1	2	35	11
	Nezmenené	Rel	43,8	36,8	20,0	86,7	57,7	22,7	26,1	100,0	4,3	13,3	77,8	64,7
		+-%	14,0	21,7	20,2	17,2	19,0	17,5	17,9	0,0	8,3	17,2	12,1	22,7
		Abs	10	2	2	1	4	14	5	0	5	2	6	6
	Nárást	Rel	20,8	10,5	13,3	6,7	15,4	63,6	21,7	0,0	21,7	13,3	13,3	35,3
		+-%	11,5	13,8	17,2	12,6	13,9	20,1	16,9	0,0	16,9	17,2	9,9	22,7
	Celkom	100%	48	19	15	15	26	22	23	26	23	15	45	17

13. Publikačná a prednášková činnosť

RÚVZ Prešov

1. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
PhDr. Nataša Devečková	Zdravý životný štýl	Odborný seminár	Metodicko-pedagogické centrum Prešov	12.11.2013
Ing. Jana Mýtniková, MPH	Prevenencia drogových závislostí	Odborný seminár	Metodicko-pedagogické centrum Prešov	24.6.2013
Mgr. Mária Krenická	Morbili, Mumps, Rubeola VHB, Hib, IPV Diftéria, Tetanus, Pertusis Prídavné látky vo vakcínach	Problematika očkovania v ambulancii všeobecného lekára pre deti, dorast a dospelých – seminár	RÚVZ Prešov	23. 10. 2013
Ing. Tatiana Miščíková	Zdravotné riziká solárií		RÚVZ Prešov	4.3.2013
Ing. Tatiana Miščíková	Význam vody v živote človeka		ZŠ Kúpeľná, Prešov	22. 3. 2013